

ปัจจัยป้องกันพฤติกรรมเสี่ยงด้านการเรียนของนักศึกษาวิทยาลัยเทคนิคราชบุรี

โดย

นางพิมพ์วิภาษ์ จันทนะโสตร์

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาวิชาจิตวิทยาชุมชน

ภาควิชาจิตวิทยาและการแนะแนว

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร

ปีการศึกษา 2550

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร

ปัจจัยป้องกันพฤติกรรมเสี่ยงด้านการเรียนของนักศึกษาวิทยาลัยเทคนิคราชบุรี

โดย

นางพิมพ์วิภาษ์ จันทนะโสตร์

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาวิชาจิตวิทยาชุมชน

ภาควิชาจิตวิทยาและการแนะแนว

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร

ปีการศึกษา 2550

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร

**PREVENTIVE FACTORS IN STUDY RISK BEHAVIOR AMONG
STUDENTS IN RATCHABURI TECHNICAL COLLEGE**

By

Phimpika Chandanasotthi

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements for the Degree

MASTER OF ARTS

Department of Psychology and Guidance

Graduate school

SILPAKORN UNIVERSITY

2007

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร อนุมัติให้วิทยานิพนธ์เรื่อง “ปัจจัยป้องกันพฤติกรรมเสี่ยงด้านการเรียนของนักศึกษา วิทยาลัยเทคนิคราชบุรี” เสนอโดย นางพิมพ์พิภาข์ จันทนะโตสถ์ เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาจิตวิทยาชุมชน

(รองศาสตราจารย์ ดร. ศิริชัย ชินะตั้งกูร)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.

อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

1. รองศาสตราจารย์ ลิจิต กาญจนารักษ์
2. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.นวลนวิ ประเสริฐสุข
3. อาจารย์ ดร.นงนุช โรจนเลิศ

คณะกรรมการตรวจสอบวิทยานิพนธ์

.....ประธานกรรมการ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ สุรรัตน์ บุรณวัฒน์)

...../...../.....

.....กรรมการกรรมการ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.พิมพ์สุภาว จันทนะโตสถ์) (รองศาสตราจารย์ ลิจิต กาญจนารักษ์)

...../...../.....

.....กรรมการกรรมการ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.นวลนวิ ประเสริฐสุข) (อาจารย์ ดร.นงนุช โรจนเลิศ)

...../...../.....

46256314 : สาขาวิชาจิตวิทยาชุมชน

คำสำคัญ : พฤติกรรมเสี่ยงด้านการเรียน/ การเห็นคุณค่าในตนเอง/ จุดมุ่งหวังในอนาคต/ การสนับสนุนทางสังคมจากบิดามารดา ผู้ปกครอง ครู และเพื่อน

พิมพ์วิภา จันทนะโสทธิ : ปัจจัยป้องกันพฤติกรรมเสี่ยงด้านการเรียน ของนักศึกษาวิทยาลัยเทคนิคราชบุรี
อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ : รศ. ลิขิต กาญจนภรณ์ , ผศ.ดร. นวลฉวี ประเสริฐสุข และ อ. ดร. นงนุช โรจนเลิศ. 144
หน้า

การวิจัยมีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาระดับการเห็นคุณค่าในตนเอง จุดมุ่งหวังในอนาคต การสนับสนุนทางสังคมจากบิดามารดา ผู้ปกครอง ครูและเพื่อน และพฤติกรรมเสี่ยงด้านการเรียนของนักศึกษา วิทยาลัยเทคนิคราชบุรี 2) เปรียบเทียบพฤติกรรมเสี่ยงด้านการเรียนของนักศึกษาวิทยาลัยเทคนิคราชบุรี จำแนกตาม เพศ ระดับการศึกษา ประเภทวิชาที่กำลังศึกษา ลักษณะการพักอาศัย ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และรายได้ของนักศึกษา 3) เพื่อศึกษาการเห็นคุณค่าในตนเอง จุดมุ่งหวังในอนาคต การสนับสนุนทางสังคมเป็นปัจจัยป้องกันพฤติกรรมเสี่ยงด้านการเรียน ของนักศึกษาวิทยาลัยเทคนิคราชบุรี กลุ่มตัวอย่างเป็นนักศึกษาวิทยาลัยเทคนิคราชบุรี ที่กำลังศึกษาในระดับ ประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) และระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) จำนวน 368 คน ได้มาโดยการสุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้นภูมิ (Stratified random sampling) เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ร้อยละ (%) ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) การทดสอบค่าที (t-test) การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One-Way ANOVA) และการวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณตามลำดับความสำคัญของตัวแปรที่นำเข้าสมการ (Stepwise Multiple Regression Analysis)

ผลการวิจัยพบว่า

1. การเห็นคุณค่าในตนเอง จุดมุ่งหวังในอนาคต และการสนับสนุนทางสังคมจากบิดามารดา ผู้ปกครอง ครู และเพื่อน อยู่ในระดับมาก พฤติกรรมเสี่ยงด้านการเรียน อยู่ในระดับน้อย
2. พฤติกรรมเสี่ยงด้านการเรียน จำแนกตาม เพศ ประเภทวิชาที่กำลังศึกษา ลักษณะการพักอาศัย และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จำแนกตาม ระดับการศึกษา และรายได้ของนักศึกษาไม่แตกต่างกัน
3. การเห็นคุณค่าในตนเอง จุดมุ่งหวังในอนาคต สามารถร่วมกันทำนายพฤติกรรมเสี่ยงด้านการเรียน ด้านนิสัยการเรียนที่ไม่ดี ได้ร้อยละ 22.90 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001
4. จุดมุ่งหวังในอนาคต และการได้รับการสนับสนุนทางสังคมจากบิดามารดา ผู้ปกครอง ครูและเพื่อน สามารถร่วมกันทำนายพฤติกรรมเสี่ยงด้านการเรียน ด้านการหนีเรียน ได้ร้อยละ 6.00 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001
5. จุดมุ่งหวังในอนาคตสามารถ ทำนายพฤติกรรมเสี่ยงด้านการเรียน ด้านการคบเพื่อนที่ไม่สนใจการเรียน ได้ร้อยละ 3.60 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001
6. จุดมุ่งหวังในอนาคตสามารถ ทำนายพฤติกรรมเสี่ยงด้านการเรียนโดยรวม ได้ร้อยละ 7.80 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ภาควิชาจิตวิทยาและการแนะแนว

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร

ปีการศึกษา 2550

ลายมือชื่อนักศึกษา.....

ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ 1. 2. 3.

46256314 : MAJOR : COMMUNITY PSYCHOLOGY

KEY WORD : RISK BEHAVIOR IN STUDY/ THE STUDENT IN RATCHABURI TECHNICAL COLLEGE/ SELF ESTEEM/FUTURE EXPECTATION/ SOCIAL SUPPORT FROM PARENT TEACHER AND FRIEND

PHIMPHIKA CHANDANASOTTHI : PREVENTIVE FACTORS IN STUDY RISK BEHAVIOR AMONG STUDENTS IN RATCHABURI TECHNICAL COLLEGE. THESIS ADVISORS : ASSOC.PROF.LIKHIT KARNCHANAPORN, ASST.PROF.NUANCHAVEE PRASERTSUK, Ph.D. , AND NONGNUCH ROTJANALERT, Ed.D. 144 pp.

The Purposes of this study were: 1) to study the level of self –esteems, future expectation, social support from parent, teacher, and friend and study risk behavior among student Ratchaburi technical College 2) to compare risk behavior in study among student in Ratchaburi technical College as classified by gender, level of education, course of study, type of accommdation, academic achievement and monthly allowance 3) to determine self-esteem, future expectation and social support as predictors of preventive factors in study risk behavior. Samples were 368 students of Ratchaburi technical College derived by a Stratified Random Sampling Technique. The instruments use to collect data were a questionnaire constructed by the researcher. Data were analyzed by percentage, mean, standard deviation, t-test, One-Way ANOVA and the stepwise multiple regression analysis.

The results found that :

1. Self-esteem, future expectation, social support from parent, teacher, and friend were prevalent at the high level and risk behavior in study were at the low level.

2. Risk behavior in study as classified by gender, course of study, type of accommdation, and academic achievement were different statistically significant at .05 , as classified by level of study and monthly allowance were no statistical difference.

3. Self-esteem and future expectation predicted study risk behavior in bad study habit at the percentage of 22.90 with statistical significance at .001.

4. Future expectation and social support from parent teacher and friend predicted study risk behavior in the class leaving at the percentage of 6.00 with statistical significance at .001.

5. Future expectation predicted the samples' study risk behavior in relationship with friends who lacked of interest in their studies at the percentage of 3.60 with statistical significance at .001.

6. Future expectation predicted the subjects' study risk behavior at the percentage of 7.80 with statistical significance at .01.

Department of Psychology and Guidance Graduate School, Silpakorn University Academic Year 2007

Student's signature

Thesis Advisors' signature 1. 2. 3.

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้ สำเร็จลุล่วงด้วยดี โดยผู้วิจัยได้รับความกรุณาอย่างยิ่งจาก รองศาสตราจารย์ ลิขิต กาญจนารักษ์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.นวลวิ ประเสริฐสุข อาจารย์ ดร. นงนุช โรจนเลิศ ซึ่งเป็นอาจารย์ผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์ และผู้ช่วยศาสตราจารย์ สุรวิรัตน์ บุรณวัฒน์ ประธานกรรมการตรวจวิทยานิพนธ์ ที่ได้กรุณาให้คำปรึกษาแนะนำ ตลอดจนตรวจสอบแก้ไข ข้อบกพร่องต่างๆ เป็นอย่างดี รวมทั้งคณาจารย์ภาควิชาจิตวิทยาและการแนะแนว คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากรทุกท่าน ที่ได้ให้ความรู้ คำแนะนำ อบรม สั่งสอนตลอดหลักสูตร ผู้วิจัยซาบซึ้งในพระคุณเป็นอย่างยิ่งและขอกราบขอบพระคุณไว้ ณ โอกาสนี้

ขอขอบพระคุณผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.พิมสุภาวี่ จันทนะโสดี อาจารย์ประจำ ภาควิชาการพยาบาลสาธารณสุข คณะสาธารณสุข มหาวิทยาลัยมหิดล ที่ได้สละเวลาอันมีค่าให้ เกียรติรับเป็นผู้เชี่ยวชาญ คอยแนะนำ และให้คำปรึกษาที่เป็นประโยชน์ในการทำวิทยานิพนธ์ ฉบับนี้

ขอขอบพระคุณผู้อำนวยการวิทยาลัยเทคนิคราชบุรี ที่อนุญาตให้เก็บรวบรวมข้อมูล และอาจารย์ทุกท่านที่กรุณาให้ความสะดวกในการเก็บข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้

ขอขอบคุณเพื่อนๆ สาขาจิตวิทยาชุมชน(ภาคพิเศษ) รุ่นที่ 3 ทุกคนโดยเฉพาะคุณอรชร โวทวี ที่ให้ความช่วยเหลือและเป็นกำลังใจให้อย่างสม่ำเสมอ

ขอรำลึกถึงพระคุณ ความรัก ความห่วงใยและกำลังใจอันมีค่าอย่างยิ่งจาก บิดามารดา พี่น้อง และโดยเฉพาะอย่างยิ่ง คุณสุระเศรษฐ์ จันทนะโสดี และบุตรสาว ผู้ที่มีความสำคัญที่สุดในชีวิต คอยสนับสนุนให้ความช่วยเหลือทุกด้านเกี่ยวกับการศึกษาและเป็นกำลังใจตลอดมา

ท้ายที่สุด คุณค่าและประโยชน์ที่เกิดจากวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ ผู้วิจัยขอบอบแต่ บิดา มารดา และครูอาจารย์ ตลอดจนผู้มีพระคุณทุกท่านที่ไม่ได้กล่าวนามไว้ในที่นี้ ที่ให้โอกาสและ มอบสิ่งดีๆ ในชีวิตให้แก่ผู้วิจัย ทำให้ผู้วิจัยได้พบกับความสำเร็จในวันนี้

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	จ
กิตติกรรมประกาศ	ฉ
สารบัญตาราง	ญ
บทที่	
1 บทนำ.....	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
วัตถุประสงค์การวิจัย	5
ปัญหาการวิจัย	6
สมมติฐานการวิจัย	6
ขอบเขตการวิจัย	7
นิยามศัพท์เฉพาะ	8
ประโยชน์ที่ได้รับจากการวิจัย	9
2 แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	11
แนวคิดที่เกี่ยวข้องกับปัจจัยป้องกันพฤติกรรมเสี่ยงด้านการเรียน.....	12
การป้องกัน.....	12
พฤติกรรมเสี่ยงด้านการเรียนและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	13
นิสัยการเรียนที่ไม่ดี	15
พฤติกรรมเสี่ยงด้านการหนีเรียน	18
การคบเพื่อนที่ไม่สนใจการเรียน.....	23
งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับข้อมูลส่วนบุคคลกับพฤติกรรมเสี่ยงด้าน	
การเรียน.....	25
แนวคิดและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการเห็นคุณค่าในตนเอง (Self – esteem).....	29
ความหมายของการเห็นคุณค่าในตนเอง	29
ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการเห็นคุณค่าในตนเอง	31
ความสำคัญของการเห็นคุณค่าในตนเอง	33
ลักษณะของบุคคลที่เห็นคุณค่าในตนเองสูงและต่ำ.....	35

บทที่	หน้า
พัฒนาการเห็นคุณค่าในตนเองของวัยรุ่น	37
งานวิจัยที่เกี่ยวกับการเห็นคุณค่าในตนเอง	38
แนวคิดและงานวิจัยที่เกี่ยวกับจุดมุ่งหวังในอนาคต	39
ความหมายของจุดมุ่งหวังในอนาคต	39
ชนิดของจุดมุ่งหวังในอนาคต.....	40
พัฒนาการของจุดมุ่งหวังในอนาคต	41
ความแตกต่างของจุดมุ่งหวังในอนาคตของบุคคล	44
งานวิจัยที่เกี่ยวกับจุดมุ่งหวังในอนาคต	47
แนวคิดและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับแรงสนับสนุนทางสังคม	48
ความหมายของแรงสนับสนุนทางสังคม	48
ประเภทของแรงสนับสนุนทางสังคม	50
การวิจัยที่เกี่ยวกับแรงสนับสนุนทางสังคม	52
กรอบแนวคิดในการวิจัย.....	54
3 วิธีดำเนินการวิจัย.....	55
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	55
ตัวแปรที่ศึกษา	57
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	58
การสร้างและพัฒนาเครื่องมือ	62
การเก็บรวบรวมข้อมูล	63
การวิเคราะห์ข้อมูล	64
4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	65
ตอนที่ 1 การวิเคราะห์ข้อมูลส่วนบุคคลของกลุ่มตัวอย่าง	66
ตอนที่ 2 การวิเคราะห์ระดับการเห็นคุณค่าในตนเอง จุดมุ่งหวังในอนาคต การสนับสนุนทางสังคมจากบิดามารดา ผู้ปกครอง ครู และเพื่อน และพฤติกรรมเสี่ยงด้านการเรียนของกลุ่มตัวอย่าง.....	68
ตอนที่ 3 การวิเคราะห์เปรียบเทียบพฤติกรรมเสี่ยงด้านการเรียนของนักศึกษา วิทยาลัยเทคนิคราชบุรีที่มี เพศ ระดับการศึกษา ประเภทวิชาที่กำลัง ศึกษา ลักษณะการพักอาศัย ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และรายได้ของ นักศึกษา แตกต่างกัน.....	69

บทที่	หน้า
ตอนที่ 4 การวิเคราะห์ตัวแปร การเห็นคุณค่าในตนเอง จุดมุ่งหวังในอนาคต การสนับสนุนทางสังคมจากบิดามารดา ผู้ปกครอง ครู และเพื่อน เป็นปัจจัยป้องกันพฤติกรรมเสี่ยงด้านการเรียนรายด้านและโดยรวม ของนักศึกษาวิทยาลัยเทคนิคราชบุรี	76
5 สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	85
สรุปผลการวิจัย.....	86
อภิปรายผลการวิจัย.....	88
ข้อเสนอแนะ	102
ข้อเสนอแนะที่ได้จากผลการวิจัย.....	102
ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป	103
บรรณานุกรม.....	104
ภาคผนวก.....	116
ภาคผนวก ก แบบสอบถามที่ใช้ในการวิจัย	117
ภาคผนวก ข ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและค่าระดับของ แบบสอบถาม	134
ประวัติผู้วิจัย.....	144

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
1 แสดงจำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่าง นักศึกษาวิทยาลัยเทคนิคราชบุรี.....	56
2 แสดงจำนวนและร้อยละของข้อมูลส่วนบุคคลของกลุ่มตัวอย่าง.....	67
3 แสดงค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และค่าระดับของ การเห็นคุณค่าในตนเอง จุดมุ่งหวังในอนาคต การสนับสนุนทางสังคมจาก บิดามารดา ผู้ปกครอง ครูและเพื่อน และพฤติกรรมเสี่ยงด้านการเรียนของ กลุ่มตัวอย่าง.....	69
4 แสดงการวิเคราะห์เปรียบเทียบพฤติกรรมเสี่ยงด้านการเรียนของนักศึกษา ที่มีเพศต่างกัน.....	70
5 แสดงการวิเคราะห์เปรียบเทียบพฤติกรรมเสี่ยงด้านการเรียนของนักศึกษา ที่มีระดับการศึกษาต่างกัน	70
6 แสดงการวิเคราะห์เปรียบเทียบพฤติกรรมเสี่ยงด้านการเรียนของนักศึกษาที่มี รายได้ต่างกัน	70
7 แสดงจำนวน ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และค่าระดับ ของพฤติกรรมเสี่ยงด้านการเรียนของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตาม ประเภทวิชาที่กำลังศึกษา.....	71
8 การทดสอบความแปรปรวนเพื่อเปรียบเทียบพฤติกรรมเสี่ยงด้านการเรียนของ นักศึกษา จำแนกตามประเภทวิชาที่กำลังศึกษา เพื่อทดสอบสมมติฐานข้อ 3....	71
9 เปรียบเทียบความแตกต่างเป็นรายคู่ของพฤติกรรมเสี่ยงด้านการเรียนของนักศึกษา ที่มีประเภทวิชาที่กำลังศึกษา แตกต่างกัน.....	72
10 แสดงจำนวน ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และค่าระดับ ของพฤติกรรมเสี่ยงด้านการเรียนของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตาม ลักษณะการพักอาศัย.....	73
11 การทดสอบความแปรปรวนเพื่อเปรียบเทียบพฤติกรรมเสี่ยงด้านการเรียนของ นักศึกษา จำแนกตามลักษณะการพักอาศัยเพื่อทดสอบสมมติฐานข้อที่ 4.....	73
12 เปรียบเทียบความแตกต่างเป็นรายคู่ของพฤติกรรมเสี่ยงด้านการเรียนของนักศึกษา ที่มีลักษณะการพักอาศัยแตกต่างกัน.....	74

ตารางที่	หน้า
13	แสดงจำนวน ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และค่าระดับของ พฤติกรรมเสี่ยงด้านการเรียนของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตาม ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน..... 74
14	การทดสอบความแปรปรวนเพื่อเปรียบเทียบพฤติกรรมเสี่ยงด้านการเรียนของ นักศึกษาจำแนกตาม ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เพื่อทดสอบสมมติฐานข้อที่ 5 75
15	เปรียบเทียบความแตกต่างเป็นรายคู่ของพฤติกรรมเสี่ยงด้านการเรียนของนักศึกษา ที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน แตกต่างกัน..... 76
16	แสดงการวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างการเห็นคุณค่าในตนเอง จุดมุ่งหวังในอนาคต การสนับสนุนทางสังคมจากบิดามารดา ครู และเพื่อน และพฤติกรรมเสี่ยงด้านการเรียนด้านนิสัยการเรียนที่ไม่ดี ของนักศึกษา วิทยาลัยเทคนิคราชบุรี 77
17	แสดงการวิเคราะห์ตัวแปรที่ได้รับการคัดเลือกเข้าสมการทำนายพฤติกรรมเสี่ยง ด้านการเรียนด้านนิสัยการเรียนที่ไม่ดี (Y_1) ของนักศึกษาวิทยาลัยเทคนิค ราชบุรี..... 78
18	แสดงการวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรการเห็นคุณค่า ในตนเอง (X_1) จุดมุ่งหวังในอนาคต (X_2) การสนับสนุนทางสังคมจาก บิดามารดา ผู้ปกครอง ครู และเพื่อน (X_3) และพฤติกรรมเสี่ยงด้านการเรียน ด้านการหนีเรียนของนักศึกษา (Y_2)..... 79
19	แสดงการวิเคราะห์ตัวแปรที่ได้รับการคัดเลือกเข้าสมการทำนายพฤติกรรมเสี่ยง ด้านการเรียนด้านการหนีเรียน (Y_2) ของนักศึกษาวิทยาลัยเทคนิคราชบุรี..... 80
20	แสดงการวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรการเห็นคุณค่า ในตนเอง (X_1) จุดมุ่งหวังในอนาคต(X_2) การสนับสนุนทางสังคมจาก บิดามารดา ผู้ปกครอง ครู และเพื่อน (X_3) และ พฤติกรรมเสี่ยงด้าน การเรียนด้านการคบเพื่อนที่ไม่สนใจการเรียน(Y_3) ของนักศึกษาวิทยาลัย เทคนิคราชบุรี..... 81
21	แสดงการวิเคราะห์ตัวแปรที่ได้รับการคัดเลือกเข้าสมการทำนายพฤติกรรมเสี่ยง ด้านการเรียนด้านการคบเพื่อนที่ไม่สนใจการเรียน (Y_3) ของนักศึกษาวิทยาลัย เทคนิคราชบุรี 82

ตารางที่	หน้า
22	แสดงการวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ ระหว่างการเห็นคุณค่าในตนเอง (X_1) จุดมุ่งหวังในอนาคต (X_2) การสนับสนุนทางสังคมจากบิดามารดา ผู้ปกครอง ครู และเพื่อน (X_3) และพฤติกรรมเสี่ยงด้านการเรียนโดยรวม (Y_{total}) ของนักศึกษาวิทยาลัยเทคนิคราชบุรี.....
23	แสดงการวิเคราะห์ตัวแปรที่ได้รับการคัดเลือกเข้าสมการทำนายพฤติกรรมเสี่ยง ด้านการเรียนด้านโดยรวม (Y_{total}) ของนักศึกษาวิทยาลัยเทคนิคราชบุรี.....
24	แสดงผลการวิเคราะห์ค่าเฉลี่ยและค่าระดับรายชื่อของการเห็นคุณค่าในตนเอง ของผู้ตอบแบบสอบถาม.....
25	แสดงผลการวิเคราะห์ค่าเฉลี่ยและค่าระดับรายชื่อของจุดมุ่งหวังในอนาคต ของผู้ตอบแบบสอบถาม.....
26	แสดงผลการวิเคราะห์ค่าเฉลี่ยและค่าระดับรายชื่อของการสนับสนุนทางสังคม ของผู้ตอบแบบสอบถาม.....
27	แสดงผลการวิเคราะห์ค่าเฉลี่ยและค่าระดับรายชื่อเกี่ยวกับพฤติกรรมเสี่ยง ด้านการเรียนของผู้ตอบแบบสอบถาม.....

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

การศึกษาเป็นกระบวนการที่สำคัญยิ่งในการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ ซึ่งเป็นทรัพยากรที่มีความสำคัญอย่างยิ่งในการพัฒนาประเทศ ดังนั้นการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาคนจึงเป็นเรื่องที่มีความจำเป็นอย่างยิ่ง ดังพระราชดำรัสในสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯสยามบรมราชกุมารี ที่ว่า “การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ เป็นการลงทุนที่สำคัญยิ่งในการพัฒนาประเทศ และเราใช้การศึกษาเป็นเครื่องมือในการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ด้วยวิธีการต่างๆ ที่มีความสำคัญต่อประสิทธิภาพในการพัฒนา ซึ่งมีหลายปัจจัยนั้น ทรัพยากรมนุษย์เป็นปัจจัยที่สำคัญที่สุดแม้เราจะมีปัจจัยอื่นๆ อย่างสมบูรณ์แต่ถ้าทรัพยากรมนุษย์ไม่มีคุณภาพแล้วการพัฒนาก็ไม่อาจประสบผลสำเร็จสูงสุดได้” พระราชดำรัสของสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ (กองบรรณาธิการ 2547 : 15) สอดคล้องกับแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 10 (2550 - 2554) ที่ได้มุ่งเน้นการพัฒนาคนให้มีคุณภาพพร้อมคุณธรรมและรอบรู้อย่างเท่าทัน มีภาวะสุขภาพดี อยู่ในครอบครัวที่อบอุ่นพึ่งตนเองได้

การพัฒนาคุณภาพของคน มีผลต่อความสำเร็จโดยเฉพาะเด็กและเยาวชนที่อยู่ในวัยเรียนมีความสำคัญที่สุด เพราะการสร้างคนให้มีคุณภาพและศักยภาพในการดำรงชีวิตท่ามกลางความเปลี่ยนแปลงของสังคมนั้นจำเป็นต้องสร้างความพร้อมทั้งด้านร่างกาย จิตใจ อารมณ์และสังคม สามารถปรับตัวได้อย่างเหมาะสม พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ได้กำหนดแนวทางในการปฏิรูปการศึกษาโดยให้ความสำคัญกับผู้เรียนเป็นหลัก ทั้งนี้เพื่อรองรับการเปลี่ยนแปลงของโลกทั้งในด้านเศรษฐกิจ สังคม และเทคโนโลยี ให้ผู้เรียนได้พัฒนาเต็มตามศักยภาพ สามารถเรียนรู้ได้ด้วยตนเอง รู้จักแสวงหาความรู้ได้อย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต จัดกระบวนการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับความสนใจและความถนัดของผู้เรียน ปลูกฝังคุณธรรม จริยธรรม ให้เป็นคนที่สมบูรณ์ คือ เป็นคนดี คนเก่ง และมีความสุขอย่างแท้จริง (กองวิจัยการศึกษา 2544 : 1)

กระทรวงศึกษาธิการได้กำหนดแนวทางปฏิรูปการศึกษาไว้ 4 ด้าน คือ การปฏิรูปโรงเรียนและสถานศึกษา การปฏิรูปครูและบุคลากรทางการศึกษา การปฏิรูปหลักสูตรและกระบวนการเรียนการสอน การปฏิรูปการบริหารการศึกษา (สำนักงานปลัดกระทรวง

กระทรวงศึกษาธิการ 2538 : 2) ซึ่งในด้านการปฏิรูปหลักสูตรและกระบวนการเรียนการสอน ได้มีการปรับเปลี่ยนกระบวนการเรียนการสอนให้เอื้อต่อการพัฒนาขีดความสามารถของผู้เรียน ให้เต็มศักยภาพตามจุดประสงค์ของแต่ละระดับและประเภทวิชา ให้มีพื้นฐานความรู้ความสามารถและทักษะพื้นฐานที่ดี มีความเข้มแข็งพอที่จะออกไปประกอบอาชีพหรือศึกษาต่อในระดับที่สูงขึ้น มีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ ใฝ่การเรียนรู้ มีระเบียบวินัยและมีคุณธรรมในการอยู่ร่วมกันกับผู้อื่นในสังคม (หน่วยศึกษานิเทศก์, กรมอาชีวศึกษา 2542 : 8)

วิทยาลัยเทคนิคราชบุรี เป็นสถานศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ มีหน้าที่จัดการศึกษาด้านวิชาชีพ เปิดสอนหลักสูตรระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) และหลักสูตรระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) เพื่อรองรับการขยายโอกาสทางการศึกษาขั้นพื้นฐาน 12 ปี แก่ประชาชน มีสาขาที่เปิดสอน แบ่งเป็น 4 ประเภทวิชา ได้แก่ ประเภทวิชาช่างอุตสาหกรรม พณิชยกรรม คหกรรม และศิลปกรรม นักศึกษาที่เข้ามาศึกษามีอายุระหว่าง 15-20 ปี ซึ่งอยู่ในช่วงวัยรุ่น (สุชา จันทน์เฒ 2529 : 3) มีการเปลี่ยนแปลงทั้งในด้านร่างกาย จิตใจ และความนึกคิด เป็นวัยที่พยายามตัดสินใจแก้ปัญหาต่างๆ ด้วยตนเอง และมักหลีกเลี่ยงการขอความช่วยเหลือจากพ่อแม่ ครูอาจารย์ ต้องการเป็นอิสระ เชื่อเพื่อนและคนอื่นมากกว่าคนในครอบครัวง่ายต่อการถูกชักจูงไม่ว่าจะเป็นเรื่องการเรียนรู้ การคบเพื่อน เป็นต้น เมื่อนักศึกษาเข้ามาศึกษาและพบกับสิ่งแวดล้อมที่แปลกใหม่ ที่เปลี่ยนแปลงจากระบบการเรียนระดับมัธยมศึกษาที่มีครูประจำชั้นคอยดูแลอย่างใกล้ชิดมาสู่ระบบการเรียนสายอาชีพที่มีความเป็นอิสระภาพและต้องพึ่งตนเองมากขึ้น รับผิดชอบตนเองในการเรียน การคบเพื่อนใหม่ นักศึกษาบางคนไม่สามารถพักอยู่กับครอบครัวได้และต้องพักในหอพักหรืออยู่กับบุคคลอื่น เวลาการเข้าชั้นเรียนมีความแตกต่างจากการเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาทำให้นักศึกษามีเวลาว่างมากขึ้น สิ่งนี้นักศึกษาต้องเผชิญดังกล่าวมีผลต่อพฤติกรรมด้านการเรียนของนักศึกษา จากการรายงานของงานทะเบียนวิทยาลัยเทคนิคราชบุรี ปีการศึกษา 2548 พบว่า มีนักศึกษาที่ต้องพึ่งสภาพการเป็นนักศึกษาจำนวน 8.21% และปีการศึกษา 2549 มีการพึ่งสภาพเพิ่มขึ้น 2% เนื่องจากนักศึกษามีผลการเรียนต่ำกว่าเกณฑ์ที่วิทยาลัยกำหนด และมีนักศึกษาจำนวน 5% ที่มีผลการเรียนอยู่ในเกณฑ์ต่ำ แต่ไม่ถึงขั้นพึ่งสภาพการเป็นนักศึกษา ซึ่งนักศึกษากลุ่มนี้ต้องทำผลการเรียนเฉลี่ยให้ถึงเกณฑ์ที่วิทยาลัยกำหนดในแต่ละระดับชั้นในปีการศึกษาถัดไป และจากการสัมภาษณ์หัวหน้างานทะเบียนวิทยาลัยเทคนิคราชบุรี เกี่ยวกับสาเหตุการพึ่งสภาพของนักศึกษา พบว่า มีสาเหตุหลายประการ เช่น ไม่ชอบสาขาที่เรียน ไม่เข้าชั้นเรียน ไม่ตั้งใจเรียน หนีเรียน ดิตเกมส์ ไปเที่ยวศูนย์การค้า ดั้งครรภ์ ฯลฯ สิ่งเหล่านี้ส่งผลให้เกิดปัญหาต่างๆ ตามมามากมาย ด้านนักศึกษาเมื่อพึ่งสภาพจะเป็นบุคคลที่ขาดความรู้ ขาดทักษะจำเป็นในการดำรงชีวิต วุฒิการศึกษาต่ำ หางานทำยาก ซึ่งอาจจะเป็นปัญหา

สังคมในอนาคต ด้านสถานศึกษาไม่สามารถผลิตผู้สำเร็จการศึกษาที่มีคุณภาพออกสู่ตลาดแรงงาน อีกทั้งยังเป็นการสูญเปล่าทางการศึกษา และการสูญเสียงบประมาณรายจ่าย จากการศึกษาของ นิรันดร์ ศรีสะอาด และคณะ (2538 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาปัญหาการเรียนส่วนตัวและสังคมของ นักศึกษาสังกัดกรมอาชีวศึกษาภาคตะวันออกเฉียงเหนือ พบว่า นักศึกษาที่ศึกษาอยู่ใน วิทยาลัยเทคนิค วิทยาลัยอาชีวศึกษา และวิทยาลัยเกษตรกรรม มีระดับปัญหาการเรียน ส่วนตัว และสังคม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยนักศึกษาที่ศึกษาอยู่ใน วิทยาลัยเทคนิค มีปัญหาการเรียน ส่วนตัว และสังคมมากกว่านักศึกษาจากวิทยาลัยอาชีวศึกษา และ วิทยาลัยเกษตรกรรม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ สุมาลี สุวรรณภักดี (2541 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาปัญหาการปรับตัวในมหาวิทยาลัยของนักศึกษาพยาบาล ชั้นปีที่ 1 วิทยาลัยพยาบาลเขตภาคใต้ พบว่า นักศึกษามีปัญหาด้านการเรียนมากที่สุด เช่น ไม่ชอบ คณะที่เรียน ไม่รู้วิธีเรียน ไม่มีสมาธิในการเรียน ฯลฯ จึงนับได้ว่า ปัญหาด้านการเรียน เป็นภาวะ เสี่ยงต่อนักเรียนนักศึกษาโดยตรง รวมทั้งผู้ปกครอง และสถานศึกษา ซึ่งหน่วยงานและบุคคลที่ เกี่ยวข้องจะมองข้ามมิได้

จากข้อมูลการศึกษาวิจัยเยาวชนที่อยู่ในภาวะเสี่ยง โดยมี อาการของปัญหามากมายจะ ปรากฏให้เห็น เช่น การหยุดเรียนกลางคัน การใช้สารเสพติด พฤติกรรมเหลวไหลหนีโรงเรียน เป็นต้น (Mc Whirter et al. 1993 : 84-94, อ้างถึงใน บุญญาภา แจ่มสี 2544 : 89) จากอาการหรือ พฤติกรรมดังกล่าว ถือเป็นพฤติกรรมเสี่ยงด้านการเรียน ที่จะก่อให้เกิดปัญหาและเป็นอุปสรรคต่อ การศึกษาให้สำเร็จ ซึ่ง พาลโมและพาลโม (Palmo and Palmo 1993 : 37-57, อ้างถึงใน บุญญาภา แจ่มสี 2544 : 89) กล่าวถึง พฤติกรรมเสี่ยงในมุมมองด้านการศึกษา ประกอบด้วยรูปแบบของ พฤติกรรมเยาวชน เช่น การขาดเรียน ผลการเรียนอยู่ในระดับต่ำมาก เกียจคร้าน หนีโรงเรียน ออกจากโรงเรียนกลางคัน เป็นต้น นอกจากนี้ เกรียงศักดิ์ เจริญวงศ์ศักดิ์ (2539 : 88) ได้กล่าวถึง ปัญหาที่พบเกี่ยวกับตัวผู้เรียน คือ การขาดความสนใจ การขาดความกระตือรือร้นในการเรียนอย่าง ที่ควรจะเป็น เนื่องจากสาเหตุที่ผู้เรียน ขาดความรู้ความเข้าใจถึงประโยชน์ของการเรียนที่จะมีต่อ ตนเอง ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของ ทศพร อันสงคราม (2544 : 4, อ้างถึงใน สมลักษณ์ ขาวเจริญ 2548 : 1) ที่พบว่า ปัญหาของนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ นักเรียนจะรู้สึก ท้อแท้ เบื่อหน่าย ไม่มีเป้าหมายในการเรียน ขาดความกระตือรือร้น และไม่เห็นความสำคัญของ การเรียน และจากการศึกษาของศิริภรณ์ เทพจิม (2541 : บทคัดย่อ) พบว่าทัศนคติต่อการเรียน นิัยในการเรียน และวิธีการปฏิบัติตนในการเรียนมีความสัมพันธ์ทางบวกกับผลสัมฤทธิ์ทาง การเรียน ซึ่งหากผู้เรียนมีนิัยในการเรียนดี จะมีแนวโน้มประสบความสำเร็จในการเรียน

จากสถานการณ์ปัญหาที่กล่าวมา การที่นักศึกษาจะฟันฝ่าอุปสรรคในการเรียนได้คตินั้น เกิดจากความเข้าใจตนเอง คือการเห็นคุณค่าในตนเอง เพราะบุคคลจะประพฤติปฏิบัติตนตาม ทิศทางที่ตนมอง ถ้ามองตนเองในด้านลบก็จะแสดงพฤติกรรมในทางลบ บุคคลประเภทนี้ จะเป็น พวกเก็บความรู้สึกต่างๆไว้กับตนเอง มีความคิด รู้สึกไม่ชอบ ไม่พอใจตนเอง ถ้ามองตนเองในด้าน บวกก็จะแสดงพฤติกรรมในทางบวก บุคคลกลุ่มนี้ จะยอมรับความสามารถของตนเอง มีความ ภูมิใจในตนเองว่าตน มีความสำคัญ มีคุณค่า สามารถใช้ศักยภาพของตนได้อย่างเต็มที่ (Boyd and- Johnson 1981, อ้างถึงใน นริศว์ ปรามรณ 2539 : 3) การแสดงพฤติกรรมที่เหมาะสม มีความสัมพันธ์ทางบวกกับการเห็นคุณค่าในตนเอง แสดงให้เห็นว่า บุคคลที่เห็นคุณค่าในตนเองสูง ย่อมแสดงพฤติกรรมในทางที่ดี เหมาะสมหรือสามารถปรับตัวได้ดี ในทางตรงข้ามบุคคลที่เห็น ค่าในตนเองต่ำ จะแสดงพฤติกรรมไม่เหมาะสม หรือปรับตัวได้ไม่ดี (Conaway 1976, อ้างถึงใน รัตนา ดอกแก้ว 2539) คูเปอร์สมิธ (Coopersmith 1981, อ้างถึงใน จงกลณี ดุษฎีเจริญ 2540) กล่าวว่า ความสามารถทั่วไป สมรรถภาพและการกระทำที่ประสบความสำเร็จมีความสัมพันธ์และช่วย ส่งเสริมให้บุคคลเกิดการมองเห็นคุณค่าในตนเองโดยเฉพาะอย่างยิ่งผู้ที่กำลังศึกษาเล่าเรียน จาก เหตุผลดังกล่าว การเห็นคุณค่าในตนเอง ทำให้นักศึกษาสามารถต่อสู้กับอุปสรรคที่เป็นปัญหาด้าน การเรียน ให้ประสบผลสำเร็จ ปัจจุบันนักเรียนนักศึกษาส่วนมากเลือกเรียนตามเพื่อนมากกว่าเกิด จากความรู้ ความสนใจ และความถนัดของตนเอง ทำให้มีปัญหาด้านการเรียน เช่น ไม่ชอบสาขาที่ ตนเรียน ไม่รู้แนวทางการเรียน ไม่มีเป้าหมายว่าเรียนแล้วจะได้รับการผลอย่างไร ทำให้ไม่เห็น ความสำคัญของการเรียน หรือมีความรู้สึกด้อยค่า ไม่รับผิดชอบตนเอง เรียนไปเรื่อยๆ และไม่สนใจ การเรียน (ฉันทนิช พงษ์สุวรรณ 2547 : 1) ซึ่งถือเป็นพฤติกรรมที่เสี่ยงต่อการประสบความสำเร็จ ในทางตรงข้ามหากนักศึกษามีความมุ่งมั่นในอนาคตนั่นเองจะต้องเรียนและสำเร็จการศึกษาก็จะ ทำให้นักศึกษามีความพยายาม ตั้งใจเรียน วางแผนการเรียนล่วงหน้าได้ จะเห็นได้ว่าความมุ่งมั่นใน อนาคตมีความสำคัญกับคนทุกวัย โดยเฉพาะวัยรุ่น ที่ตั้งความหวังกับสิ่งใดย่อมทำให้เห็นทิศทางที่ จะไปสู่จุดหมายนั้นได้ กลินา บุญแสง (2544 : 60) กล่าวว่า ความมุ่งมั่นในอนาคต ยังช่วยให้ ทราบถึงผู้ที่มีแนวโน้มที่จะเข้าไป เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมเสี่ยง เพื่อจะได้หาทางป้องกันหรือแก้ไข

นอกจากนี้การได้รับการสนับสนุนทางสังคมจากบิดามารดา ผู้ปกครอง ครู และเพื่อนมี ความสำคัญต่อพฤติกรรมของนักศึกษา หากครอบครัวนักศึกษามีความสัมพันธ์ที่ดีต่อกัน รักใคร่ และเอื้ออาทรต่อกันย่อมส่งผลต่อพฤติกรรมที่เหมาะสมของนักศึกษารวมทั้งการที่นักศึกษารับรู้ว่ ตนได้รับการสนับสนุนทางสังคมจากบิดามารดาและสถานศึกษาในด้านการเรียน จะทำให้นักศึกษา มีกำลังใจที่จะต่อสู้กับอุปสรรคจนบรรลุจุดหมายของการเรียนได้ แต่ในทางตรงกันข้ามหาก นักศึกษาไม่ได้รับการเอาใจใส่จากครอบครัว ขาดแรงสนับสนุนทางสังคมจากบุคคลรอบข้าง เมื่อ

ประสบปัญหาด้านการเรียน ย่อมเกิดความสับสน ทำให้ประพฤติปฏิบัติในทางที่เสี่ยงต่อการสำเร็จการศึกษา เช่น ไม่เข้าชั้นเรียน หนีเรียน เทีวเตร่ ดิทยาเสพติด เป็นต้น

จากสภาพปัญหาดังกล่าวข้างต้น ผู้วิจัยเห็นว่าพฤติกรรมเสี่ยงด้านการเรียนของนักศึกษา มีผลกระทบต่อการพัฒนาคุณภาพของนักศึกษาในอนาคต จึงสนใจศึกษาปัจจัยป้องกันพฤติกรรมเสี่ยงด้านการเรียนของนักศึกษา ซึ่งได้แก่ การเห็นคุณค่าในตนเอง จุดมุ่งหวังในอนาคต การสนับสนุนทางสังคมจากบิดามารดา ผู้ปกครอง ครูและเพื่อน เพื่อให้ทราบว่าปัจจัยใดที่ส่งผลต่อการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมเสี่ยงด้านการเรียนของนักศึกษามากที่สุด จะได้นำประโยชน์จากผลการศึกษาที่ได้มาพัฒนาพฤติกรรมการเรียนของนักศึกษาให้มีคุณภาพมากยิ่งขึ้น

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษา ระดับการเห็นคุณค่าในตนเอง จุดมุ่งหวังในอนาคต การสนับสนุนทางสังคมจากบิดามารดา ผู้ปกครอง ครู และเพื่อน พฤติกรรมเสี่ยงด้านการเรียนของนักศึกษา วิทยาลัยเทคนิคราชบุรี
2. เพื่อเปรียบเทียบพฤติกรรมเสี่ยงด้านการเรียน ของนักศึกษาวิทยาลัยเทคนิคราชบุรีจำแนกตามข้อมูลส่วนบุคคล ได้แก่ เพศ ระดับการศึกษา ประเภทวิชาที่กำลังศึกษา ลักษณะการพักอาศัย ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และรายได้ของนักศึกษา
3. เพื่อศึกษาการเห็นคุณค่าในตนเอง จุดมุ่งหวังในอนาคต การสนับสนุนทางสังคมจากบิดามารดา ผู้ปกครอง ครู และ เพื่อน เป็นปัจจัยป้องกันพฤติกรรมเสี่ยงด้านการเรียน ได้แก่ นิสัยการเรียนที่ไม่ดี ของนักศึกษาวิทยาลัยเทคนิคราชบุรี
4. เพื่อศึกษาการเห็นคุณค่าในตนเอง จุดมุ่งหวังในอนาคต การสนับสนุนทางสังคมจากบิดามารดา ผู้ปกครอง ครู และเพื่อน เป็นปัจจัยป้องกันพฤติกรรมเสี่ยงด้านการเรียน ได้แก่ การหนีเรียน ของนักศึกษาวิทยาลัยเทคนิคราชบุรี
5. เพื่อศึกษาการเห็นคุณค่าในตนเอง จุดมุ่งหวังในอนาคต การสนับสนุนทางสังคมจากบิดามารดา ผู้ปกครอง ครู และเพื่อน เป็นปัจจัยป้องกันพฤติกรรมเสี่ยงด้านการเรียน ได้แก่ การคบเพื่อนที่ไม่สนใจการเรียน ของนักศึกษาวิทยาลัยเทคนิคราชบุรี
6. เพื่อศึกษาการเห็นคุณค่าในตนเอง จุดมุ่งหวังในอนาคต การสนับสนุนทางสังคมจากบิดามารดา ผู้ปกครอง ครู และเพื่อน เป็นปัจจัยป้องกันพฤติกรรมเสี่ยงด้านการเรียน โดยรวมของนักศึกษาวิทยาลัยเทคนิคราชบุรี

ปัญหาการวิจัย

1. การเห็นคุณค่าในตนเอง จุดมุ่งหวังในอนาคต การสนับสนุนทางสังคมจากบิดามารดา ผู้ปกครอง ครู และเพื่อน พฤติกรรมเสี่ยงด้านการเรียนของนักศึกษาวิทยาลัยเทคนิคราชบุรี อยู่ในระดับใด
2. นักศึกษาวิทยาลัยเทคนิคราชบุรี ที่มีข้อมูลส่วนบุคคลอันได้แก่ เพศ ระดับการศึกษา ประเภทวิชาที่กำลังศึกษา ลักษณะการพักอาศัย ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน รายได้ของนักศึกษา ต่างกัน มีพฤติกรรมเสี่ยงด้านการเรียน แตกต่างกันหรือไม่ อย่างไร
3. การเห็นคุณค่าในตนเอง จุดมุ่งหวังในอนาคต การสนับสนุนทางสังคมจากบิดามารดา ผู้ปกครอง ครู และเพื่อน เป็นปัจจัยป้องกันพฤติกรรมเสี่ยงด้านการเรียนได้แก่ นิสัยการเรียนที่ไม่ดี ของนักศึกษาวิทยาลัยเทคนิคราชบุรี หรือไม่ อย่างไร
4. การเห็นคุณค่าในตนเอง จุดมุ่งหวังในอนาคต การสนับสนุนทางสังคมจากบิดามารดา ผู้ปกครอง ครู และเพื่อน เป็นปัจจัยป้องกันพฤติกรรมเสี่ยงด้านการเรียนได้แก่ การหนีเรียนของนักศึกษาวิทยาลัยเทคนิคราชบุรี หรือไม่ อย่างไร
5. การเห็นคุณค่าในตนเอง จุดมุ่งหวังในอนาคต การสนับสนุนทางสังคมจากบิดามารดา ผู้ปกครอง ครู และเพื่อน เป็นปัจจัยป้องกันพฤติกรรมเสี่ยงด้านการเรียนได้แก่ การคบเพื่อนที่ไม่สนใจการเรียน ของนักศึกษาวิทยาลัยเทคนิคราชบุรี หรือไม่ อย่างไร
6. การเห็นคุณค่าในตนเอง จุดมุ่งหวังในอนาคต การสนับสนุนทางสังคมจากบิดามารดา ผู้ปกครอง ครู และเพื่อน เป็นปัจจัยป้องกันพฤติกรรมเสี่ยงด้านการเรียน ของนักศึกษาวิทยาลัยเทคนิคราชบุรี หรือไม่ อย่างไร

สมมติฐานการวิจัย

1. นักศึกษาที่มีเพศต่างกัน มีพฤติกรรมเสี่ยงด้านการเรียนแตกต่างกัน
2. นักศึกษาที่มีระดับการศึกษา ต่างกัน มีพฤติกรรมเสี่ยงด้านการเรียนแตกต่างกัน
3. นักศึกษาที่มีประเภทวิชาที่กำลังศึกษาต่างกัน มีพฤติกรรมเสี่ยงด้านการเรียนแตกต่างกัน
4. นักศึกษาที่มีลักษณะการพักอาศัย ต่างกัน มีพฤติกรรมเสี่ยงด้านการเรียนแตกต่างกัน
5. นักศึกษาที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ต่างกัน มีพฤติกรรมเสี่ยงด้านการเรียนแตกต่างกัน
6. นักศึกษาที่มีรายได้ ต่างกัน มีพฤติกรรมเสี่ยงด้านการเรียนแตกต่างกัน

7. การเห็นคุณค่าในตนเอง จุดมุ่งหวังในอนาคต การสนับสนุนทางสังคมจากบิดามารดา ผู้ปกครอง ครู และเพื่อน เป็นปัจจัยป้องกันพฤติกรรมเสี่ยงด้านการเรียน ได้แก่ นิสัยการเรียนที่ไม่ดี ของนักศึกษาวิทยาลัยเทคนิคราชบุรี

8. การเห็นคุณค่าในตนเอง จุดมุ่งหวังในอนาคต การสนับสนุนทางสังคมจากบิดามารดา ผู้ปกครองครู และเพื่อน เป็นปัจจัยป้องกันพฤติกรรมเสี่ยงด้านการเรียน ได้แก่ นิเรียน ของนักศึกษาวิทยาลัยเทคนิคราชบุรี

9. การเห็นคุณค่าในตนเอง จุดมุ่งหวังในอนาคต การสนับสนุนทางสังคมจากบิดามารดา ผู้ปกครอง ครู และเพื่อน เป็นปัจจัยป้องกันพฤติกรรมเสี่ยงด้านการเรียน ได้แก่ คบเพื่อนที่ไม่สนใจการเรียน ของนักศึกษาวิทยาลัยเทคนิคราชบุรี

10. การเห็นคุณค่าในตนเอง จุดมุ่งหวังในอนาคต การสนับสนุนทางสังคมจากบิดามารดา ผู้ปกครอง ครู และเพื่อน เป็นปัจจัยป้องกันพฤติกรรมเสี่ยงด้านการเรียนโดยรวม ของนักศึกษาวิทยาลัยเทคนิคราชบุรี

ขอบเขตการวิจัย

ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยสนใจที่จะศึกษาปัจจัยป้องกันพฤติกรรมเสี่ยงด้านการเรียน ของนักศึกษาวิทยาลัยเทคนิคราชบุรี ผู้วิจัยจึงได้กำหนดขอบเขตของการวิจัยไว้ดังนี้

1. ขอบเขตด้านประชากร

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้เป็นนักศึกษาวิทยาลัยเทคนิคจังหวัดราชบุรี เพศชายและเพศหญิงที่กำลังศึกษาอยู่ในระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) ชั้นปีที่ 1 ปีที่ 2 ปีที่ 3 และระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) ชั้นปีที่ 1 ชั้นปีที่ 2 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2549 จำนวน 4,695 คน (วิทยาลัยเทคนิคราชบุรี 2549 : 2)

2. ขอบเขตด้านกลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ คือ นักศึกษาวิทยาลัยเทคนิคราชบุรี ซึ่งกำลังศึกษาอยู่ในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2549 จำนวน 368 คน ขนาดของกลุ่มตัวอย่างคำนวณจากการใช้สูตรของยามานะ (Yamane 1976) ที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 95 โดยยอมให้คลาดเคลื่อนได้ร้อยละ 5 ซึ่งได้มาจากการสุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้นภูมิ (Stratified random sampling)

3. ขอบเขตด้านตัวแปร

ตัวแปรที่ใช้ในการศึกษาวิจัย ประกอบด้วย

1.1 ตัวแปรต้น ได้แก่

1.1.1 ข้อมูลส่วนบุคคล ได้แก่ เพศ ระดับการศึกษา ประเพณีวิชาที่กำลังศึกษา ลักษณะการพักอาศัย ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และรายได้ของนักศึกษา

1.1.2 การเห็นคุณค่าในตนเอง

1.1.3 จดมุ่งหวังในอนาคต

1.1.4 การสนับสนุนทางสังคมจากบิดามารดา ผู้ปกครอง ครู และเพื่อน

1.2 ตัวแปรตาม ได้แก่ พฤติกรรมเสี่ยงด้านการเรียน ซึ่งแบ่งเป็น 3 ด้าน คือ

1.2.1 นิสัยการเรียนที่ไม่ดี

1.2.2 การหนีเรียน

1.2.3 การคบเพื่อนที่ไม่สนใจการเรียน

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. ปังจัยป้องกัน หมายถึง องค์ประกอบในการป้องกันพฤติกรรมของนักศึกษาที่ก่อให้เกิดปัญหาการเรียน ได้แก่ การเห็นคุณค่าในตนเอง จดมุ่งหวังในอนาคต การสนับสนุนทางสังคมจากบิดามารดา ผู้ปกครอง ครู และเพื่อน

2. การเห็นคุณค่าในตนเอง หมายถึง การที่นักศึกษา ประเมินตนเองตามความคิด ความเข้าใจ ความรู้สึก และทัศนคติที่มีต่อตนเองในด้านความสามารถของตนเอง การยอมรับตนเอง การนับถือตนเอง ภาควมใจในตนเอง ความสำเร็จ การได้รับการยอมรับจากสังคม การมีประโยชน์ต่อสังคม

3. จดมุ่งหวังในอนาคต หมายถึง ความคิดหรือความคาดหวังหรือความเชื่อของนักศึกษาเกี่ยวกับสิ่งใดสิ่งหนึ่งว่าจะประสบความสำเร็จในอนาคต ทำให้มีความมานะพยายามที่จะทำให้บรรลุเป้าหมายโดยเล็งเห็นความสำคัญของผลดี ผลเสียที่จะเกิดขึ้นตลอดจนสามารถวางแผนและปฏิบัติตามแผนที่วางไว้ได้เช่น การเรียน การศึกษาต่อ การทำงาน

4. การสนับสนุนทางสังคม หมายถึง การที่นักศึกษาได้รับความช่วยเหลือเกื้อกูลในสิ่งที่ส่งผลต่อการป้องกันพฤติกรรมเสี่ยงด้านการเรียน จากบิดามารดา ผู้ปกครอง ครูและเพื่อน โดยแบ่งเป็นด้านต่างๆ ดังนี้

4.1 การสนับสนุนด้านอารมณ์ หมายถึง การที่นักศึกษาได้รับความรัก เอาใจใส่ ดูแล ความเห็นอกเห็นใจ ความรู้สึกเชื่อมั่นและไว้วางใจ ความช่วยเหลือเกื้อกูลในด้านต่างๆ ทำให้เกิดความสบายใจหรือมีกำลังใจในการศึกษา จากบิดามารดา ผู้ปกครอง ครูและเพื่อน

4.2 การสนับสนุนด้านวัสดุ อุปกรณ์ หมายถึง การที่นักศึกษาได้รับความช่วยเหลือจากบิดามารดา ผู้ปกครอง ครูและเพื่อน เกี่ยวกับสิ่งของ เงิน และบริการต่างๆ ในการจัดหา อุปกรณ์ วัสดุ และการบริหารที่ต้องการและจำเป็นสำหรับการศึกษา

4.3 การสนับสนุนด้านข้อมูลข่าวสาร หมายถึง การที่นักศึกษาได้รับความช่วยเหลือจากบิดามารดา ผู้ปกครอง ครู และเพื่อน เกี่ยวกับคำแนะนำ ความรู้ ข้อเท็จจริงและแนวทางในการปฏิบัติที่สามารถนำไปแก้ปัญหที่เกิดขึ้นได้ ในด้านความรู้ การฝึกอบรม แนวทางในการแก้ปัญหาเกี่ยวกับการเรียน การติดตามหรือคำแนะนำที่เกี่ยวกับการศึกษา

5. พฤติกรรมเสี่ยงด้านการเรียน หมายถึง พฤติกรรมที่นักศึกษากระทำ หรือแสดงออกที่ก่อให้เกิดปัญหาการเรียน หรือเพิ่มโอกาสการมีปัญหาด้านการเรียน ประกอบด้วยพฤติกรรม 3 ด้าน คือ

5.1 นิสัยการเรียนที่ไม่ดี หมายถึง พฤติกรรมการเรียนในทางไม่ดีของนักศึกษาที่แสดงออกเป็นพฤติกรรมที่แสดงถึงความไม่สนใจในการเรียน ขาดความมุ่งมั่นที่จะศึกษาหาความรู้ให้บรรลุผลสำเร็จซึ่งพฤติกรรมดังกล่าวประกอบด้วย การไม่ตั้งใจเรียน การขาดเรียน การเข้าชั้นเรียนสาย การขาดความกระตือรือร้นในการเรียน มีผลการเรียนอยู่ในระดับต่ำมาก เกียจคร้าน หนีโรงเรียน คะแนนทางด้านคณิตศาสตร์และการอ่านต่ำ มีความคิดที่เป็นปรปักษ์กับครู หม่อมลอยขณะเรียน มีความบกพร่องทางด้านภาษาและการพูด พูดคุยกับเพื่อนในเรื่องที่นอกเหนือจากงานการเรียน งานอื่นที่ไม่เกี่ยวข้องกับการเรียนขึ้นมาทำ ไม่ทำแบบฝึกหัดที่ครูมอบหมาย ไม่มีความอดทนในการทำกิจกรรม ตัดผลการเรียนระดับ 0 มากกว่า 1 วิชาขึ้นไป

5.2 การหนีเรียน หมายถึง พฤติกรรมของนักศึกษาที่แต่งเครื่องแบบนักศึกษาออกจากบ้านเพื่อไปโรงเรียนแล้วไม่ไปโรงเรียน หรือไปโรงเรียนแต่ไม่เข้าชั้นเรียนครบทุกรายวิชา

5.3 การคบเพื่อนที่ไม่สนใจการเรียน หมายถึง พฤติกรรมการแสดงออกของนักศึกษาเกี่ยวกับการคบเพื่อนทั้งในและนอกสถานที่ศึกษา ที่มีแนวโน้มไม่สนใจการเรียนขาดสมาธิและความตั้งใจในการเรียน ชักชวนกันเที่ยวเตร่ ไม่เข้าชั้นเรียน ชักชวนก่อความทะเลาะวิวาท ทำผิดวินัยของห้องเรียนและโรงเรียน

ประโยชน์ที่ได้รับจากการวิจัย

1. ได้ข้อค้นพบเกี่ยวกับระดับการเห็นคุณค่าในตนเอง จุดมุ่งหวังในอนาคต การสนับสนุนทางสังคมจากบิดามารดา ผู้ปกครอง ครู และเพื่อน และพฤติกรรมเสี่ยงด้านการเรียน ของนักศึกษาวิทยาลัยเทคนิคราชบุรี

2. ข้อมูลส่วนบุคคลเป็นข้อมูลที่สามารถนำไปเผยแพร่ให้กับนักศึกษา บิดามารดา ผู้ปกครอง เพื่อช่วยในการป้องกันพฤติกรรมเสี่ยงด้านการเรียนของนักศึกษา
3. เป็นแนวทางในการพัฒนารูปแบบการป้องกันพฤติกรรมเสี่ยงด้านการเรียนของนักศึกษา
4. ผลที่ได้จากการศึกษาวิจัยครั้งนี้สามารถนำไปเป็นข้อมูลเบื้องต้น เพื่อเป็นแนวทางในการศึกษาค้นคว้าวิจัยเกี่ยวกับพฤติกรรมเสี่ยงด้านอื่นๆ ของนักศึกษาต่อไป
5. ผลการวิจัยสามารถนำไปเป็นข้อมูลแก่ผู้บริหารได้นำไปใช้ในการกำหนดนโยบาย การพัฒนาด้านการจัดการเรียนการสอนกับนักศึกษา

บทที่ 2

แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ในงานวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษาเรื่อง ปัจจัยป้องกันพฤติกรรมเสี่ยงด้านการเรียนของ นักศึกษาวิทยาลัยเทคนิคราชบุรี โดยผู้วิจัยได้กำหนดแนวทางในการทบทวนวรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง ไว้ดังนี้

1. แนวคิดและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการป้องกันพฤติกรรมเสี่ยงด้านการเรียน
 - 1.1 ความหมายของการป้องกัน
 - 1.2 พฤติกรรมเสี่ยงด้านการเรียนและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
 - 1.2.1 นิสัยการเรียนที่ไม่ดี
 - 1.2.2 การหนีเรียน
 - 1.2.3 การคบเพื่อนที่ไม่สนใจการเรียน
 - 1.2.4 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับข้อมูลส่วนบุคคล
2. แนวคิดและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการเห็นคุณค่าในตนเอง
 - 2.1 ความหมายของการเห็นคุณค่าในตนเอง
 - 2.2 ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการเห็นคุณค่าในตนเอง
 - 2.3 ความสำคัญของการเห็นคุณค่าในตนเอง
 - 2.4 ลักษณะของบุคคลที่เห็นคุณค่าในตนเองสูงและต่ำ
 - 2.5 พัฒนาการเห็นคุณค่าในตนเองของวัยรุ่น
 - 2.6 งานวิจัยที่เกี่ยวกับการเห็นคุณค่าในตนเอง
3. แนวคิดและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับจุดมุ่งหวังในอนาคต
 - 3.1 ความหมายของจุดมุ่งหวังในอนาคต
 - 3.2 ชนิดของจุดมุ่งหวังในอนาคต
 - 3.3 พัฒนาการของจุดมุ่งหวังในอนาคต
 - 3.4 ความแตกต่างของจุดมุ่งหวังในอนาคตของบุคคล
 - 3.5 งานวิจัยที่เกี่ยวกับจุดมุ่งหวังในอนาคต
4. แนวคิดและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการสนับสนุนทางสังคม
 - 4.1 ความหมายของการสนับสนุนทางสังคม

4.2 ประเภทของการสนับสนุนทางสังคม

4.3 งานวิจัยที่เกี่ยวกับแรงสนับสนุนทางสังคม

1. แนวคิดที่เกี่ยวข้องกับปัจจัยป้องกันพฤติกรรมเสี่ยงด้านการเรียน

1.1 การป้องกัน

การป้องกัน (Prevention) แปลว่า การลงมือทำก่อนเกิดอันตราย และเพื่อหลีกเลี่ยงไม่ให้อันตรายหรือบางอย่างเกิดขึ้น หรือการลงมือกระทำการใดๆ ก่อนที่เหตุการณ์อันไม่เหมาะสมจะเกิดขึ้นให้หมดสิ้นไป ให้เกิดช้าลง หรือลดสิ่งที่อาจจะเกิดขึ้นในประชากรหรือบุคคลที่อยู่ในความเสี่ยงจะเห็นว่ามีคามหมายที่รับรู้ได้ว่าเป็นไปในทางที่ดี

การป้องกัน สำหรับคำนิยามในเชิงสังคมสงเคราะห์ หมายถึง การลงมือกระทำโดยนักสังคมสงเคราะห์และบุคคลอื่นในอันที่จะจัดปัญหาทางสังคม จิตวิทยา หรือสภาพการณ์อื่นที่รู้กันว่าเป็นสาเหตุหรือก่อให้เกิดความเจ็บป่วยทางร่างกาย ความผิดปกติทางจิตใจ และที่ก่อให้เกิดปัญหาทางสังคมและเศรษฐกิจด้วย นอกจากนี้ การป้องกันยังรวมถึงการสร้างสภาพการณ์ในสังคมที่จะช่วยยกระดับ หรือให้โอกาสกับบุคคล ครอบครัว และชุมชนให้เต็มเต็มความปรารถนา

เคปแลน (Caplan 1964) ได้ขยายความหมายของการป้องกันไปในส่วนของการบำบัดจิตเชิงป้องกันซึ่งประกอบด้วย การป้องกันปฐมภูมิ การป้องกันทุติยภูมิ และการป้องกันตติยภูมิ

ปัจจัยป้องกัน หมายถึง องค์ประกอบในการป้องกันหรือแก้ไขปัญหาด้วยการป้องกันบุคลิกภาพของเยาวชนและวัยรุ่นเปรียบเหมือนลำต้นของต้นไม้ที่อยู่ในภาวะเสี่ยงซึ่งได้รับสิ่งแวดล้อมจากดิน รากแก้วจากครอบครัว และกิ่งก้านคือพฤติกรรมที่ได้รับจากโรงเรียน บุคลิกภาพเหล่านี้สามารถได้รับการบำรุงเลี้ยงดูให้พัฒนาไปในทางบวก มีความเข้มแข็งสมบูรณ์ หรือมีพฤติกรรมที่ตกอยู่ในภาวะเสี่ยงได้ เมื่อทำการศึกษาวิจัยเยาวชนที่อยู่ในภาวะเสี่ยง “อาการของปัญหามากมาย” จะปรากฏให้เห็น เช่น การหยุดเรียนกลางคัน การให้สารเสพติด พฤติกรรมเหลวไหลหนีโรงเรียน การตั้งครรภ์ และการฆ่าตัวตาย เป็นต้น (Mc Whirter et al. 1993 : 81-94)

สรุปได้ว่า ปัจจัยป้องกัน เป็นองค์ประกอบในการกระทำหรือปฏิบัติต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่งเพื่อหลีกเลี่ยงหรือป้องกันไม่ให้เกิดอันตรายหรือลดพฤติกรรมที่ทำให้เกิดปัญหา ซึ่งอาจเกิดได้ทั้งทางตรงและทางอ้อมทั้งระยะสั้นและระยะยาว

1.2 พฤติกรรมเสี่ยงด้านการเรียนและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

พฤติกรรม หมายถึง สิ่งที่บุคคลแสดงออกตอบสนองหรือได้ตอบสนองต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่งในสถานการณ์ใดสถานการณ์หนึ่งที่สามารถสังเกตเห็นได้ ได้ยินได้ นับได้ อีกทั้งวัดได้ตรงกันด้วยเครื่องมือที่เป็นวัตถุวิสัย ไม่ว่าแสดงออกหรือการตอบสนองนั้นเป็นภายนอกหรือภายในก็ตาม เช่น การเดิน การคิด การอ่านหนังสือ เป็นต้น (สมโภชน์ เอี่ยมสุภาษิต 2541 : 9)

พฤติกรรมการเรียน หมายถึง การปฏิบัติตัวของนักศึกษาเกี่ยวกับการเรียนทั้งในและนอกห้องเรียนได้อย่างเหมาะสม กับ วัน เวลา และสถานที่ ได้แก่ การแบ่งเวลาในการเรียน การเข้าเรียน การอ่าน การฟัง การทบทวนบทเรียน การส่งการบ้าน และการเตรียมตัวสอบ เป็นต้น (กึ่งกาญจน์ ปานทอง 2545 : 19) หรืออาจหมายถึง การกระทำกิจกรรม การตอบสนองปฏิกิริยา หรือวิธีการและเทคนิคในการเรียนของนักเรียน ซึ่งมีจุดมุ่งหมายเพื่อพัฒนาความรู้ ทักษะ เจตคติให้บรรลุจุดประสงค์ที่กำหนดในวิชาต่างๆ โดยมีการแสดงออกอย่างสม่ำเสมอด้วยความพึงพอใจ และมีความมานะพยายามที่จะพัฒนาการเรียนให้ดีขึ้นโดยไม่ย่อท้อต่ออุปสรรค

พฤติกรรมเสี่ยงด้านการเรียน เป็นพฤติกรรมที่ตรงกันข้ามกับพฤติกรรมการเรียน จึงหมายถึง การกระทำของนักศึกษาที่ก่อให้เกิดปัญหาการเรียนทั้งทางตรงและทางอ้อม ซึ่งเป็นอุปสรรคต่อการศึกษาให้บรรลุเป้าหมาย หรือสำเร็จการศึกษา

พาลโม และพาลโม (Palmo and Palmo 1993 : 37-57 อ้างถึงใน บุญญาภา แจ่มสี 2544 : 89) ได้กล่าวถึง พฤติกรรมเสี่ยงในมุมมองทางด้านการศึกษา ประกอบด้วยรูปแบบของพฤติกรรมเยาวชน ดังนี้

- ความเฉื่อย เงื่องหงอย
- การขาดเรียน
- ผลการเรียนอยู่ในระดับต่ำมาก
- เกียจคร้าน เผลอไผล หนีโรงเรียน
- คะแนนทางด้านคณิตศาสตร์และการอ่านต่ำ
- มีทัศนคติขัดขวางเป็นปรปักษ์กับครูอาจารย์
- มีความบกพร่องทางด้านภาษาและการพูด
- ไม่มีความอดทนในการทำกิจกรรม
- ออกจากโรงเรียนกลางคัน
- เกรด F มากกว่า 1 ตัวขึ้นไป

เยาวชนที่มีพฤติกรรมเสี่ยงสูงและเยาวชนที่มีพฤติกรรมเสี่ยงต่ำ

ปัจจัยที่มีอิทธิพลพื้นฐาน 5 สิ่ง ซึ่ง แมค ไวเทอร์ (Mc Whirter 1993 : 81-94, อ้างถึงใน บุญญาภา แจ้งสี 2544 : 91-92) ได้แสดงความแตกต่างระหว่างเยาวชนที่อยู่ในภาวะเสี่ยงสูงกับเยาวชนที่อยู่ในภาวะเสี่ยงต่ำ คือ “five Cs of competency” ซึ่งประกอบด้วย

1. ความสามารถทางการเรียน (Critical school competencies)
2. มโนภาพแห่งตนและการเห็นคุณค่าในตนเอง (Concept of self and self-esteem)
3. การติดต่อสื่อสารกับบุคคลอื่นๆ (Communication with others)
4. ความสามารถในการปรับตัว (Coping ability)
5. การควบคุมตนเอง (Control)

ลักษณะเหล่านี้ ได้แยกแยะความแตกต่างระหว่างเยาวชนที่สามารถฟันฝ่าอุปสรรคในชีวิตให้ประสบความสำเร็จกับเยาวชนอีกกลุ่มหนึ่งซึ่งไม่สามารถฟันฝ่าอุปสรรคให้ผ่านพ้นไปได้ เยาวชนที่อยู่ในภาวะเสี่ยงต่ำจะมีความคล่องตัว มีพลังสามารถฟันฝ่าไปสู่ 5 Cs of competency แต่เยาวชนที่อยู่ในภาวะเสี่ยงสูงจะขาดทักษะใดทักษะหนึ่งหรือทุกทักษะ ซึ่งการขาดทักษะเหล่านี้จะมีความสัมพันธ์กับการพึ่งพาบุคคลอื่นตลอดเวลา แสดงพฤติกรรมก้าวร้าว ไม่สามารถจะจัดการกับชีวิตที่ตกอยู่ในภาวะเสี่ยง เช่น การหยุดเรียนกลางคัน การใช้ยาเสพติด การตั้งครร์ก พฤติกรรมเหลวไหลหนีโรงเรียน การฆ่าตัวตาย

ดังนั้นจึงสรุปได้ว่า พฤติกรรมเสี่ยงด้านการเรียน เป็นพฤติกรรมที่เป็นปัญหาด้านการเรียน จึงหมายถึง การกระทำของ เยาวชนที่ก่อให้เกิดปัญหาการเรียนอันเนื่องมาจากการไม่สามารถปรับตัวเข้ากับกิจกรรมต่างๆที่เกี่ยวข้องกับการเรียนทั้งทางตรงและทางอ้อมและเมื่อมีปัญหาดังกล่าวก่อเกิดขึ้นมักจะเกิดปัญหาอื่นๆตามมา เช่น เกร่ ก้าวร้าว ดื้อ เครียด คบเพื่อนไม่ดี หนีเรียน หนีเที่ยว ปัญหาทางเพศ และการใช้สารเสพติด ซึ่งเกิดจากเยาวชนเอง และเกิดจากสภาพแวดล้อม อันส่งผลกระทบต่อการศึกษา และการสำเร็จการศึกษา สามารถสังเกตและศึกษาได้จากพฤติกรรมเสี่ยง 3 ด้านได้แก่ นิสัยการเรียนที่ไม่ดี การหนีเรียน และ การคบเพื่อนที่ไม่สนใจการเรียน

พฤติกรรมเสี่ยงด้านการเรียนของวัยรุ่น

วัยรุ่นเป็นวัยที่อยู่ในระยะกำลังเปลี่ยนแปลงจากเด็กไปสู่ผู้ใหญ่ ซึ่งอายุอยู่ระหว่าง 12-20 ปี มีการเปลี่ยนแปลงทั้งด้านร่างกาย จิตใจ อารมณ์ สังคม และสติปัญญา พัฒนาการต่างๆ จะดำเนินไปพร้อมๆกัน พัฒนาการทางด้านร่างกายจะเจริญเติบโตอย่างรวดเร็ว ในขณะที่พัฒนาการทางความคิดและสติปัญญาจะค่อยเป็นค่อยไปเนื่องจากยังขาดประสบการณ์ชีวิตและมีอารมณ์ที่อ่อนไหวง่าย วัยรุ่นในวิทยาลัยเทคนิคราชบุรี เป็นกลุ่มวัยที่รวมกันทั้ง วัยรุ่นตอนต้น วัยรุ่น

ตอนกลาง และวัยรุ่นตอนปลาย ซึ่งมีภูมิลำเนาในจังหวัดราชบุรีและจังหวัดใกล้เคียง นักศึกษาบางส่วนต้องพักอาศัยอยู่กับญาติหรือหอพัก เพื่อให้เดินทางมาเรียนสะดวก อาจทำให้การดูแลของบิดามารดาหรือผู้ปกครองดูแลได้ไม่ทั่วถึง และสภาพแวดล้อมของสถานศึกษาอยู่ใกล้แหล่งศูนย์การค้า สถานบริการ แหล่งบันเทิงต่างๆที่อาจเป็นสิ่งล่อใจนักศึกษาซึ่งเป็นวัยรุ่นรวมทั้งระบบการเรียนที่มีอิสระ สิ่งเหล่านี้อาจทำให้นักศึกษามีพฤติกรรมเสี่ยงด้านการเรียนซึ่งส่งผลให้เกิดปัญหาการเรียนต่างๆ ตามมา

การศึกษาพฤติกรรมเสี่ยงด้านการเรียนของวัยรุ่นกลุ่มนี้ เป็นการศึกษาวิจัยที่มุ่งเน้นศึกษาพฤติกรรมเสี่ยงด้านการเรียนที่ส่งผลต่อปัญหาด้านการเรียนของวัยรุ่นมากที่สุดแบ่งเป็น 3 ด้านคือ นิสัยการเรียนที่ไม่ดี การหนีเรียน และการคบเพื่อนที่ไม่สนใจการเรียน

1.2.1 นิสัยการเรียนที่ไม่ดี

นิสัยการเรียนที่ไม่ดีเป็นพฤติกรรมเสี่ยงด้านการเรียนด้านหนึ่ง ที่เป็นอุปสรรคต่อการเรียนให้ประสบความสำเร็จตามความคาดหวัง ซึ่งมีนักวิชาการได้ให้ความหมายเกี่ยวกับนิสัยการเรียนที่ไม่ดี ดังนี้

นิสัยการเรียน

นิสัย คือแนวโน้มของบุคคลในการแสดงพฤติกรรมจนเป็นนิสัยและเป็นไปโดยอัตโนมัติโดยเฉพาะอย่างยิ่งเมื่อได้รับการฝึกฝนหรือประสบการณ์ (Eysenck, Arnold and Meili 1972 : 40, อ้างถึงใน เดิมศักดิ์ คทวนิช 2540 : 24)

แมดดอกซ์ (Maddox 1936, อ้างถึงใน เดิมศักดิ์ คทวนิช 2540 : 24) กล่าวว่า นิสัยขึ้นอยู่กับโอกาสที่บุคคลจะประสบความสำเร็จหรือบังเกิดความพอใจ กล่าวคือ พฤติกรรมใดที่ทำให้บุคคลเกิดความพึงพอใจ พฤติกรรมนั้นๆ ก็จะกระทำซ้ำแล้วซ้ำอีก จนกระทั่งกลายเป็นนิสัยติดตัวบุคคลนั้นไป

เรนน์ (Wrenn 1986 :1-4) กล่าวว่า นิสัยในการเรียนเป็นพฤติกรรมทางด้านการเรียนที่บุคคลมีความพึงพอใจและปฏิบัติเป็นประจำ โดยที่พฤติกรรมนั้นอาจมาจากทักษะในการเรียน และเทคนิคการเรียน

โฮลทซ์แมน (Holtzman 1965, อ้างถึงใน กิ่งกาญจน์ ปานทอง 2545 : 19) กล่าวถึงนิสัยการเรียนว่า หมายถึง พฤติกรรมการเรียนที่แสดงออกอย่างสม่ำเสมอเกี่ยวกับ

1. การใช้เวลาเรียน ได้แก่ การรู้จักใช้เวลาได้อย่างเหมาะสมในการเรียนและการทำงาน โดยรู้จักแบ่งเวลาว่าควรทำเรื่องใดก่อนหลัง ไม่ผัดผ่อน หลีกเลียง รอเวลา ทำในเวลากระชั้นชิด ไม่เสียเวลากับเรื่องไม่เป็นสาระจนเกินควร และปฏิบัติงานที่ได้รับมอบหมายทันเวลา

2. วิธีการเรียน ได้แก่ การรู้จักใช้วิธีการเรียนที่ถูกต้อง มีการวางแผนเตรียมงานก่อนลงมือทำ รู้จักแหล่งข้อมูลที่ต้องการทราบ ทำงานด้วยความมีระเบียบรอบคอบ ทำให้งานสำเร็จอย่างมีประสิทธิภาพ

เรนนี และลานเซน (Wrenn and Lansen. 1969, อ้างถึงใน ลดาวัลย์ พรอนันตชัย 2548 : 19) กล่าวว่า นิสัยในการเรียน หมายถึง พฤติกรรมที่นักเรียน นักศึกษาประพฤติปฏิบัติด้วยสมาธิในการเรียน วิธีการอ่าน และการจดคำบรรยาย การวางแผนการเรียน หรือการแบ่งเวลาเรียน การทบทวนบทเรียน และทัศนคติต่อการเรียน

ผ่องพรรณ เกิดพิทักษ์ (2538 : 1) กล่าวว่า นิสัยในการเรียน หมายถึง พฤติกรรมของบุคคลที่แสดงออกอย่างสม่ำเสมอ เป็นพฤติกรรมที่แสดงถึงความพึงพอใจและมุ่งมั่นที่จะศึกษาหาความรู้ให้บรรลุผลสำเร็จ ซึ่งพฤติกรรมดังกล่าวนี้ประกอบด้วย ความตั้งใจ ความเอาใจใส่ในการเรียน การจัดระบบการเรียน ความมุ่งมั่นที่จะแสวงหาความรู้และพัฒนาการเรียนให้ดีขึ้นเรื่อยๆ โดยไม่ย่อท้อต่ออุปสรรค มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ ขยัน อดทน รับผิดชอบ พึ่งตนเองและมีความภูมิใจในผลการเรียนของตน

นิสัยการเรียนแบ่งเป็น 2 ประเภท คือ

1. นิสัยการเรียนที่ดี

การเข้าชั้นเรียนตรงเวลา

การเรียนสม่ำเสมอ

เข้าร่วมกิจกรรมที่จัด

ช่วยเหลือครู-อาจารย์

ตั้งใจเรียน

ฯลฯ

2. นิสัยการเรียนที่ไม่ดี

คุยรบกวนผู้เรียนผู้สอน

แต่งกายผิดระเบียบ

พูดคุยในชั้นเรียน

ขาดเรียน

ไม่สนใจเรียน

ฯลฯ

จากที่กล่าวข้างต้น สรุปได้ว่านิสัยการเรียน หมายถึง พฤติกรรมทางการเรียน แบ่งออกเป็น 2 ด้าน คือ พฤติกรรมทางการเรียนที่ดี ซึ่งเป็นการแสดงออกอย่างสม่ำเสมอของ

นักเรียนนักศึกษา ที่แสดงถึงความตั้งใจ เอาใจใส่ในการเรียน อดทน รับผิดชอบต่อการเรียน มีการพัฒนาการเรียนของตนเองตลอดเวลา และพฤติกรรมทางด้านการเรียนที่ไม่ดี ซึ่งเป็นการแสดงออกของนักเรียนนักศึกษาถึงความไม่สนใจในการเรียน ขาดเรียน หนีเรียน รบกวนผู้อื่น ในขณะที่เรียน เป็นต้น

นิสัยการเรียนที่ไม่ดี จึงหมายถึง พฤติกรรมหรือการกระทำเกี่ยวกับการเรียนในทางไม่ดี เป็นพฤติกรรมที่แสดงถึงความไม่สนใจ หรือไม่พึงพอใจในการเรียน ขาดความมุ่งมั่นที่จะศึกษาหาความรู้ให้บรรลุผลสำเร็จ พฤติกรรมดังกล่าวประกอบด้วย การเบื่อหน่ายการเรียน ไม่ตั้งใจเรียน ขาดเรียน หนีเรียน เข้าชั้นเรียนสาย พุดคุยกับเพื่อนระหว่างเรียน ผลการเรียนอยู่ในระดับต่ำ เหม่อลอยขณะเรียน ไม่ทำแบบฝึกหัดที่ครูมอบหมาย ไม่มีความอดทนในการทำกิจกรรม ผลการเรียนเป็นระดับ 0 มากกว่า 1 วิชาขึ้นไป

งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับนิสัยการเรียน

โพแพม และมัวร์ (Popam and Moore 1960, อ้างถึงใน ลดาวัลย์ พรอนันตชัย 2548 : 20) ได้ศึกษานิสัยพบว่า นิสัยในการเรียน ทักษะในการเรียน และการปรับตัวด้านการเรียน มีความสัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน โดยศึกษานิสิตระดับปริญญาตรี จำนวน 287 คน ให้กลุ่มตัวอย่างตอบแบบสำรวจนิสัยทางการเรียนและทักษะในการเรียน

มอร์ริส (Morris 1961 : 23) ซึ่งศึกษาพบว่า นักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง จะมีคะแนนนิสัยในการเรียนและทักษะในการเรียนสูงกว่านักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ

ศิริระพร จันทโนทก (2538 : 79) ได้ศึกษาตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษาคณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยอัสสัมชัญ กรุงเทพมหานคร ผลการศึกษาพบว่า นิสัยทางการเรียนมีความสัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและสามารถพยากรณ์ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษาคณะบริหารธุรกิจ ชั้นปีที่ 2 ปีที่ 3 และปีที่ 4 ได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับนิสัยการเรียนที่กล่าวมาข้างต้น จะเห็นได้ว่า นิสัยการเรียนเป็นพฤติกรรมที่บุคคลปฏิบัติเป็นประจำในการที่จะมุ่งมั่น เพื่อแสวงหาความรู้ในการพัฒนาตนเองให้ประสบความสำเร็จในการศึกษาเล่าเรียน และการทำงานต่อไปในอนาคต

งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับนิสัยการเรียนที่ไม่ดี

ฮิลเดรท (Hildreth : 1966, อ้างถึงใน นุสรรา สรรพกิจกำจร 2539) ได้ศึกษาพบว่า เด็กฉลาดที่ไม่ประสบความสำเร็จในการเรียนนั้นมีสาเหตุเนื่องมาจากมีนิสัยการเรียนที่ไม่ดี ขาดความสนใจในการเรียน

ลินเกรน (Linngren 1969 : 8, อ้างถึงใน ขจรสุตา เหล็กเพชร 2522 : 11) ได้ให้เหตุผลที่นักเรียนประสบผลสำเร็จในการเรียนนั้น ขึ้นอยู่กับการมีนิสัยในการเรียนดีถึงร้อยละ 33 มีความสนใจในการเรียนร้อยละ 25 ส่วนนักเรียนที่ไม่ประสบความสำเร็จในการเรียนนั้นเนื่องจากมีนิสัยในการเรียนที่ไม่ดี ร้อยละ 25 ขาดความสนใจในการเรียนร้อยละ 35

1.2.2 พฤติกรรมเสี่ยงด้านการหนีเรียน

การหนีเรียนเป็นพฤติกรรมที่เป็นปัญหาทางการเรียนซึ่งเป็นปัจจัยพื้นฐานของการนำไปสู่ปัญหาที่ร้ายแรงตามมาได้ เป็นผลเสียต่ออนาคตของนักเรียนเอง มีผลกระทบที่อาจก่อให้เกิดปัญหาในครอบครัวตามมา และเป็นผลเสียต่อการพัฒนาทรัพยากรทางด้านบุคลากรของประเทศชาติ ซึ่งนักการศึกษาได้ให้ความหมายของการหนีเรียนไว้ดังนี้

พยอม อิงคตานวัฒน์ (2530 : 31-32, อ้างถึงใน หทัยกาญจน์ สุวัฒน์ 2546 : 10) กล่าวว่า การหนีโรงเรียนพบมากในเด็กอายุสูงกว่า 10 ปี โดยมีพฤติกรรมการหนีเรียนคือ นักเรียนจะออกจากบ้านไปตามเวลาที่เคยไปโรงเรียนตามปกติ แต่ไปไม่ถึงโรงเรียน เด็กจะใช้ช่วงเวลาที่ควรอยู่โรงเรียนไปเที่ยวเตร่ตามความพอใจ เช่น โรงภาพยนตร์ สวนสาธารณะ สถานที่เล่นเกมต่างๆ เป็นต้น การหนีโรงเรียนจะหนีไปตามลำพังคนเดียวหรือไปเป็นกลุ่มเกินกว่าสองคนจากโรงเรียนเดียวกัน หรือไปพบพวกหนีเรียนจากโรงเรียนอื่นๆ ตามสถานที่ที่มั่วสุม เด็กหนีโรงเรียนจะมีพฤติกรรมการหนีเรียนอยู่ 2 แบบ คือ แบบที่หนึ่ง ออกจากบ้านและกลับบ้านตรงเวลา พ่อแม่ไม่มีโอกาสรู้ว่าลูกหนีโรงเรียน แบบที่สอง หนีโรงเรียนแล้วเลยไม่กลับบ้านหนึ่งหรือสองคืนก่อนในระยะแรกๆ ซึ่งต่อไปจะไม่กลับบ้านหลายๆ คืน

ปณัฏา เพ็ชรสิงห์ (2530 : 19-20, อ้างถึงใน หทัยกาญจน์ สุวัฒน์ 2546 : 11) กล่าวว่า พฤติกรรมที่เรียกว่าเป็น “การหนีโรงเรียน” การที่เด็กมีสภาพเป็นนักเรียนแต่ไม่ไปโรงเรียนเพื่อเรียนหนังสือ โดยปราศจากเหตุผลอันชอบธรรม และไม่ได้ได้รับความยินยอมจากพ่อแม่หรือผู้ปกครองหรือผู้ปกครอง

จารุวัตร เพียรชัย (2546 : 4) กล่าวว่า หนีเรียน หมายถึง พฤติกรรมที่สามารถสืบค้นหาข้อเท็จจริงได้ว่าไม่เข้าชั้นเรียนตามปกติ และมีได้รับอนุญาตจากผู้ปกครองหรือครูให้ขาดชั้นเรียน ตั้งแต่ 2 ครั้ง/สัปดาห์ หรือ 4 ครั้ง/เดือนขึ้นไป

วรวิทย์ มาลาสาย (2546 : 4) กล่าวว่า การหนีโรงเรียน หมายถึง การไม่เข้าห้องเรียนเกิน 10 ครั้ง แต่ละวิชาในหนึ่งภาคเรียน โดยการตรวจสอบจากสมุดบันทึกกิจกรรมการเรียนของแต่ละวิชา

จากการศึกษาความหมายของคำว่า พฤติกรรมการหนีเรียนข้างต้น สรุปได้ว่า พฤติกรรมการหนีเรียน หมายถึง การที่นักเรียนแต่งเครื่องแบบนักเรียนออกจากบ้านเพื่อไปโรงเรียน แต่ไม่ไปโรงเรียน หรือไม่เข้าชั้นเรียน โดยไม่ได้รับอนุญาตจากพ่อแม่หรือผู้ปกครอง และครู

สาเหตุของการหนีเรียน

ศุภาสินี กังวาลเนาวรัตน์ (2532 : 73-75, อ้างถึงใน หทัยกาญจน์ สุควัฒน์ 2546 : 12) กล่าวว่า สาเหตุของการหนีโรงเรียน มีดังนี้

1. ครอบครัว และทัศนคติของบิดามารดาต่อการศึกษาของบุตร ครอบครัวแตกแยก ครอบครัวขาดความอบอุ่น ขาดความเข้าใจต่อเยาวชน ครอบครัวขาดระเบียบวินัย ครอบครัวที่มีขนาดใหญ่ ครอบครัวที่มีการลงโทษเด็กอย่างรุนแรง เมื่อเด็กกระทำผิด ครอบครัวยากจน ลักษณะครอบครัวดังกล่าวนี้ล้วนแต่มีผลต่อบุคลิกภาพและการปรับตัวของเยาวชนทั้งสิ้น

2. เยาวชน เยาวชนมีความรู้สึกไม่ชอบเรียนบางรายวิชา เนื่องจากตัวเองไม่ถนัด ไม่เข้าใจหรือบางครั้งเรียนไม่ทันเพื่อน เกิดความรู้สึกเบื่อเรียน การมาโรงเรียนสายเกิดความรู้สึกว่าตัวเองมีปมด้อย อันเนื่องมาจากฐานะทางบ้านยากจนหรือปมด้อยทางรูปร่างหน้าตา ถูกเพื่อนล้อเลียนบ่อยๆ เป็นต้น

3. เพื่อน วัยรุ่นเป็นวัยที่ชอบแสวงหาความแปลกใหม่ ชอบคึกคะนอง ชอบสนุก ชอบทดลองและเป็นวัยที่ได้รับอิทธิพลจากกลุ่มเพื่อนมาก ในครั้งแรกที่เยาวชนหนีเรียนอาจเนื่องมาจากการเอาแบบอย่างเพื่อน ถูกเพื่อนชักจูง ถ้าเยาวชนไม่ยอมหนีโรงเรียนตามที่ท้าทายก็จะถูกเพื่อนสบประมาทว่าขี้ขลาดตาขาว เยาวชนมีความรู้สึกว่าการหนีโรงเรียนทำให้ตนเองมีอิสระมากขึ้นและมีความพึงพอใจ ถึงแม้ตัวเองจะถูกลงโทษก็ตาม ถ้าการหนีโรงเรียนครั้งแรกเยาวชนได้รับความพึงพอใจ ในครั้งต่อไป เมื่อเยาวชนประสบปัญหาความเบื่อหน่ายในการเรียนก็จะหาทางออกโดยการหนีโรงเรียนดังกล่าว

4. โรงเรียน เยาวชนมีปัญหาในการปรับตัวต่อระเบียบของโรงเรียนและต่อครู ระเบียบ กฎเกณฑ์ของโรงเรียนที่ค่อนข้างเก่า มิได้ปรับปรุงแก้ไขให้เข้ากับธรรมชาติวัยรุ่นและสภาพแวดล้อมที่เป็นจริงในปัจจุบัน ครูผู้สอนค่อนข้างดุ เข้มงวด ไม่เข้าใจวัยรุ่น วิธีการสอนของครูไม่ดึงดูดความสนใจของเด็กหรือสอนแล้วเด็กไม่รู้เรื่อง เป็นต้น

ปัญญนันท์ทะกิกขุ (2528 : 16-18, อ้างถึงใน หทัยกาญจน์ สุควัฒน์ 2546 : 16) กล่าวถึงมูลเหตุที่ทำให้เด็กหนีโรงเรียน ไว้ดังนี้

1. ครอบครัวไม่ปลูกฝังให้เด็กรักการเรียนและอยากไปเรียนหนังสือ
2. สถานที่เรียนไม่ดี บังคับเด็กอย่างเข้มงวดเกินไป ครูสอนไม่ดี เด็กไม่เข้าใจ บางโรงเรียนจะมีเด็กเกรงที่โตแล้วชอบรังแกเด็กเล็ก

3. การเรียนของเด็กอ่อน เรียนไม่ทันเพื่อน ทำให้เกิดความอับอายไม่อยากไปโรงเรียน
4. หลักสูตรการเรียนการสอนไม่เหมาะสมกับวัยของเด็ก บางทีเด็กต้องใช้ความคิดมากเกินไปจนรู้สึกเบื่อหน่ายการเรียนได้
5. เด็กไปคบหาสมาคมกับเด็กเกเร และชักจูงกันไปเที่ยวเตร่ในที่ต่างๆ
6. เด็กเกิดความรู้สึกน้อยเนื้อต่ำใจในฐานะความเป็นอยู่ของครอบครัว เช่น ได้เงินไปโรงเรียนไม่พอใช้จ่าย เครื่องแต่งตัวเก่าหรือขาดไม่เหมือนของคนอื่น บางคนเกิดจากการที่พ่อแม่รักลูกไม่เท่ากัน
7. เนื่องจากเด็กมีร่างกายพิการบางส่วนหรือไม่สมบูรณ์ มีสุขภาพอ่อนแอเจ็บป่วยอยู่เสมอ
8. เด็กมีนิสัยเกียจคร้านในการเรียน
9. เด็กกระทำความผิดหรือฝ่าฝืนระเบียบข้อบังคับของโรงเรียน จึงเกิดความกลัวจะถูกลงโทษทำให้ต้องหนีโรงเรียนเพื่อหลบเลี่ยงความผิด
10. เด็กไม่ชอบการเรียน เพราะมีความสนใจหรือมีทักษะในทางอื่น เช่น การช่าง การฝีมือ การกีฬา เป็นต้น

โรเบิร์ต (Robert 1956 : 431-436, อ้างถึงใน หทัยกาญจน์ สุวัฒน์ 2546 : 17) ได้ศึกษาเกี่ยวกับปัญหาเด็กหนีโรงเรียนแล้วพบว่า ปัจจัยที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการหนีโรงเรียนของเด็กนักเรียนนั้นส่วนใหญ่เนื่องจากปัจจัยสำคัญ 3 ประการคือ

1. ปัจจัยเกี่ยวกับสถานการณ์ (Situational Factors) พบว่าเป็นสาเหตุที่ทำให้เด็กหนีโรงเรียนมากกว่าปัจจัยด้านอื่น ได้แก่ เด็กไม่มีเสื้อผ้าเครื่องใช้หรืออุปกรณ์การเรียนเพียงพอ หลักสูตรการเรียนการสอนยากเกินไป และการที่เด็กไม่สามารถปรับตัวเข้ากับเพื่อนร่วมชั้นเรียนได้
2. ปัจจัยเกี่ยวกับจิตใจ (Mental Factors) จากการศึกษาพบว่า เป็นปัจจัยที่ทำให้เกิดการหนีโรงเรียนมากเป็นอันดับรองลงมา เช่น การที่เด็กได้รับความกดดันทางอารมณ์ ความเครียด อยากหนีสังคมหรือแม้กระทั่งความเจ็บป่วย
3. ปัจจัยเกี่ยวกับบุคคล (Social Factors) เป็นปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการหนีเรียนน้อยที่สุด เช่น การที่เด็กมีพฤติกรรมก้าวร้าวต่อต้านสังคม ชอบทะเลาะวิวาท ลักขโมยและกระทำความผิดอื่น

จากข้อความดังกล่าวข้างต้น สรุปได้ว่าสาเหตุของการหนีเรียน เกิดจากครอบครัว เช่น ครอบครัวไม่ปลูกฝังให้เด็กรักการเรียน เยาวชน เช่น ไม่ชอบเรียน เรียนไม่ทันเพื่อน เพื่อน เช่น คบเพื่อนเกเร โรงเรียน เช่น หลักสูตรไม่เหมาะสมกับวัยของเด็ก

การป้องกันแก้ไขพฤติกรรมหนีเรียน

การป้องกันพฤติกรรมหนีเรียน มีหลายแนวทางด้วยกันซึ่งนักการศึกษาได้กล่าวไว้ดังนี้

ศุภาสินี กังวาลเนาวรัตน์ (2532 : 75, อ้างถึงใน หทัยกาญจน์ สุควัฒน์ 2546 : 18) กล่าวว่าเยาวชนแต่ละคนย่อมมีบุคลิกภาพ การปรับตัว และปัญหาต่างๆ แตกต่างกัน การศึกษาเยาวชนและการให้ความช่วยเหลือเยาวชนเป็นรายบุคคลเป็นสิ่งที่สำคัญยิ่งในการแก้ปัญหานักเรียนหนีเรียน โรงเรียนควรหลีกเลี่ยงการลงโทษเด็กอย่างรุนแรง หรือการไล่เด็กออกจากโรงเรียน เพราะวิธีนี้มีใช้การแก้ไขปัญหาคอรั้มที่เข้าใจและสามารถจะให้การบำบัดทางด้านจิตในแก่เด็ก ควรมีการแนะแนวการศึกษาและอาชีพที่เหมาะสม จัดให้มีกิจกรรมเสริมหลักสูตร การซ่อมเสริม และจัดบทเรียนตามความพร้อมของเด็ก ส่งเสริมความถนัดและความสามารถพิเศษเฉพาะทาง ส่งเสริมการกีฬา จัดหาเงินทุนสำหรับเด็กยากจนและขาดแคลน มีการติดต่อประสานกันระหว่างผู้ปกครองและครู ส่งเสริมสุขภาพจิตของครูให้ดีขึ้น

ทางด้านครอบครัว ควรส่งเสริมสนับสนุนให้มีการวางแผนครอบครัวให้มีจำนวนบุตรเพียงพอที่จะให้การดูแลและการให้การศึกษาได้อย่างดี ควรมีสถานเลี้ยงเด็กกลางวันที่ดีคุณภาพอย่างเพียงพอสำหรับมารดาที่จะต้องประกอบอาชีพส่งเสริมให้มีการเลี้ยงลูกด้วยนมแม่ และที่สำคัญยิ่งประการหนึ่งคือ การปลูกฝังจริยธรรมให้แก่เยาวชนทั้งในบ้านและในโรงเรียนโดยผู้ปกครองและครูควรเป็นแบบอย่างที่ดีแก่เยาวชนด้วย

ปนัดดา ปรียทฤษ และคณะ (2539 : 45) กล่าวว่า โรงเรียนเป็นหน่วยที่สำคัญที่สุดในการทำหน้าที่ให้ความช่วยเหลือประสานงานกับผู้ปกครองเพื่อแก้ไขปัญหานักเรียนหนีเรียน ดังนี้

1. การป้องกันในระดับที่ 1 ซึ่งเป็นการป้องกันไม่ให้เกิดการหนีเรียนเกิดขึ้น โดยมุ่งเน้นให้การส่งเสริมการจัดกิจกรรมเฉพาะอย่างที่สำคัญ เช่น จัดโครงการป้องกันการสูบบุหรี่/ ดื่มเหล้า ในกลุ่มนักเรียนอย่างต่อเนื่องทุกๆ ปี สร้างกลยุทธ์ที่จะกระตุ้นให้เกิดแรงจูงใจในการปฏิบัติ เช่น การประกวดนักเรียนตัวอย่าง การประกวดผลงานโครงการต่างๆ เป็นต้น

2. การป้องกันในระดับที่ 2 เป็นการป้องกันในกลุ่มนักเรียนที่พบว่า มีพฤติกรรมหนีเรียนแล้ว โดยการสืบค้นและเสาะหาปัญหาที่เกิดขึ้นกับนักเรียนแต่ละกลุ่ม และแต่ละคนเพื่อหาปัจจัยที่เป็นสาเหตุและเกี่ยวข้องโดยตรง และนำมาดำเนินการแก้ไขได้ถูกต้องต่อไป

3. การประสานงานกับผู้ปกครองทั้งกลุ่มนักเรียนที่ไม่หนีโรงเรียนและกลุ่มที่หนีโรงเรียน ให้ทราบถึงความรุนแรงของปัญหาดังกล่าว แลกเปลี่ยนความรู้ ความเข้าใจและความคิดเห็นในการเลี้ยงดูบุตรหลานซึ่งกันและกัน เพื่อจะได้เข้าใจความต้องการของบุตรหลานของตนได้มากขึ้น

จากแนวทางการป้องกันแก้ไขพฤติกรรมหนีเรียนดังกล่าว จะเห็นได้ว่าการแก้ปัญหาการหนีเรียนให้กับนักเรียนนั้นขึ้นอยู่กับบุคลิกลักษณะของนักเรียนแต่ละคนซึ่งมีความแตกต่างกัน ซึ่งต้องอาศัยความร่วมมือของผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง คือ ครอบครัวและโรงเรียน โดยหลีกเลี่ยงการใช้วิธีการรุนแรงในการแก้ไขปัญหา

งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมหนีเรียน

จากการศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมหนีเรียนของนักการศึกษาในประเทศ สรุปได้ดังนี้

เชวงศักดิ์ สิ้นสูงสุด (2539 : 39) ศึกษาปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ต่อการหนีเรียนของนักเรียนระดับมัธยมศึกษา ในกรุงเทพมหานคร พบว่า ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ต่อการหนีเรียน คือ สัมพันธภาพภายในครอบครัว กลุ่มเพื่อน การปฏิบัติต่อกฎระเบียบ ข้อบังคับของโรงเรียนและสิ่งดึงดูดใจที่นักเรียนกระทำเมื่อหนีเรียน

สดดา แคล่วคล่อง (2540 : บทคัดย่อ) ศึกษาพฤติกรรมหนีเรียนของนักเรียนชายชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นในกรุงเทพมหานคร จากการศึกษพบว่า สาเหตุของการหนีเรียนของนักเรียน คือ ระบบการเรียนการสอนของครูที่สอนไม่รู้เรื่อง ไม่เข้าใจ ดูเข้มงวด ไม่มีเหตุผล ทำให้นักเรียนไม่กล้าถามครู ไม่ทำการบ้านส่ง ถูกครูทำโทษเป็นประจำ ทำให้นักเรียนเกิดความอายต่อเพื่อน เกิดความท้อแท้ เบื่อหน่ายการเรียน เมื่อจะนำปัญหาด้านการเรียนไปปรึกษาบิดา มารดา ก็ปรากฏว่าทั้งคู่ต้องออกไปทำงานนอกบ้านและกลับบ้านค่ำ จึงไม่มีเวลาที่จะให้คำปรึกษากับนักเรียนจนกลายเป็นปัญหาเรื้อรังของนักเรียนตลอดมา นักเรียนจึงนำปัญหามาปรึกษาเพื่อนซึ่งมีวุฒิภาวะประสบการณ์พอๆ กัน จึงไม่สามารถช่วยแก้ปัญหาได้ถูกต้อง และเพื่อนก็มีนิสัยไม่รักการเรียน ชอบเที่ยวเตร่หาความสนุกสนานจึงแนะนำชักชวนกันหนีเรียน

หทัยกาญจน์ สุควัฒน์ (2546 : บทคัดย่อ) ศึกษาปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมหนีเรียนของผู้รับการศึกษาทั้ง 7 ราย กรณีจากการศึกษาพบว่าสาเหตุที่ทำให้หนีเรียนสรุปดังนี้

1. เกิดจากตัวแปรด้านส่วนตัว ได้แก่

- ด้านสุขภาพ มีโรคประจำตัวทำให้ไม่สามารถไปโรงเรียนได้ ทำให้เรียนไม่ทันเพื่อน ไม่เข้าใจบทเรียน ไม่ส่งงานในวิชาต่างๆ เกิดความอับอาย
- ด้านบุคลิกภาพ มีบุคลิกภาพขาดความเชื่อมั่นในตนเอง คล้อยตามคนอื่นง่าย
- ด้านการเรียน มีพื้นฐานการเรียนไม่ดี จึงทำให้เรียนไม่รู้เรื่อง ไม่สามารถทำการบ้านส่งครูได้ จึงเกิดความอับอายเมื่อถูกครูว่ากล่าวตักเตือนที่ไม่ทำการบ้านส่งและกลัวครูลงโทษ

2. เกิดจากตัวแปรด้านสิ่งแวดล้อม ได้แก่

- ด้านครอบครัว ไม่ได้รับการดูแลเอาใจใส่จากบิดามารดา เนื่องจากบิดามารดาต้องทำงานทั้งคู่ เพื่อที่จะมีเงินเป็นค่าใช้จ่ายภายในครอบครัวจึงทำให้ไม่มีเวลาที่จะใกล้ชิดลูกหรืออบรมสั่งสอน

- ด้านโรงเรียน ห้องเรียนมีจำนวนนักเรียนมากเกิดไป ทำให้ครูไม่สามารถดูแลนักเรียนได้อย่างทั่วถึง บรรยากาศการเรียนไม่ดี

3. เกิดจากตัวแปรด้านสังคม ได้แก่

- ด้านอิทธิพลของสื่อมวลชนใช้เวลาในการดูโทรทัศน์ระหว่างเวลา 17:00 – 22:00 น. ซึ่งควรเป็นเวลาที่นักเรียนจะต้องทบทวนบทเรียน ทำการบ้าน อ่านหนังสือ

- ด้านเพื่อน คบเพื่อนที่ชอบเที่ยวเตร่ ไม่สนใจการเรียน ใช้เวลาทั้งหมดอยู่กับเพื่อนทั้งในเวลาเรียนและตอนเย็นเลิกเรียน

จากเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องต่างๆ ที่ได้กล่าวมาแล้วนั้น สรุปได้ว่า พฤติกรรมการหนีเรียนเกิดจากสาเหตุหลายประการ คือ ครอบครัว สภาพแวดล้อม โรงเรียนหรือสถานศึกษา และตัวนักเรียนเอง โดยนักเรียนจะมีวิธีการหรือพฤติกรรมในการหนีเรียนในรูปแบบต่างๆ เช่น ออกจากบ้านแต่เช้า แล้วไม่ไปโรงเรียน หลบอยู่ตามบ้านเพื่อน ไปเที่ยวเตร่ หรือไปโรงเรียนแต่ไม่เข้าเรียนบางรายวิชา นักเรียนบางรายมีคาบว่างจากการเรียนบางคาบ ออกจากโรงเรียนไปเล่นเกมส์ แล้วกลับเข้ามาเรียนรายวิชาต่อไปไม่ทันจึงไม่เข้าชั้นเรียน นอกจากนั้น สิ่งแวดล้อมที่เกิดจากการสัมผัสหรือสัมพันธ์จากสิ่งแวดล้อมกระตุ้นให้หนีเรียน เช่น ศูนย์การค้า กลุ่มเพื่อน ยาเสพติด สวนสนุก โรงภาพยนตร์ เป็นตัวกระตุ้นให้นักเรียนเลือกที่จะหนีเรียนมากกว่าไปเรียนตามปกติ ผู้วิจัยจึงสนใจศึกษาตัวแปรดังกล่าวเนื่องจากส่งผลต่อพฤติกรรมเสี่ยงด้านการเรียนของนักศึกษา

1.2.3 การคบเพื่อนที่ไม่สนใจการเรียน

โดยธรรมชาติของวัยรุ่นจะมีความต้องการคบหาสมาคมกับเพื่อน ทั้งเพื่อนเพศเดียวกันและเพื่อนต่างเพศอย่างมาก และจะมีความความผูกพันกับกลุ่มเพื่อนอย่างสนิทชิดเชื้อ มักจะเห็นเพื่อนมีความหมายในชีวิตของเขาเป็นอย่างยิ่ง มีสิ่งในใจจะเล่าให้เพื่อนฟัง จะขอคำปรึกษา จะปรึกษากับเพื่อนมากกว่าพ่อแม่ ดังนั้น การคบเพื่อนจึงมีความสำคัญต่อชีวิตวัยรุ่นเป็นอย่างมาก (สุรัชย์ เจ็ดพี่น้องร่วมใจ 2544 : 29) จากการศึกษาวรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง มีนักการศึกษาได้กล่าวเกี่ยวกับการคบเพื่อนของวัยรุ่นดังนี้

โสทรสมบัติ จันทระประภา (2515, อ้างถึงใน จำสืบทารวณัฐดนัย ทิมดี 2544 : 15) ได้กล่าวถึงอิทธิพลของกลุ่มเพื่อนว่า ในระยะวัยรุ่นเป็นระยะที่เพื่อนมีอิทธิพลมากที่สุดในชีวิต กลุ่ม

เพื่อนจะกำหนดความรู้สึกนึกคิดของวัยรุ่นให้ทำตามมติและความนิยมของหมู่คณะโดยไม่คำนึงถึงเหตุผลว่าถูกหรือผิด

โสมรธรรม์ จันทระประภา (2523 : 37) ได้กล่าวถึงการคบเพื่อนของวัยรุ่นว่าเป็นสาเหตุหนึ่งที่ทำให้เด็กเกรงเสียคน เช่น ดิทยาเสพย์ติด เป็นอันธพาล ฯลฯ เพราะมีเพื่อนที่เกร

สุพัตรา สุภาพ (2529 : 21-22) กล่าวว่า เพื่อนมีความหมายต่อบุคคลในวันนี้มาก และมักจะเห็นว่าเพื่อนเป็นสิ่งจำเป็นจะขาดเสียมิได้ ในการกระทำทุกอย่างมักต้องอาศัยเพื่อน มีอะไรมักจะเล่าให้เพื่อนฟัง หรือขอความเห็นและปรับทุกข์ร้อนของตนมากกว่าจะหันไปหาพ่อแม่ เพราะมักจะคิดว่าพ่อแม่ไม่เข้าใจตัวเองพอหรือพูดกันไม่รู้เรื่อง เวลาไปเที่ยวก็อยากไปกับเพื่อน มากกว่าพ่อแม่เพราะสนุกสนานกว่าและไม่ต้องระมัดระวัง วัยรุ่นโดยทั่วไปมักจะมี ความรักดีต่อกลุ่ม ปัญหาจึงปรากฏเสมอว่า ถ้าหากไปรวมกับกลุ่มเพื่อนไม่ดีก็อาจจะนำไปในทางที่เสื่อมเสีย แม้แต่เด็กบางคนจะไม่อยากทำอะไรที่ไม่ดี แต่เมื่อเพื่อนพูดสับประมาทหรือกลัวเพื่อนโกรธจนไม่ยอมรับคนเข้าไปเป็นเพื่อน ก็อาจจะทำอะไรที่ไม่ดีไปด้วย

ปพาณี จิตวิวัฒนา (2535 : 80) กล่าวว่า การคบเพื่อนร่วมวัยหรือเพื่อนร่วมรุ่นนี้มีสภาพเหมือนดาบสองคม กล่าวคือ มีผลในการช่วยถ่ายทอดคุณค่าหรือค่านิยมและวิธีการระเบียบกฎเกณฑ์ที่ผู้ใหญ่ต้องการให้ได้ ถ้ากลุ่มเพื่อนสนับสนุนบรรทัดฐานเหล่านั้น เช่น ความซื่อสัตย์ ความยุติธรรม ความกล้าหาญ ในทางตรงกันข้าม กลุ่มเพื่อนจะเป็นแรงที่ยั่วยุผลักดันให้บุคคลทดลอง หรือลองผิดลองดีต่อข้อบังคับ ระเบียบวินัยที่ผู้ใหญ่ตั้งเอาไว้ เช่น การหลบหนีการเรียน การสูบบุหรี่ ดิทยาเสพย์ติด การเที่ยวเตร่ในสถานเริงรมย์ อันทำให้เกิดปัญหาเยาวชนตามมามากมาย

วัยรุ่นจึงเป็นวัยหัวเลี้ยวหัวต่อระหว่างวัยเด็กกับวัยผู้ใหญ่ มีการเปลี่ยนแปลงทางร่างกาย จิตใจ อารมณ์ และสังคม ซึ่งก่อให้เกิดปัญหาแก่เด็กวัยรุ่นและผู้ใหญ่ด้วย ดังนั้น เด็กวัยรุ่นจึงมีพฤติกรรมที่เด่นชัดแตกต่างจากวัยอื่นๆ เช่น พยายามหาแนวทางประพฤติปฏิบัติที่เหมาะสมกับตนเองในการดำเนินชีวิต มีกลุ่มเพื่อนร่วมวัยเดียวกันและความผูกพันกับกลุ่มเพื่อนค่อนข้างลึกซึ้ง มีความปรารถนาที่จะรู้จักตนเองรวมทั้งแสวงหาผู้ที่ตนยึดถือเป็นแบบ ถ้าได้แบบที่ดีก็ช่วยในการปรับตัวและวางแนวทางดำเนินชีวิตในวัยผู้ใหญ่ เด็กวัยรุ่นที่สามารถพัฒนาได้ตามวัยที่ผ่านมา เข้าใจลักษณะการพัฒนาวัยของตน มีความกล้าในการเผชิญกับปัญหาต่างๆ และถ้ามีผู้ปกครองเข้าใจพฤติกรรมของวัยรุ่นแล้ว เด็กเหล่านี้จะเป็นวัยรุ่นที่มีความสุขคนหนึ่ง

ดังนั้น กล่าวได้ว่า เพื่อน จึงมีความสำคัญต่อพฤติกรรมของวัยรุ่นเป็นอย่างยิ่ง ดังคำสุภาษิตที่ว่า “คบคนพาลพาลพาไปหาผิด คบบัณฑิต บัณฑิตพาไปหาผล” การคบเพื่อนเป็นพัฒนาการทางสังคมที่สำคัญของวัยรุ่นอันเป็นพื้นฐานของการเป็นผู้ใหญ่ที่สมบูรณ์ในอนาคต เจียรนัย ทรงชัยกุล (2532 : 177-240) ได้รวบรวมวิจัยเกี่ยวกับอิทธิพลของกลุ่มเพื่อนที่มีต่อนักเรียนวัยรุ่น ใน

3 ด้าน คือ ด้านการเรียน ด้านการประกอบอาชีพ และด้านการครองตนในสังคม สรุปได้ว่า ในด้านการเรียน นักเรียนที่คบเพื่อนที่มีลักษณะ “พวกคงแก่เรียน” คือมีเจตคติที่ดีต่อการเรียน เห็นคุณค่าความสำคัญของการเรียน กลุ่มเพื่อนก็จะชักนำให้สนใจติดตามวิชาความรู้ที่ครูอบรมสั่งสอน เอาใจใส่การเรียนจึงมีแนวโน้มที่จะประสบความสำเร็จด้านการเรียน ส่วนนักเรียนที่คบเพื่อนที่มีลักษณะ “พวกแก่งกิจกรรม” คือเห็นแก่ความสำคัญของความสนุกสนานและความบันเทิงใจมากกว่าความสำคัญของการเรียน กลุ่มเพื่อนก็จะชักนำให้หลบเลี่ยงการศึกษา กลุ่มนี้จึงมักไม่ประสบความสำเร็จในการเรียน

ดังนั้นจากการทบทวนเอกสารและงานวิจัยที่กล่าวมาข้างต้น การคบเพื่อนที่ไม่สนใจการเรียนของนักศึกษา จะส่งผลต่อการเรียนและก่อให้เกิดปัญหาอื่นๆตามมา มากมาย ฉะนั้นการคบเพื่อนที่ไม่สนใจการเรียนจึงเป็นพฤติกรรมเสี่ยงด้านการเรียนของนักศึกษา

1.2.4 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับข้อมูลส่วนบุคคลกับพฤติกรรมเสี่ยงด้านการเรียน

ผู้วิจัยได้รวบรวมการวิจัยที่เกี่ยวข้องกับข้อมูลส่วนบุคคล ได้แก่ เพศ ระดับการศึกษา ประเภทวิชาที่กำลังศึกษา ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ลักษณะการพักอาศัย และรายได้ของนักศึกษา ดังรายละเอียดต่อไปนี้

1.2.4.1 เพศ

ลักษณะที่แสดงความแตกต่างด้านสรีระวิทยาและการกำหนดบทบาททางสังคมระหว่างเพศหญิงกับเพศชาย ซึ่งมีผลต่อพฤติกรรมเสี่ยงด้านการเรียน เพศชายจะได้รับการยอมรับจากสังคมมากกว่าเพศหญิงจึงทำให้ทั้งสองเพศมีพฤติกรรมที่แตกต่างกัน มีผู้ศึกษาเกี่ยวกับเพศของบุคคลกับพฤติกรรมเสี่ยงด้านการเรียน ไว้ดังนี้

ปริศนา ไชบุญ (2545 : บทคัดย่อ) ศึกษารูปแบบและวิธีการเรียนรู้ของนักศึกษาชั้นปีที่ 1 คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น การศึกษาวิจัยครั้งนี้มีความมุ่งหมายเพื่อศึกษารูปแบบการเรียนรู้ ของนักศึกษาระดับปริญญาตรี ชั้นปีที่ 1 คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น จำแนกตาม เพศ สาขาวิชาที่เรียน และระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน โดยมีกลุ่มเป้าหมายในการศึกษาจำนวน 216 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยคือ แบบวัดรูปแบบการเรียนรู้ พบว่า เพศหญิงมีวิธีการเรียนรู้ดีกว่าเพศชาย อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

อภิรัตน์ จันทร์เทพ (2546 : 98) ศึกษาพฤติกรรมปัญหาของนักเรียนวัยรุ่นระดับมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา ในจังหวัดขอนแก่น การศึกษาวิจัยครั้งนี้มีความมุ่งหมายเพื่อศึกษาทัศนคติและแนวทางป้องกันและแก้ไขพฤติกรรมปัญหาของนักเรียนวัยรุ่น พบว่า เพศเป็นปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมปัญหาของนักเรียนวัยรุ่น ในจังหวัดขอนแก่น อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยเพศชายมีพฤติกรรมปัญหาวัยรุ่นมากกว่าเพศหญิง

ปิยาภรณ์ วิบูลย์ศรีสัจจะ (2546 : บทคัดย่อ) ศึกษาปัญหาการเรียน สาเหตุ และแนวทางแก้ปัญหาของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 – 6 โรงเรียนอัสสัมชัญธนบุรี กรุงเทพมหานคร พบว่า นักเรียนที่มีเพศต่างกันประสบปัญหาการเรียนแตกต่างกัน

จากการทบทวนงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง พบว่า เพศ ต่างกันจะมีพฤติกรรมเสี่ยงด้านการเรียนแตกต่างกัน ดังนั้นผู้วิจัยคาดว่า เพศ น่าจะเป็นปัจจัยหนึ่งที่ส่งผลต่อพฤติกรรมเสี่ยงด้านการเรียนของนักศึกษา

1.2.4.2 ระดับการศึกษา

ระดับการศึกษาจัดว่าเป็นตัวแปรหนึ่งที่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมเสี่ยงด้านการเรียน ทั้งนี้เพราะว่านักศึกษาที่เรียนในระดับปวช. ชั้นปีที่ 1 มักจะมีปัญหาด้านการปรับตัวในการเรียนซึ่งส่งผลต่อการสำเร็จการศึกษา มีผู้ศึกษาเกี่ยวกับ ระดับการศึกษาไว้ดังนี้

อรรรรณ พรหมไหม (2544:บทคัดย่อ) ศึกษาการประมวลพฤติกรรมไม่พึงประสงค์ของนักเรียนอาชีวศึกษา ในวิทยาลัยอาชีวศึกษา สังกัดกรมอาชีวศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ เขตกรุงเทพมหานคร กลุ่มตัวอย่างจำนวน 300 คน พบว่า นักเรียนอาชีวศึกษา ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ(ปวช.) ชั้นปีที่ 1 มีพฤติกรรมไม่พึงประสงค์ด้านการเรียนสูงกว่านักเรียนอาชีวศึกษา ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) ชั้นปีที่ 3 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ปิยาภรณ์ วิบูลย์ศรีสัจจะ (2546 : บทคัดย่อ) ศึกษาปัญหาการเรียน สาเหตุ และแนวทางแก้ปัญหาของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 – 6 โรงเรียนอัสสัมชัญธนบุรี กรุงเทพมหานคร พบว่า นักเรียนที่มีชั้นปีต่างกันประสบปัญหาการเรียนทุกด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ไพมณี เรืองจรรยา (2546 : บทคัดย่อ) ศึกษาปัญหาของนักศึกษามหาวิทยาลัยเอเชียอาคเนย์ การศึกษาวิจัยครั้งนี้มีความมุ่งหมายเพื่อ ศึกษาปัญหาของนักศึกษามหาวิทยาลัยเอเชียอาคเนย์โดยรวมทุกด้านและเป็นรายด้าน 5 ด้าน คือ ด้านการเรียน ด้านสังคม ด้านส่วนตัว ด้านที่อยู่อาศัย และด้านกิจกรรมนักศึกษา และเปรียบเทียบปัญหาของนักศึกษามหาวิทยาลัยเอเชียอาคเนย์ โดยรวมทุกด้านและเป็นรายด้าน จำแนกตาม เพศ ชั้นปี คณะ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ภูมิฐานะของนักศึกษา รายรับของนักศึกษา และอาชีพของบิดามารดาหรือผู้ปกครอง กลุ่มตัวอย่างเป็นนักศึกษา จำนวน 364 คน เครื่องมือที่ใช้เป็นแบบสอบถาม พบว่า นักศึกษาที่มีชั้นปีต่างกัน มีปัญหาการเรียนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากการทบทวนงานวิจัยดังกล่าวข้างต้น พบว่าระดับการศึกษาหรือชั้นปี ที่แตกต่างกันจะมีพฤติกรรมเสี่ยงด้านการเรียนแตกต่างกัน ดังนั้นผู้วิจัยคาดว่าระดับการศึกษาหรือชั้นปี น่าจะเป็นปัจจัยหนึ่งที่ส่งผลต่อพฤติกรรมเสี่ยงด้านการเรียนของนักศึกษา

1.2.4.3 ประเภทวิชาที่กำลังศึกษา

ปัจจัยเกี่ยวกับ ประเภทวิชาที่กำลังศึกษา ซึ่งนักศึกษาแต่ละบุคคลเลือกเรียนแตกต่างกัน นักศึกษาส่วนมากจะเลือกเรียนตามที่ตนเองสนใจและมีความถนัดแต่นักศึกษาบางส่วนเลือกเรียนเพราะผู้ปกครองแนะนำ หรือเลือกเรียนตามเพื่อน ซึ่งจะส่งผลต่อพฤติกรรมเสี่ยงด้านการเรียน มีผู้ศึกษาเกี่ยวกับประเภทวิชาที่กำลังศึกษาไว้ดังนี้

อรรธรณ พรหมใหม่ (2544:77) ศึกษาการประมวลพฤติกรรมไม่พึงประสงค์ของนักเรียนอาชีวศึกษา ในวิทยาลัยอาชีวศึกษา สังกัดกรมอาชีวศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ เขตกรุงเทพมหานคร กลุ่มตัวอย่างจำนวน 300 คน พบว่า นักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) ที่เรียนในประเภทวิชาต่างกันคือ ประเภทวิชาคหกรรม พาณิชยกรรมและศิลปกรรม มีพฤติกรรมไม่พึงประสงค์ด้านการเรียนไม่แตกต่างกัน

ณัฏฐา เหมี่ยมสง่า (2547 : 90) ศึกษาสภาพปัญหาและพฤติกรรมด้านความรับผิดชอบของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) ในโรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชนกลุ่ม 5 จังหวัดรอบกรุงเทพมหานคร นักเรียนจำนวน 291 คน พบว่า มีสภาพปัญหาด้านการเรียนไม่แตกต่างกัน

จากการทบทวนงานวิจัยดังกล่าวข้างต้น พบว่าประเภทวิชาที่กำลังศึกษากับพฤติกรรมเสี่ยงด้านการเรียนไม่แตกต่างกัน แต่ผู้วิจัยมีความเห็นว่าบุคคลแต่ละคนมีความแตกต่างกันทั้งด้านร่างกาย อารมณ์ สังคมและสติปัญญา เมื่อเข้าศึกษาไม่ว่าจะเลือกเรียนประเภทวิชาใดย่อมมีพฤติกรรมด้านการเรียนที่แตกต่างกัน ดังนั้นผู้วิจัยคาดว่า ประเภทวิชาที่ศึกษา น่าจะเป็นปัจจัยหนึ่งที่ส่งผลต่อพฤติกรรมเสี่ยงด้านการเรียนของนักศึกษา

1.2.4.4 งานวิจัยเกี่ยวกับลักษณะการพักอาศัย

นักศึกษาที่พักอาศัยอยู่กับบิดามารดาหรือผู้ปกครองน่าจะได้รับการดูแลเอาใจใส่อบรมสั่งสอนและให้คำปรึกษาอย่างใกล้ชิด ทำให้มีโอกาสน้อยหรือขาดโอกาสที่จะไปมีพฤติกรรมเสี่ยงด้านต่างๆ ในขณะที่นักศึกษาที่พักอาศัยอยู่กับญาติพี่น้อง เพื่อน หอพัก ขาดโอกาสการดูแล ให้คำปรึกษาจากบิดามารดา มีอิสระในการกระทำการต่างๆ จึงมีโอกาสที่จะมีพฤติกรรมเสี่ยงต่อการเรียนได้ง่าย มีผู้ศึกษาเกี่ยวกับลักษณะการพักอาศัยของนักศึกษาไว้ดังนี้

ภวิภา กลับประสิทธิ์ (2547: 64) ศึกษาตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับทักษะชีวิตของ นักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ วิทยาลัยเทคนิคดอนเมือง เขตดอนเมือง กรุงเทพมหานคร พบว่า ที่พักอาศัยมีความสัมพันธ์ทางบวกกับทักษะชีวิต อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

สุทธินี กล้ากล่อมจิตร (2547 : 133) ศึกษาค่านิยมในการปฏิบัติตนของ นักเรียนวัยรุ่น พบว่า ค่านิยมในการปฏิบัติตนของนักเรียนวัยรุ่นที่พักอาศัยอยู่กับบิดามารดาหรืออยู่ กับญาติและพักอาศัยอยู่กับเพื่อนหรืออยู่ตามลำพัง โดยรวม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ ระดับ .05 จากงานวิจัยดังกล่าวข้างต้น พบว่า ลักษณะการพักอาศัย ต่างกันทำให้มีพฤติกรรมเสี่ยง ด้านการเรียน ดังนั้นผู้วิจัยคาดว่า ลักษณะการพักอาศัย น่าจะเป็นปัจจัยหนึ่งที่ส่งผลต่อพฤติกรรม เสี่ยงด้านการเรียนของนักศึกษา

1.2.4.5 งานวิจัยเกี่ยวกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เป็นเรื่องที่ได้ได้รับความสนใจเป็นอย่างมากใน วงการศึกษา โดยนักศึกษาทั้งหลายถือเป็นหน้าที่สำคัญในการค้นคว้าหาความรู้ เพื่อตอบปัญหาใน เรื่องของความสำเร็จหรือความล้มเหลวในการเรียน มีงานวิจัยที่เกี่ยวกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ดังนี้

ปิยาภรณ์ วิบูลย์ศรีสังจะ (2546 : บทคัดย่อ) ศึกษาปัญหาการเรียน สาเหตุ และแนวทางแก้ปัญหาของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 – 6 โรงเรียนอัสสัมชัญธนบุรี กรุงเทพมหานคร พบว่า นักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่างกันประสบปัญหาการเรียนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ไพมณี เรืองจรรยา (2546 : บทคัดย่อ) ศึกษาปัญหาของนักศึกษามหาวิทยาลัย เอเชีย-อาคเนย์ การศึกษาวิจัยครั้งนี้มีความมุ่งหมายเพื่อ ศึกษาปัญหาของนักศึกษามหาวิทยาลัย เอเชีย-อาคเนย์โดยรวมทุกด้านและเป็นรายด้าน 5 ด้าน คือ ด้านการเรียน ด้านสังคม ด้านส่วนตัว ด้านที่อยู่อาศัย และด้านกิจกรรมนักศึกษา และเปรียบเทียบปัญหาของนักศึกษามหาวิทยาลัยเอเชีย อาคเนย์ โดยรวมทุกด้านและเป็นรายด้าน จำแนกตาม เพศ ชั้นปี คณะ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ภูมิฐานะของนักศึกษา รายรับของนักศึกษา และอาชีพของบิดามารดาหรือผู้ปกครอง กลุ่มตัวอย่าง เป็นนักศึกษา จำนวน 364 คน เครื่องมือที่ใช้เป็นแบบสอบถาม พบว่า นักศึกษาที่มีผลสัมฤทธิ์ ทางการเรียนต่างกัน มีปัญหาด้านการเรียนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากงานวิจัยดังกล่าวข้างต้น พบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ต่างกันทำให้มี พฤติกรรมเสี่ยงด้านการเรียน ดังนั้นผู้วิจัยคาดว่าผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน น่าจะเป็นปัจจัยหนึ่งที่ ส่งผลต่อพฤติกรรมเสี่ยงด้านการเรียนของนักศึกษา

1.2.4.6 รายได้ของนักศึกษา

ปัจจัยที่เกี่ยวกับรายได้ของนักศึกษา ที่ส่งผลต่อพฤติกรรมเสี่ยงด้านการเรียน ครอบครัวที่มีรายได้น้อยจะส่งผลให้นักศึกษาได้รับค่าใช้จ่ายในการเรียนน้อยลงด้วย มีผู้ศึกษาเกี่ยวกับรายได้ของนักศึกษาไว้ดังนี้

ไพมณี เรืองจรูญ (2546 : บทคัดย่อ) ศึกษาปัญหาของนักศึกษามหาวิทยาลัย เอเชีย-อาคเนย์ การศึกษาวิจัยครั้งนี้มีความมุ่งหมายเพื่อ ศึกษาปัญหาของนักศึกษามหาวิทยาลัย เอเชีย-อาคเนย์โดยรวมทุกด้านและเป็นรายด้าน 5 ด้าน คือ ด้านการเรียน ด้านสังคม ด้านส่วนตัว ด้านที่อยู่อาศัย และด้านกิจกรรมนักศึกษา และเปรียบเทียบปัญหาของนักศึกษามหาวิทยาลัยเอเชีย อาคเนย์ โดยรวมทุกด้านและเป็นรายด้าน จำแนกตาม เพศ ชั้นปี คณะ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ภูมิฐานะของนักศึกษา รายรับของนักศึกษา และอาชีพของบิดามารดาหรือผู้ปกครอง กลุ่มตัวอย่าง เป็นนักศึกษา จำนวน 364 คน เครื่องมือที่ใช้เป็นแบบสอบถาม พบว่า นักศึกษาที่มีรายรับของ นักศึกษาดังกล่าว มีปัญหาการเรียนไม่แตกต่างกัน

จากผลการวิจัยดังกล่าว พบว่า รายได้ของนักศึกษาดังกล่าวมีพฤติกรรมเสี่ยง ด้านการเรียนไม่แตกต่างกัน แต่ผู้วิจัยมีความเห็นว่า จากสภาพเศรษฐกิจในปัจจุบันที่น้ำมันมีราคา สูงขึ้นอย่างต่อเนื่องส่งผลกระทบต่อรายได้ของผู้ปกครองซึ่งมีอาชีพต่างกันทำให้รายได้ที่นักศึกษา ได้รับจากผู้ปกครองเพื่อใช้จ่ายในการเรียนมีความแตกต่างกัน ดังนั้นผู้วิจัยคาดว่า รายได้ของ นักศึกษาน่าจะเป็นปัจจัยหนึ่งที่ส่งผลต่อพฤติกรรมเสี่ยงด้านการเรียนของนักศึกษา

2. แนวคิดและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการเห็นคุณค่าในตนเอง (Self-esteem)

2.1 ความหมายของการเห็นคุณค่าในตนเอง

จากการศึกษาค้นคว้าเกี่ยวกับการเห็นคุณค่าในตนเองพบว่ามีความหมายของการเห็นคุณค่าในตนเองไว้ ดังนี้

แซชชี (Sasse 1978 : 48) ได้ให้ความหมายของการเห็นคุณค่าในตนเองว่าเป็นความรู้สึกของบุคคลว่ามีความสำคัญและมีคุณค่าในตนเอง มีความต้องการได้รับความเชื่อถือ การยอมรับนับถือจากผู้อื่นเพื่อที่จะได้เกิดความภาคภูมิใจและนับถือตนเอง

เบรนเดน (Branden 1981, อ้างถึงใน ชนิตา สุวรรณศรี 2542 : 26) ได้ให้ความหมายของการเห็นคุณค่าในตนเองว่า เป็นลักษณะของความเชื่อถือและการมีความนับถือตน อันเกิดจากความเชื่อมั่นในควมมีคุณค่าของตนเอง มีความมั่นใจในความสามารถของตนที่จะกระทำสิ่งใดให้สำเร็จได้ตามความพอใจ

โรเซนเบิร์ก (Rosenberg 1979 : 31) กล่าวว่า การเห็นคุณค่าในตนเองเป็นการประเมินความรู้สึกที่เกิดขึ้นภายในตนเองในด้านการยอมรับตนเอง การนับถือตนเอง การเห็นคุณค่าในตนเอง และความเชื่อมั่นในตนเอง โดยจะประเมินทั้งทางด้านดี และทางด้านไม่ดี

คลิงและคณะ (Kling and other 1999, อ้างถึงใน บุญญาภา แจ่มศรี 2544 : 70) กล่าวว่า การเห็นคุณค่าในตนเอง คือสิ่งที่แสดงให้เห็นว่าบุคคลรู้สึกอย่างไร คิดอย่างไร และแสดงพฤติกรรมอย่างไร นอกจากนั้น การเห็นคุณค่าในตนเองยังสัมพันธ์กับการที่บุคคลสามารถปรับตัวได้ประสบความสำเร็จ เช่น การผ่านพ้นสถานการณ์ในชีวิตประจำวันต่างๆ ที่ท้าทายหรือทำให้เกิดความทุกข์ การเห็นคุณค่าในตนเองยังมีความสัมพันธ์กับความคิด ซึ่งก็คือความเชื่อในตนเอง และเป็นสิ่งที่ทำนายแบบแผนของความคิดเกี่ยวกับพฤติกรรมของบุคคล เช่น บุคคลใดที่มีการรับรู้ตนเองว่ามีคุณค่าสูงบุคคลนั้นก็จะมีความเชื่อถึงความสำเร็จของตนและปฏิเสธความล้มเหลว โดยเฉพาะอย่างยิ่งบุคคลที่มีการเห็นคุณค่าในตนเองสูงจะสามารถเผชิญกับข้อมูลสะท้อนกลับทางด้านลบของตนเองได้ดีกว่าบุคคลที่มีการเห็นคุณค่าในตนเองต่ำ

อรชุนา พุ่มสวัสดิ์ (2539 : 12) ได้ให้ความหมายของการเห็นคุณค่าในตนเองว่าเป็น การประเมินคุณค่าของตนเองในด้านความสามารถ ความสำเร็จตามเป้าหมายที่ตั้งไว้ ทำให้ตนเองมีความรู้สึกว่าเป็นบุคคลที่มีคุณค่า มีความสามารถ ประสบความสำเร็จ เป็นที่ยอมรับทั้งของตนเองและบุคคลรอบๆข้าง

อารยา ค่านพานิช (2542 : 8) ได้ให้ความหมายของการเห็นคุณค่าในตนเองว่าเป็น ความรู้สึกที่เกิดจากการประเมินคุณค่าของตนเองในด้านบวก การประเมินความสามารถ การประเมินความสำเร็จ ความมีคุณค่า มีความสำคัญ โดยแสดงออกมาในรูปของทัศนคติที่มีต่อตนเอง เป็นความภาคภูมิใจและพึงพอใจในตนเอง การยอมรับนับถือในตนเอง การพึ่งตนเอง คิดว่าตนเองมีคุณค่า และได้รับการยอมรับจากครอบครัวและสังคม

จากความหมายของการเห็นคุณค่าในตนเองที่กล่าวมาสามารถสรุปได้ว่าการเห็นคุณค่าในตนเอง คือ ความรู้สึก ความเชื่อและการแสดงพฤติกรรมที่ดีต่อตนเองว่าตนเองมีคุณค่า มีความสามารถในการกระทำสิ่งต่างๆ ให้ประสบความสำเร็จ รวมถึงการยอมรับความล้มเหลวของตนได้ และได้รับการยอมรับนับถือจากครอบครัวและสังคม

การเห็นคุณค่าในตนเอง เป็นปัจจัยภายในตัวบุคคลที่เป็นคุณสมบัติพื้นฐานที่สำคัญของบุคคลในการเผชิญปัญหาในการดำรงชีวิตประจำวัน มาสโลว์ (Maslow 1970 : 45-46) ได้จัดลำดับความต้องการของมนุษย์ออกเป็น 5 ขั้น การเห็นคุณค่าในตนเองอยู่ในความต้องการขั้นที่ 4 ซึ่งรองลงมาจากความต้องการบรรลุสัจการแห่งตน การเห็นคุณค่าในตนเองเกิดขึ้นจากการได้รับการยอมรับจากผู้อื่น ประเมินออกมาในรูปของทัศนคติหรือความเชื่อว่าตนจะประสบความสำเร็จ

หรือความล้มเหลว หากประเมินแล้วอยู่ในด้านบวกบุคคลก็จะเกิดการเห็นคุณค่าในตนเอง ซึ่งจะนำไปสู่ความเชื่อมั่นในตนเอง มีความเข้มแข็ง ในทางกลับกัน หากการประเมินอยู่ในด้านลบบุคคลจะรู้สึกมีปมด้อย อ่อนแอ ไม่มีความมั่นใจ

ดังนั้นการเห็นคุณค่าในตนเองของวัยรุ่น จึงเป็นสิ่งที่ช่วยส่งเสริมให้วัยรุ่นปรับตัวได้อย่างมีความสุข ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้อง เช่น บิดามารดา ผู้ปกครอง และครู ควรเปิดโอกาสให้วัยรุ่นได้กระทำในสิ่งที่เหมาะสมกับความสามารถ ความถนัด เพื่อให้วัยรุ่นประสบความสำเร็จ และเกิดการเห็นคุณค่าในตนเอง

2.2 ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการเห็นคุณค่าในตนเอง

จากการศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการเห็นคุณค่าในตนเอง มีนักการศึกษาที่กล่าวถึงดังต่อไปนี้

คูเปอร์สมิธ (Coopersmith 1981, อ้างถึงใน อรชума พุ่มสวัสดิ์ 2539 : 13-15) กล่าวว่า ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการเห็นคุณค่าในตนเองมี 2 ประเภท ได้แก่ ปัจจัยภายในตนเอง อันเป็นลักษณะเฉพาะของบุคคลที่เกี่ยวกับการเห็นคุณค่าในตนเองในด้านต่างๆ และปัจจัยภายนอกตนเอง ซึ่งเกี่ยวกับการได้รับความรู้สึกมีคุณค่าจากผู้อื่น โดยปัจจัยภายในตนเอง ประกอบด้วย 7 ประการ และปัจจัยภายนอก 4 ประการ ดังนี้

1) ลักษณะทางกายภาพ เช่น ความสวยงามของรูปร่างหน้าตา ความคล่องแคล่ว ว่องไว บุคลิกภาพหรือคุณสมบัติอื่นๆ ที่ปรากฏให้เห็น ซึ่งบุคคลที่มีลักษณะทางกายภาพดีจะมีการเห็นคุณค่าในตนเองมากกว่าบุคคลที่มีลักษณะทางกายภาพที่ด้อยกว่า อย่างไรก็ตาม ลักษณะทางกายภาพใดๆ จะส่งผลต่อความรู้สึกเห็นคุณค่าในตนเองหรือไม่เพียงใด ยังขึ้นอยู่กับค่านิยมของสังคมนั้นๆ อีกด้วย

2) ความสามารถทั่วไป สมรรถภาพและผลงาน องค์ประกอบทั้ง 3 มีความสัมพันธ์ระหว่างกันและมีผลต่อการเห็นคุณค่าในตนเอง โดยจะเป็นตัวบ่งชี้ถึงความถี่ของการประสบความสำเร็จหรือความล้มเหลวในสิ่งที่กระทำ โดยจะมีเรื่องสติปัญญาเข้ามาเกี่ยวพันด้วย โดยเฉพาะอย่างยิ่งผู้ที่อยู่ในวัยเรียน ซึ่งจะหมายถึงผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน สติปัญญาจะามีผลต่อสมรรถภาพและผลการเรียนของนักเรียน อันจะนำไปสู่การเพิ่มความรู้สึกเห็นคุณค่าในตนเอง จากทฤษฎีการเรียนรู้ทางสังคม การประสบความสำเร็จจะเป็นการเสริมแรงแก่ตนเองและทำให้เกิดการเห็นคุณค่าในตนเอง

3) ภาวะทางอารมณ์หรือความรู้สึก เป็นภาพสะท้อนให้เห็นถึงความรู้สึกเห็นคุณค่า ความเป็นสุข ความวิตกกังวล หรือภาวะอื่นที่อยู่ในตัวบุคคลทั้งที่แสดงออกและไม่แสดงออก

ส่วนใหญ่เป็นผลสืบเนื่องมาจากการประเมินสิ่งที่จนประสบและจากการมีปฏิสัมพันธ์กับบุคคลอื่น แล้วส่งผลต่อการประเมินตนเองในเวลาต่อมา บุคคลที่ประเมินตนเองในทางที่ดีจะมีความรู้สึกพึงพอใจ มีความสุขแต่หากบุคคลประเมินตนเองในทางที่ไม่ดี จะไม่มีความพึงพอใจในชีวิตของตนเอง หมคหวั้งในอนาคค

4) ค่านิยมส่วนตัว การเห็นคุณค่าในตนเองของบุคคลจะผันแปรตามค่านิยมและการให้คุณค่าตลอดทั้งความรู้สึกนึกคิดที่บุคคลมีต่อสิ่งต่างๆ ซึ่งเขาให้ความสำคัญแตกต่างกัน เช่น คนที่ให้ความสำคัญกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หากประสบความล้มเหลวก็จะเกิดความอายและการเห็นคุณค่าในตนเองจะต่ำลง ถ้าบุคคลนั้นประสบความสำเร็จในการเรียนก็จะเกิดการเห็นคุณค่าในตนเองสูงขึ้น การที่บุคคลแสดงพฤติกรรมที่สอดคล้องกับค่านิยมของตนเอง จะทำให้บุคคลนั้นมีการเห็นคุณค่าในตนเองเพิ่มขึ้น

5) ระดับความมุ่งหวังหรือความทะเยอทะยานของบุคคล ระดับความมุ่งหวังของแต่ละบุคคลจะมีความแตกต่างกัน การพิจารณาตัดสินคุณค่าในตนเอง เกิดจากการเปรียบเทียบผลงานและความสามารถของตนเองกับเกณฑ์ความสำเร็จที่ตนเองได้ตั้งไว้ ถ้าผลงานและความสามารถเป็นไปตามเกณฑ์ที่ตนตั้งไว้หรือดีกว่าจะทำให้บุคคลเกิดการเห็นคุณค่าในตนเองในทางตรงกันข้ามถ้าผลงานและความสามารถไม่เป็นไปตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้ บุคคลจะคิดว่าตนเองล้มเหลว ซึ่งจะส่งผลต่อการเห็นคุณค่าในตนเองของเขาด้วย

6) ปัญหาต่างๆ และโรคภัยไข้เจ็บ ได้แก่ ปัญหาสุขภาพจิตทั่วไปอาการทางกายที่มีสาเหตุมาจากจิตใจ กล่าวคือ ถ้าบุคคลใดมีปัญหาดังกล่าวย่อมจะมีการเห็นคุณค่าในตนเองต่ำและจะแสดงออกมาในรูปความวิตกกังวล มีความทุกข์ ส่วนบุคคลที่มีปัญหาดังกล่าวน้อยจะเห็นคุณค่าในตนเองสูง

7) เพศ สังคมและวัฒนธรรมส่วนใหญ่ จะให้ความสำคัญกับเพศชาย การประสบความสำเร็จของเพศชายมักจะถูกมองว่าเกิดจากความสามารถ แต่ถ้าเป็นหญิงกลับถูกมองว่าเป็นเพราะความพยายามหรือความโชคคิ ดังนั้นจึงพบว่าส่วนใหญ่เพศชายมีการเห็นคุณค่าในตนเองสูงกว่าเพศหญิง แต่อย่างไรก็ตามทัศนคติต่อผู้หญิงและระดับการเห็นคุณค่าในตนเองมีความแตกต่างระหว่างวัฒนธรรมด้วย

ปัจจัยภายนอก ประกอบด้วย

1) สัมพันธภาพในครอบครัว ความสัมพันธ์ระหว่างพ่อแม่และลูกเป็นสิ่งที่มีความสำคัญมาก ดังนั้น ประสบการณ์ที่บุคคลได้รับจากความสัมพันธ์ภายในครอบครัวจึงเป็นรากฐานสำคัญในชีวิต เด็กที่ได้รับความรัก ความอบอุ่น การสนับสนุนให้กำลังใจ ให้สิทธิเสรีภาพในการกระทำของเด็กกระเปียบกฎเกณฑ์ที่พ่อแม่ใช้ปกครองลูก และการจัดการดูแลให้เด็กมีอิสระใน

ขอบเขตที่กำหนดสิ่งต่างๆ เหล่านี้ จะทำให้เด็กเกิดความรู้สึกมั่นคงและปลอดภัยในชีวิต เชื่อมมั่นในตนเองและมีการเห็นคุณค่าในตนเอง

2) สถาบันการศึกษา โรงเรียนเป็นสถานที่พัฒนาความรู้สึกมีคุณค่าในตนเองต่อจากบ้าน โรงเรียนมีหน้าที่ช่วยให้นักเรียนเกิดความรู้สึกมั่นใจในทักษะความสามารถและความรู้สึกมีคุณค่าในตนเองเมื่ออยู่ในชั้นเรียน เช่น ครูเปิดโอกาสให้นักเรียนทำกิจกรรมต่างๆ ได้อย่างอิสระ ซึ่งไม่ขัดต่อกฎระเบียบที่โรงเรียนได้กำหนดไว้ การฝึกนักเรียนให้แก้ไขปัญหาดังกล่าวต่างๆ จะเป็นการส่งเสริมให้เด็กมีความมั่นใจในตนเองเป็นการพัฒนาการเห็นคุณค่าในตนเอง

3) สังคมและกลุ่มเพื่อน การที่บุคคลมีปฏิสัมพันธ์กับสังคมและเพื่อนจะช่วยพัฒนาการเห็นคุณค่าในตนเอง หากบุคคลไม่ได้รับการยอมรับ ไม่เป็นที่ประทับใจในกลุ่มเพื่อนจะทำให้มีการเห็นคุณค่าในตนเองต่ำลง กลายเป็นคนเจียมขี้นม ชอบเก็บตัวและไม่เป็นที่ไว้วางใจของเพื่อน

4) สถานภาพทางสังคม เป็นตัวชี้ถึงความมีเกียรติยศ ชื่อเสียง และการประสบความสำเร็จที่ชัดเจนอย่างหนึ่ง โดยสถานภาพทางสังคมนี้จะขึ้นอยู่กับอาชีพ รายได้ และที่อยู่อาศัย เนื่องจากบุคคลที่อยู่ในสถานภาพทางสังคมสูงมักจะมีอาชีพที่มีเกียรติ เป็นบุคคลที่ประสบความสำเร็จในสายอาชีพอื่น และได้เปรียบทั้งทางสังคมและวัตถุ มีผลให้บุคคลเหล่านี้เชื่อว่าตนเองมีคุณค่า ดังนั้นสถานภาพทางสังคมจึงมีความสัมพันธ์กับการเห็นคุณค่าในตนเองทางบวก อย่างไรก็ตามจากการศึกษาพบว่าสถานภาพทางสังคมมีความสัมพันธ์กับการเห็นคุณค่าในตนเองไม่ค่อยเด่นชัดนัก เพราะบุคคลที่มาจากสถานภาพทางสังคมในระดับต่ำมีทั้งบุคคลที่มีการเห็นคุณค่าในตนเองสูงและต่ำ

สรุปได้ว่า ปัจจัยที่มีผลต่อการเห็นคุณค่าในตนเองของบุคคลมีทั้งปัจจัยภายในตนเองและปัจจัยภายนอกตนเอง ซึ่งปัจจัยภายในได้แก่ ลักษณะเฉพาะของบุคคลในด้านต่างๆ ส่วนปัจจัยภายนอกได้แก่การได้รับความรู้สึกมีคุณค่าจากบุคคลอื่น ซึ่งทั้งสองปัจจัยมีผลต่อการเห็นคุณค่าในตนเองที่แสดงให้เห็นว่าการเห็นคุณค่าในตนเองสามารถเปลี่ยนแปลงได้

2.3 ความสำคัญของการเห็นคุณค่าในตนเอง

การเห็นคุณค่าในตนเอง มีความสำคัญในการพัฒนาบุคคลในด้านต่างๆ เนื่องจากทำให้บุคคลมีจิตใจที่เข้มแข็งมั่นคง เชื่อมมั่นในตนเอง รู้สึกตนเองมีความสามารถ ตลอดจนมีความชื่นชมพึงพอใจในตนเอง และสามารถใช้ศักยภาพของตนเองได้อย่างเต็มที่ในการดำรงชีวิตอันก่อให้เกิดประโยชน์ต่อตนเอง และสังคม (ทิวพร อนันตพงศ์ 2546 : 50) ผู้ที่ยอมรับคุณค่าในตนเองจะเป็นผู้ที่สามารถยอมรับสถานการณ์ที่ทำให้ตนเองรู้สึกผิดหวังท้อแท้ใจได้ ด้วยความเชื่อมั่นในตนเอง

ด้วยความหวังและความกล้าหาญ (จันทรฉาย พิทักษ์ศิริกุล 2532 : 3) นอกจากนี้ยังพบว่าผู้ที่มีความภาคภูมิใจในตนเองสูงจะมีพลังในการหลีกเลี่ยงปัญหารุนแรงในอนาคตได้เป็นอย่างดี (PoPe, Mc Hale and Craighead 1988 : 5) ดังนั้น เด็กที่มีการเห็นคุณค่าในตนเองต่ำจะประสบความล้มเหลวในชีวิตทุกๆ ด้าน ทั้งในด้านการเรียน มนุษยสัมพันธ์และในด้านที่ก่อให้เกิดความเจริญก้าวหน้าในชีวิต การเรียนรู้ที่จะยอมรับตนเองเป็นสิ่งที่สำคัญที่สุด การเห็นคุณค่าในตนเองไม่ใช่สิ่งที่ทำนายความสำเร็จเสมอไป เพราะการเห็นคุณค่าในตนเองเป็นแต่เพียงบ่งบอกข้อจำกัด และความรู้สึกภาคภูมิใจในความสามารถรวมทั้งผลสำเร็จ ซึ่งบุคคลที่ไม่ได้รับการยอมรับจากบุคคลอื่นบ่อยๆ อาจจะไม่ประสบความสำเร็จในทุกเรื่อง แต่ถ้าบุคคลยอมรับในตนเองเป็นบุคคลนั้น ก็จะยังคงมีการเห็นคุณค่าในตนเองอย่างมั่นคง

การเปลี่ยนแปลงความรู้สึกและกระบวนการสร้างการเห็นคุณค่าในตนเองมีความจำเป็นอย่างยิ่งในขณะที่ยังเด็กเติบโตขึ้น นักจิตวิทยาและครูควรจะรู้วิธีที่จะทำให้เกิดการพัฒนาการเห็นคุณค่าในตนเองให้สูงขึ้น ความรู้สึกเหล่านี้เกิดขึ้นจากความสัมพันธ์ที่มีคุณภาพระหว่างเด็กและผู้มีบทบาทสำคัญในชีวิตของเขา (นริสา จิตรสมนึก 2540 : 16)

นิวแมน (Newman 1986, อ้างถึงใน สมพิศ ไชยกิจ 2536 : 13) กล่าวว่า บุคคลที่รู้สึกว่าคุณค่าตนเองมีคุณค่า มีคนรัก ได้รับการยกย่องหรือประสบความสำเร็จ มักจะประเมินตนเองในด้านดี เกิดความภาคภูมิใจในตนเอง แต่หากบุคคลใดมีความรู้สึกที่ไม่มีใครสนใจ ไม่ได้รับการยอมรับ ถูกเหยียดหยาม หรือไม่ประสบความสำเร็จ จะทำให้บุคคลนั้นรู้สึกว่าตนเองไร้คุณค่า ซึ่งความรู้สึกเช่นนี้จะทำให้บุคคลนั้นขาดความเชื่อมั่นและไม่ภาคภูมิใจในตนเอง ฉะนั้น ความรู้สึกภาคภูมิใจในตนเองที่แตกต่างกันจึงมีผลต่อความรู้สึกหรือพฤติกรรมที่แตกต่างกันของแต่ละบุคคล

จะเห็นได้ว่าบุคคลที่มีความรู้สึกเห็นคุณค่าในตนเองจะรับรู้ค่าของตนตามความเป็นจริง ตระหนักถึงศักยภาพที่แท้จริงของตน มีความสามารถในการทำงานให้ประสบผลสำเร็จ มีจิตใจที่เปิดกว้างและยอมรับสิ่งต่างๆ ที่เกิดขึ้น พร้อมทั้งสามารถแสดงพฤติกรรมต่างๆ ได้อย่างเหมาะสม ส่วนบุคคลที่ไม่มีความรู้สึกเห็นคุณค่าในตนเองจะขาดความเชื่อมั่นในตนเอง มองตนในแง่ลบ มีความเครียดและวิตกกังวลสูง ไม่มีความพยายามทำงานที่ยากลำบาก มักเป็นผู้ตามมากกว่าการเสนอความคิดเห็นมีแนวโน้มโทษผู้อื่น และไม่สามารถยอมรับการวิจารณ์จากบุคคลอื่นได้ ดังนั้น การเห็นคุณค่าในตนเองจึงเป็นองค์ประกอบที่สำคัญในการดำรงชีวิตอย่างมีความสุขและประสบผลสำเร็จตามที่บุคคลปรารถนาด้วยดี

2.4 ลักษณะของบุคคลที่เห็นคุณค่าในตนเองสูงและต่ำ

2.4.1 ลักษณะของผู้ที่เห็นคุณค่าในตนเองสูง

บุคคลที่เห็นคุณค่าในตนเองสูง จะเป็นบุคคลที่มีความเชื่อมั่นในตนเองสูง มีความสอดคล้องกลมกลืน ในความเป็น “ตน” รับรู้คุณค่าของตนเองตามความจริง มีความเชื่อมั่นในตนเองว่ามีความสามารถในการทำงานได้ประสบความสำเร็จ กล้าคิด กล้าแสดงออก มีความคิดสร้างสรรค์ มองโลกในแง่ดี สามารถแก้ไขปัญหาเฉพาะหน้าได้ มีความรับผิดชอบทั้งต่อตนเองและผู้อื่น รวมทั้งสร้างสัมพันธภาพที่ดีต่อบุคคลรอบข้างได้ แต่ขณะเดียวกันก็ยอมรับความล้มเหลวของตนเองได้ จึงมีชีวิตอยู่อย่างไม่วิตกกังวล มีความยืดหยุ่นในการดำรงชีวิต ทำให้ดำรงชีวิตอย่างมีความสุข (อรพума พุ่มสวัสดิ์ 2539, อ้างถึงใน บุญญาภา แจ่มสี 2544 : 72)

ลินเดนฟิลด์ (Lindenfield 2000 : 5-8) ได้กล่าวถึงลักษณะของบุคคลที่มีการเห็นคุณค่าในตนเองสูงไว้ดังนี้

1. สงบและรู้สึกผ่อนคลาย บุคคลที่มีการเห็นคุณค่าในตนเองสูงเป็นบุคคลที่มีจิตใจสงบ สามารถควบคุมตนเองได้แม้กำลังเผชิญกับความยุ่งยากและความท้าทายที่หวาดกลัวอยู่ก็ตาม จะไม่แสดงความรู้สึกประหลาดใจในหน้าแม้จะผ่านการได้รับความกดดันอย่างสูงก็สามารถกลับคืนสู่ความสงบได้อย่างรวดเร็ว
2. ดูแลตนเองดี มีความเป็นอยู่ที่ดีในเรื่องการดูแลตนเองและการออกกำลังกาย ซึ่งรวมไปถึงการเลือกแบบการแต่งกายและการไม่ทำร้ายตนเอง ด้วยการละเลยสุขนิสัยที่ดีในการรับประทานอาหาร การดื่ม และการนอนหลับ นอกจากนี้ยังดูแลร่างกายของตนเองเป็นพิเศษเมื่อตกอยู่ภายใต้ความกดดัน หรือเจ็บป่วย
3. มีพลังและจุดมุ่งหมาย มีชีวิตชีวา ทั้งร่างกายและจิตใจ สนุกสนานกับการทำงานในหน้าที่อย่างกระตือรือร้น มีแรงจูงใจสูง มีความคิดสร้างสรรค์ในการเปลี่ยนแปลงที่เป็นไปในทางที่ดี
4. เปิดเผยและแสดงความรู้สึก สามารถสื่อสารกันอย่างตรงไปตรงมา ทั้งภาษาพูดและภาษาท่าทาง ซึ่งบ่งบอกถึงความรู้สึกที่กำลังเกิดขึ้นในขณะนั้นได้ทันที และสามารถควบคุมหรือหยุดความรู้สึกที่เกิดขึ้นได้เมื่อต้องการ
5. คิดในทางที่ดีและมองโลกในทางที่ดี มักจะไม่ค่อยมีความวิตกกังวลและความกลัวเมื่อพบความผิดพลาด ขณะที่กำลังเรียนรู้ประสบการณ์ซึ่งไม่คุ้นเคยก็จะสังเกตกระบวนการนั้นอย่างเปิดเผยและรู้สึกปลอดภัย ปลอดภัยจากความเครียดแล้วกลับมาแก้ปัญหาใหม่ด้วยความตื่นเต้น และมองเห็นโอกาสในการเปลี่ยนแปลงและพัฒนาในสิ่งที่เขาสนใจ

6. มีความเชื่อมั่นในตนเอง สามารถจะกระทำสิ่งต่างๆ ได้อย่างอิสระและเป็นตัวของตัวเอง พึ่งพาตนเองได้โดยไม่จำเป็นต้องมีผู้อื่นคอยชี้แนะ

7. มีความสามารถในการเข้าสังคมและร่วมมือกับผู้อื่นได้ สามารถเป็นสมาชิกที่ดีของกลุ่ม และสามารถประนีประนอมเพื่อความสัมพันธ์ที่ดีต่อกัน บุคคลเหล่านี้สามารถชื่นชมความสำเร็จของผู้อื่นได้ อีกทั้งยังสนับสนุนให้กำลังใจในการพัฒนาของบุคคลอื่นอีกด้วย แม้จะก้าวไปสู่การเป็นผู้นำก็สามารถแบ่งปันพลังอำนาจได้อย่างเหมาะสม

8. มีพฤติกรรมกล้าแสดงออกอย่างเหมาะสม สามารถยื่นกรานความต้องการของสิทธิตนเองได้

9. มีการพัฒนาตนเอง แม้บุคคลเหล่านี้จะมีคุณค่าในตนเองสูงแต่ก็ยังคงมีการตรวจสอบตนเองอยู่เสมอ มีความสุขกับการได้รับข้อบกพร่องและความผิดพลาดของตนเอง อันจะสามารถพัฒนาพฤติกรรมไปในทางที่ดีขึ้นได้

2.4.2 ลักษณะของผู้ที่เห็นคุณค่าในตนเองต่ำ

ลักษณะของผู้ที่เห็นคุณค่าในตนเองต่ำ จากการศึกษานี้ของ เคปแพลน (Kaplan 1975, อ้างถึงใน บุญญาภา แจ่มสี 2544 : 72) กล่าวว่า ความรู้สึกมีคุณค่าต่ำ คือ สาเหตุของการรับรู้ที่บุคคลมีต่อพฤติกรรมหรือบุคลิกภาพที่ไม่ได้มาตรฐานการยอมรับจากระบบสังคมเป็นการยอมรับจากบุคคลอื่นๆ ซึ่งประเมินค่าในทางลบ ดังนั้น บุคคลจะไม่เกิดการพัฒนา “กลไกการปรับตัวเพื่อให้เป็นที่ยอมรับของสังคม” นับเป็นตัวขวางกั้นบุคคลจากการยอมรับความล้มเหลวหรือการถูกปฏิเสธทางสังคม บุคคลใดที่มีประวัติของการถูกประเมินทางลบจะมีการเห็นคุณค่าในตนเองต่ำ ซึ่งการประเมินแบ่งออกเป็น 2 สาเหตุ คือการประเมินและการรับรู้ตนเองในทางลบ และการรับรู้ถึงบุคคลอื่นๆ ที่ได้รับการประเมินจากบุคคลที่มีทัศนคติไม่ดีกว่าเขาเป็นผู้มีคุณค่าสูง โดยบุคคลจะตีค่าจากทัศนคติของบุคคล อื่นๆ ในสังคมที่ทำให้เขาถูกกีดกัน หรือทำให้เขาเกิดความเสียใจ ซึ่งความรู้สึกมีคุณค่าต่ำ มีอิทธิพลต่อบุคคลที่จะนำไปสู่ความก้าวร้าวรุนแรงหรือพฤติกรรมอื่นๆ ที่เบี่ยงเบนไปจากบรรทัดฐานของสังคม ทฤษฎีของเคปแพลนได้แบ่งพื้นฐานของการเห็นคุณค่าในตนเองต่ำเป็น 2 ประเภท ของเจตคติทางลบต่อตนเอง ประเภทแรก คือ เจตคติที่ทำให้เกิดความรู้สึกร่วมที่เหมือนกันต่อแบบแผนของกลุ่มสมาชิกที่เจ็บปวด หรือมีความทุกข์ ประเภทที่สอง คือ เจตคติที่มีอิทธิพลต่อความต้องการของบุคคลที่จะค้นหาทางเลือก ซึ่งมีแบบแผนไม่มีคุณค่าเพื่อที่จะสนองความพึงพอใจให้กับแรงขับของความรู้สึกที่มีคุณค่าในตนเอง

ธีระ ชัยยุทธยรรยง 2542, อ้างถึงใน ทิวาพร อนันตพงศ์ 2546 : 53) ได้สรุปจากงานวิจัยหลายเรื่องพบว่า บุคคลที่มีความรู้สึกเห็นคุณค่าในตนเองต่ำ มีลักษณะดังนี้

1. มีปัญหาจิตใจมากกว่าบุคคลที่มีความรู้สึกเห็นคุณค่าในตนเองสูง เช่น มีความวิตกกังวล นอนไม่หลับ ไม่มีความสุข และเกิดการผิดปกติทางร่างกาย
2. มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ อาจเป็นเพราะตั้งเป้าหมายในชีวิตสำหรับตนเองต่ำ
3. มีอาการหมกมุ่นกับความคิดของตัวเอง อ่อนแอต่อการถูกปฏิเสธและต้องการการยอมรับจากสังคมมาก
4. มีภาพพจน์เกี่ยวกับตนเองในทางลบ มักได้รับการปฏิเสธจากคนอื่นมากกว่าบุคคลที่มีภาพพจน์เกี่ยวกับตนเองในแง่ดี
5. มักมองความคิดของผู้อื่นแล้วทำลายซ้ำเติม เพื่อให้ตนเองเกิดความรู้สึกสบายใจ แต่การกระทำนี้กลับเป็นผลเสีย เพราะเป็นการซ้ำเติมตนเองมากขึ้น และยังทำให้ผู้อื่นเกลียดตนมากขึ้น

ลักษณะของคนที่เห็นคุณค่าในตนเองสูงนั้น จะเป็นคนที่มีความรู้สึกที่ดีต่อตนเองและผู้อื่น มีความเชื่อมั่นในตนเอง ปรับตัวเข้ากับสภาพแวดล้อมได้ดี ปราศจากความวิตกกังวล และแก้ปัญหาได้ดี ส่วนลักษณะของคนที่เห็นคุณค่าในตนเองต่ำ จะมองตนเองในด้านลบ ปรับตัวกับสภาพแวดล้อมได้น้อยกว่าผู้เห็นคุณค่าในตนเองสูง มักแก้ปัญหาได้น้อย

2.5 พัฒนาการเห็นคุณค่าในตนเองของวัยรุ่น

การเห็นคุณค่าในตนเอง เป็นกระบวนการเรียนรู้ตลอดชีวิต ซึ่งเกิดจากการมีปฏิสัมพันธ์ระหว่างบุคคลกับสิ่งแวดล้อมและสังคมรอบๆ ตัว โดยมีจุดเริ่มต้นจากภายในครอบครัว กล่าวถึงการเห็นคุณค่าในตนเองเป็นสิ่งที่พัฒนามาตั้งแต่วัยเด็ก สิ่งสำคัญที่มีอิทธิพลต่อการพัฒนาการเห็นคุณค่าในตนเองของเด็ก คือ สัมพันธภาพของบิดามารดา และบุคคลสำคัญอื่นๆ ที่มีต่อเด็ก ซึ่งการมีสัมพันธภาพกับบุคคลสำคัญของเด็กจะช่วยให้เด็กเกิดความรู้สึกเห็นคุณค่าในตนเองได้

จากการศึกษาของ เฮลเดอร์ (Helder 1985, อ้างถึงใน จงกลณี ดุษฎีเจริญ 2540) ได้ชี้ให้เห็นว่าบิดามารดามีอิทธิพลต่อการพัฒนาการเห็นคุณค่าในตนเองของบุคคล โดยเขาได้อ้างการศึกษาของ โรเซนเบิร์ก (Rosenberg 1965) ซึ่งได้ทำการศึกษา นักเรียนชั้นเด็กเล็ก และชั้นเด็กโต จำนวนมากกว่า 5,000 ราย และสรุปผลการศึกษาว่า ภูมิหลังและเจตคติของบิดามารดาเป็นปัจจัยที่สำคัญต่อการเห็นคุณค่าในตนเอง

นอกจากบิดามารดา จะเป็นผู้มีอิทธิพลต่อเด็กในระยะต้นแล้ว ยังมีความสำคัญต่อเนื่องไปจนกระทั่งเข้าสู่วัยรุ่นและวัยต่อๆ ไป ร่วมกับเพื่อนและผู้ใหญ่คนอื่นๆ ในสังคมที่มีการติดต่อเกี่ยวข้องด้วยก็จะมีอิทธิพลต่อเด็กเพิ่มมากขึ้น และกลายเป็นบุคคลสำคัญในโอกาสต่อไป

กระบวนการพัฒนาการเห็นคุณค่าในตนเองจะเกิดขึ้นอย่างต่อเนื่อง โดยที่การเห็นคุณค่าในตนเองจะเพิ่มขึ้นตามอายุ ซึ่งจะมีผลกระทบอย่างมาก ตั้งแต่ช่วงวัยรุ่นถึงวัยผู้ใหญ่ตอนต้น กล่าวคือ ในช่วงวัยรุ่น เป็นระยะที่มโนทัศน์เกี่ยวกับตนเอง จะมีความไม่แน่นอนมากที่สุด และมีการเปลี่ยนแปลงมากกว่าระยะใดๆ เพราะเป็นระยะที่เด็กกำลังก้าวสู่วัยผู้ใหญ่ และเป็นระยะที่บุคลิกภาพและเอกลักษณ์ต่อตัวขึ้นเป็นการถาวรในแต่ละบุคคล และจากการศึกษาลำดับขั้นความต้องการของมนุษย์ตามทฤษฎีของมาสโลว์ โดยการสำรวจจากแต่ละช่วงอายุพบว่า เด็กในช่วงวัยรุ่นให้ความสำคัญต่อความต้องการมีคุณค่า สูงกว่าวัยอื่นๆ นอกจากนั้น ในช่วงของวัยรุ่นถึงวัยผู้ใหญ่ตอนต้น มโนทัศน์เกี่ยวกับตนเองจะมีการเปลี่ยนแปลงได้ เนื่องจากบุคคลต้องมีการตัดสินใจเกี่ยวกับตนเองหลายอย่าง ได้แก่ การประกอบอาชีพในอนาคต รวมทั้งความคาดหวังเกี่ยวกับผลสำเร็จในการประกอบอาชีพ การมีส่วนร่วมในกิจกรรมของสังคม และการยอมรับของสังคม การมีลักษณะเป็นที่ดึงดูดในเพศตรงข้าม ตลอดจนความสำเร็จในชีวิตสมรส และความสามารถในการแสดงบทบาทมาก หน้าที่ที่ตนได้รับนอกจากความรู้สึกมีคุณค่าในตนเองและเปลี่ยนแปลงไปตามวัยวุฒิ ภาวะสิ่งแวดล้อม แล้วยังเปลี่ยนแปลงไปตามสถานการณ์ที่เกิดขึ้นในชีวิตด้วย กล่าวคือ ถ้าเหตุการณ์ในชีวิตของบุคคลใดดำเนินไปในด้านดีประสบความสำเร็จในสิ่งที่ตนกระทำ ความรู้สึกมีคุณค่าในตนเองก็จะเพิ่มขึ้นในทางตรงข้าม ถ้าบุคคลใดประสบเหตุการณ์ที่ทำให้ความรู้สึกว่าตนเองหมดความสามารถ ไร้ประโยชน์สูญเสียอำนาจ ความรู้สึกมีคุณค่าในตนเองจะลดลงด้วยเช่นกัน

2.6 งานวิจัยที่เกี่ยวกับการเห็นคุณค่าในตนเอง

การเห็นคุณค่าในตนเองเป็นการสร้างภาพลักษณ์ที่ดีให้กับตนเอง ทำให้เกิดความเชื่อมั่นในตนเอง มีความพยายามในการทำงานให้ประสบความสำเร็จ เป็นคนที่มีบุคลิกลักษณะที่ดี มองโลกในแง่ดี และพัฒนาไปสู่สุขภาพจิตที่ดี

จากการศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการเห็นคุณค่าในตนเองนั้น พบว่า ได้มีผู้ศึกษาเรื่องการเห็นคุณค่าในตนเอง ดังนี้

รุ่งอรุณ ป้องกัน (2548 : 69) ได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างความภาคภูมิใจในตน การให้เหตุผลเชิงจริยธรรมและการได้รับการอบรมเลี้ยงดูกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา จังหวัดขอนแก่น จำนวน 380 คน ผลการวิจัยพบว่า ความภาคภูมิใจในตนมีความสัมพันธ์ทางบวกกับระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และนักเรียนที่มีระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่างกันมีความภาคภูมิใจในตนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ศิริรัตน์ คงกลิ่น (2548 : 18) ได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการบรรลุนตามขั้นพัฒนาการ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และการเห็นคุณค่าในตนเอง ของวัยรุ่นในกรุงเทพมหานคร โดยกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยเป็นนักเรียนชายและหญิงที่กำลังศึกษาอยู่ในระดับชั้นมัธยมศึกษา โรงเรียนสันติราษฎร์วิทยาและโรงเรียนจันทน์หุ่นบำเพ็ญ จำนวน 351 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถาม ผลการวิจัยพบว่า การบรรลุนตามขั้นพัฒนาการของวัยรุ่นในแต่ละงานมีความสัมพันธ์ทางบวกกับการเห็นคุณค่าในตนเอง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และ .05 และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของวัยรุ่นมีความสัมพันธ์ทางบวกกับการเห็นคุณค่าในตนเอง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากการศึกษาแนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง จะเห็นได้ว่าการที่บุคคลสามารถพิจารณาตัดสินคุณค่าของตนจากความรู้สึก ว่าตนมีคุณค่า มีความสามารถ มีประโยชน์และความสำคัญต่อสังคม จะทำให้บุคคลกล้าคิดกล้าทำ สิ่งต่างๆ ให้ประสบผลสำเร็จเป็นที่ยอมรับของตนเองและผู้อื่น บุคคลมีความรู้สึกเห็นคุณค่าในตนเอง ก็จะทำให้บุคคลมีความรับผิดชอบและเชื่อมั่นในตนเอง ในการที่จะตั้งใจเรียนให้ประสบผลสำเร็จตามที่มุ่งหวังไว้ ดังนั้นในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยจึงคาดว่า การเห็นคุณค่าในตนเอง น่าจะเป็นตัวแปรหนึ่งซึ่งส่งผลต่อพฤติกรรมเสี่ยงด้านการเรียนของนักศึกษาวิทยาลัยเทคนิคราชบุรี

3. แนวคิดและงานวิจัยเกี่ยวกับจุดมุ่งหวังในอนาคต

จุดมุ่งหวังในอนาคต เป็นความรู้สึกนึกคิด หรือการคาดการณ์ของบุคคลเกี่ยวกับสิ่งใดสิ่งหนึ่งที่บุคคลนั้นต้องการจะเป็นหรือต้องการจะได้มาในอนาคต ซึ่งมีผลทำให้บุคคลนั้นมีความเพียรพยายาม ให้บรรลุเป้าหมายในสิ่งที่ตนต้องการ ซึ่งจากการวิจัยครั้งนี้จุดมุ่งหวังในอนาคตเป็นปัจจัยที่ส่งผลให้นักศึกษามีความมานะพยายามที่จะตั้งใจศึกษาเล่าเรียนให้สำเร็จการศึกษา

3.1 ความหมายของจุดมุ่งหวังในอนาคต

จุดมุ่งหวัง มีความหมายใกล้เคียงอยู่หลายคำ เช่น คำว่า ความมุ่งหวัง จุดมุ่งหมาย ความหวัง ความคาดหวัง ความใฝ่ฝัน หรือ ลักษณะการมุ่งอนาคต ในบางครั้งเราใช้คำเหล่านี้ ในความหมายเดียวกันหรือใกล้เคียง ได้มีนักการศึกษาให้ความหมายไว้ดังนี้

ลิขิต กาญจนารักษ์ และคณะ (2526 : 1) ได้ให้ความหมายของจุดมุ่งหวังในอนาคตว่า หมายถึง การคิดหรือหวังหรือเชื่อว่าสิ่งใดสิ่งหนึ่งจะเกิดขึ้นกับตนในอนาคต โดยเกิดขึ้นอย่าง

ต่อเนื่องกัน โดยอาจจะไม่เกี่ยวกับเกียรติยศหรือชื่อเสียงหรือการมีหน้ามีตา แต่เป็นความพอใจที่เกิดขึ้น เมื่อเหตุการณ์ที่คาดหวังไว้นั้นๆ เกิดขึ้นจริงๆ

จักรวาล ภูวนัธ (2537:38) ได้กล่าวถึงจุดมุ่งหวังในความหมายเดียวกับ “ลักษณะการมุ่งอนาคต” ว่าหมายถึง ลักษณะของการมองอนาคตของบุคคล การคาดการณ์ไกล การวางแผนเพื่อมุ่งสู่เป้าหมายในอนาคต และสามารถตัดสินใจเลือกอย่างเหมาะสม มีความเพียรพยายามเพื่อบรรลุเป้าหมายที่วางไว้ และอดได้รอได้ เพื่อความสำเร็จในอนาคต

ชัยนุกร พรภานุวิชญ์ (2540 : 6) ได้กล่าวถึงจุดมุ่งหวังในความหมายเดียวกับ “ความ คาดหวัง” ว่าหมายถึง ความรู้สึก ความคิดเห็น การรับรู้ หรือการคาดการณ์ต่อเหตุการณ์ต่างๆ ที่ยังไม่เกิดขึ้นของบุคคลอื่น ที่คาดหวังในบุคคลที่เกี่ยวข้องกับตน โดยคาดหวังหรือต้องการให้บุคคลนั้นประพฤติปฏิบัติในสิ่งที่ตนเองต้องการหรือคาดหวังเอาไว้

นันทนา จันทรพันธ์ (2545 : บทคัดย่อ) ได้กล่าวถึงจุดมุ่งหวังในความหมายเดียวกับ “ความคาดหวังในอนาคต” ว่าหมายถึง ความรู้สึกนึกคิด หรือความคิดเห็นในการคาดการณ์เกี่ยวกับการศึกษาต่อและการประกอบอาชีพของนักเรียนในภาคหน้า ต่อเป้าหมายหรือความมุ่งหวังที่ตั้งไว้สำหรับตนเองในสิ่งที่นักเรียนต้องการจะเป็น ต้องการจะได้มา และมีความเพียรพยายามในปัจจุบันเพื่อประสบความสำเร็จในอนาคต

จากความหมายข้างต้น สรุปได้ว่า จุดมุ่งหวังในอนาคต หมายถึง ความรู้สึก ความคิด หรือความหวังในสิ่งใดสิ่งหนึ่งในด้านดีที่จะเกิดขึ้นกับตนในอนาคต ทำให้มีความมานะพยายามที่จะทำให้บรรลุเป้าหมายในสิ่งที่มุ่งหวังในอนาคต เช่น การเรียน การทำงาน เป็นต้น

3.2 ชนิดของจุดมุ่งหวังในอนาคต

ลิขิต กาญจนภรณ์ และคณะ (2526 : 6) กล่าวถึงชนิดของจุดมุ่งหวังในอนาคตอาจเป็นได้ทั้งจุดมุ่งหวังที่ดีและไม่ดี จุดมุ่งหวังในระยะสั้นและในระยะยาว จุดมุ่งหวังที่ดีแสดงถึงความต้องการความสำเร็จ การไปถึงเป้าหมาย แสดงถึงความต้องการที่จะหลีกเลี่ยงความล้มเหลว จุดมุ่งหวังที่ไม่ดีแสดงออกถึงความต้องการที่จะทำในสิ่งที่ไม่ดี ก้าวร้าว อยากทำลาย ตัวอย่างของจุดมุ่งหวังที่ดีก็เช่น วัยรุ่นคนหนึ่งมีจุดมุ่งหวังคือ เขาจะพอใจถ้าสอบไล่ได้คะแนนดีกว่าเพื่อนๆ ในชั้นเดียวกัน ส่วนจุดมุ่งหวังที่ไม่ดี เช่น มีความต้องการหนีการเรียน ไม่มีความกระตือรือร้นหรือทะเยอทะยานที่จะไปสู่สิ่งที่ดีงามตามมาตรฐานของสังคมและศีลธรรม โดยส่วนมากวัยรุ่นมักจะมีจุดมุ่งหวังที่ดี เว้นเสียแต่เขามีประวัติของความล้มเหลว ซึ่งจะมีอิทธิพลต่อความคิดที่จะหลีกเลี่ยงความล้มเหลวมากกว่าความต้องการที่จะประสบความสำเร็จ

จุดมุ่งหวังระยะสั้นเป็นเป้าหมายที่บุคคลตั้งขึ้นเพื่ออนาคตอันใกล้ เช่น ต้องการสอบไล่ได้ ต้องการชนะในการแข่งขันฟุตบอลวันพรุ่งนี้ หรือต้องการสอบแข่งขันเข้าศึกษาต่อได้ จุดมุ่งหวังในระยะยาวเป็นเป้าหมายที่บุคคลตั้งขึ้นไว้สำหรับอนาคตอันอยู่ไกลข้างหน้า อาจจะเป็นตอนที่เขามีอายุ 25 ปี 30 ปี หรือ 45 ปี ในจุดมุ่งหวังในระยะสั้นบุคคลจะมองเห็นความจริงจังได้ละเอียดกว่าจุดมุ่งหวังในระยะยาว เช่น วัยรุ่นที่หวังจะชนะการแข่งขันฟุตบอลในวันพรุ่งนี้จะมองเห็นเป้าหมายของตัวเองชัดเจนกว่าการที่จะเป็นนักกีฬาทีมชาติในอนาคต ซึ่งจะต้องใช้เวลาไม่น้อยกว่า 5 ปี หรือต้องฟันฝ่าอุปสรรคมากกว่าที่เป็นอยู่

อุดมพร ตันตนะรัตน์ (2531 : 9, อ้างถึงใน นันทนา จันทรพิน 2545 : 8) ได้เสนอแนะข้อควรพิจารณาในการตัดสินใจเกี่ยวกับความคาดหวังไว้ 2 ประการ ดังนี้

1. พิจารณาว่าเป้าหมายที่จะไปสู่นั้นมีคุณค่ามากน้อยเพียงไร
2. พิจารณาว่าสิ่งที่กระทำนั้นสามารถคาดหวังให้ไปถึงจุดหมายได้เพียงใด

ความสัมพันธ์ทั้ง 2 ประการดังกล่าวนี้ จะเป็นองค์ประกอบหรือตัวชี้แห่งความสำเร็จในอนาคตซึ่งจะช่วยในการตัดสินใจของแต่ละคนในการเลือกการกระทำหรือไม่กระทำในสิ่งที่คาดหวังเอาไว้ในการกระทำต่างๆ บุคคลจะมีการตั้งจุดหมายหรือคาดหวังเพื่อจะนำไปสู่ความสำเร็จตามที่บุคคลคาดหวังเอาไว้ ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับลักษณะความแตกต่างของแต่ละบุคคลและสภาพแวดล้อม ซึ่งเป็นองค์ประกอบที่มีความสำคัญไม่น้อยที่จะทำให้ความคาดหวังในอนาคตเป็นจริงขึ้นมา

3.3 พัฒนาการของจุดมุ่งหวังในอนาคต

ลิขิต กาญจนารักษ์ และคณะ (2526 : 7) กล่าวถึงพัฒนาการของจุดมุ่งหวังในอนาคตไว้ว่า ก่อนที่เด็กย่างเข้าสู่วัยรุ่น เด็กได้พัฒนาระดับความหวังขึ้นมาก่อนแล้ว โดยมักจะคิดว่าเขาควรเป็นอย่างไรในอนาคตหรือเมื่อเป็นผู้ใหญ่ วัยรุ่นเรียนรู้ที่จะคาดหวังในลักษณะที่เป็นตัวของตัวเอง มักจะมีจินตนาการอย่างเลิศจลย ซึ่งจินตนาการเช่นนี้จะอยู่ในลักษณะที่สอดคล้องกับความจริงหรืออาจจะไม่สอดคล้องกับความเป็นจริงก็ได้ การครุ่นคิดถึงอนาคตได้รับอิทธิพลมาจากองค์ประกอบภายนอกตัวพอๆ กับองค์ประกอบภายในตัวของวัยรุ่นเอง ขึ้นอยู่กับว่าวัยรุ่นได้ประเมินความสามารถของตัวเองว่าอยู่ในระดับใด ในอดีตเขาได้พบความสำเร็จและความล้มเหลวมากน้อยเพียงใด องค์ประกอบที่มีอิทธิพลเหนือความคาดหวังของวัยรุ่น คือ

1. การฝึกฝนในวัยต้น ก่อนย่างเข้าสู่วัยรุ่น เด็กได้รับการฝึกฝนจากพ่อแม่ให้เป็นผู้ที่ประสบความสำเร็จในตัวเองหรือไม่ พ่อแม่มักจะตั้งความหวังไว้และหวังว่าลูกควรจะทำให้ได้มากน้อยขนาดไหน แล้วก็สอนลูกให้ลองทำดู การฝึกเช่นนี้ได้รับแรงเสริมด้วยการให้รางวัลและ

การลงโทษจนกว่าเด็กจะมีความเข้าใจว่าเขาควรทำอะไรจึงจะเป็นสิ่งที่ถูกต้อง พ่อแม่มีส่วนร่วมในการฝึกให้ลูกได้รับความสำเร็จ แต่อาจจะมีวิธีการฝึกแตกต่างกัน การฝึกของแม่มักจะเกี่ยวข้องกับอารมณ์และมักให้กำลังใจแก่ลูกมากกว่าการฝึกของพ่อ

2. ความทะเยอทะยานของพ่อแม่ พ่อแม่มักจะฝึฝืนหรือหวังให้ลูกเป็นอะไรๆ ตั้งแต่เด็กยังไม่คลอด สิ่งที่พ่อแม่หวังให้ลูกจะเป็นอย่างไรจะเป็นแบบที่หล่อหลอมความหวังของพ่อแม่ที่มีต่อเด็กตลอดชีวิต พ่อแม่บางคนมักจะตัดสินใจไว้เลยว่าลูกควรจะทำการศึกษาในระดับใด ควรประกอบอาชีพอะไร ควรเรียนได้ดีขนาดไหน และควรมีสถานภาพทางสังคมระดับใด และควรมีกิจกรรมอะไรมาช่วยส่งเสริมความสามารถของลูก การที่พ่อแม่บางคนมีความทะเยอทะยานอยากให้ลูกเป็นอะไรๆ นั้น เป็นการตั้งความหวังจากตัวพ่อแม่เอง และทำไปโดยไม่พิจารณาถึงขีดความสามารถของลูกว่าเขามีความสามารถพอที่จะทำได้หรือไม่ การ์สัน (Garrison) ได้ทำการศึกษาและรายงานว่าพ่อแม่มักจะหวังให้ลูกมีสิ่งที่ตนเองไม่เคยมีมาก่อน เช่น เงิน รถยนต์ เพื่อน การศึกษาที่ดี หรือกิจกรรมที่จะทำให้มีชื่อเสียง ความหวังของพ่อแม่บางคนมาจากการแข่งขันกับพ่อแม่คนอื่นๆ พ่อแม่อยากให้ลูกของตนดีกว่าลูกคนอื่น นอกจากนั้นความหวังของพ่อแม่ที่มีต่อลูกยังอาจมาจากประสบการณ์ส่วนตัว การมองเห็นคุณค่าหรือการได้รับผลตอบแทนในอาชีพที่ดีมีผลทำให้พ่อแม่อยากให้ลูกประกอบอาชีพนั้นๆ

3. ความคาดหวังของบุคคลภายนอก การคาดหวังของวัยรุ่นได้รับอิทธิพลมาจากบุคคลภายนอกอื่นๆ นอกเหนือจากพ่อแม่ เช่น ครู เพื่อน เช่น ถ้าเพื่อนหวังให้เขาเป็นนักกีฬาที่น่าเชื่อถือเสียงมาให้โรงเรียน เขาก็มีความหวังเกี่ยวกับการกีฬามากกว่าอย่างอื่น วัยรุ่นเป็นวัยที่ต้องการทำอะไรตามที่เพื่อนๆ ขอมรับ ยิ่งเพื่อนๆ มีความหวังมากเพียงไร เขาก็ยิ่งตั้งความหวังไว้สูงขึ้นเพียงนั้น

ครูมีบทบาทต่อการคาดหวังของวัยรุ่นอยู่มากเช่นเดียวกัน ถ้าครูมีความคาดหวังให้นักเรียนได้รับความสำเร็จ นักเรียนก็มักจะเรียนรู้ได้ แต่ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับว่านักเรียนมีความเคารพนับถือและยอมรับครูมากน้อยเพียงไร ครูที่สนิทสนมและเป็นที่รักใคร่ของนักเรียนก็เป็นแบบอย่างที่นักเรียนจะมีจุดมุ่งหวังตามครูได้มาก

4. การแข่งขันกับเพื่อน การคาดหวังบางอย่างมีพื้นฐานมาจากการอยากนำหน้าคนอื่น หรืออยากชนะ วัยรุ่นจึงมักจะเปรียบเทียบตัวเองกับเพื่อนๆ ทั้งในระดับเดียวกัน และระดับที่สูงหรือต่ำกว่าตน แต่โดยทั่วไปแล้ว วัยรุ่นมักจะเปรียบเทียบกับกลุ่มที่มีความสามารถทัดเทียมกัน และมักเปรียบเทียบความสามารถอย่างใดอย่างหนึ่งเฉพาะ เช่น เปรียบเทียบความสามารถทางการเรียน ความสามารถในการแสดงออก นิสัยของการชอบเปรียบเทียบบทบาทสำคัญในการตัดสินใจ ความมุ่งหวังของวัยรุ่น

5. วัฒนธรรม ในสังคมแบบประชาธิปไตย แนวความคิดเกี่ยวกับความเสมอภาค เปิดโอกาสให้บุคคลมีความเชื่อว่าเราสามารถสอนเด็กให้ไปถึงจุดสูงสุดของความสามารถได้ ในขณะที่วัฒนธรรมแบบอื่นมีความคิดตรงกันข้ามกับความคิดนี้ อย่างไรก็ตาม อาจมีข้อจำกัดบางประการที่ทำให้บุคคลไปถึงจุดมุ่งหวังได้ ข้อจำกัดเหล่านั้นบ้างก็อยู่ในตัวบุคคลเอง เช่น การมีความสามารถไม่พอ การมีมันสมองไม่ดี ข้อจำกัดอย่างอื่นอาจจะมาจากสิ่งแวดล้อม เช่น เด็กบางคนอยู่ในสิ่งแวดล้อมที่เอื้ออำนวย และเปิดโอกาสให้เขาพัฒนาความสามารถเฉพาะอย่างขึ้นมาได้ ในขณะที่เด็กบางคนตกอยู่ในสิ่งแวดล้อมที่มีแต่ความขาดแคลน ซึ่งจะกลายเป็นสิ่งสกัดกั้นพัฒนาการของเด็กเป็นอย่างมาก

6. สื่อมวลชน สื่อสารมวลชนเป็นสิ่งที่มียุทธพลต่อการคาดหวังของวัยรุ่น เด็กๆ ได้รับความรู้จากวิทยุ ภาพยนตร์ และโทรทัศน์ บางทีในตำราเรียนก็ยิ่งทำให้เด็กมีความหวังอยากเป็นอย่างนั้นอยากเป็นอย่างนี้ นอกจากนั้นตั้งแต่เด็กจนถึงวัยรุ่นก็จะมี การรับเอาแบบอย่างของบุคคลในอุดมคติ บุคคลที่วัยรุ่นจะเอาอย่างมากที่สุดคือ บุคคลที่อยู่ใกล้เคียงกับอุดมคติของตน ซึ่งมักจะเป็นพระเอกหรือนางเอก นอกจากนั้น วัยรุ่นยังเคยชินกับนวนิยายประเภทที่จบลงด้วยความสุข พระเอกนางเอกไปถึงเป้าหมายของตัวเองได้สำเร็จ แม้ว่าจะต้องพบกับอุปสรรคมากมาย (Strang) ได้ศึกษาอิทธิพลของสื่อสารมวลชนต่อการตั้งจุดมุ่งหมายในอนาคตของวัยรุ่น พบว่าสื่อสารมวลชนมียุทธพลต่อจุดมุ่งหวังระยะยาวมากกว่าจุดมุ่งหวังระยะสั้น

7. ประสบการณ์ในอดีต ความหวังที่ไม่เป็นจริงของวัยรุ่นสืบเนื่องมาจากการที่เขามีความจำกัดในประสบการณ์ ทำให้เขาไม่สามารถประเมินความสามารถที่แท้จริงของเขาได้อย่างถูกต้อง ในการคาดหวังเกี่ยวกับอาชีพ วัยรุ่นที่เคยมีประสบการณ์ในการทำงานมาแล้วหรือมีความรู้ในอาชีพนั้นเป็นอย่างดี จะมองเห็นความจริงเกี่ยวกับอาชีพได้อย่างถูกต้องมากกว่าวัยรุ่นที่ไม่มีประสบการณ์หรือไม่มีความรู้

นอกจากนั้นประสบการณ์ยังเป็นสิ่งตัดสินความหวังของวัยรุ่นว่าจะได้รับความสำเร็จมากน้อยขนาดไหน จะคิดถึงความสำเร็จหรือหลีกเลี่ยงความล้มเหลวขึ้นอยู่กับประสบการณ์ในอดีตหลังจากพบกับความล้มเหลว วัยรุ่นก็จะมีความหวังที่จะไม่ให้ความผิดพลาดอีก เช่น ไม่ใช่หวังว่าจะสอบได้ที่หนึ่ง แต่หวังว่าเพียงสอบผ่านก็พอแล้ว

8. ความสนใจและค่านิยม ความสนใจมียุทธพลเหนือความคาดหวังของวัยรุ่นอยู่ 2 ประการคือ

8.1 ความสนใจเป็นสิ่งที่ตัดสินว่าความหวังนั้นพัฒนาขึ้นอย่างไร

8.2 ความสนใจเป็นสิ่งที่บอกถึงระดับความคาดหวัง

ความสนใจและค่านิยม มักจะมีความสัมพันธ์กันอย่างใกล้ชิด ความสนใจมีความเข้มกว่าค่านิยม และถ้าหากว่าในสังคมนั้นมีค่านิยมหรือให้ความสำคัญต่อสิ่งที่เขาให้ความสนใจมากพอ ความหวังก็จะสูงขึ้น ในขณะที่เดียวกัน ความสนใจจะอ่อนลง ถ้าสังคมไม่ยอมรับในสิ่งที่เขาสนใจ

จะเห็นได้ว่าพัฒนาการของจุดมุ่งหวังในอนาคต เกิดขึ้นตั้งแต่วัยเด็ก โดยขึ้นอยู่กับ การได้รับการฝึกฝนตั้งแต่เด็กจากพ่อแม่ รวมทั้งการได้รับการปลูกฝังจากพ่อแม่ที่คาดหวังจะให้เด็กเป็นตามที่ตนคาดหวังไว้ นอกจากพ่อแม่แล้ว ครูและ เพื่อน ยังมีบทบาทต่อการคาดหวังของวัยรุ่น รวมทั้ง วัฒนธรรม สื่อมวลชน ประสบการณ์ในอดีต จะมีอิทธิพลต่อพัฒนาการของ จุดมุ่งหวังในอนาคต

3.4 ความแตกต่างของจุดมุ่งหวังในอนาคตของบุคคล

ลิติต กาญจนารักษ์ และคณะ (2526 : 11) กล่าวว่า ในบรรดาวัยรุ่นด้วยกัน การตั้งจุดมุ่งหวังในอนาคตมีความแตกต่างกันในแง่ของความเข้มข้น ความสอดคล้องกับความเป็นจริง ความหวังในระยะสั้น และความหวังในระยะยาว บางคนตั้งความหวังไว้สูงกว่าความสามารถที่เป็นจริง ในขณะที่บางคนตั้งไว้อย่างพอดี เพรสซี่ (Pressey) ได้ศึกษาและพบว่าเด็กบางคนไม่พอใจในการกระทำของตนจนกว่าผลงานไปถึงจุดคุณภาพสูงสุดและปฏิเสธที่จะเข้าร่วมกิจกรรมที่เขาทำไม่ได้ดีพอ เด็กบางคนพอใจเพียงแค่พอให้ผ่าน บางคนต้องการอย่างแรงกล้าที่จะต้องได้รับความสำเร็จในอาชีพ แต่บางคนก็พอใจเพียงแค่ไม่อดตายก็พอแล้ว

ในวัยรุ่นคนเดียวกัน ความหวังยังมีความแตกต่างกันออกไปตามชนิดของกิจกรรมเป็นต้นว่าในงานวิชาที่เรียน บางคนพอใจในงานวิชาหนึ่ง แต่ก็ไม่ได้อยากเรียนในอีกวิชาหนึ่ง ความแตกต่างของความหวังและระดับของความหวังเกิดจากอิทธิพลของสิ่งแวดล้อมและลักษณะของบุคคลเองเช่น

1. อุดมคติทางวัฒนธรรมต่างกัน มีมาตรฐานของความคาดหวังต่อความสำเร็จของสมาชิกต่างกัน มาตรฐานนี้ครอบคลุมถึงระดับความสำเร็จ และทัศนคติต่อความสำเร็จ เมื่อเด็กย่างเข้าสู่วัยรุ่นจะรับรู้ความคาดหวังของสังคม รู้ว่าสังคมหวังให้เขาเป็นอย่างไร และสมมุติให้เขารับผิดชอบต่อสังคมอย่างไร การตั้งความหวังในชีวิตของบุคคลในแต่ละสังคมจึงมีความแตกต่างกัน
2. ประเภทของครอบครัว วัยรุ่นที่มาจากครอบครัวที่มั่นคงไม่ต้องโยกย้ายบ่อยๆ มีแนวโน้มที่จะมีใจจดจ่อต่อจุดมุ่งหวังในอนาคตและตั้งจุดมุ่งหวังในอนาคตและตั้งจุดมุ่งหวังไว้สูงกว่าเด็กที่มาจากครอบครัวที่ต้องโยกย้ายบ่อย เด็กจะคาดหวังไม่ได้ว่าเวลาข้างหน้าจะเป็นอย่างไร

เด็กไม่สามารถวางแผนไว้ได้ เด็กที่อยู่ในที่ที่มั่นคง ไม่มีการโยกย้ายเด็กจะสามารถวางแผนของตัวเองได้ชัดเจน

ขนาดของครอบครัวก็มีอิทธิพลต่อการวางแผนเป้าหมายของเด็ก เด็กที่มาจากครอบครัวที่มีขนาดเล็กมีแนวโน้มจะแสวงหาความสำเร็จมากกว่าเด็กที่มาจากครอบครัวขนาดใหญ่ พ่อแม่ที่อยู่ในครอบครัวขนาดเล็กสามารถทุ่มเทเวลาและสามารถผลักดันให้เด็กมีจุดมุ่งหวังรวมทั้งสามารถเตรียมลูกทางไว้ให้ลูกได้มาก

ในบ้านที่มีแม่เป็นใหญ่ในครอบครัว วัยรุ่นมีแนวโน้มที่จะมีระดับของความหวังสูง ทั้งนี้อาจเป็นเพราะมีความสัมพันธ์ทางอารมณ์ระหว่างแม่กับลูก โดยเฉพาะกับลูกชาย

3. ฐานะทางครอบครัว ในครอบครัวที่มีฐานะปานกลาง และครอบครัวที่มีฐานะดี พ่อแม่มักจะให้ความหวังแก่ลูกหัวปี และจะให้โอกาสมากที่สุดหากว่าลูกหัวปีเป็นชาย ในครอบครัวที่มีรายได้น้อยจะมีลักษณะกลับกัน พ่อแม่ทุ่มเทให้กับลูกคนสุดท้ายมากกว่าคนอื่นๆ ในขณะที่พี่ๆ ได้ทำงานกันแล้วก็มีความสามารถส่งเสริมน้องคนสุดท้ายได้ แต่ในขณะนั้นพ่อแม่ที่มีฐานะดีพอจะให้ความหวังแก่ลูกคนสุดท้าย

4. วินัยภายในบ้าน วัยรุ่นที่ได้รับการอบรมแบบอัตตาธิปไตย มีการเข้มงวดในวินัย มากมักจะรายงานระดับของจุดมุ่งหวังไม่ตรงกับความเป็นจริง ในทางกลับกัน วัยรุ่นที่มาจากครอบครัวที่อบรมแบบประชาธิปไตยมีแนวโน้มที่จะรายงานจุดมุ่งหวังในอนาคตได้ตรงกับความเป็นจริง

5. ความสำเร็จและความล้มเหลวในอดีต วัยรุ่นที่เคยมีประสบการณ์ความสำเร็จบ่อยๆ มักจะคิดสรุปว่าในอนาคตตนจะได้รับความสำเร็จอีก ในทำนองกลับกัน ถ้าเขาพบความล้มเหลวบ่อยๆ ก็มักจะคิดว่าในอนาคตจะได้รับความล้มเหลวอีก ทศนคติทำนองนี้มีผลต่อการตั้งจุดมุ่งหวังในอนาคตของบุคคลว่าจะตั้งไว้ได้เหมาะสมกับความเป็นจริงหรือไม่ รวมทั้งจุดมุ่งหวังนั้นจะสูงหรือต่ำอย่างไร

6. เพศ โดยส่วนรวมเด็กชายจะมีความต้องการมากกว่าเด็กหญิง เด็กชายมักจะหวังเกี่ยวกับกีฬา การเรียน เพื่อนต่างเพศ งานอาชีพ เด็กหญิงมักจะหวังในการได้รับการยอมรับจากกลุ่ม ความมีเสน่ห์เป็นที่น่าพอใจของเพศตรงกันข้าม

ความแตกต่างของเพศในด้านความหวังยังแตกต่างกันอย่างเด่นชัดในด้านจุดมุ่งหวังระยะสั้นกับจุดมุ่งหวังระยะยาว เด็กหญิงมีแนวโน้มจะมีจุดมุ่งหวังระยะสั้นมากกว่าเด็กชาย เนื่องจากเด็กหญิงพิจารณาการแต่งงานเป็นเป้าหมายที่สำคัญ และในช่วงวัยรุ่นนี้เด็กหญิงจะรู้มากกว่าเมื่อแต่งงานเป็นอย่างไร เป็นเรื่องที่ยากที่จะวางแผนไว้ล่วงหน้า แม้แต่ความหวังในการศึกษาก็เหมือนกัน เด็กหญิงมักจะวางแผนเดือนต่อเดือน ไม่เป็นปีต่อไป

7. เชวณปัญญา ถ้ากลุ่มเพื่อนให้คำนิยามต่อความสำเร็จทางวิชาการ จะทำให้สมาชิกตั้งความหวังไว้ไม่ตรงกับความเป็นจริง โดยเฉพาะอย่างยิ่งในส่วนที่จะพยายามเอาชนะเพื่อนๆ ถ้าในระบบโรงเรียนที่ไม่มีการแบ่งระดับความสามารถทางสมอง วัยรุ่นที่มีปัญญาดีมักจะคาดหวังความสามารถของตัวเองไม่ตรงกับความเป็นจริง และมักจะมีจุดมุ่งหวังต่ำ เด็กที่ฉลาดจะมีจุดมุ่งหวังที่มีพื้นฐานมาจากความสนใจ ความสามารถมากกว่าที่จะสนใจในคำนิยามหรือความคิดของเพื่อนๆ มาประกอบ เด็กที่ไม่ฉลาดมักจะทำตัวเองให้ผูกพันอยู่กับคำนิยามของกลุ่ม

8. บุคลิกภาพ บุคลิกภาพมีอิทธิพลต่อการตั้งจุดมุ่งหวังของวัยรุ่นหลายกรณีด้วยกัน วัยรุ่นที่ป้องกันตนเองด้วยการหาสิ่งทดแทนมักจะปฏิเสธตัวเอง และตั้งจุดมุ่งหวังไว้ไม่ตรงกับสภาพความเป็นจริง ยิ่งไม่พอใจตัวเองมากเท่าไร ก็จะยิ่งตั้งจุดมุ่งหวังไว้สูงและไม่เป็นจริงมากเท่านั้น

ความมั่นใจในตนเอง วัยรุ่นที่มีความมั่นคงทางใจจะตั้งจุดมุ่งหวังในอนาคตไว้อย่างสมจริง วัยรุ่นที่ไม่มั่นใจในตัวเองจะตั้งจุดมุ่งหวังไม่สมจริง

วัยรุ่นที่มีความกังวลใจต่ำมีแนวโน้มที่จะตั้งจุดมุ่งหวังไว้สูงกว่าวัยรุ่นที่มีความกังวลใจสูง และชอบวิพากษ์วิจารณ์ตัวเองในทางที่ไม่ดี ยังมีความกังวลในมากเท่าไร บุคคลยังวิพากษ์วิจารณ์ต่อการกระทำที่ไม่น่าพอใจของคนทั้งในอดีตและปัจจุบันเสมอ วัยรุ่นที่ไม่กังวลจะมีความเชื่อมั่นในความสำเร็จมากกว่าความล้มเหลว

วัยรุ่นที่มีปัญหาทางอารมณ์มักจะมีความกลัวและมีความกังวลใจในความสำเร็จ มีแนวโน้มที่จะมีระดับความหวังต่ำและไม่ตรงกับสภาพความจริง วัยรุ่นที่ปรับตัวทางอารมณ์ดีจะรักษาความสมดุลของความหวังและความเป็นจริงไว้ได้

นฤมล บุณนิม (2529 : 12-13, อ้างถึงใน นันทนา จันทรพิน 2545 : 11) ได้สรุปองค์ประกอบที่มีผลต่อความคาดหวังในอนาคต ดังนี้

1. ภูมิหลังของครอบครัว ตัวบ่งชี้ที่สำคัญที่สุดของขบวนการจัดช่วงชั้นทางสังคมคือ ระดับความสัมพันธ์ระหว่างภูมิหลังทางสังคม หรือครอบครัวกับการประสบความสำเร็จ สำหรับภูมิหลังของครอบครัวแบ่งเป็น การศึกษาของบิดา อาชีพของบิดา และขนาดของครอบครัว ซึ่งเป็นองค์ประกอบที่มีผลต่อการประสบความสำเร็จทางการศึกษาของเด็ก

2. ความสามารถทางการศึกษา ตัวบ่งชี้ที่สำคัญประการหนึ่งในการบรรลุทางการศึกษาของบุคคลในระยะยาว คือ คะแนนเฉลี่ยที่ได้รับจากการศึกษาในโรงเรียน และระดับสติปัญญาจะมีผลกระทบต่อการบรรลุทางการศึกษาของนักเรียนมากกว่าอิทธิพลทางการศึกษาของบิดา อาชีพของบิดาและขนาดของครอบครัว โดยความก้าวหน้าทางการศึกษาในโรงเรียนจะขึ้นอยู่กับ

กับนักเรียนมีระดับสติปัญญาน้อยเพียงใด จึงกล่าวได้ว่า ความสามารถทางการศึกษาของนักเรียน หรือผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนจะมีผลโดยตรงต่อความคาดหวังในอนาคตของนักเรียนเอง

3. อิทธิพลของบุคคลที่มีความสำคัญ คือบุคคลที่มีความหมายต่อตัวนักเรียน เป็นบุคคลที่นักเรียนจะเอามาเป็นแบบอย่างในการกำหนดความต้องการของตนเอง ซึ่งจะเป็นตัวแปรที่มีอิทธิพลในการจัดเวลาทางสังคมเกี่ยวกับค่านิยมในความสำเร็จ โดยจะพิจารณาถึงการกระตุ้นทางการศึกษาของครอบครัวในฐานะเป็นตัวเร้าอันดับแรกตั้งแต่เกิดมา โดยครอบครัวจะเป็นกลไกถ่ายทอดค่านิยมต่างๆ ทางสังคมสู่ตัวเด็กในระยะเริ่มแรกและเด็กจะรับค่านิยมเหล่านั้นมาเป็นของตนเอง เช่น การกระตุ้นทางการศึกษาของครูในฐานะเป็นผู้ขัดเกลาความคิดต่างๆ แก่เด็ก แผนการศึกษาของเพื่อนซึ่งจะทำให้เกิดการเปรียบเทียบและอาจคล้อยตามความคิดของเพื่อน

จากแนวคิดดังกล่าว สรุปได้ว่า จุดมุ่งหวังในอนาคตเป็นองค์ประกอบหนึ่งที่กำหนดความเป็นไปในอนาคตของบุคคล และมีความสัมพันธ์ทางบวกกับความรับรู้เป้าหมายในอนาคต ซึ่งขึ้นอยู่กับบุคคลจะประเมินความสามารถของตนเองว่าอยู่ในระดับใด รวมทั้งประสบการณ์เดิมของตนพบกับความสำเร็จหรือความล้มเหลว อันจะมีผลต่อความตั้งใจที่จะบรรลุเป้าหมายของบุคคล

3.5 งานวิจัยเกี่ยวกับจุดมุ่งหวังในอนาคต

กรรณิกา นาควัชร (2535 : บทคัดย่อ) ศึกษาความคาดหวังทางการศึกษาของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 : ศึกษาเฉพาะกรณีนักเรียนที่เป็นบุตรผู้ใช้แรงงานในโรงงานอุตสาหกรรมโรงเรียนกระทุ่มแบน “วิเศษสมุทคุณ” และโรงเรียนอ้อมน้อยโสภณชนูปถัมภ์ ปีการศึกษา 2534 จำนวน 211 คน โดยใช้แบบสอบถาม พบว่า นักเรียนส่วนใหญ่มีความคาดหวังทางการศึกษาสูงสุดในระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายหรือประกาศนียบัตรวิชาชีพเป็นส่วนใหญ่ แต่มีความใฝ่ฝันสูงสุดทางการศึกษาในระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง หรืออนุปริญญา ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความคาดหวังทางการศึกษาของนักเรียน คือระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และแผนการศึกษาของเพื่อน

ปิยาภรณ์ กิจอุดมทรัพย์ (2539 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับลักษณะมุ่งอนาคตของนักศึกษา หลักสูตรวิชาชีพพระยะสัน วิทยาลัยสารพัดช่าง กรุงเทพมหานคร จำนวน 960 คน ผลการศึกษาพบว่า ตัวแปรด้านทัศนคติต่อการเรียน บุคลิกภาพ อายุ รายได้ และ อาชีพ มีความสัมพันธ์กับลักษณะมุ่งอนาคตของนักศึกษาอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และตัวแปรที่สามารถพยากรณ์ลักษณะมุ่งอนาคตของนักศึกษา คือ บุคลิกภาพ อายุ รายได้ และ อาชีพ ซึ่งสามารถพยากรณ์ลักษณะมุ่งอนาคตของนักศึกษาได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

เนตรชนก พุ่มพวง (2546 : บทคัดย่อ) ศึกษาตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับลักษณะมุ่งอนาคตของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย โรงเรียนราชวินิตบางแก้ว อำเภอบางพลี จังหวัด

สมุทรปราการ จากกลุ่มตัวอย่างจำนวน 318 คน เครื่องมือที่ใช้เป็นแบบสอบถาม ผลการศึกษาพบว่า ตัวแปรที่มีความสัมพันธ์ทางบวกกับลักษณะมุ่งอนาคต ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ได้แก่ ระดับชั้นที่กำลังเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 แรงจูงใจ ใฝ่สัมฤทธิ์ บุคลิกภาพ ทักษะคิดต่อการเรียน ความคาดหวังของผู้ปกครอง สิ่งแวดล้อมทางการเรียน สัมพันธภาพระหว่างครูกับนักเรียน สัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับเพื่อน

จากการศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับจุดมุ่งหวังในอนาคต จะเห็นได้ว่าจุดมุ่งหวังในอนาคตเป็นความคาดหวังของบุคคลเกี่ยวกับสิ่งที่ตนคิดว่าจะประสบความสำเร็จในอนาคต ทำให้มีความพยายามที่จะทำให้บรรลุเป้าหมาย เช่น ด้านการเรียน การศึกษาต่อ จากการศึกษา พบว่า ตัวแปรที่มีความสัมพันธ์ทางบวกกับจุดมุ่งหวังในอนาคตทางการเรียน ได้แก่ บุคลิกภาพ ทักษะคิดต่อการเรียน ระดับชั้น อายุ รายได้ อาชีพ ความคาดหวังของผู้ปกครอง สิ่งแวดล้อมทางการเรียน สัมพันธภาพระหว่างครูกับนักเรียน สัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับเพื่อน ดังนั้นการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยจึงคาดว่า จุดมุ่งหวังในอนาคต น่าจะเป็นตัวแปรตัวหนึ่งที่ส่งผลต่อพฤติกรรมเสี่ยงด้านการเรียนของนักศึกษาวิทยาลัยเทคนิคราชบุรี

4. แนวคิดและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับแรงสนับสนุนทางสังคม

แรงสนับสนุนทางสังคม เป็นปัจจัยที่แสดงถึงความต้องการพื้นฐานของบุคคล แหล่งสนับสนุนทางสังคมที่มีความสำคัญและใกล้ชิดกับบุคคลมากที่สุด คือ ครอบครัว ซึ่งให้การดูแลเอาใจใส่และให้การสนับสนุนทางด้านสังคม อารมณ์ จิตใจและเศรษฐกิจแก่สมาชิกในครอบครัว โดยเฉพาะวัยรุ่น ควรได้รับการเอาใจใส่และสนับสนุนจากครอบครัวเป็นอย่างดีเพื่อให้วัยรุ่นเกิดความรู้สึกอบอุ่น เกิดความเชื่อมั่นในตนเอง นอกจากนั้นยังมีญาติพี่น้อง เพื่อน และครู ที่คอยให้ความช่วยเหลือ ให้คำแนะนำ เพื่อให้วัยรุ่นได้เรียนรู้ และสามารถปรับตัวได้เป็นอย่างดีทั้งในด้านการเรียน การคบเพื่อนและอาชีพ เป็นต้น จากการศึกษาค้นคว้าแรงสนับสนุนทางสังคมได้มีนักวิชาการหลายท่านให้ความสนใจศึกษา แรงสนับสนุนทางสังคม และได้ให้ความหมายต่างๆ กัน ดังนี้

4.1 ความหมายของแรงสนับสนุนทางสังคม

ดวงเดือน มุลประดับ (2541 : 42) ได้สรุปว่า แรงสนับสนุนทางสังคมเป็นความช่วยเหลือประคับประคองจากบุคคลอื่นทั้งด้านจิตใจ อารมณ์ สังคม วัตถุสิ่งของ การเงิน

ข้อมูลจากการปฏิสัมพันธ์กับบุคคลอื่น ซึ่งมีผลต่อการลดระดับความเครียดและวิกฤตการณ์ในชีวิตได้ ทำให้บุคคลเกิดความมั่นคงทางอารมณ์ และสามารถอยู่ในสังคมได้อย่างเป็นปกติสุข

กฤติกาพร ไยโนนตาด (2542 : 52) ได้ให้ความหมายของแรงสนับสนุนทางสังคม หมายถึง การที่บุคคลได้รับการช่วยเหลือจากการมีปฏิสัมพันธ์กับบุคคลอื่นในสังคม ทั้งด้านอารมณ์ ด้านข้อมูลข่าวสาร ด้านการเงิน แรงงาน หรือวัตถุสิ่งของต่างๆ ซึ่งบุคคลอื่นในสังคมนั้นคือ สมาชิกในครอบครัว ญาติพี่น้อง เพื่อนหรือบุคลากรทางการแพทย์ ทำให้ผู้ได้รับการสนับสนุนเกิดความรู้สึกผูกพัน เชื่อว่า มีคนรักและสนใจ มีคนยกย่องและมองเห็นคุณค่า และรู้ดีกว่าตนเองเป็นส่วนหนึ่งของสังคม สามารถเผชิญและตอบสนองต่อความเครียดและความเจ็บป่วยได้ ส่งผลให้บุคคลนั้นมีพฤติกรรมที่เหมาะสมในการรักษาสุขภาพอนามัยและมีสุขภาพที่ดี

สุรวัดน์ ภูิเศษแสง (2545 : 16) ได้ให้ความหมายของแรงสนับสนุนทางสังคม หมายถึง การที่บุคคลได้รับความรัก ความเอาใจใส่ ได้รับการยกย่อง มีความผูกพันซึ่งกันและกัน มีการให้ความช่วยเหลือในด้านต่างๆ เช่น การให้ข้อมูลข่าวสาร การให้สิ่งของ การสนับสนุนทางสังคมจะส่งผลต่อภาวะทางจิตใจและอารมณ์ มีทั้งการให้และการรับจากบุคคลในสังคม ทั้งจากสมาชิกของครอบครัวและองค์กรที่บุคคลนั้นเกี่ยวข้อง ทำให้บุคคลนั้นพ้นจากภาวะวิกฤตความเครียดและการคุกคามทางจิตใจ ซึ่งอาจส่งผลทางด้านทำร้ายต่อร่างกายและสุขภาพของผู้นั้นได้

แคปแลน คาสเซล และกอร์ (Kaplan, Cassel and Gore 1979, อ้างถึงใน กนกทอง สุวรรณบุลย์ 2545 : 50-51) ได้ให้ความหมายของแรงสนับสนุนทางสังคมได้ 2 แนวคิด คือ แนวคิดแรกหมายถึง ความพอใจต่อความจำเป็นพื้นฐานทางสังคม อันได้แก่ การได้รับการยกย่องนับถือ การยอมรับการได้รับความเห็นใจ และความช่วยเหลือ โดยการติดต่อสัมพันธ์กับคนในกลุ่มสังคม ส่วนแนวคิดที่สอง หมายถึง ความสัมพันธ์ที่มีอยู่หรือขาดหายไป ซึ่งบุคคลสามารถรับรู้ได้จากกลุ่มสังคมที่ให้การสนับสนุนหรือจากบุคคลที่มีความสำคัญต่อบุคคลนั้น

เฮาส์ (House 1981, อ้างถึงใน วรัญญา มุนินทร์ 2541 : 35) กล่าวว่า แรงสนับสนุนทางสังคมเป็นปฏิสัมพันธ์ระหว่างบุคคลประกอบด้วยการสนับสนุนด้านอารมณ์ ซึ่งเกิดจากความใกล้ชิด ผูกพัน ความรักห่วงใย ความไว้วางใจ การสนับสนุนด้านความคิด การตัดสินใจ ซึ่งเกิดจากการยอมรับนับถือ เห็นถึงความมีคุณค่า และการให้ความช่วยเหลือในด้านต่างๆ ได้แก่ คำแนะนำ ข้อมูลวัตถุสิ่งของ หรือบริการต่างๆ ตลอดจนการให้ข้อมูลป้อนกลับ และข้อมูลเพื่อการเรียนรู้และการประเมินตนเอง

ไวส์ (Weiss 1974, อ้างถึงใน กฤติยาพร ไยโนนตาด 2542 : 51) ได้ให้ความหมายว่าเป็นความรู้สึกอึดใจ หรือพึงพอใจต่อความต้องการซึ่งเกิดจากสัมพันธภาพของบุคคล ในสังคมที่

ประกอบด้วย ความผูกพันใกล้ชิดสนิทสนม การเข้าร่วมในสังคม การได้มีโอกาสเลี้ยงดูอุ้มชู ผู้อ่อนแอกว่าการส่งเสริมรู้สึกถึงคุณค่าแห่งตน การพึ่งพากันและกัน และการให้คำแนะนำ

จากความหมายของ แรงสนับสนุนทางสังคมที่กล่าวมาสรุปได้ว่า แรงสนับสนุนทางสังคม เป็นการที่บุคคลได้รับความช่วยเหลือสนับสนุนจากครอบครัว ญาติพี่น้อง เพื่อนและบุคคลในสังคม ทำให้บุคคลนั้นรู้สึกได้ว่าได้รับความรัก การยอมรับ การดูแลเอาใจใส่ และการยกย่องนับถือและการให้ความช่วยเหลือในด้านต่างๆ เช่น ด้านข้อมูลข่าวสาร ด้านวัตถุสิ่งของ ซึ่งสามารถตอบสนองความต้องการของบุคคลในสถานการณ์ต่างๆ ได้อย่างเหมาะสม

4.2 ประเภทของแรงสนับสนุนทางสังคม

นักการศึกษาได้แบ่งประเภทของแรงสนับสนุนทางสังคมไว้ มีความแตกต่างกัน ดังนี้

เชฟเฟอร์และคณะ (Schaefer et al. 1981, อ้างถึงใน มธุรส วงศ์คุณันดร 2547:62) แบ่งแรงสนับสนุนทางสังคมออกเป็น 3 ประเภท ได้แก่

1. การสนับสนุนด้านอารมณ์ หมายถึง ความรู้สึกเห็นอกเห็นใจ การดูแลเอาใจใส่ ให้กำลังใจ การแสดงความรักผูกพันต่อกัน การยอมรับนับถือและเห็นคุณค่า สิ่งเหล่านี้จะส่งเสริมให้บุคคลรู้สึกว่าคุณค่าของตนเองได้รับความรักและการดูแลเอาใจใส่ เป็นสมาชิกคนหนึ่งของกลุ่ม
2. การสนับสนุนด้านสิ่งของหรือบริการ หมายถึง เป็นการช่วยเหลือโดยตรงด้วยการให้สิ่งของ เงินทองและบริการต่างๆ เช่น ให้ยืมเงิน ให้ของขวัญ ช่วยดูแลยามที่เขาต้องการ
3. การสนับสนุนด้านความรู้ ข้อมูลข่าวสาร หมายถึง การให้ข้อมูล คำแนะนำที่ช่วยให้บุคคลสามารถแก้ปัญหาและเป็นการให้ข้อมูลย้อนกลับถึงสิ่งที่บุคคลได้กระทำแล้ว

ธอยท์ส (Thoits 1982, อ้างถึงใน กนกทอง สุวรรณบุลย์ 2545 : 69) ได้แบ่งชนิดของแรงสนับสนุนทางสังคมตามลักษณะความจำเป็นพื้นฐานทางสังคม (Basic social needs) ไว้เป็น 2 ด้าน คือ

1. การช่วยเหลือด้านอารมณ์และสังคม ได้แก่ การได้รับความรักความใกล้ชิดสนิทสนม ความผูกพันได้รับการดูแลเอาใจใส่ การได้รับการยอมรับและเห็นคุณค่ามีความรู้สึกแห่งการเป็นเจ้าของ สังคมส่วนรวม ตลอดจนมีความรู้สึกปลอดภัย
2. การช่วยเหลือด้านสิ่งของและแรงงาน ได้แก่ การได้รับคำแนะนำด้านข่าวสาร ข้อมูลอันเป็นประโยชน์ตลอดจนความช่วยเหลือด้านสิ่งของแรงงาน และเงินทอง

ไวส์ (Weiss 1974 : 130, อ้างถึงใน อารีรัตน์ อุทิศ 2539 : 32-33) กล่าวถึง การสนับสนุนทางสังคมในรูปของสัมพันธภาพสังคม 6 ประเภทคือ

1. การเป็นส่วนหนึ่งของสังคม เป็นสัมพันธภาพที่เกิดจากบุคคลมีส่วนร่วมในกิจกรรมของสังคม ทำให้มีการแข่งขัน แลกเปลี่ยนความคิด ข้อมูล และสิ่งของรวมทั้งมีความห่วงใยเข้าใจซึ่งกันและกันถ้าขาดการสนับสนุนชนิดนี้ จะทำให้บุคคลรู้สึกท้อแท้ถูกแยกตัวออกจากสังคม และเบื่อหน่ายชีวิต

2. การได้รับคำแนะนำ เป็นความสัมพันธ์ที่เกิดขึ้นเมื่อบุคคลอยู่ในภาวะเครียดจะทำให้บุคคลนั้นมีความต้องการแรงสนับสนุนทางด้านอารมณ์ ข้อมูลข่าวสาร และต้องการคำแนะนำจากบุคคลที่มีความสำคัญกับตนเอง ถ้าขาดการสนับสนุนชนิดนี้จะทำให้บุคคลรู้สึกท้อแท้ สิ้นหวัง

3. การได้มีโอกาสเลี้ยงดูผู้อื่น เป็นการที่บุคคลมีความรับผิดชอบในการเลี้ยงดูหรือช่วยเหลือบุคคลอื่น และพึงพาผู้อื่น ได้แล้วทำให้ตนเองเกิดความรู้สึกว่าเป็นที่ต้องการของบุคคลอื่น และผู้อื่นพึงพาได้ ถ้าขาดการสนับสนุนชนิดนี้จะทำให้บุคคลเกิดความคับข้องใจ ชีวิตนี้ไม่สมบูรณ์และไร้ค่า

4. การได้รับกำลังใจว่าเป็นผู้มีคุณค่า การที่บุคคลได้รับการเคารพยกย่อง และชื่นชมที่สามารถแสดงบทบาททางสังคม อันเป็นที่ยอมรับของสมาชิกในครอบครัวและสังคม ถ้าขาดการสนับสนุนชนิดนี้จะทำให้บุคคลรู้สึกขาดความเชื่อมั่นหรือความรู้สึกมีคุณค่าในตนเองลดลง

5. การได้รับความผูกพันใกล้ชิดสนิทสนม เป็นสัมพันธภาพแห่งความใกล้ชิดที่ทำให้บุคคลรู้สึกว่าตนเป็นที่รักและได้รับการดูแลเอาใจใส่ทำให้บุคคลรู้สึกมั่นคงปลอดภัยและอบอุ่น ซึ่งจะได้รับความผูกพันใกล้ชิด เช่น คู่สมรส สมาชิกในครอบครัว เพื่อน ถ้าขาดการสนับสนุนชนิดนี้จะทำให้บุคคลรู้สึกเดียวดาย

6. ความเชื่อมั่นในความเป็นมิตรที่ดี การสนับสนุนชนิดนี้จะได้มาจากครอบครัวหรือเพื่อน ซึ่งมีความคาดหวังว่าจะได้รับความช่วยเหลือ ห่วงใยซึ่งกันและกันอย่างต่อเนื่อง ถ้าขาดการสนับสนุนชนิดนี้จะทำให้บุคคลรู้สึกว่าขาดความมั่นคงและถูก

จาคอบสัน (Jacobson 1986 : 47 – 57, อ้างถึงใน กิ่งแก้ว สุวรรณศิริ 2548) ได้แบ่งแรงสนับสนุนทางสังคม เป็น 3 ประเภท

1. การสนับสนุนทางด้านอารมณ์ หมายถึง พฤติกรรมที่ทำให้รู้สึกสบายใจ และเชื่อว่าเขาได้รับความรัก ความเอาใจใส่ ความยกย่องนับถือ จนเกิดความมั่นใจ

2. การสนับสนุนทางด้านความคิด หมายถึง การให้ความรู้ ข้อมูลข่าวสาร คำแนะนำที่จะช่วยให้บุคคลเข้าใจสิ่งต่างๆ และสามารถปรับตัวได้กับการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้น

3. การสนับสนุนทางด้านสิ่งของ หมายถึง การให้วัตถุ สิ่งของและบริการต่างๆ ที่ช่วยแก้ปัญหาบางอย่างได้

จากการศึกษาประเภทของแรงสนับสนุนทางสังคมสรุปได้ว่าแรงสนับสนุนทางสังคมเป็นสิ่งที่บุคคลได้รับการสนับสนุนและความช่วยเหลือเกื้อกูลในด้านต่างๆ ได้แก่ ด้านข่าวสาร วัสดุสิ่งของ หรือการสนับสนุนทางด้านจิตใจ เช่น ความรัก ความเอาใจใส่ จากบุคคลที่อยู่ใกล้ชิด เช่น บิดามารดา ผู้ปกครอง ครู และเพื่อน ทำให้บุคคลเกิดความเชื่อมั่น มีพฤติกรรมที่พึงประสงค์

ในการศึกษานี้ ผู้วิจัยใช้แนวทางการแบ่งประเภทแรงสนับสนุนทางสังคมของเชฟเฟอร์ (Schaefer 1981) เพราะเมื่อพิจารณาทุกด้านแล้วเห็นว่าเนื้อหาสาระมีความครอบคลุมต่อความต้องการและความจำเป็นพื้นฐานของนักศึกษา

แรงสนับสนุนของนักศึกษา หมายถึง สิ่งที่นักศึกษาได้รับจากบิดามารดา/ ผู้ปกครอง ครู และเพื่อน ในด้านต่างๆ ดังนี้

1. การสนับสนุนทางอารมณ์ (Emotional support) เป็นการแสดงถึงอารมณ์ทางบวกของผู้ที่ใกล้ชิด ซึ่งได้แก่ บิดามารดา/ ผู้ปกครอง ครู และเพื่อน ที่มีต่อนักศึกษา ซึ่งแสดงออกในลักษณะของความผูกพัน การยอมรับ การดูแลเอาใจใส่ ทำให้นักศึกษารู้สึกว่าตนเองเป็นที่รัก เป็นที่ใส่ใจ และเป็นสมาชิกคนหนึ่งของกลุ่ม จึงจำเป็นอย่างยิ่งที่นักศึกษาควรได้รับความรัก ความเข้าใจจากผู้ใกล้ชิด แต่ถ้าผู้ใกล้ชิดไม่เข้าใจ ไม่ให้ความสนใจ เฉยเมย อาจทำให้เกิดปัญหาทางสุขภาพจิตได้

2. การสนับสนุนทางข้อมูลข่าวสาร (Tangible Support) เป็นการได้รับความช่วยเหลือเกี่ยวกับวัสดุสิ่งของ เงินทอง แรงงาน ซึ่งเป็นการช่วยเหลือโดยตรงต่อความจำเป็นของบุคคลนั้น ผลกระทบที่เกิดจากการเปลี่ยนแปลงทางด้านต่างๆ เช่น การเจริญเติบโต การเจ็บป่วย นอกจากนี้การทำกิจกรรมต่างๆ มีความจำเป็นและต้องการได้รับความช่วยเหลือทางด้านวัตถุ เช่น การให้ของขวัญ การให้เงินค่าใช้จ่ายเป็นต้น

3. การสนับสนุนทางข้อมูลข่าวสาร (Information Support) เป็นการได้รับความช่วยเหลือด้านข้อมูลข่าวสาร เช่น การให้ข้อเท็จจริง คำแนะนำ ชี้แจง การบอกแนวทางหรือทางเลือกที่สามารถนำไปแก้ปัญหาที่เผชิญอยู่ได้ จะช่วยละภาวะเครียด หรือปัญหาที่เผชิญอยู่ได้ นักศึกษาที่เผชิญอยู่กับความเครียด ภาวะวิกฤต ถ้าไม่ได้รับการช่วยเหลือจะรู้สึกสับสน วิดกกังวล อาจทำให้มีปัญหาทางด้านการเรียนและแก้ปัญหาในทางที่ผิดได้

4.3 การวิจัยที่เกี่ยวกับการได้รับแรงสนับสนุนทางสังคม

ได้มีนักการศึกษาทำการวิจัยที่เกี่ยวกับแรงสนับสนุนทางสังคม ดังนี้

พัชรินทร์ สมหมาย (2549 : 113) ศึกษาองค์ประกอบที่มีอิทธิพลต่อปัญหาการเรียนในหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 ของนักเรียนช่วงชั้นที่ 4 โรงเรียนราชวินิตบางแก้ว

อำเภอบางพลี จังหวัดสมุทรปราการ พบว่า การสนับสนุนทางการเรียนของบิดามารดาหรือผู้ปกครอง มีอิทธิพลทางลบต่อปัญหาการเรียนในหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 ของนักเรียนช่วงชั้นที่ 4 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

พระมหาสุชาติ ใหม่อ่อน (2550 : 109) ศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อพฤติกรรมการเรียนของพระนิสิต คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย เขตบางกอกน้อย กรุงเทพมหานคร จำนวน 342 รูป พบว่า การสนับสนุนทางการเรียนของผู้ปกครองส่งผลทางลบต่อพฤติกรรมของ พระนิสิต คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

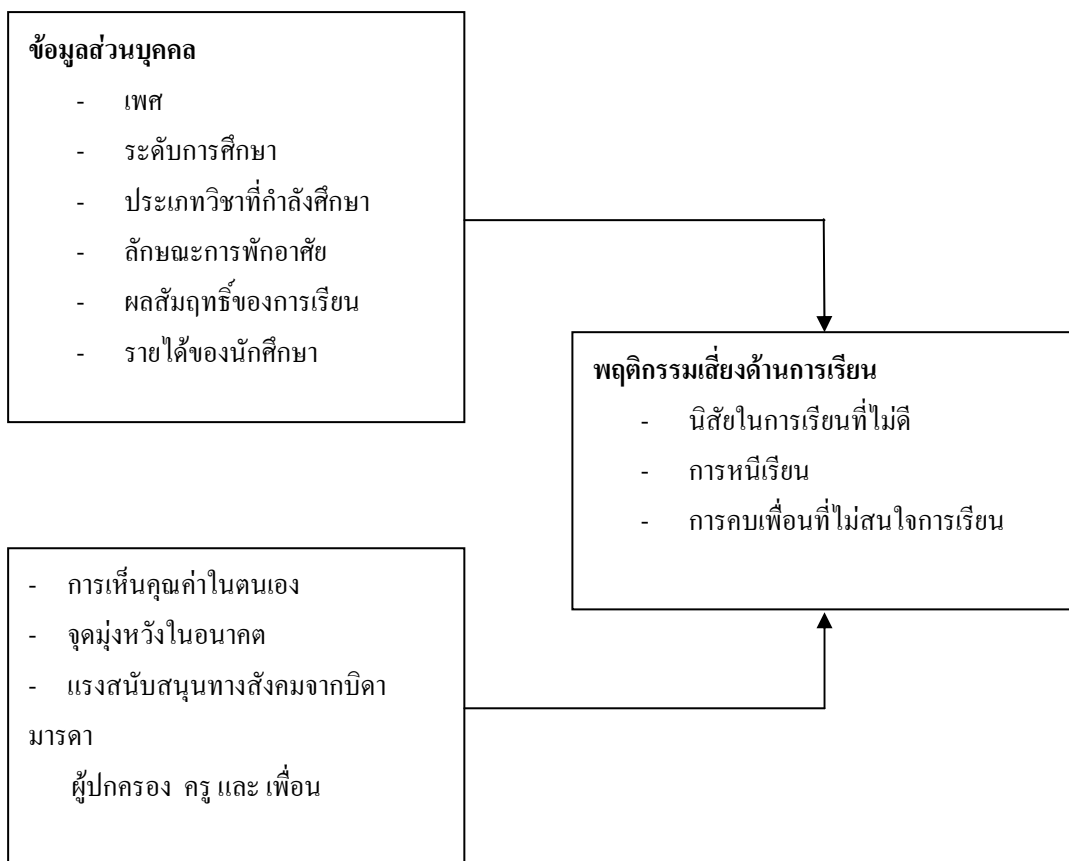
จากการศึกษางานวิจัยข้างต้น สรุปได้ว่าปัจจัยด้านการได้รับแรงสนับสนุนทางสังคมเป็นปัจจัยหนึ่งที่มีความสำคัญต่อการแสดงพฤติกรรมของบุคคล การที่นักศึกษาจะประสบความสำเร็จในด้านการเรียนได้นั้น จำเป็นต้องได้รับความช่วยเหลือและสนับสนุนจากบุคคลที่ใกล้ชิด เริ่มตั้งแต่ บิดามารดา ผู้ปกครอง ที่ต้องให้ความรัก ความอบอุ่นดูแลและให้คำปรึกษาแนะนำในสิ่งที่เหมาะสมแก่นักศึกษา เพื่อให้นักศึกษาเกิดความเชื่อมั่นในตนเอง ตลอดจนวัตถุดิบของและค่าใช้จ่ายในการศึกษาที่จะช่วยให้นักศึกษามีความพร้อมในการเรียน รวมทั้งครูและเพื่อนที่มีส่วนสนับสนุนด้านอารมณ์ วัสดุอุปกรณ์ และข้อมูลข่าวสาร ที่เป็นประโยชน์ต่อนักศึกษา ดังนั้นปัจจัยด้านการได้รับแรงสนับสนุนทางสังคมน่าจะส่งผลต่อพฤติกรรมด้านการเรียนของนักศึกษาให้ประสบความสำเร็จ

จากการทบทวนเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องดังที่กล่าวมาแล้วข้างต้น สรุปได้ว่าพฤติกรรมเสี่ยงด้านการเรียนของนักศึกษา เป็นปัญหาที่มีความสำคัญอย่างยิ่งเนื่องจากจะส่งผลต่อการสำเร็จการศึกษา โดยเฉพาะนักศึกษาที่อยู่ในช่วงวัยรุ่นและเป็นกำลังของชาติในอนาคต โดยนักศึกษาที่มีเพศ ระดับการศึกษา ประเภทวิชาที่กำลังศึกษา ลักษณะการพักอาศัย ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และรายได้ของนักศึกษาต่างกัน จะมีพฤติกรรมเสี่ยงด้านการเรียนแตกต่างกัน นอกจากนั้นยังพบว่า การเห็นคุณค่าในตนเอง จุดมุ่งหวังในอนาคต และการได้รับการสนับสนุนทางสังคม จากบิดามารดา ผู้ปกครอง ครูและเพื่อนเป็นปัจจัยป้องกันพฤติกรรมเสี่ยงด้านการเรียนของนักศึกษาวิทยาลัยเทคนิคราชบุรี โดยรวมและรายด้านดังนี้ นิัยการเรียนที่ไม่ดี การหนีเรียน และการคบเพื่อนที่ไม่สนใจการเรียน ดังแสดงในกรอบแนวคิดการวิจัย

กรอบแนวคิดในการวิจัย

ตัวแปรต้น

ตัวแปรตาม

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ เป็นการวิจัยเชิงพรรณนา (Descriptive Research) เพื่อศึกษาปัจจัยป้องกันพฤติกรรมเสี่ยงด้านการเรียนของนักศึกษาวิทยาลัยเทคนิคราชบุรี ในการดำเนินการวิจัยได้ใช้ระเบียบวิธีวิจัยดังต่อไปนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. ตัวแปรที่ศึกษา
3. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
4. การสร้างและการพัฒนาเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
5. การเก็บรวบรวมข้อมูล
6. การวิเคราะห์ข้อมูล และสถิติที่ใช้ในการวิจัย

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.1 ประชากรที่ศึกษา

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาวิจัยได้แก่ นักศึกษาวิทยาลัยเทคนิคราชบุรี เพศชาย และเพศหญิงที่กำลังศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) ชั้นปีที่ 1 ชั้นปีที่ 2 ชั้นปีที่ 3 และระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) ชั้นปีที่ 1 ชั้นปีที่ 2 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2549 จำนวน 4,695 คน (ข้อมูลงานทะเบียน วิทยาลัยเทคนิคราชบุรี พฤศจิกายน 2549)

1.2 กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ได้แก่ นักศึกษาวิทยาลัยเทคนิคราชบุรี เพศชายและเพศหญิงที่กำลังศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) ชั้นปีที่ 1 ชั้นปีที่ 2 ชั้นปีที่ 3 และระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) ชั้นปีที่ 1 ชั้นปีที่ 2 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2549 จำนวน 368 คน ซึ่งได้มาโดยการสุ่มแบบแบ่งชั้นภูมิ (Stratified random sampling) โดยกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างจากการคำนวณ โดยใช้สูตรของยามานะ (Yamane, อ้างถึงใน พวงรัตน์ ทวีรัตน์ 2543 : 284 – 285) ที่ระดับความเชื่อมั่น ร้อยละ 95 ขอมให้คลาดเคลื่อนร้อยละ 5 โดยมีสูตรคำนวณดังนี้

$$n = \frac{N}{1 + N(e)^2}$$

n = ขนาดตัวอย่าง

N = จำนวนประชากร

e = ความคลาดเคลื่อนที่ยอมรับได้ (ในที่นี้กำหนดให้ e = 5%)

$$\begin{aligned} \text{แทนค่าสูตร } n &= \frac{4695}{1 + [4695(0.05)^2]} \\ &= 368.59 \end{aligned}$$

ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ จึงได้กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 368 คน

การวิจัยครั้งนี้ได้ใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้นภูมิ (Stratified Random Sampling) ตามสัดส่วนของประชากรจำแนกตาม ประเภทวิชา ระดับการศึกษา และ เพศ และใช้การจับฉลาก รายชื่อตามระดับการศึกษาและชั้นปี ดังรายละเอียดในตารางที่ 1

ตารางที่ 1 แสดงจำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่าง นักศึกษาวิทยาลัยเทคนิคราชบุรี

ประเภทวิชา	ระดับการศึกษา	กลุ่มประชากร (คน)			กลุ่มตัวอย่าง (คน)		
		ชาย	หญิง	รวม	ชาย	หญิง	รวม
ช่างอุตสาหกรรม	ปวช. ปี 1	733	50	783	58	4	62
	ปวช. ปี 2	411	27	438	32	2	34
	ปวช. ปี 3	462	24	486	36	2	38
	ปวส. ปี 1	423	32	455	33	3	36
	ปวส. ปี 2	322	33	355	25	3	28
พาณิชยกรรม	ปวช. ปี 1	45	419	464	4	33	37
	ปวช. ปี 2	22	208	230	2	16	18
	ปวช. ปี 3	29	375	404	2	30	32
	ปวส. ปี 1	22	316	338	2	25	27
	ปวส. ปี 2	10	235	245	1	18	19

ตารางที่ 1 (ต่อ)

ประเภทวิชา	ระดับการศึกษา	กลุ่มประชากร (คน)			กลุ่มตัวอย่าง (คน)		
		ชาย	หญิง	รวม	ชาย	หญิง	รวม
คหกรรม	ปวช. ปี 1	7	50	57	1	3	4
	ปวช. ปี 2	5	102	107	0	8	8
	ปวช. ปี 3	5	94	99	0	7	7
คหกรรม	ปวส. ปี 1	5	33	38	1	2	3
	ปวส. ปี 2	3	15	18	1	1	2
ศิลปกรรม	ปวช. ปี 1	31	32	63	2	3	5
	ปวช. ปี 2	13	31	44	1	2	3
	ปวช. ปี 3	16	30	46	1	2	3
	ปวส. ปี 1	4	5	9	0	0	0
	ปวส. ปี 2	7	9	16	1	1	2
รวมทั้งสิ้น		2,575	2,120	4,695	203	165	368

ที่มา : วิทยาลัยเทคนิคราชบุรี, “สถิตินักเรียนนักศึกษาที่ลงทะเบียน,” ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2549.

2. ตัวแปรที่ศึกษา

2.1 ตัวแปรต้น ประกอบด้วย

2.1.1 ข้อมูลส่วนบุคคล ได้แก่

2.1.1.1 เพศ แบ่งเป็น

เพศหญิง

เพศชาย

2.1.1.2 ระดับการศึกษา แบ่งเป็น

ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.)

ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.)

2.1.1.3 ประเภทวิชาที่กำลังศึกษา แบ่งเป็น

ประเภทวิชาช่างอุตสาหกรรม

- ประเภทวิชาพาณิชยกรรม
 ประเภทวิชาคหกรรม
 ประเภทวิชาศิลปกรรม
- 2.1.1.4 ลักษณะการพักอาศัย แบ่งเป็น
 อยู่กับบิดาและหรือมารดา
 อยู่กับญาติ
 อยู่หอพักหรือคนรู้จัก
- 2.1.1.5 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เกรดเฉลี่ยสะสม
 คะแนนเฉลี่ยสะสมต่ำกว่า 2.50
 คะแนนเฉลี่ยสะสมตั้งแต่ 2.50-3.00
 คะแนนเฉลี่ยสะสมสูงกว่า 3.00
- 2.1.1.6 รายได้ของนักศึกษา
 เพียงพอ
 ไม่เพียงพอ
- 2.1.2 การเห็นคุณค่าในตนเอง
- 2.1.3 จุดมุ่งหวังในอนาคต
- 2.1.4 แรงสนับสนุนทางสังคมจากบิดามารดา ผู้ปกครอง ครูและเพื่อน
- 2.2 ตัวแปรตาม ได้แก่ พฤติกรรมเสี่ยงด้านการเรียน
 นิสัยการเรียนที่ไม่ดี
 การหนีเรียน
 การคบเพื่อนที่ไม่สนใจการเรียน

3. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลสำหรับการวิจัยครั้งนี้ เป็นแบบสอบถามจำนวน 1 ฉบับ ให้กลุ่มตัวอย่างเป็นผู้ให้ข้อมูล โดยแบ่งเป็น 5 ส่วน ดังนี้

ส่วนที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลส่วนบุคคลของนักศึกษา ได้แก่ เพศ ระดับการศึกษา ประเภทวิชาที่กำลังศึกษา ลักษณะการพักอาศัย ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และรายได้ของนักศึกษา ลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบกำหนดตัวเลือก จำนวน 9 ข้อ

ส่วนที่ 2 แบบสอบถามการเห็นคุณค่าในตนเอง เป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัย นิยามศัพท์ และจากการทบทวนวรรณกรรมมีข้อคำถาม จำนวน 30 ข้อ ลักษณะแบบสอบถามเป็นมาตราส่วน ประมาณค่า มี 5 ระดับ ดังนี้

มากที่สุด	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับความคิดเห็นของนักศึกษามากที่สุด
มาก	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับความคิดเห็นของนักศึกษามาก
ปานกลาง	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับความคิดเห็นของนักศึกษากึ่งกลาง
น้อย	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับความคิดเห็นของนักศึกษาน้อย
น้อยที่สุด	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับความคิดเห็นของนักศึกษาน้อยที่สุด

เกณฑ์การให้คะแนน ข้อความที่แสดงถึงการเห็นคุณค่าในตนเอง หากตอบเห็นด้วยมากที่สุดจนถึงเห็นด้วยน้อยที่สุด จะให้คะแนน 5, 4, 3, 2 และ 1 ตามลำดับ ส่วนข้อความที่ตรงกันข้าม (ข้อที่ 10 และ 15) จะให้คะแนนกลับกัน ผู้ตอบแบบสอบถามที่ได้คะแนนมากจะมีการเห็นคุณค่าในตนเองมากกว่าผู้ตอบแบบสอบถามที่ได้คะแนนน้อย

เกณฑ์ในการประเมินระดับของการเห็นคุณค่าในตนเอง ผู้วิจัยได้กำหนดเกณฑ์ในการ แปลความหมายตามเกณฑ์ของเบส (Best 1981 : 179 – 184) ดังนี้

ค่าเฉลี่ย 1.00 – 1.49	หมายถึง	นักศึกษามีการเห็นคุณค่าในตนเองอยู่ในระดับน้อยที่สุด
ค่าเฉลี่ย 1.50 – 2.49	หมายถึง	นักศึกษามีการเห็นคุณค่าในตนเองอยู่ในระดับน้อย
ค่าเฉลี่ย 2.50 – 3.49	หมายถึง	นักศึกษามีการเห็นคุณค่าในตนเองอยู่ในระดับปานกลาง
ค่าเฉลี่ย 3.50 – 4.49	หมายถึง	นักศึกษามีการเห็นคุณค่าในตนเองอยู่ในระดับมาก
ค่าเฉลี่ย 4.50 – 5.00	หมายถึง	นักศึกษามีการเห็นคุณค่าในตนเองอยู่ในระดับมากที่สุด

ส่วนที่ 3 แบบสอบถามเกี่ยวกับจุดมุ่งหวังในอนาคตของนักศึกษา เป็นแบบสอบถาม ที่ผู้วิจัยสร้างตามนิยามศัพท์และการทบทวนวรรณกรรม ซึ่งมีข้อคำถาม จำนวน 27 ข้อ ลักษณะ แบบสอบถามเป็นมาตราส่วนประมาณค่า มี 5 ระดับ ดังนี้

มากที่สุด	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับความคิดเห็นของนักศึกษามากที่สุด
มาก	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับความคิดเห็นของนักศึกษามาก
ปานกลาง	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับความคิดเห็นของนักศึกษากึ่งกลาง
น้อย	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับความคิดเห็นของนักศึกษาน้อย
น้อยที่สุด	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับความคิดเห็นของนักศึกษาน้อยที่สุด

เกณฑ์การให้คะแนน ข้อความที่แสดงถึงการมีจุดมุ่งหวังในอนาคตของนักศึกษา หาก ตอบมากที่สุดจนถึงน้อยที่สุดจะให้คะแนน 5, 4, 3, 2 และ 1 ตามลำดับ ส่วนข้อความที่ตรงกันข้าม

(ข้อที่ 10) จะให้คะแนนกลับกันผู้ตอบแบบสอบถามที่ได้คะแนนมากจะมีจุดมุ่งหวังในอนาคตมากกว่าผู้ตอบแบบสอบถามที่ได้คะแนนน้อย

เกณฑ์ในการประเมินระดับของจุดมุ่งหวังในอนาคตของนักศึกษา ผู้วิจัยได้กำหนดเกณฑ์ในการแปลความหมายตามเกณฑ์ของเบส (Best 1981 : 179 – 184) ดังนี้

ค่าเฉลี่ย 1.00 – 1.49 หมายถึง นักศึกษามีจุดมุ่งหวังในอนาคตอยู่ในระดับน้อยที่สุด

ค่าเฉลี่ย 1.50 – 2.49 หมายถึง นักศึกษามีจุดมุ่งหวังในอนาคตอยู่ในระดับน้อย

ค่าเฉลี่ย 2.50 – 3.49 หมายถึง นักศึกษามีจุดมุ่งหวังในอนาคตอยู่ในระดับปานกลาง

ค่าเฉลี่ย 3.50 – 4.49 หมายถึง นักศึกษามีจุดมุ่งหวังในอนาคตอยู่ในระดับมาก

ค่าเฉลี่ย 4.50 – 5.00 หมายถึง นักศึกษามีจุดมุ่งหวังในอนาคตอยู่ในระดับมากที่สุด

ส่วนที่ 4 แบบสอบถามเกี่ยวกับการได้รับการสนับสนุนทางสังคมของนักศึกษา เป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างตามนิยามศัพท์ และพัฒนาตามแนวคิดของเชฟเฟอร์ (Schaefer 1981) ซึ่งมีข้อคำถาม จำนวน 30 ข้อ โดยแบ่งออกเป็น 3 ส่วน ดังนี้

1. การสนับสนุนด้านอารมณ์ จำนวน 9 ข้อ

2. การสนับสนุนด้านวัตถุสิ่งของ จำนวน 8 ข้อ

3. การสนับสนุนด้านข้อมูลข่าวสาร จำนวน 13 ข้อ

ลักษณะแบบสอบถามเป็นมาตราส่วนประมาณค่า มี 5 ระดับ ดังนี้

มากที่สุด หมายถึง นักศึกษาได้รับการสนับสนุนทางสังคมตรงกับข้อความนั้นมากที่สุด

มาก หมายถึง นักศึกษาได้รับการสนับสนุนทางสังคมตรงกับข้อความนั้นมาก

ปานกลาง หมายถึง นักศึกษาได้รับการสนับสนุนทางสังคมตรงกับข้อความนั้นปานกลาง

ปานกลาง

น้อย หมายถึง นักศึกษาได้รับการสนับสนุนทางสังคมตรงกับข้อความนั้นน้อย

น้อยที่สุด หมายถึง นักศึกษาได้รับการสนับสนุนทางสังคมตรงกับข้อความนั้นน้อยที่สุด

น้อยที่สุด

เกณฑ์การให้คะแนน ข้อความที่แสดงถึงการได้รับการสนับสนุนทางสังคม หากตอบมากที่สุดจนถึงน้อยที่สุด จะให้คะแนน 5, 4, 3, 2 และ 1 ตามลำดับ ผู้ตอบแบบสอบถามที่ได้คะแนนมากจะได้รับการสนับสนุนทางสังคมมากกว่าผู้ตอบแบบสอบถามที่ได้คะแนนน้อย

เกณฑ์ในการประเมินระดับของการสนับสนุนทางสังคม ผู้วิจัยได้กำหนดเกณฑ์ในการแปลความหมายตามเกณฑ์ของเบส (Best 1981 : 179 – 184) ดังนี้

ค่าเฉลี่ย 1.00 – 1.49 หมายถึง นักศึกษาได้รับการสนับสนุนทางสังคมอยู่ในระดับน้อยที่สุด

ค่าเฉลี่ย 1.50 – 2.49 หมายถึง นักศึกษาได้รับการสนับสนุนทางสังคมอยู่ในระดับ
น้อย

ค่าเฉลี่ย 2.50 – 3.49 หมายถึง นักศึกษาได้รับการสนับสนุนทางสังคมอยู่ในระดับปานกลาง

ค่าเฉลี่ย 3.50 – 4.49 หมายถึง นักศึกษาได้รับการสนับสนุนทางสังคมอยู่ในระดับ
มาก

ค่าเฉลี่ย 4.50 – 5.00 หมายถึง นักศึกษาได้รับการสนับสนุนทางสังคมอยู่ในระดับมากที่สุด

ส่วนที่ 5 แบบสอบถามเกี่ยวกับพฤติกรรมเสี่ยงด้านการเรียนเป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นตามนิยามศัพท์ และการทบทวนวรรณกรรมซึ่ง มีข้อคำถามจำนวน 58 ข้อ โดยแบ่งออกเป็น 3 ส่วนดังนี้

นิสัยในการเรียนที่ไม่ดี จำนวน 31 ข้อ

การหนีเรียน จำนวน 17 ข้อ

การคบเพื่อนที่ไม่สนใจการเรียน จำนวน 10 ข้อ

ลักษณะแบบสอบถามเป็นมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scales) มี 5 ระดับ ดังนี้

มากที่สุด หมายถึง ข้อความนั้นตรงกับความเป็นจริงมากที่สุด

มาก หมายถึง ข้อความนั้นตรงกับความเป็นจริงมาก

ปานกลาง หมายถึง ข้อความนั้นตรงกับความเป็นจริงปานกลาง

น้อย หมายถึง ข้อความนั้นตรงกับความเป็นจริงน้อย

น้อยที่สุด หมายถึง ข้อความนั้นตรงกับความเป็นจริงน้อยที่สุด

เกณฑ์การให้คะแนน ข้อความที่แสดงถึงนิสัยในการเรียนที่ไม่ดี การหนีเรียน การคบเพื่อนที่ไม่สนใจการเรียน หากตอบมากที่สุดจนถึงน้อยที่สุด จะให้คะแนน 5, 4, 3, 2 และ 1 ตามลำดับ ส่วนข้อความที่ตรงกันข้าม(ข้อที่ 1, 4, 5, 8, 16, 17, 18, 19, 25, 28, 31, 40)ให้คะแนนกลับกัน ผู้ตอบแบบสอบถามที่ได้คะแนนมากจะมีนิสัยในการเรียนที่ไม่ดี การหนีเรียน การคบเพื่อนที่ไม่สนใจการเรียนมากกว่าผู้ตอบแบบสอบถามที่ได้คะแนนน้อย

เกณฑ์ในการประเมินระดับของนิสัยในการเรียนที่ไม่ดี การหนีเรียน การคบเพื่อนที่ไม่สนใจการเรียน ผู้วิจัยได้กำหนดเกณฑ์ในการแปลความหมายตามเกณฑ์ของเบส (Best 1981 : 179 – 184) ดังนี้

น้อยที่สุด	ค่าเฉลี่ย 1.00 – 1.49	หมายถึง นักศึกษามีพฤติกรรมเสี่ยงด้านการเรียนอยู่ในระดับ
น้อย	ค่าเฉลี่ย 1.50 – 2.49	หมายถึง นักศึกษามีพฤติกรรมเสี่ยงด้านการเรียนอยู่ในระดับ
ปานกลาง	ค่าเฉลี่ย 2.50 – 3.49	หมายถึง นักศึกษามีพฤติกรรมเสี่ยงด้านการเรียนอยู่ในระดับ
มาก	ค่าเฉลี่ย 3.50 – 4.49	หมายถึง นักศึกษามีพฤติกรรมเสี่ยงด้านการเรียนอยู่ในระดับ
มากที่สุด	ค่าเฉลี่ย 4.50 – 5.00	หมายถึง นักศึกษามีพฤติกรรมเสี่ยงด้านการเรียนอยู่ในระดับ

4. การสร้างและพัฒนาเครื่องมือ

การสร้างและพัฒนาเครื่องมือ ผู้วิจัยได้สร้างแบบสอบถาม โดยมีขั้นตอนการดำเนินการดังนี้

1. ผู้วิจัยศึกษาค้นคว้าเอกสาร งานวิจัย และวรรณกรรมที่เกี่ยวข้องกับการเห็นคุณค่าในตนเอง จุดมุ่งหวังในอนาคต การสนับสนุนทางสังคมจากบิดามารดา ผู้ปกครอง ครูและเพื่อน และพฤติกรรมเสี่ยงด้านการเรียน เพื่อเป็นแนวทางสร้างแบบสอบถามให้มีความสอดคล้องและครอบคลุมวัตถุประสงค์การวิจัย

2. สร้างเครื่องมือ ซึ่งพัฒนาเป็นแบบสอบถามที่มีเนื้อหาครอบคลุมตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย โดยผ่านการตรวจสอบความถูกต้อง ความเที่ยงตรงของเนื้อหา (Content Validity) โดยนำแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น ให้อาจารย์ผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์ และ ผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบรวมทั้งสิ้นจำนวน 5 ท่าน เพื่อพิจารณาปรับปรุงแก้ไข

3. นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้น และได้รับการปรับปรุงแก้ไข ตามคำแนะนำของอาจารย์ผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์ และ ผู้ทรงคุณวุฒิ ไปทดลองใช้ (Try Out) กับนักศึกษาระดับ ปวช. 1-3 และระดับ ปวส. 1-2 วิทยาลัยเทคนิคราชบุรี ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย จำนวน 30 คน

4. นำแบบสอบถามที่นำไปทดลองใช้ ไปหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) โดยใช้สัมประสิทธิ์อัลฟาของครอนบาค (Cronbach Coefficient) ได้ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามแต่ละด้าน ที่ใช้ในการวิจัยดังนี้

4.1 แบบสอบถามการเห็นคุณค่าในตนเอง มีค่าความเชื่อมั่น = .9196

4.2 แบบสอบถามจุดมุ่งหวังในอนาคต มีค่าความเชื่อมั่น = .9259

4.3 แบบสอบถามการได้รับการสนับสนุนทางสังคมจากบิดามารดา ผู้ปกครอง ครู และ เพื่อน มีค่าความเชื่อมั่น = .9023

4.4 แบบสอบถามพฤติกรรมเสี่ยงด้านการเรียนโดยรวม มีค่าความเชื่อมั่น = .9574 จำแนกเป็น

4.4.1 ด้านนิสัยการเรียนที่ไม่ดี มีค่าความเชื่อมั่น = .8927

4.4.2 ด้านการหนีเรียน มีค่าความเชื่อมั่น = .8786

4.4.3 ด้านการคบเพื่อนที่ไม่สนใจการเรียน มีค่าความเชื่อมั่น = .8896

5. นำแบบสอบถามที่ได้ปรับปรุงและแก้ไขและมีคุณภาพแล้ว ไปใช้เก็บข้อมูลกับกลุ่มตัวอย่างที่ศึกษาจริง

5. การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยดำเนินการตามขั้นตอนดังนี้

1. ผู้วิจัยทำหนังสือถึงคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร เพื่อทำหนังสือขอความร่วมมือจากผู้อำนวยการวิทยาลัยเทคนิคราชบุรี เพื่อขออนุญาตเก็บรวบรวมข้อมูลจากนักศึกษาที่เป็นกลุ่มตัวอย่างโดยใช้แบบสอบถาม

2. ผู้วิจัยนำแบบสอบถามที่ผ่านการพัฒนาและปรับปรุงจนมีคุณภาพในระดับที่ยอมรับได้ ไปดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลกับกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 368 คน ระหว่างวันที่ 1-15 กุมภาพันธ์ 2550 โดยผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเองและขอความร่วมมือจากครูผู้สอนบางสาขาวิชาที่ผู้วิจัยไม่สามารถเก็บข้อมูลได้ด้วยตนเองโดยอธิบายขั้นตอนการให้นักศึกษาทำแบบสอบถามให้ครูผู้สอนเหล่านั้นเข้าใจก่อนนำไปใช้กับนักศึกษา พร้อมนัดเวลาส่งแบบสอบถามกลับคืนให้ผู้วิจัย

3. ผู้วิจัยตรวจสอบความสมบูรณ์ของแบบสอบถาม พบว่าแบบสอบถามที่เก็บรวบรวมมาได้ เป็นแบบสอบถามที่มีความสมบูรณ์จำนวน 368 ฉบับ คิดเป็น ร้อยละ 100 แล้วนำมาวิเคราะห์ตามวิธีทางสถิติต่อไป

6. การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้ทำการวิเคราะห์ข้อมูล โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป สำหรับการวิจัยทางสังคมศาสตร์ (SPSS for WINDOWS Version 11.0) โดยมีขั้นตอนการวิเคราะห์ดังนี้

1. การวิเคราะห์ข้อมูลส่วนบุคคล ได้แก่ เพศ ระดับการศึกษา ประเภทวิชาที่กำลังศึกษา ลักษณะการพักอาศัย ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน รายได้ของนักศึกษา โดยใช้การแจกแจงความถี่และค่าร้อยละ (%)
2. การวิเคราะห์ระดับ การเห็นคุณค่าในตนเอง จุดมุ่งหวังในอนาคต การสนับสนุนทางสังคมจากบิดามารดา ผู้ปกครอง ครู และ เพื่อน และพฤติกรรมเสี่ยงด้านการเรียน โดยใช้ค่าเฉลี่ย ($\bar{x}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)
3. การวิเคราะห์เปรียบเทียบพฤติกรรมเสี่ยงด้านการเรียนของนักศึกษาวิทยาลัยเทคนิคราชบุรี ที่มี เพศ ระดับการศึกษา รายได้ของนักศึกษาต่างกัน โดยใช้การทดสอบค่าที (t-test) ส่วนประเภทวิชาที่กำลังศึกษา ลักษณะการพักอาศัย ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ต่างกันใช้การ วิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One-Way ANOVA) และหากพบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติจะทำการตรวจสอบความแตกต่างเป็นรายคู่ โดยใช้วิธีของเชฟเฟ้ (Scheffé test for all possible comparison)
4. วิเคราะห์ตัวแปร การเห็นคุณค่าในตนเอง จุดมุ่งหวังในอนาคต และการสนับสนุนทางสังคมจากบิดามารดา ผู้ปกครอง ครู และเพื่อน เป็นปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมเสี่ยงด้านการเรียนของนักศึกษาวิทยาลัยเทคนิคราชบุรี โดยใช้การวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณตามลำดับความสำคัญของตัวแปรที่นำเข้าสู่สมการ (Stepwise Multiple Regression Analysis)

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงพรรณนา (Descriptive Research) เพื่อให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย ผู้วิจัยได้นำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลการวิจัย เรื่อง ปัจจัยป้องกันพฤติกรรมเสี่ยงด้านการเรียนของนักศึกษาวิทยาลัยเทคนิคราชบุรี ซึ่งผู้วิจัยนำข้อมูลที่ได้จากการตอบแบบสอบถามของกลุ่มตัวอย่างที่เป็นนักศึกษาวิทยาลัยเทคนิคราชบุรี จำนวน 368 คน คิดเป็นร้อยละ 100 ของกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด มาวิเคราะห์และเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ตารางประกอบคำบรรยาย จำแนกเป็น 4 ตอน มีรายละเอียดดังนี้

ตอนที่ 1 การวิเคราะห์ข้อมูลส่วนบุคคลของนักศึกษาวิทยาลัยเทคนิคราชบุรี

ตอนที่ 2 การวิเคราะห์ระดับการเห็นคุณค่าในตนเอง จุดมุ่งหวังในอนาคต การสนับสนุนทางสังคมจากบิดามารดา ผู้ปกครอง ครู และเพื่อน และพฤติกรรมเสี่ยงด้านการเรียนของนักศึกษาวิทยาลัยเทคนิคราชบุรี

ตอนที่ 3 การวิเคราะห์เปรียบเทียบพฤติกรรมเสี่ยงด้านการเรียนของนักศึกษาวิทยาลัยเทคนิคราชบุรีที่มีเพศ ระดับการศึกษา ประเภทวิชาที่กำลังศึกษา ลักษณะการพักอาศัย ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และรายได้ของนักศึกษาวิทยาลัยเทคนิคราชบุรีที่แตกต่างกัน

ตอนที่ 4 การวิเคราะห์ตัวแปร การเห็นคุณค่าในตนเอง จุดมุ่งหวังในอนาคต การสนับสนุนทางสังคมจากบิดามารดา ผู้ปกครอง ครู และเพื่อน เป็นปัจจัยป้องกันพฤติกรรมเสี่ยงด้านการเรียนรายด้านและโดยรวมของนักศึกษาวิทยาลัยเทคนิคราชบุรี

สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิเคราะห์ข้อมูลและแปลความหมายของการวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยได้กำหนดสัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

n	แทน	จำนวนกลุ่มตัวอย่าง
$\bar{X}$	แทน	ค่าเฉลี่ย (Mean)
S.D.	แทน	ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน
F	แทน	ค่าสถิติที่ใช้พิจารณาใน F-distribution
t	แทน	ค่าสถิติที่ใช้พิจารณาใน t-distribution

df	แทน	องศาอิสระ (degree of freedom)
SS	แทน	ผลรวมของค่ากำลังสองของค่าเบี่ยงเบน (Sum of squares)
MS	แทน	ค่าเฉลี่ยความเบี่ยงเบนกำลังสอง (Mean square)
Multiple R (R)	แทน	สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณ
R square	แทน	ประสิทธิภาพในการทำนาย
Adj R ²	แทน	ค่าประสิทธิภาพในการทำนายที่ปรับแล้ว (Adjusted R square)
R ² Change	แทน	ค่า R ² ที่เพิ่มขึ้นเมื่อเพิ่มตัวแปรอิสระเข้าสมการถดถอย
SE _{est}	แทน	ความคลาดเคลื่อนมาตรฐานในการทำนาย (Standard Error of the Estimate)
b	แทน	ค่าสัมประสิทธิ์ถดถอย (Regression Coefficients)
Beta	แทน	ค่าสัมประสิทธิ์ความถดถอยของตัวทำนายในรูปคะแนนมาตรฐาน (Standard Regression Coefficients)
constant	แทน	ค่าคงที่
X ₁	แทน	การเห็นคุณค่าในตนเอง
X ₂	แทน	จุดมุ่งหวังในอนาคต
X ₃	แทน	การสนับสนุนทางสังคมจากบิดามารดา ผู้ปกครอง ครู และเพื่อน
Y ₁	แทน	พฤติกรรมนิสัยการเรียนที่ไม่ดี
Y ₂	แทน	พฤติกรรมการหนีเรียน
Y ₃	แทน	พฤติกรรมคบเพื่อนที่ไม่สนใจการเรียน
Y _{total}	แทน	พฤติกรรมเสี่ยงด้านการเรียนของนักศึกษา

ตอนที่ 1 การวิเคราะห์ข้อมูลส่วนบุคคลของกลุ่มตัวอย่าง

จากข้อมูลส่วนบุคคลของกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 368 คน จำแนกตาม เพศ ระดับการศึกษา ประเภทวิชาที่กำลังศึกษา ลักษณะการพักอาศัย ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และรายได้ของนักศึกษา โดยการแจกแจงความถี่ และค่าร้อยละ ดังรายละเอียดในตารางที่ 2

ตารางที่ 2 แสดงจำนวนและร้อยละของข้อมูลส่วนบุคคลของกลุ่มตัวอย่าง

ข้อมูลส่วนบุคคล	จำนวน	ร้อยละ
เพศ		
ชาย	202	54.89
หญิง	166	45.11
รวม	368	100.0
ระดับการศึกษา		
ปวช. 1	107	29.08
ปวช. 2	63	17.12
ปวช. 3	81	22.01
ปวส. 1	66	17.93
ปวส. 2	51	13.86
รวม	368	100.0
ประเภทวิชาที่กำลังศึกษา		
ช่างอุตสาหกรรม	198	53.81
เกษตรกรรม	24	6.52
พาณิชยกรรม	133	36.14
ศิลปกรรม	13	3.53
รวม	368	100.0
ลักษณะการพักอาศัย		
อยู่กับบิดาและ/หรือมารดา	319	86.68
อยู่กับญาติ	27	7.34
อยู่หอพักหรือคนรู้จัก	22	5.98
รวม	368	100.0

ตารางที่ 2 (ต่อ)

ข้อมูลส่วนบุคคล	จำนวน	ร้อยละ
ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน		
คะแนนเฉลี่ยต่ำสุดต่ำกว่า 1.50	4	1.09
คะแนนเฉลี่ยสะสมตั้งแต่ 1.50-2.00	15	4.08
คะแนนเฉลี่ยสะสมตั้งแต่ 2.01-2.49	55	14.94
คะแนนเฉลี่ยสะสมตั้งแต่ 2.50 – 3.00	120	32.61
คะแนนเฉลี่ยสะสมสูงกว่า 3.00	174	47.28
รวม	368	100.0
รายได้ของนักศึกษา		
เพียงพอกับค่าใช้จ่ายในการเรียน	296	80.43
ไม่เพียงพอกับค่าใช้จ่ายในการเรียน	72	19.57
รวม	368	100.0

จากตารางที่ 1 พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เป็นเพศชาย จำนวน 202 คน คิดเป็นร้อยละ 54.89 เป็นนักศึกษา ระดับ ปวช.1 จำนวน 107 คน คิดเป็นร้อยละ 29.08 กำลังศึกษาอยู่ในประเภทวิชา ช่างอุตสาหกรรม จำนวน 198 คน คิดเป็นร้อยละ 53.81พักอาศัยอยู่กับบิดาและ/หรือ มารดา จำนวน 319 คน คิดเป็นร้อยละ 86.68 มีคะแนนเฉลี่ยสะสมสูงกว่า 3.00 จำนวน 174 คน คิดเป็นร้อยละ 47.28 และมีรายได้เพียงพอกับค่าใช้จ่ายในการเรียน จำนวน 296 คน คิดเป็นร้อยละ 80.43

ตอนที่ 2 การวิเคราะห์ระดับการเห็นคุณค่าในตนเอง จุดมุ่งหวังในอนาคต การสนับสนุนทางสังคมจากบิดามารดา ผู้ปกครอง ครู และเพื่อน และพฤติกรรมเสี่ยงด้านการเรียนของกลุ่มตัวอย่าง

การวิเคราะห์ระดับการเห็นคุณค่าในตนเอง จุดมุ่งหวังในอนาคต การสนับสนุนทางสังคมจากบิดามารดา ผู้ปกครอง ครู และเพื่อน และพฤติกรรมเสี่ยงด้านการเรียนของกลุ่มตัวอย่าง โดยใช้ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และค่าระดับ ดังรายละเอียดในตารางที่ 3-4

ตารางที่ 3 แสดงค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และค่าระดับของการเห็นคุณค่าในตนเอง จดมุ่งหวังในอนาคต การสนับสนุนทางสังคมจากบิดามารดา ผู้ปกครอง ครู และเพื่อน และพฤติกรรมเสี่ยงด้านการเรียนของกลุ่มตัวอย่าง

ตัวแปร	$\bar{X}$	S.D.	ค่าระดับ
การเห็นคุณค่าในตนเอง	3.602	.371	มาก
จดมุ่งหวังในอนาคต	4.203	.411	มาก
การสนับสนุนทางสังคมจากบิดามารดา ผู้ปกครอง ครู และเพื่อน	3.735	.497	มาก
พฤติกรรมเสี่ยงด้านการเรียน	2.123	.518	น้อย
- นิัยการเรียนรู้ที่ไม่ดี	2.401	.426	น้อย
- การหนีเรียน	1.960	.589	น้อย
- การคบเพื่อนที่ไม่สนใจการเรียน	2.010	.747	น้อย

จากตารางที่ 3 การวิเคราะห์ค่าระดับของตัวแปรที่ศึกษา พบว่า กลุ่มตัวอย่างมีจดมุ่งหวังในอนาคต การสนับสนุนทางสังคมจากบิดามารดา ผู้ปกครอง ครู และเพื่อน และการเห็นคุณค่าในตนเอง อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.203, 3.735$ และ 3.602 ตามลำดับ) และมีพฤติกรรมเสี่ยงด้านการเรียนโดยรวมอยู่ในระดับน้อย ($\bar{X} = 2.123$) เมื่อพิจารณาพฤติกรรมเสี่ยงด้านการเรียนในแต่ละด้าน พบว่า มีพฤติกรรมเสี่ยงด้านการเรียน ด้านนิัยการเรียนรู้ที่ไม่ดี การคบเพื่อนที่ไม่สนใจการเรียน การหนีเรียน อยู่ในระดับน้อย ($\bar{X} = 2.401, 2.010$ และ 1.960 ตามลำดับ)

ตอนที่ 3 การวิเคราะห์เปรียบเทียบพฤติกรรมเสี่ยงด้านการเรียนของนักศึกษาวิทยาลัยเทคนิคราชบุรีที่มี เพศ ระดับการศึกษา ประเภทวิชาที่กำลังศึกษา ลักษณะการพักอาศัย ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และรายได้ของนักศึกษาแตกต่างกัน

3.1 การวิเคราะห์เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของพฤติกรรมเสี่ยงด้านการเรียนของนักศึกษาที่มีเพศ ระดับการศึกษา และรายได้ของนักศึกษา ต่างกัน เพื่อทดสอบสมมติฐานข้อที่ 1, ข้อที่ 2 และข้อที่ 6 โดยการทดสอบค่าที (t – test) ดังรายละเอียดตารางที่ 4-6

ตารางที่ 4 แสดงการวิเคราะห์เปรียบเทียบพฤติกรรมเสี่ยงด้านการเรียนของนักศึกษาที่มีเพศต่างกัน

เพศ	n	$\bar{X}$	S.D.	t
ชาย	202	2.256	.527	5.656***
หญิง	166	1.962	.459	

* $p < .01$

จากตารางที่ 4 พบว่า นักศึกษาที่มีเพศต่างกัน มีพฤติกรรมเสี่ยงด้านการเรียนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยนักศึกษาเพศชายมีพฤติกรรมเสี่ยงด้านการเรียนสูงกว่านักศึกษาเพศหญิง ($\bar{X} = 2.256$ และ 1.962 ตามลำดับ)

ตารางที่ 5 แสดงการวิเคราะห์เปรียบเทียบพฤติกรรมเสี่ยงด้านการเรียนของนักศึกษาที่มีระดับการศึกษาต่างกัน

ระดับการศึกษา	n	$\bar{X}$	S.D.	t
ปวช.	251	2.158	.543	1.861
ปวส.	117	2.050	.453	

จากตารางที่ 5 พบว่า นักศึกษาทั้งระดับ ปวช. และ ปวส. มีพฤติกรรมเสี่ยงด้านการเรียนไม่แตกต่างกัน

ตารางที่ 6 แสดงการวิเคราะห์เปรียบเทียบพฤติกรรมเสี่ยงด้านการเรียนของนักศึกษาที่มีรายได้ต่างกัน

รายได้	n	$\bar{X}$	S.D.	t
เพียงพอกับค่าใช้จ่ายในการเรียน	296	2.113	.492	-.705
ไม่เพียงพอกับค่าใช้จ่ายในการเรียน	72	2.168	.617	

จากตารางที่ 6 พบว่านักศึกษาที่มีรายได้เพียงพอและไม่เพียงพอกับค่าใช้จ่ายในการเรียน มีพฤติกรรมเสี่ยงด้านการเรียนไม่แตกต่างกัน

3.2 การวิเคราะห์เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยพฤติกรรมเสี่ยงด้านการเรียนของนักศึกษา ที่มีประเพณีวิชาที่กำลังศึกษา ลักษณะการพักอาศัย ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่างกัน โดยการทดสอบความแปรปรวนทางเดียว (One – way ANOVA) ดังรายละเอียดในตารางที่ 7-15

ตารางที่ 7 แสดงจำนวน ค่าเฉลี่ย($\bar{X}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D) และค่าระดับของพฤติกรรมเสี่ยงด้านการเรียนของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตาม ประเพณีวิชาที่กำลังศึกษา

ประเพณีวิชาที่กำลังศึกษา	n	$\bar{X}$	S.D.	ค่าระดับ
ช่างอุตสาหกรรม	198	2.253	.529	น้อย
คหกรรม	24	1.915	.405	น้อย
พาณิชยกรรม	133	1.973	.473	น้อย
ศิลปกรรม	13	2.069	.479	น้อย

จากตารางที่ 7 พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่กำลังศึกษาประเพณีวิชา ช่างอุตสาหกรรม คหกรรม พาณิชยกรรม และ ศิลปกรรม มีพฤติกรรมเสี่ยงด้านการเรียนอยู่ในระดับน้อย โดยนักศึกษาที่กำลังศึกษาอยู่ในประเพณีวิชาช่างอุตสาหกรรม มีค่าเฉลี่ยของพฤติกรรมเสี่ยงด้านการเรียนสูงสุด ($\bar{X} = 2.253$) รองลงมาคือ นักศึกษาที่กำลังศึกษาอยู่ในประเพณีวิชา ศิลปกรรม ($\bar{X} = 2.069$), พาณิชยกรรม ($\bar{X} = 1.973$) และคหกรรม ($\bar{X} = 1.915$) ตามลำดับ

ตารางที่ 8 การทดสอบความแปรปรวนเพื่อเปรียบเทียบพฤติกรรมเสี่ยงด้านการเรียนของนักศึกษา จำแนกตามประเพณีวิชาที่กำลังศึกษา เพื่อทดสอบสมมติฐานข้อ 3

แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F
ระหว่างกลุ่ม	3	7.441	2.480	9.912**
ภายในกลุ่ม	364	91.084	.250	
รวม	367	98.525		

** $p < .01$

จากตารางที่ 8 ผลการทดสอบความแปรปรวนเพื่อเปรียบเทียบพฤติกรรมเสี่ยงด้านการเรียนของ นักศึกษา พบว่า นักศึกษาที่มีประเภทวิชาที่กำลังศึกษาต่างกัน มีพฤติกรรมเสี่ยงด้านการเรียนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.01 จึงทำการทดสอบความแตกต่างเป็นรายคู่ โดยวิธีของ Scheffe' ดังตารางที่ 9

ตารางที่ 9 เปรียบเทียบความแตกต่างเป็นรายคู่ของพฤติกรรมเสี่ยงด้านการเรียนของนักศึกษา ที่มีประเภทวิชาที่กำลังศึกษา แตกต่างกัน

ประเภทวิชาที่กำลังศึกษา	ช่างอุตสาหกรรม ($\bar{X} = 2.253$)	คหกรรม ($\bar{X} = 1.915$)	พาณิชยกรรม ($\bar{X} = 1.973$)	ศิลปกรรม ($\bar{X} = 2.069$)
ช่างอุตสาหกรรม ($\bar{X} = 2.253$)	—			
คหกรรม ($\bar{X} = 1.915$)	-.338*	—		
พาณิชยกรรม ($\bar{X} = 1.973$)	-.281*	.057	—	
ศิลปกรรม ($\bar{X} = 2.069$)	-.185	.153	.096	—

* $p < .05$

จากตารางที่ 9 ผลการทดสอบความแตกต่างของพฤติกรรมเสี่ยงด้านการเรียนของนักศึกษา ที่มีประเภทวิชาที่กำลังศึกษา แตกต่างกัน พบว่า ช่างอุตสาหกรรม กับ คหกรรม และพาณิชยกรรม มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.05 โดยนักศึกษา ช่างอุตสาหกรรม มีพฤติกรรมเสี่ยงด้านการเรียนสูงกว่าคหกรรม และพาณิชยกรรม ($\bar{X} = 2.253, 1.915, 1.973$ ตามลำดับ) นอกนั้นไม่พบความแตกต่าง

ตารางที่ 10 แสดงจำนวน ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน(S.D) และค่าระดับของพฤติกรรมเสี่ยงด้านการเรียนของกลุ่มตัวอย่างจำแนก ตามลักษณะการพักอาศัย

ลักษณะการพักอาศัย	n	$\bar{X}$	S.D.	ค่าระดับ
อยู่กับบิดาและ/หรือมารดา	319	2.113	.513	น้อย
อยู่กับญาติ	27	2.354	.625	น้อย
อยู่หอพักหรือคนรู้จัก	22	1.997	.371	น้อย

จากตารางที่ 10 พบว่า นักศึกษาที่พักอาศัยอยู่กับบิดาและ/หรือมารดา พักอาศัยอยู่กับญาติ และพักอาศัยอยู่หอพักหรือคนรู้จัก มีพฤติกรรมเสี่ยงด้านการเรียนอยู่ในระดับน้อย โดยนักศึกษาที่อยู่กับญาติ มีค่าเฉลี่ยของพฤติกรรมเสี่ยงด้านการเรียนสูงสุด ($\bar{X} = 2.354$) รองลงมาคืออยู่กับบิดาและ/หรือมารดา ($\bar{X} = 2.113$) และอยู่หอพักหรือคนรู้จัก ($\bar{X} = 1.997$) ตามลำดับ

ตารางที่ 11 การทดสอบความแปรปรวนเพื่อเปรียบเทียบพฤติกรรมเสี่ยงด้านการเรียนของนักศึกษาจำแนกตามลักษณะการพักอาศัย เพื่อทดสอบสมมติฐานข้อที่ 4

แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F
ระหว่างกลุ่ม	2	1.822	.911	3.439 *
ภายในกลุ่ม	365	96.703	.265	
รวม	367	98.525		

* $p < .05$

จากตารางที่ 11 ผลการทดสอบความแปรปรวนเพื่อเปรียบเทียบพฤติกรรมเสี่ยงด้านการเรียนของนักศึกษา พบว่า นักศึกษาที่มีลักษณะการพักอาศัยต่างกัน มีพฤติกรรมเสี่ยงด้านการเรียนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จึงทำการทดสอบความแตกต่างเป็นรายคู่โดยวิธีของ LSD ดังตารางที่ 12

ตารางที่ 12 เปรียบเทียบความแตกต่างเป็นรายคู่ของพฤติกรรมเสี่ยงด้านการเรียนของนักศึกษา ที่มีลักษณะการพักอาศัยแตกต่างกัน

ลักษณะการพักอาศัย	อยู่กับบิดาและ/หรือมารดา ($\bar{X}=2.113$)	อยู่กับญาติ ($\bar{X}=2.354$)	อยู่หอพักหรือคนรู้จัก ($\bar{X}=1.997$)
อยู่กับบิดาและ/หรือมารดา ($\bar{X}=2.113$)	—		
อยู่กับญาติ ($\bar{X}=2.354$)	.241 *	—	
อยู่หอพักหรือคนรู้จัก ($\bar{X}=1.997$)	-.115	-.357*	—

* $p < .05$

จากตารางที่ 12 ผลการทดสอบความแตกต่างของพฤติกรรมเสี่ยงด้านการเรียนของนักศึกษา ที่มีลักษณะการพักอาศัยแตกต่างกัน พบว่า นักศึกษาที่พักอาศัยอยู่กับบิดาและ/หรือมารดา กับ อยู่กับญาติ และ นักศึกษาที่พักอาศัยอยู่กับญาติ กับ อยู่หอพักหรือคนรู้จัก มีพฤติกรรมเสี่ยงด้านการเรียนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยนักศึกษาที่พักอาศัยอยู่กับญาติมีพฤติกรรมเสี่ยงด้านการเรียนสูงกว่านักศึกษาที่พักอาศัยอยู่กับบิดาและ/หรือมารดา และสูงกว่านักศึกษานักศึกษาที่อยู่หอพักหรือคนรู้จัก ($\bar{X} = 2.354, 2.113$ และ 1.997 ตามลำดับ) นอกนั้นไม่พบความแตกต่าง

ตารางที่ 13 แสดงจำนวน ค่าเฉลี่ย($\bar{X}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน(S.D) และค่าระดับของพฤติกรรมเสี่ยงด้านการเรียนของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน	n	$\bar{X}$	S.D.	ค่าระดับ
คะแนนเฉลี่ยสะสมต่ำกว่า 2.50	73	2.349	.494	น้อย
คะแนนเฉลี่ยสะสมตั้งแต่ 2.50- 3.00	119	2.186	.502	น้อย
คะแนนเฉลี่ยสะสมสูงกว่า 3.00	176	1.987	.500	น้อย

จากตารางที่ 13 ผู้วิจัยได้ดำเนินการปรับกลุ่มตัวอย่างซึ่งจำแนกตามผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนจากเดิม(ตารางที่ 2) ซึ่งแบ่งเป็น 5 กลุ่ม ปรับกลุ่มเป็น 3 กลุ่ม เนื่องจากจำนวนกลุ่มตัวอย่างที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนคะแนนเฉลี่ยสะสมต่ำกว่า 1.50-2.49 มีจำนวนน้อยมากและเมื่อปรับกลุ่มตัวอย่างแล้ว พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนคะแนนเฉลี่ยสะสมต่ำกว่า 2.50 คะแนนเฉลี่ยสะสมตั้งแต่ 2.50- 3.00 และคะแนนเฉลี่ยสะสมสูงกว่า 3.00 มีพฤติกรรมเสี่ยงด้านการเรียนอยู่ในระดับน้อย โดยนักศึกษาที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนคะแนนเฉลี่ยสะสมต่ำกว่า 2.50 มีพฤติกรรมเสี่ยงด้านการเรียนสูงสุด ($\bar{X} = 2.349$) รองลงมาคือ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนคะแนนเฉลี่ยสะสมตั้งแต่ 2.50-3.00 ($\bar{X} = 2.186$) และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนคะแนนเฉลี่ยสะสมสูงกว่า 3.00 ($\bar{X} = 1.987$) ตามลำดับ

ตารางที่ 14 การทดสอบความแปรปรวนเพื่อเปรียบเทียบพฤติกรรมเสี่ยงด้านการเรียนของนักศึกษา จำแนกตามผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เพื่อทดสอบสมมติฐานข้อที่ 5

แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F
ระหว่างกลุ่ม	2	7.447	3.723	14.921*
ภายในกลุ่ม	365	91.078	.250	
รวม	367	98.525		

* $p < .05$

จากตารางที่ 14 ผลการทดสอบความแปรปรวนเพื่อเปรียบเทียบพฤติกรรมเสี่ยงด้านการเรียนของนักศึกษา พบว่า นักศึกษาที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่างกัน มีพฤติกรรมเสี่ยงด้านการเรียนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จึงทำการทดสอบความแตกต่างเป็นรายคู่โดยวิธีของ Scheffe' ดังตารางที่ 15

ตารางที่ 15 เปรียบเทียบความแตกต่างเป็นรายคู่ของพฤติกรรมเสี่ยงด้านการเรียนของนักศึกษา ที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนแตกต่างกัน

ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน	เฉลี่ยสะสมต่ำกว่า 2.50 ($\bar{X}$ = 2.349)	เฉลี่ยสะสมตั้งแต่ 2.50-3.00 ($\bar{X}$ = 2.186)	เฉลี่ยสะสมสูงกว่า 3.00 ($\bar{X}$ = 1.987)
เฉลี่ยสะสมต่ำกว่า 2.50 ($\bar{X}$ = 2.349)	—		
เฉลี่ยสะสมตั้งแต่ 2.50-3.00 ($\bar{X}$ = 2.186)	-.163	—	
เฉลี่ยสะสมสูงกว่า 3.00 ($\bar{X}$ = 1.987)	-.362*	-.199*	—

* $p < .05$

จากตารางที่ 15 ผลการทดสอบความแตกต่างของพฤติกรรมเสี่ยงด้านการเรียนของนักศึกษาที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนแตกต่างกัน พบว่า นักศึกษาที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนคะแนนเฉลี่ยสะสมต่ำกว่า 2.50 กับคะแนนเฉลี่ยสะสมสูงกว่า 3.00 และนักศึกษาที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนคะแนนเฉลี่ยสะสมตั้งแต่ 2.50 – 3.00 กับ คะแนนเฉลี่ยสะสมสูงกว่า 3.00 มีพฤติกรรมเสี่ยงด้านการเรียนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยนักศึกษาที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนคะแนนเฉลี่ยสะสมสูงกว่า 3.00 มีพฤติกรรมเสี่ยงด้านการเรียนต่ำกว่านักศึกษามีคะแนนเฉลี่ยสะสมต่ำกว่า 2.50 และต่ำกว่านักศึกษามีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ตั้งแต่ 2.50 – 3.00 และ ($\bar{X}$ = 2.349 , 2.186 และ 1.987 ตามลำดับ)

ตอนที่ 4 การวิเคราะห์ตัวแปร การเห็นคุณค่าในตนเอง จุดมุ่งหวังในอนาคต การสนับสนุนทางสังคมจากบิดามารดา ผู้ปกครอง ครู และเพื่อน เป็นปัจจัยป้องกันพฤติกรรมเสี่ยงด้านการเรียนรายด้านและโดยรวมของนักศึกษาวิทยาลัยเทคนิคราชบุรี

การวิเคราะห์การเห็นคุณค่าในตนเอง จุดมุ่งหวังในอนาคต การสนับสนุนทางสังคมจากบิดามารดา ผู้ปกครอง ครู และเพื่อน เป็นปัจจัยป้องกันพฤติกรรมเสี่ยงด้านการเรียนรายด้านและโดยรวมของนักศึกษาวิทยาลัยเทคนิคราชบุรี โดยใช้การวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณตามลำดับ

ความสำคัญของตัวแปรที่นำเข้าสู่สมการ (Stepwise Multiple Regression Analysis) ดังรายละเอียดต่อไปนี้

ตารางที่ 16 แสดงการวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างการเห็นคุณค่าในตนเอง (X_1) จุดมุ่งหวังในอนาคต (X_2) การสนับสนุนทางสังคมจากบิดามารดา ผู้ปกครอง ครู และเพื่อน (X_3) และพฤติกรรมเสี่ยงด้านการเรียนด้านนิสัยการเรียนที่ไม่ดี (Y_1) ของ นักศึกษาวิทยาลัยเทคนิคราชบุรี

ตัวแปร	X_1	X_2	X_3	Y_1
X_1	1.000			
X_2	.593**	1.000		
X_3	.534**	.585**	1.000	
Y_1	-.437**	-.416**	-.303**	1.000

** $p < .01$

จากตารางที่ 16 พบว่าเมื่อพิจารณาความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระ กับตัวแปรตาม พบว่า การเห็นคุณค่าในตนเอง (X_1) จุดมุ่งหวังในอนาคต (X_2) การสนับสนุนทางสังคมจากบิดามารดา ผู้ปกครอง ครู และเพื่อน (X_3) มีความสัมพันธ์ทางลบกับพฤติกรรมเสี่ยงด้านการเรียนด้านนิสัยการเรียนที่ไม่ดี (Y_1) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ($r = -.437, -.416$ และ $-.303$ ตามลำดับ) โดยที่การเห็นคุณค่าในตนเอง (X_1) มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมเสี่ยงด้านการเรียนด้านนิสัยการเรียนที่ไม่ดี (Y_1) มากที่สุด ($r = -.437$)

ความสัมพันธ์ของตัวแปรอิสระด้วยกันพบว่า การเห็นคุณค่าในตนเอง (X_1) มีความสัมพันธ์ทางบวกกับ จุดมุ่งหวังในอนาคต (X_2) และการสนับสนุนทางสังคมจากบิดามารดา ผู้ปกครอง ครู และเพื่อน (X_3) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ($r = .593$ และ $.534$ ตามลำดับ) และจุดมุ่งหวังในอนาคตมีความสัมพันธ์ทางบวกกับการสนับสนุนทางสังคมจากบิดามารดา ผู้ปกครอง ครู และเพื่อน (X_3) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ($r = .585$)

ตารางที่ 17 แสดงการวิเคราะห์ตัวแปรที่ได้รับการคัดเลือกเข้าสมการทำนายพฤติกรรมเสี่ยงด้านการเรียนด้านนิสัยการเรียนที่ไม่ดี (Y_1) ของนักศึกษาวิทยาลัยเทคนิคราชบุรี

ลำดับที่ของตัวแปรที่ได้รับการคัดเลือกเข้าสมการ	R	R ²	Adj R ²	R ² change	b	Beta	t
การเห็นคุณค่าในตัวเอง (X_1)	.437	.191	.188	.191	-.336	-.293	-5.129***
จุดมุ่งหวังในอนาคต(X_2)	.478	.229	.225	.038	-.251	-.243	-4.256***
Constant = 4.669 S.E. _{est} = .375 F _{overall} = 54.161***							

*** P < .001

จากตารางที่ 17 พบว่า การเห็นคุณค่าในตนเอง (X_1) และจุดมุ่งหวังในอนาคต (X_2) เป็นตัวแปรที่มีประสิทธิภาพในการทำนายพฤติกรรมเสี่ยงด้านการเรียนด้านนิสัยการเรียนที่ไม่ดี (Y_1) ของนักศึกษาวิทยาลัยเทคนิคราชบุรี โดยการเห็นคุณค่าในตนเอง (X_1) เป็นตัวแปรที่ได้รับการคัดเลือกเข้าสมการเป็นลำดับที่ 1 สามารถทำนายพฤติกรรมเสี่ยงด้านการเรียน ด้านนิสัยการเรียนที่ไม่ดี (Y_1) ของนักศึกษาได้ร้อยละ 19.10

ส่วนจุดมุ่งหวังในอนาคต (X_2) เป็นตัวแปรที่ได้รับการคัดเลือกเข้าเป็นสมการลำดับที่ 2 สามารถทำนายพฤติกรรมเสี่ยงด้านการเรียน ด้านนิสัยการเรียนที่ไม่ดี (Y_1) ของนักศึกษาเพิ่มขึ้นร้อยละ 3.80 ทั้งนี้การเห็นคุณค่าในตนเอง (X_1) และจุดมุ่งหวังในอนาคต (X_2) สามารถร่วมกันทำนายพฤติกรรมเสี่ยงด้านการเรียนด้านนิสัยการเรียนที่ไม่ดี (Y_1) ของนักศึกษาได้ร้อยละ 22.90 และสมการที่ได้จากการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณตามลำดับความสำคัญของตัวแปรที่นำเข้าสมการ มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 โดยมีความคลาดเคลื่อนในการทำนายเท่ากับ .375

สรุปได้ว่าเมื่อนักศึกษามีการเห็นคุณค่าในตนเอง (X_1) และจุดมุ่งหวังในอนาคต (X_2) สูง ส่งผลให้พฤติกรรมเสี่ยงด้านการเรียนด้านนิสัยการเรียนที่ไม่ดี (Y_1) ลดลง สามารถเขียนเป็นสมการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณในรูปคะแนนดิบและคะแนนมาตรฐานได้ดังนี้

ในรูปคะแนนดิบ

$$Y_1 = 4.669 - .336(X_1) - .251(X_2)$$

ในรูปคะแนนมาตรฐาน

$$Z = -.293 (X_1) - .243(X_2)$$

ตารางที่ 18 แสดงการวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรการเห็นคุณค่าในตนเอง (X_1) จุดมุ่งหวังในอนาคต (X_2) การสนับสนุนทางสังคมจากบิดามารดา ผู้ปกครอง ครู และเพื่อน (X_3) และพฤติกรรมเสี่ยงด้านการเรียนด้านการหนีเรียนของนักศึกษา (Y_2)

ตัวแปร	X_1	X_2	X_3	Y_2
X_1	1.000			
X_2	.593**	1.000		
X_3	.534**	.585**	1.000	
Y_2	-.129**	-.196**	.006	1.000

* $p < .05$, ** $p < .01$

จากตารางที่ 18 พบว่า เมื่อพิจารณาความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระกับตัวแปรตาม พบว่า การเห็นคุณค่าในตนเอง (X_1) จุดมุ่งหวังในอนาคต (X_2) มีความสัมพันธ์ทางลบกับพฤติกรรมเสี่ยงด้านการเรียน ด้านการหนีเรียนของนักศึกษา (Y_2) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ($r = -.129$ และ $r = -.196$ ตามลำดับ) โดยที่จุดมุ่งหวังในอนาคต (X_2) มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมเสี่ยงด้านการเรียน ด้านการหนีเรียนของนักศึกษา (Y_2) มากที่สุด ($r = -.196$)

ความสัมพันธ์ของตัวแปรอิสระด้วยกัน พบว่า การเห็นคุณค่าในตนเอง (X_1) มีความสัมพันธ์ทางบวกกับจุดมุ่งหวังในอนาคต (X_2) และการสนับสนุนทางสังคมจากบิดามารดา ผู้ปกครอง ครู และเพื่อน (X_3) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ($r = .593$ และ $.534$ ตามลำดับ) และจุดมุ่งหวังในอนาคตมีความสัมพันธ์ทางบวกกับ การสนับสนุนทางสังคม จากบิดา มารดา ผู้ปกครอง ครูและเพื่อน (X_3) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ($r = .585$)

ตารางที่ 19 แสดงการวิเคราะห์ตัวแปรที่ได้รับการคัดเลือกเข้าสมการทำนายพฤติกรรมเสี่ยงด้านการเรียนด้านการหนีเรียน(Y_2) ของนักศึกษาวิทยาลัยเทคนิคราชบุรี

ลำดับที่ของตัวแปรที่ได้รับการคัดเลือกเข้าสมการ	R	R ²	Adj R ²	R ² change	b	Beta	t
จุดมุ่งหวังในอนาคต (X_2)	-.196	.038	.036	.038	-.434	-.303	-4.839***
การสนับสนุนทางสังคมจากบิดามารดา ผู้ปกครอง ครู และ เพื่อน (X_3)	.246	.060	.055	.022	.217	.183	2.921*
Constant = .2.973 S.E. _{est} = .573 F _{overall} = 11.712***							

* $p < .05$, *** $P < .001$

จากตารางที่ 19 พบว่า จุดมุ่งหวังในอนาคต (X_2) และการสนับสนุนทางสังคมจากบิดามารดา ผู้ปกครอง ครู และเพื่อน (X_3) เป็นตัวแปรที่มีประสิทธิภาพในการทำนายพฤติกรรมเสี่ยงด้านการเรียนด้านการหนีเรียนของนักศึกษา (Y_2) โดยจุดมุ่งหวังในอนาคต (X_2) เป็นตัวแปรที่ได้รับการคัดเลือกเข้าสมการเป็นลำดับที่ 1 สามารถทำนายพฤติกรรมเสี่ยงด้านการเรียนด้านการหนีเรียนของนักศึกษา (Y_2) ได้ร้อยละ 3.80

ส่วนการสนับสนุนทางสังคมจากบิดามารดา ผู้ปกครอง ครู และเพื่อน(X_3) เป็นตัวแปรที่ได้รับการคัดเลือกเข้าสมการเป็นลำดับที่ 2 สามารถทำนายพฤติกรรมเสี่ยงด้านการเรียนด้านการหนีเรียนของนักศึกษา (Y_2) เพิ่มขึ้นร้อยละ 2.20 ทั้งนี้จุดมุ่งหวังในอนาคต (X_2)และการสนับสนุนทางสังคมจากบิดามารดา ผู้ปกครอง ครู และ เพื่อน(X_3) สามารถร่วมกันทำนายพฤติกรรมเสี่ยงด้านการเรียนด้านการหนีเรียนของนักศึกษา (Y_2) ได้ร้อยละ 6.00 และสมการที่ได้จากการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณตามลำดับความสำคัญของตัวแปรที่นำเข้าสมการ มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 โดยมีความคลาดเคลื่อนในการทำนายเท่ากับ .573

สรุปได้ว่าเมื่อนักศึกษามีจุดมุ่งหวังในอนาคต (X_2) สูง ส่งผลให้พฤติกรรมเสี่ยงด้านการเรียนด้านการหนีเรียน (Y_2) ลดลงแต่การสนับสนุนทางสังคมจากบิดามารดา ผู้ปกครอง ครู และ เพื่อน (X_3) ส่งผลให้พฤติกรรมเสี่ยงด้านการเรียนด้านการหนีเรียน (Y_2) เพิ่มขึ้น สามารถเขียนเป็นสมการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณในรูปคะแนนดิบและคะแนนมาตรฐานได้ดังนี้

ในรูปคะแนนดิบ

$$Y_2 = 2.973 - .434 (X_2) + .217 (X_3)$$

ในรูปคะแนนมาตรฐาน ดังนี้

$$Z = -.303 (X_2) + .183 (X_3)$$

ตารางที่ 20 แสดงการวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรการเห็นคุณค่าในตนเอง (X_1) จุดมุ่งหวังในอนาคต (X_2) การสนับสนุนทางสังคมจากบิดามารดา ผู้ปกครอง ครู และเพื่อน (X_3) และ พฤติกรรมเสี่ยงด้านการเรียนด้านการคบเพื่อนที่ไม่สนใจการเรียน (Y_3) ของนักศึกษาวิทยาลัยเทคนิคราชบุรี

ตัวแปร	X_1	X_2	X_3	Y_3
X_1	1.000			
X_2	.593**	1.000		
X_3	.534**	.585**	1.000	
Y_3	-.114*	-.190**	-.086	1.000

* $p < .05$, ** $P < .01$

จากตารางที่ 20 พบว่าเมื่อพิจารณาความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระ กับตัวแปรตาม พบว่า การเห็นคุณค่าในตนเอง (X_1) จุดมุ่งหวังในอนาคต (X_2) และการสนับสนุนทางสังคมจากบิดามารดา ผู้ปกครอง ครู และเพื่อน (X_3) มีความสัมพันธ์ทางลบกับพฤติกรรมเสี่ยงด้านการเรียนด้านการคบเพื่อนที่ไม่สนใจการเรียน (Y_3) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ($r = -.114$ และ $r = -.190$ ตามลำดับ) โดยที่จุดมุ่งหวังในอนาคต (X_2) มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมเสี่ยงด้านการเรียนด้านการคบเพื่อนที่ไม่สนใจการเรียน (Y_3) มากที่สุด ($r = -.190$)

ความสัมพันธ์ของตัวแปรอิสระด้วยกันพบว่าการเห็นคุณค่าในตนเอง (X_1) มีความสัมพันธ์ทางบวกกับจุดมุ่งหวังในอนาคต (X_2) และ การสนับสนุนทางสังคมจากบิดามารดา ผู้ปกครอง ครู และเพื่อน (X_3) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ($r = .593$ และ $.534$ ตามลำดับ) และจุดมุ่งหวังในอนาคตมีความสัมพันธ์ทางบวกกับการสนับสนุนทางสังคมจากบิดามารดา ผู้ปกครอง ครู และเพื่อน (X_3) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ($r = .585$)

ตารางที่ 21 แสดงการวิเคราะห์ตัวแปรที่ได้รับการคัดเลือกเข้าสมการทำนายพฤติกรรมเสี่ยงด้านการเรียนด้านการคบเพื่อนที่ไม่สนใจการเรียน(Y_3) ของนักศึกษาวิทยาลัยเทคนิคราชบุรี

ลำดับที่ของตัวแปรที่ได้รับการคัดเลือกเข้าสมการ	R	R ²	Adj R ²	R ² change	b	Beta	t
จุดมุ่งหวังในอนาคต (X_2)	.190	.036	.033	.036	-.345	-.190	-3.701***
Constant = 3.458 S.E. _{est} = .734 F _{overall} = 13.697***							

*** $p < .001$

จากตารางที่ 21 พบว่า จุดมุ่งหวังในอนาคต (X_2) เป็นตัวแปรเพียงตัวเดียวที่มีประสิทธิภาพในการทำนายพฤติกรรมเสี่ยงด้านการเรียนด้านการคบเพื่อนที่ไม่สนใจการเรียน (Y_3) ของนักศึกษาได้ร้อยละ 3.60 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 โดยมีความคลาดเคลื่อนในการทำนายเท่ากับ .734

สรุปได้ว่าเมื่อนักศึกษามีจุดมุ่งหวังในอนาคตสูง ส่งผลให้พฤติกรรมเสี่ยงด้านการเรียนด้านการคบเพื่อนที่ไม่สนใจการเรียน(Y_3)ลดลง สามารถเขียนเป็นสมการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณในรูปคะแนนดิบและคะแนนมาตรฐานได้ดังนี้

ในรูปคะแนนดิบ

$$Y_3 = 3.458 - .345 (X_2)$$

ในรูปคะแนนมาตรฐาน

$$Z = - .190 (X_2)$$

ตารางที่ 22 แสดงการวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ ระหว่างการเห็นคุณค่าในตนเอง (X_1) จดมุ่งหวังในอนาคต (X_2) การสนับสนุนทางสังคมจากบิดามารดา ผู้ปกครอง ครู และเพื่อน (X_3) และพฤติกรรมเสี่ยงด้านการเรียนโดยรวม (Y_{total}) ของนักศึกษาวิทยาลัยเทคนิคราชบุรี

ตัวแปร	X_1	X_2	X_3	(Y_{total})
X_1	1.000			
X_2	.593**	1.000		
X_3	.534**	.585**	1.000	
Y_{total}	-.223**	-.280**	-.122**	1.000

* $p < .05$, ** $p < .01$

จากตารางที่ 22 พบว่า เมื่อพิจารณาความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระกับตัวแปรตาม พบว่าการเห็นคุณค่าในตนเอง (X_1) จดมุ่งหวังในอนาคต (X_2) การสนับสนุนทางสังคมจากบิดามารดา ผู้ปกครอง ครู และเพื่อน (X_3) มีความสัมพันธ์ทางลบกับพฤติกรรมเสี่ยงด้านการเรียนโดยรวม (Y_{total}) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ($r = -.223$, $-.280$ และ $-.122$ ตามลำดับ) โดยที่จดมุ่งหวังในอนาคต(X_2) มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมเสี่ยงด้านการเรียนโดยรวม (Y_{total}) มากที่สุด

ความสัมพันธ์ของตัวแปรอิสระด้วยกัน พบว่า การเห็นคุณค่าในตนเอง (X_1) มีความสัมพันธ์ทางบวกกับจดมุ่งหวังในอนาคต (X_2) และการสนับสนุนทางสังคมจากบิดามารดา ผู้ปกครอง ครู และเพื่อน (X_3) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ($r = .593$ และ $.534$ ตามลำดับ) และจดมุ่งหวังในอนาคตมีความสัมพันธ์ทางบวกกับการสนับสนุนทางสังคมจากบิดามารดา ผู้ปกครอง ครู และเพื่อนอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ.01 ($r = .585$)

ตารางที่ 23 แสดงการวิเคราะห์ตัวแปรที่ได้รับการคัดเลือกเข้าสมการทำนายพฤติกรรมเสี่ยงด้านการเรียนโดยรวม(Y_{total}) ของนักศึกษาวิทยาลัยเทคนิคราชบุรี

ลำดับที่ของตัวแปรที่ได้รับการคัดเลือกเข้าสมการ	R	R ²	Adj R ²	R ² change	b	Beta	t
จุดมุ่งหวังในอนาคต (X_2)	.280	.078	.076	.078	-.352	-.280	-5.569*
Constant = 3.603 S.E. _{est} = .498 F _{overall} = 31.017***							

* $p < .05$, *** $p < .001$

จากตารางที่ 23 พบว่า จุดมุ่งหวังในอนาคต (X_2) เป็นตัวแปรเพียงตัวเดียวที่มีประสิทธิภาพในการทำนายพฤติกรรมเสี่ยงด้านการเรียนโดยรวม (Y_{total}) ของนักศึกษาได้ร้อยละ 7.80 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยมีความคลาดเคลื่อนในการทำนายเท่ากับ .498

สรุปได้ว่าเมื่อนักศึกษามีจุดมุ่งหวังในอนาคตสูง (X_2) ส่งผลให้พฤติกรรมเสี่ยงด้านการเรียนโดยรวม (Y_{total}) ลดลง ซึ่งสามารถเขียนเป็นสมการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณในรูปคะแนนดิบและคะแนนมาตรฐานได้ดังนี้

ในรูปคะแนนดิบ

$$Y_{total} = 3.603 - .352 (X_2)$$

ในรูปคะแนนมาตรฐาน

$$Z = -.280 (X_2)$$

บทที่ 5

สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การศึกษาวิจัยเรื่อง “ปัจจัยป้องกันพฤติกรรมเสี่ยงด้านการเรียนของนักศึกษาวิทยาลัยเทคนิคราชบุรี” มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา 1) ระดับพฤติกรรมเสี่ยงด้านการเรียน การเห็นคุณค่าในตนเอง จุดมุ่งหวังในอนาคต และการสนับสนุนทางสังคมจากบิดามารดา ผู้ปกครอง ครู และเพื่อน 2) เปรียบเทียบพฤติกรรมด้านการเรียนของนักศึกษา จำแนกตามเพศ ระดับการศึกษา ประเภทวิชาที่กำลังศึกษา ลักษณะการพักอาศัย ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และรายได้ของนักศึกษา 3) การเห็นคุณค่าในตนเอง จุดมุ่งหวังในอนาคต และการสนับสนุนทางสังคมจากบิดามารดา ผู้ปกครอง ครูและเพื่อน เป็นตัวแปรที่สามารถทำนายพฤติกรรมด้านการเรียนของนักศึกษา โดยรวมและรายด้าน

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยคือ นักศึกษาวิทยาลัยเทคนิคราชบุรีที่กำลังศึกษาอยู่ในระดับ ประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) ชั้นปีที่ 1-3 และระดับ ประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง(ปวส.) ชั้นปีที่ 1-2 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2549 จำนวน 368 คน โดยการสุ่มแบบแบ่งชั้นภูมิ (Stratified Random Sampling)

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล เป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น แบ่งเป็น 5 ส่วน คือ ส่วนที่ 1 แบบสอบถามข้อมูลส่วนบุคคลของนักศึกษา ส่วนที่ 2 แบบสอบถามการเห็นคุณค่าในตนเอง ส่วนที่ 3 แบบสอบถามจุดมุ่งหวังในอนาคต ส่วนที่ 4 แบบสอบถามการสนับสนุนทางสังคมจากบิดามารดา ผู้ปกครอง ครูและเพื่อน ส่วนที่ 5 แบบสอบถามพฤติกรรมการเรียนของนักศึกษา

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลคือวิเคราะห์ข้อมูลส่วนบุคคลของกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ความถี่ และร้อยละ(%) วิเคราะห์ระดับตัวแปรอิสระและตัวแปรตามใช้ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน(S.D.) วิเคราะห์ความแตกต่างระหว่างกลุ่มใช้การทดสอบค่าที (t-test) และการทดสอบความแปรปรวนทางเดียว(One-Way ANOVA) วิเคราะห์ตัวแปรอิสระที่สามารถทำนายตัวแปรตามโดย ใช้การถดถอยพหุคูณตามลำดับความสำคัญของตัวแปรที่นำเข้ามาสมการ (Stepwise Multiple Regression Analysis)

สรุปผลการวิจัย

จากการวิเคราะห์ข้อมูล สามารถสรุปผลการวิจัยได้ดังนี้

1. การวิเคราะห์ข้อมูลส่วนบุคคล พบว่านักศึกษาส่วนใหญ่เป็นเพศชายคิดเป็นร้อยละ 54.89 เป็นนักศึกษาระดับ ปวช. 1 คิดเป็นร้อยละ 29.08 กำลังศึกษาอยู่ในประเภทวิชาช่างอุตสาหกรรม คิดเป็นร้อยละ 53.81 พักอาศัยอยู่กับบิดาและ/หรือมารดา คิดเป็นร้อยละ 86.68 มีคะแนนเฉลี่ยสะสมสูงกว่า 3.00 คิดเป็นร้อยละ 47.28 และมีรายได้เพียงพอกับค่าใช้จ่ายในการเรียน คิดเป็นร้อยละ 80.43

2. การวิเคราะห์ระดับตัวแปรการเห็นคุณค่าในตนเอง จุดมุ่งหวังในอนาคต และการสนับสนุนทางสังคมจากบิดามารดา ผู้ปกครอง ครูและเพื่อนและพฤติกรรมเสี่ยงด้านการเรียน โดยรวมและรายด้านของกลุ่มตัวอย่าง มีรายละเอียดดังนี้

2.1 การวิเคราะห์ระดับ การเห็นคุณค่าในตนเอง จุดมุ่งหวังในอนาคต และการสนับสนุนทางสังคมจากบิดามารดา ผู้ปกครอง ครูและเพื่อนและพฤติกรรมเสี่ยงด้านการเรียน พบว่าจุดมุ่งหวังในอนาคต การสนับสนุนทางสังคมจากบิดามารดา ผู้ปกครอง ครูและเพื่อนและการเห็นคุณค่าในตนเอง อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.203, 3.735$ และ 3.602 ตามลำดับ) และพฤติกรรมเสี่ยงด้านการเรียนโดยรวมอยู่ในระดับ น้อย ($\bar{X} = 2.123$) และเมื่อพิจารณาพฤติกรรมเสี่ยงด้านการเรียนเป็นรายด้าน พบว่า นิัยการเรียนที่ไม่ดี การคบเพื่อนที่ไม่สนใจการเรียน การหนีเรียน อยู่ในระดับน้อย ($\bar{X} = 2.401, 2.010$ และ 1.960 ตามลำดับ)

3. การวิเคราะห์เปรียบเทียบพฤติกรรมเสี่ยงด้านการเรียนของนักศึกษวิทยาลัยเทคนิคราชบุรี จำแนกตามเพศ ระดับการศึกษา ประเภทวิชาที่กำลังศึกษา ลักษณะการพักอาศัย ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และรายได้ของนักศึกษา พบว่า

3.1 นักศึกษาทั้งเพศชายและเพศหญิงมีพฤติกรรมเสี่ยงด้านการเรียนแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยนักศึกษาเพศชายมีพฤติกรรมเสี่ยงด้านการเรียนสูงกว่านักศึกษาเพศหญิง ($\bar{X} = 2.256$ และ 1.962 ตามลำดับ)

3.2 นักศึกษาทั้งระดับ ปวช. และ ปวส. มีพฤติกรรมเสี่ยงด้านการเรียนไม่แตกต่างกัน

3.3 นักศึกษาที่มีประเภทวิชาที่กำลังศึกษาต่างกัน มีพฤติกรรมเสี่ยงด้านการเรียนแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยนักศึกษาช่างอุตสาหกรรม มีพฤติกรรมเสี่ยงด้านการเรียนสูงกว่าคหกรรมและพาณิชยกรรม ($\bar{X} = 2.253, 1.915$ และ 1.973 ตามลำดับ)

3.4 นักศึกษาที่มีลักษณะการพักอาศัยต่างกัน มีพฤติกรรมเสี่ยงด้านการเรียนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยนักศึกษาที่พักอาศัยอยู่กับญาติ มีพฤติกรรมเสี่ยงด้านการเรียนสูงกว่าอยู่กับบิดาและ/หรือมารดาและอยู่หอพักหรือคนรู้จัก ($\bar{X}$ = 2.354, 2.113 และ 1.997 ตามลำดับ)

3.5 นักศึกษาที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่างกันมีพฤติกรรมเสี่ยงด้านการเรียนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยนักศึกษาที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่มีคะแนนเฉลี่ยสะสมต่ำกว่า 2.50 มีพฤติกรรมเสี่ยงด้านการเรียนสูงกว่านักศึกษาที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่มีคะแนนเฉลี่ยสะสมตั้งแต่ 2.50-3.00 และ คะแนนเฉลี่ยสะสมสูงกว่า 3.00 ($\bar{X}$ = 2.349, 2.186 และ 1.987 ตามลำดับ)

3.6 นักศึกษาที่มีรายได้เพียงพอและไม่เพียงพอกับค่าใช้จ่ายในการเรียนมีพฤติกรรมเสี่ยงด้านการเรียนไม่แตกต่างกัน

4. การวิเคราะห์ตัวแปร การเห็นคุณค่าในตนเอง จุดมุ่งหวังในอนาคต และการสนับสนุนทางสังคมจากบิดามารดา ผู้ปกครอง ครูและเพื่อนเป็นปัจจัยป้องกันพฤติกรรมเสี่ยงด้านการเรียนรายด้านและโดยรวมของนักศึกษาวิทยาลัยเทคนิคราชบุรี

4.1 การเห็นคุณค่าในตนเองและจุดมุ่งหวังในอนาคต สามารถร่วมกันทำนายพฤติกรรมเสี่ยงด้านการเรียนด้านนิสัยการเรียนที่ไม่ดีได้ร้อยละ 22.90 และสมการที่ได้จากการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณตามลำดับความสำคัญของตัวแปรที่นำเข้าสมการ มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001

4.2 จุดมุ่งหวังในอนาคต และการสนับสนุนทางสังคมจากบิดามารดา ผู้ปกครอง ครูและเพื่อน สามารถร่วมกันทำนายพฤติกรรมเสี่ยงด้านการเรียนด้านการหนีเรียนได้ร้อยละ 6.00 และสมการที่ได้จากการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณตามลำดับความสำคัญของตัวแปรที่นำเข้าสมการ มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001

4.3 จุดมุ่งหวังในอนาคต มีประสิทธิภาพในการทำนายพฤติกรรมเสี่ยงด้านการเรียนด้านการคบเพื่อนที่ไม่สนใจการเรียนได้ร้อยละ 3.60 และสมการที่ได้จากการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณตามลำดับความสำคัญของตัวแปรที่นำเข้าสมการ มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001

4.4 จุดมุ่งหวังในอนาคต มีประสิทธิภาพในการทำนายพฤติกรรมเสี่ยงด้านการเรียนโดยรวมได้ร้อยละ 7.80 และสมการที่ได้จากการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณตามลำดับความสำคัญของตัวแปรที่นำเข้าสมการ มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

อภิปรายผลการวิจัย

จากผลการวิจัยที่ได้ สามารถนำมาอภิปรายได้ดังรายละเอียดต่อไปนี้

1. ผลการวิเคราะห์ตัวแปร การเห็นคุณค่าในตนเอง จุดมุ่งหวังในอนาคต และการสนับสนุนทางสังคมจากบิดามารดา ผู้ปกครอง ครูและเพื่อนและระดับพฤติกรรมเสี่ยงด้านการเรียนรายด้านและโดยรวม สามารถอภิปรายผลตามวัตถุประสงค์ได้ดังนี้

1.1 ระดับการเห็นคุณค่าในตนเองของนักศึกษา พบว่า อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.602$) ทั้งนี้อธิบายได้ว่า นักศึกษามีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนคะแนนเฉลี่ยสะสมสูงกว่า 3.00 คิดเป็นร้อยละ 47.28 เมื่อพิจารณาจากข้อคำถาม พบว่านักศึกษามีความคิดเห็นต่อตนเองเกี่ยวกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนอยู่ในระดับมาก จากการศึกษาของ คูเปอร์สมิธ (Coopersmith 1981, อ้างถึงใน อรชума พุ่มสวัสดิ์ 2539, 14) สรุปว่า ผู้ที่อยู่ในวัยเรียนการประสบความสำเร็จในเรื่องการเรียน จะนำไปสู่การเพิ่มความรู้สึกการเห็นคุณค่าในตนเอง และรายได้ของนักศึกษาส่วนใหญ่มีรายได้เพียงพอกับค่าใช้จ่ายในการเรียน คิดเป็นร้อยละ 80.43 ซึ่งเขาวลัทธิ มหาลัทธิตวิสต์ (2534:43) สรุปว่าบุคคลที่มีฐานะทางเศรษฐกิจและสังคมดี จะเกิดความมั่นใจ เนื่องจากไม่ต้องพึ่งพาบุคคลอื่น จึงประเมินตนเองไปในทางที่มีคุณค่า ส่วนบุคคลที่มีฐานะทางเศรษฐกิจและสังคมไม่ดี หากต้องพึ่งพาผู้อื่นก็จะประเมินตนเองในทางลบ เมื่อพิจารณาจากข้อคำถาม “ข้าพเจ้ารู้สึกว่าคุณค่าของตนเองสำเร็จการศึกษาในสาขาวิชาที่เลือกเรียนได้ตามหลักสูตรกำหนด” มีค่าเฉลี่ยในระดับมาก ($\bar{X} = 4.30$) “ข้าพเจ้ามีผลการเรียนดี” มีค่าเฉลี่ยในระดับมาก ($\bar{X} = 3.93$) “ข้าพเจ้ามีความตั้งใจและความพยายามในการศึกษา” มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.13$) และ “ผลการเรียนของข้าพเจ้าดีขึ้นกว่าภาคเรียนที่ผ่านมา” มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.16$) จะเห็นว่านักศึกษามีความมุ่งหวังหรือความทะเยอทะยาน การพิจารณาตัดสินคุณค่าในตนเองเกิดจากการเปรียบเทียบผลงานและความสามารถของตนเองกับเกณฑ์ความสำเร็จที่ตนตั้งไว้ ถ้าผลงานและความสามารถเป็นไปตามเกณฑ์ที่ตนตั้งไว้หรือดีกว่า จะทำให้นักศึกษาเกิดการเห็นคุณค่าในตนเอง ในทางตรงกันข้ามถ้าผลงานและความสามารถไม่เป็นไปตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้ บุคคลจะคิดว่าตนเองล้มเหลว ซึ่งส่งผลต่อการเห็นคุณค่าในตนเองของเขาด้วย คูเปอร์สมิธ (Coopersmith 1981, อ้างถึงใน นริสสา จิตรสมนึก 2540, 13) เมื่อพิจารณาข้อคำถาม “ข้าพเจ้าได้รับความไว้วางใจจากบิดามารดาเรื่องเรียน” มีค่าเฉลี่ยในระดับ มาก ($\bar{X} = 4.23$) และ “บิดามารดาให้ความไว้วางใจข้าพเจ้า” มีค่าเฉลี่ยในระดับ มาก ($\bar{X} = 4.00$)จะเห็นได้ว่าความสัมพันธ์ภายในครอบครัว ระหว่างพ่อแม่และลูกเป็นรากฐานสำคัญในชีวิต เด็กที่ได้รับความรัก ความอบอุ่น การสนับสนุนให้กำลังใจ และการจัดการดูแลให้เด็กมีอิสระในขอบเขต จะทำให้เด็กเกิดความรู้สึกมั่นคง เชื่อมมั่นในตนเองและมีการเห็นคุณค่าในตนเอง Hamachek (Hamachek 1987, 144; Coopersmith 1981 อ้างถึงใน อรชума

พุ่มสวัสดิ์ 2539 , 15) จากการพิจารณาข้อคำถาม “ผลงานของข้าพเจ้าเป็นที่ยอมรับของเพื่อน” มีค่าเฉลี่ยในระดับ มาก ($\bar{X} = 3.56$) “เพื่อนๆยอมรับฟังความคิดเห็นของข้าพเจ้า” มีค่าเฉลี่ยในระดับ มาก ($\bar{X} = 3.73$) “เพื่อนๆต้องการให้ข้าพเจ้าร่วมทำงานกลุ่มด้วย” มีค่าเฉลี่ยในระดับ มาก ($\bar{X} = 3.73$) เนื่องจากนักเรียนอยู่ในวัยเรียนการมีปฏิสัมพันธ์กับสังคมและ กลุ่มเพื่อนจะช่วยพัฒนา การเห็นคุณค่าในตนเอง หากบุคคลไม่ได้รับการยอมรับ ไม่เป็นที่ประทับใจในกลุ่มเพื่อนจะทำให้มี การเห็นคุณค่าในตนเองต่ำลง ดังนั้นการเป็นสมาชิกของกลุ่มและการปฏิสัมพันธ์กับเพื่อนจึงส่งผล ต่อการเห็นคุณค่าในตนเอง Gurney (Gurney 1987 ; Rosenberg 1965, อ้างถึงใน อรุณา พุ่มสวัสดิ์ 2539 : 15) และ สอดคล้องกับการศึกษาของ นุชดา โรจนประภาพรรณ (2541:35) ที่ว่าสัมพันธ ของเด็กท่ามกลางเพื่อนวัยเดียวกันมีผลต่อการเห็นคุณค่าในตนเอง จากเหตุผลดังกล่าวข้างต้น จึง ส่งผลให้นักศึกษามีการเห็นคุณค่าในตนเองอยู่ในระดับมาก

1.2 ระดับจุดมุ่งหวังในอนาคตของนักศึกษา พบว่า อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.203$) ทั้งนี้อธิบายได้ว่า เป็นผลมาจากการที่นักศึกษาส่วนใหญ่พักอาศัยอยู่กับบิดาและหรือมารดา ร้อยละ 86.68 ทำให้ได้รับการฝึกฝนในวัยเด็กจากพ่อแม่ให้เป็นผู้ที่ได้รับความสำเร็จในตัวเอง พ่อ แม่มักตั้งความหวังไว้ และหวังว่าลูกควรจะทำให้ได้ พ่อแม่มีส่วนร่วมในการฝึกให้ลูกได้รับ ความสำเร็จ แต่อาจจะมีวิธีฝึกแตกต่างกัน นอกจากนั้นความทะเยอทะยานของพ่อแม่ที่หวังให้ลูกเป็น อย่างไร จะเป็นแบบที่หล่อหลอมความหวังของพ่อแม่ที่มีต่อเด็กตลอดชีวิต การคาดหวังของวัยรุ่นที่ ได้รับอิทธิพลจากบุคคลภายนอกอื่นๆ นอกเหนือจากพ่อแม่ เช่น ครู เพื่อน จากการศึกษาของ พรวามาศ นนทยาธร (2520 , อ้างถึงใน นันทนา จันทรพิน 2545 : 48) สรุปว่า บิดามารดาหรือ ผู้ปกครองมีอิทธิพลต่อความคาดหวังทางการศึกษาของนักเรียน ซึ่งสอดคล้องกับข้อคำถามรายชื่อ ด้านครอบครัว “ครอบครัวมุ่งหวังให้ข้าพเจ้าเรียนจบเพื่อจะได้มีงานทำ” มีค่าเฉลี่ยในระดับมาก ($\bar{X} = 4.46$) นอกจากนั้น นักศึกษาส่วนใหญ่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนคะแนนเฉลี่ยสะสมสูงกว่า 3.00 คิดเป็นร้อยละ 47.28 จากการศึกษาของ นฤมล บุณนิม (2529:12-13) สรุปว่า ความสามารถ ทางการศึกษาของนักเรียน หรือ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนจะมีผลโดยตรงต่อความคาดหวังในอนาคต ของนักเรียน ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของ เฮอร์ล็อก (Hurlock. 1974:187-191 อ้างถึงใน นันทนา จันทรพิน 2545 : 10) กล่าวว่า บุคคลที่ประสบความสำเร็จเสมอๆ มีแนวโน้มในการตั้ง ความคาดหวังว่าจะได้รับความสำเร็จอีกในอนาคตในทางตรงกันข้ามบุคคลที่ผิดหวังซ้ำๆ กันมักคิดว่า จะล้มเหลวอีก ความคิดเช่นนี้จึงมีผลต่อความคาดหวังในอนาคตว่าจะตั้งได้เหมาะสมกับสภาพ ความเป็นจริงหรือไม่ ด้วยเหตุนี้ จึงทำให้นักศึกษามีจุดมุ่งหวังในอนาคตอยู่ในระดับมาก

1.3 ระดับการสนับสนุนทางสังคมจากบิดามารดา ผู้ปกครอง ครูและเพื่อนของ นักศึกษา พบว่าอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.735$) ทั้งนี้อธิบายได้ว่า นักศึกษาพักอาศัยอยู่กับบิดาและ

หรือมารดา ร้อยละ 86.68 ทำให้ได้รับการดูแลเอาใจใส่ ความรัก ความห่วงใย ความไว้วางใจ คำแนะนำจากครอบครัวเป็นผลให้นักศึกษารู้สึกว่าตนเองเป็นที่รัก เป็นที่ใส่ใจและเป็นสมาชิกคนหนึ่งของครอบครัว ซึ่งแหล่งสนับสนุนทางสังคมจากบุคคลในครอบครัว ญาติพี่น้องถือว่ามี ความสำคัญมากที่สุดเพราะเป็นบทบาทตั้งแต่วัยเด็กและเป็นแหล่งถ่ายทอดค่านิยม ความเชื่อ แบบแผนพฤติกรรมและประสบการณ์ต่างๆ ในชีวิต ครอบครัวเป็นแหล่งสนับสนุนทางสังคมที่มีความสำคัญและใกล้ชิดกับบุคคลมากที่สุด (ดวงเดือน มุลประดับ 2541 : 47) และรายได้ของ นักศึกษาเพียงพอกับค่าใช้จ่ายในการเรียนคิดเป็นร้อยละ 80.4 ทำให้นักศึกษาได้รับการดูแลในเรื่อง วัตถุประสงค์ของที่จำเป็นในชีวิตประจำวันและอุปกรณ์ต่างๆ ในการศึกษาเล่าเรียน จากการศึกษาของ สุมณฑา กบิลพัตร (2540 : 48, อ้างถึงใน มธุรส วงศ์คุณนคร 2547 : 116) สรุปว่า ผู้ที่มีรายได้ของ ครอบครัวเพียงพอจะเป็นผู้ที่สามารถตอบสนองต่อความจำเป็นพื้นฐานของชีวิตตลอดจนมีโอกาส ใช้แหล่งบริการทางสังคมได้ดีกว่า ทำให้นักเรียนที่มีฐานะทางเศรษฐกิจของครอบครัวเพียงพอเป็น ส่วนมากมีโอกาสได้รับการดูแลเอาใจใส่ การสนับสนุนด้านการศึกษา วัตถุประสงค์ต่างๆ ที่ตน ต้องการ และเมื่อพิจารณาแรงสนับสนุนทางสังคมเป็นรายข้อ พบว่า นักศึกษาได้รับแรงสนับสนุน ทางสังคม ด้านอารมณ์จากบิดามารดามากที่สุด จากข้อคำถาม “บิดามารดา ผู้ปกครอง ให้การ สนับสนุนข้าพเจ้าทุกเรื่องที่เป็นประโยชน์ต่อการเรียน” นักศึกษาส่วนใหญ่พักอาศัยอยู่กับบิดา มารดา ทำให้เกิดความผูกพันกับครอบครัว ซึ่งมีอิทธิพลต่อนักศึกษาดังแต่ย์เด็ก จนถึงวัยนี้เพราะ นักศึกษามีความต้องการทางด้านอารมณ์และสังคม การศึกษาของ เฮาส์ (House 1981, อ้างถึงใน วรัญญา มุนินทร์ 2541 : 35) ศึกษาพบว่า การได้รับแรงสนับสนุนด้านอารมณ์จากบุคคลรอบข้าง ทำให้นักศึกษาเกิดความรู้สึกว่าห่วงใย ให้ความไว้วางใจ การได้รับการสนับสนุนด้านการคิด การตัดสินใจ ซึ่งเกิดจากการยอมรับนับถือ เห็นคุณค่าในตนเองและนักศึกษาได้รับแรงสนับสนุน ทางสังคมด้านวัตถุ จากบิดามารดา ผู้ปกครองมากที่สุด เมื่อพิจารณาข้อคำถาม “ข้าพเจ้าได้รับ ค่าใช้จ่ายด้านการเรียนจากผู้ปกครอง” และ “ข้าพเจ้าได้รับการสนับสนุนด้านอุปกรณ์การเรียนจาก บิดามารดาผู้ปกครอง” มีค่าเฉลี่ยในระดับมาก ($\bar{X} = 4.30$ และ $\bar{X} = 4.29$ ตามลำดับ) เนื่องจาก ชีวิตประจำวันของนักศึกษาส่วนใหญ่อยู่กับครอบครัว มีความสัมพันธ์กับครอบครัว ที่พร้อมจะให้ความช่วยเหลือเกี่ยวกับค่าใช้จ่ายต่างๆ เกี่ยวกับกิจกรรมหรืออุปกรณ์ที่ต้องใช้ในการเรียน โดย นักศึกษามีรายได้เพียงพอกับค่าใช้จ่ายในการเรียน จึงสามารถที่จะหาวัตถุประสงค์ของที่จำเป็นและสิ่ง อำนวยความสะดวกสำหรับนักศึกษาได้และนักศึกษาได้รับแรงสนับสนุนทางสังคมด้านข้อมูล ข่าวสาร จากบิดามารดา ผู้ปกครองมากที่สุด เมื่อพิจารณาข้อคำถาม “บิดามารดา ผู้ปกครองสอนให้ ข้าพเจ้าตั้งใจเรียน” และ “บิดามารดา ผู้ปกครอง ให้คำแนะนำเกี่ยวกับการเลือกคบเพื่อน” มีค่าเฉลี่ย ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.26$ และ $\bar{X} = 4.12$ ตามลำดับ) เป็นเพราะ นักศึกษาอยู่ในช่วงวัยรุ่นซึ่งเป็น

หัวเลี้ยวหัวต่อของชีวิตที่กำลังศึกษาเล่าเรียน บิดามารดา ผู้ปกครองจึงมีความห่วงใย โดยการให้คำแนะนำสั่งสอนมากกว่าครูและเพื่อน ด้วยเหตุผลดังกล่าวมาแล้วจึงส่งผลให้นักศึกษาได้รับแรงสนับสนุนทางสังคมอยู่ในระดับมาก

1.4 ระดับพฤติกรรมเสี่ยงด้านการเรียนโดยรวมของนักศึกษา พบว่าอยู่ในระดับน้อย ($\bar{X} = 2.123$) และเมื่อพิจารณาพฤติกรรมเสี่ยงด้านการเรียนเป็นรายด้าน พบว่า ด้านนิสัยการเรียนที่ไม่ดี ด้านการคบเพื่อนที่ไม่สนใจการเรียน และด้านหนีเรียน อยู่ในระดับน้อย ($\bar{X} = 2.401, 2.010$ และ 1.960 ตามลำดับ) ทั้งนี้อธิบายได้ว่า นักศึกษาส่วนใหญ่พักอาศัยอยู่กับบิดาและ/หรือมารดา คิดเป็นร้อยละ 86.68 การที่มีบิดาและ/หรือมารดาอยู่ด้วยทำให้นักศึกษามีโอกาสได้รับความรัก ได้รับการดูแลเอาใจใส่ มีที่ปรึกษาคอยแนะนำสั่งสอนในทางที่เหมาะสม ซึ่งครอบครัวเป็นสถาบันที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมของเด็กเป็นสถาบันแรกที่ทำให้การอบรมด้านจิตใจแก่เด็กตลอดเวลา เสริมสร้างอุปนิสัยส่วนตัวของเด็ก อารมณ์ของเด็กมีจุดเริ่มต้นมาจากที่บ้าน สุขุข จันทน์เอม (2545 : 105, อ้างถึงใน มรรตส วงศ์คุณันดร 2547 : 117) ส่งผลให้มีพัฒนาการทางด้านร่างกาย อารมณ์ สังคมและสติปัญญาที่ดี ทำให้นักศึกษามีแรงจูงใจต่อการปรารถนาในด้านการเรียนเป็นอย่างมาก เมื่อเข้ามาศึกษาเล่าเรียนก็สามารถปรับตัวเข้ากับสถานการณ์ต่างๆ ได้ดี สอดคล้องกับการศึกษาของ สุทธิณี กล้ากล่อมจิตร (2547 : 133) สรุปว่า นักเรียนที่มีการพักอาศัยอยู่กับบิดามารดาหรืออยู่กับญาติมีค่านิยมในการปฏิบัติตนโดยรวมเหมาะสมมากกว่านักเรียนที่มีการพักอาศัยอยู่กับเพื่อนหรืออยู่ตามลำพัง ซึ่งการไม่ได้รับการดูแลจากบิดามารดาอาจก่อให้เกิดปัญหาต่างๆ ตามมามากมาย เช่น หนีเรียน การมีเพศสัมพันธ์ก่อนวัยอันควร เป็นต้น และการเรียนสายอาชีพ นักศึกษาจะพบเพื่อนที่มีทั้งเพศหญิงและเพศชาย ทั้งที่เรียนอยู่ในสาขาเดียวกันและต่างสาขาซึ่งนักศึกษาอยู่ในช่วงวัยรุ่น โดยธรรมชาติทั้งเพศชายและเพศหญิง มีความต้องการคบหาสมาคมกับเพื่อนทั้งเพื่อนเพศเดียวกันและเพื่อนต่างเพศ ดังนั้นการคบเพื่อนจึงมีความสำคัญต่อชีวิตวัยรุ่นเป็นอย่างมาก (สุรัชย์ เจ็ดพี่น้องร่วมใจ 2544 : 29) เพราะนอกจากครอบครัวแล้ววัยรุ่นจะมีความใกล้ชิดกับเพื่อนมากที่สุด จากการศึกษาของ กิตติกร มีทรัพย์ (2527 : 237 - 238, อ้างถึงใน บำเพ็ญ วังเงิน 2541 : 18) สรุปว่า อิทธิพลของกลุ่มเพื่อนที่มีต่อนักเรียนวัยรุ่น มีทั้งดีและไม่ดี กลุ่มเพื่อนมีอิทธิพลต่อการเรียนของนักเรียนวัยรุ่น หลายด้าน เช่น ถ้าคบเพื่อนที่เป็นกลุ่มสนใจการเรียนก็จะชักนำกันให้สนใจการเรียน ขยัน อดทน และชวนช่วยแสวงหาความรู้ เพิ่มเติมทำให้ประสบความสำเร็จในการเรียน นอกจากนี้นักศึกษาส่วนใหญ่มีคะแนนเฉลี่ยสะสมสูงกว่า 3.00 คิดเป็นร้อยละ 47.28 ซึ่งผลการเรียนเป็นเครื่องชี้ความสามารถของนักเรียนในการศึกษาเล่าเรียนและการสนใจเรียน ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของ ลดาวัลย์ พรอนัน-ตชัย (2548 : 21) สรุปว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนมีความสำคัญต่อนิสัยทางการเรียน หากนิสัยทางการเรียนดีก็ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

นักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงมีนิสัยและทัศนคติในการเรียนที่ดีกว่า นักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ ด้วยเหตุผลดังกล่าวข้างต้นจึงทำให้พฤติกรรมเสี่ยงด้านการเรียนโดยรวมและรายด้าน ได้แก่ ด้านนิสัยการเรียนที่ไม่ดี ด้านการคบเพื่อนที่ไม่สนใจการเรียน และด้านหนีเรียน อยู่ในระดับน้อย

2. ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบความแตกต่างของพฤติกรรมเสี่ยงด้านการเรียน ของนักศึกษาวิทยาลัยเทคนิคราชบุรี จำแนกตามข้อมูลส่วนบุคคล ได้แก่ เพศ ระดับการศึกษา ประเภทวิชาที่กำลังศึกษา ลักษณะการพักอาศัย ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และรายได้ของนักศึกษา สามารถอภิปรายตามสมมติฐานการวิจัยได้ดังนี้

2.1 จากสมมติฐานข้อที่ 1 ที่ว่านักศึกษาที่มีเพศต่างกัน มีพฤติกรรมเสี่ยงด้านการเรียนแตกต่างกัน ผลการวิเคราะห์พบว่า นักศึกษาที่มีเพศต่างกันมีพฤติกรรมเสี่ยงด้านการเรียนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 จึงสอดคล้องกับสมมติฐานโดยนักศึกษาเพศชายมีพฤติกรรมเสี่ยงด้านการเรียนสูงกว่านักศึกษาเพศหญิง ($\bar{X} = 2.256$ และ 1.962 ตามลำดับ) ทั้งนี้อธิบายได้ว่าเนื่องจากนักศึกษาส่วนใหญ่เป็นเพศชายร้อยละ 54.89 และส่วนใหญ่เป็นนักศึกษา ระดับ ปวช.1 ร้อยละ 29.08 ซึ่งเป็นนักเรียนใหม่ย่อมมีปัญหาในการปรับตัวกับสภาพแวดล้อมใหม่จากระบบการเรียนระดับมัธยมศึกษาที่มีครูประจำชั้นคอยดูแลใกล้ชิด มาสู่ระบบการเรียนสายอาชีพที่ค่อนข้างเป็นอิสระและต้องพึ่งตนเอง รับผิดชอบตนเองในการเรียน การคบเพื่อนใหม่ ระบบการเรียนมีเวลาว่างมากขึ้น อีกทั้งสถานศึกษาอยู่ใกล้ศูนย์การค้าและแหล่งบันเทิงมากมาย ซึ่งสิ่งนี้นักศึกษาต้องเผชิญดังกล่าวมีผลต่อพฤติกรรมด้านการเรียนของนักศึกษาหากไม่สามารถปรับตัว เช่น เพื่อนชวนไปเที่ยว เล่นเกมส์ ดื่มสุรา หนีเรียน ฯลฯ จึงเป็นเหตุให้มีพฤติกรรมเสี่ยงด้านการเรียน และจากการศึกษางานวิจัยที่ผ่านมามักพบว่านักศึกษาเพศชายจะมีพฤติกรรมเสี่ยงด้านการเรียนสูงกว่านักศึกษาเพศหญิง เนื่องจากช่วงวัยรุ่นเพศชายมีสิ่งแวดล้อมที่สนใจในทางไม่ดีมากมาย เช่น การสูบบุหรี่ ยาเสพติดและการเล่นการพนัน การคบเพื่อนเกเร ฯลฯ ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของ ชุมมาศ กัลยา (2530 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อเจตคติ เกี่ยวกับการประพฤติตนไม่เหมาะสมเกี่ยวกับสภาพและวัยของนักเรียนในกรุงเทพมหานคร พบว่า นักเรียนชายมีการประพฤติตนไม่เหมาะสมกับสภาพและวัยสูงกว่านักเรียนหญิง และสอดคล้องกับการศึกษาของ อภิรัฐ จันทรเทพ (2546 : 98) ที่ศึกษาปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมปัญหาของนักเรียนวัยรุ่นระดับมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษาในจังหวัดขอนแก่น พบว่า เพศชายมีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมปัญหาวัยรุ่น เช่น หนีเรียน, การมาโรงเรียนสาย

2.2 จากสมมติฐานข้อที่ 2 ที่ว่านักศึกษาที่มีระดับการศึกษาต่างกันมีพฤติกรรมเสี่ยงด้านการเรียนแตกต่างกัน ผลการวิเคราะห์พบว่านักศึกษาที่มีระดับการศึกษาต่างกัน มีพฤติกรรมเสี่ยงด้านการเรียนไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐาน อธิบายได้ว่า นักศึกษาที่กำลังศึกษาในระดับ ปวช. และ ปวส. อยู่ในช่วงวัยรุ่น ซึ่งมีอายุอยู่ระหว่าง 15-19 ปี เป็นวัยแห่งหัวเลี้ยวหัวต่อของชีวิต ผลลัพธ์ของพฤติกรรมในวัยนี้จะมีผลต่อบุคคลในระยะยาวทั้งด้านการเรียน การทำงาน เจตคติที่มีต่อสิ่งต่างๆ ในสังคม ความสับสนในบทบาท จึงอาจทำให้วัยรุ่นไม่รู้ว่า การปฏิบัติตัวอย่างไรจึงจะเหมาะสม เป็นวัยแห่งการเปลี่ยนแปลง ทั้งร่างกาย อารมณ์ สังคมและสติปัญญา จากการศึกษาของ มธุรส วงศ์คุณันดร (2547 : 2) สรุปว่า โดยธรรมชาติวัยรุ่นต้องการเป็นอิสระ ต้องการเป็นตัวของตัวเอง มักจะใช้อารมณ์เหนือเหตุผล ใจร้อนวู่วาม เชื่อเพื่อนและคนอื่นมากกว่าคนในครอบครัว ง่ายต่อการถูกชักจูง ไม่ว่าจะเป็นเรื่องการเรียนรู้ หรือการคบเพื่อน นอกจากนี้นักศึกษาทั้งระดับปวช.และปวส. มีสภาพแวดล้อมในการเรียนคล้ายคลึงกัน ไม่ว่าจะเป็นกิจกรรมที่โรงเรียนจัดให้กับนักศึกษา เพื่อน ครู และระบบการเรียน ดังนั้นนักศึกษา ระดับปวช. และ ปวส. ซึ่งเป็นวัยรุ่นจึงมีพฤติกรรมเสี่ยงด้านการเรียนไม่แตกต่างกัน

2.3 จากสมมติฐานข้อที่ 3 ที่ว่านักศึกษาที่มีประเภทวิชาที่กำลังศึกษาต่างกัน มีพฤติกรรมเสี่ยงด้านการเรียนแตกต่างกัน ผลการวิเคราะห์พบว่ากลุ่มที่มีความแตกต่างกันคือช่างอุตสาหกรรม คหกรรมและพาณิชยกรรม ซึ่งแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จึงสอดคล้องกับสมมติฐาน ทั้งนี้ นักศึกษาช่างอุตสาหกรรม มีพฤติกรรมเสี่ยงด้านการเรียน สูงกว่า คหกรรมและพาณิชยกรรม ($\bar{X} = 2.253, 1.915$ และ 1.973 ตามลำดับ) สามารถอธิบายได้ว่าการเรียนสายอาชีพแต่ละประเภทวิชาสามารถรับผู้สมัครเข้าศึกษาต่อได้จำนวนจำกัด ผู้สมัครส่วนใหญ่ที่เป็นเพศชายมีค่านิยมในการสมัครเข้าศึกษาในประเภทวิชาช่างอุตสาหกรรมเป็นอันดับ 1 ซึ่งสาขาที่มีจำนวนผู้สมัครสูงเช่น สาขาช่างยนต์ สาขาช่างไฟฟ้ากำลัง สาขาอิเล็กทรอนิกส์ ทำให้มีการสอบแข่งขันกันสูงและผู้ที่มีความสามารถสอบเข้าเรียนได้ส่วนใหญ่มิผลการเรียนดี มีความตั้งใจเรียนซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของ ลดาวัลย์ พรอนันตชัย (2548 : 21) ที่กล่าวว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนมีความสำคัญต่อนิสัยการเรียน นักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงมีนิสัยและทัศนคติในการเรียนดีกว่า นักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ ส่วนผู้ที่มีผลการเรียนต่ำจะสอบคัดเลือกได้ในสาขาวิชาที่มีผู้เลือกเรียนน้อย ทำให้นักศึกษาได้เรียนในสาขาที่ตนไม่ชอบหรือไม่ถนัดส่งผลให้ไม่สนใจเรียน จึงทำให้นักศึกษาที่เรียนบางสาขาวิชาที่อยู่ในประเภทวิชาช่างอุตสาหกรรมมีพฤติกรรมเสี่ยง ด้านการเรียนสูงกว่าประเภทวิชาอื่น ส่วนนักศึกษาที่มีประเภทวิชาพาณิชยกรรมมีพฤติกรรมเสี่ยงด้านการเรียนรองลงมา เนื่องจากการเรียนประเภทวิชานี้เป็นที่ยอมรับและความต้องการของผู้สมัครเช่นเดียวกับประเภทวิชาช่างอุตสาหกรรมต่างกันที่ประเภทวิชานี้

ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิงจำนวนมากผู้สมัครต้องมีความรู้ความสามารถเฉพาะในแต่ละสาขา เช่น สาขาการบัญชี ผู้เรียนควรมีความสามารถด้านการคำนวณเป็นหลัก สาขาคอมพิวเตอร์ธุรกิจควรมีความสามารถด้านคอมพิวเตอร์เป็นหลัก เป็นต้น ดังนั้นเมื่อนักศึกษาผ่านการคัดเลือกเข้ามาเรียน ส่วนหนึ่งสามารถปรับตัวได้กับการเรียนแต่นักศึกษาบางส่วนปรับตัวไม่ได้ เกิดความเครียดหรือ สับสนประกอบกับนักศึกษาส่วนใหญ่อยู่ในระดับ ปวช.1 ซึ่งเป็นช่วงวัยรุ่น ที่ผ่านการเข้มงวด กวดขันเรื่องกฎระเบียบมาจากโรงเรียนเดิม มาพบการเรียนที่ค่อนข้างเป็นอิสระและพบเพื่อนใหม่ หากเป็นนักศึกษาที่ขาดความเชื่อมั่นในตนเอง ไม่สามารถแยกความถูกต้องเหมาะสมในการปฏิบัติ ตนด้านการเรียนได้ จะตามเพื่อนไปกระทำการที่ไม่เหมาะสมได้ รวมทั้งการคบเพื่อนต่างเพศด้วยจึง เกิดปัญหาตามมาเช่น หนีเรียน มีความสัมพันธ์กับเพื่อนต่างเพศก่อนวัยอันควร ตั้งครรภ์ เป็นต้น จึง เป็นสาเหตุให้ประเภทวิชานี้มีพฤติกรรมเสี่ยงด้านการเรียนรอลงมา ส่วนประเภทวิชาเกษตรกรรมมี จำนวนผู้เลือกเรียนน้อยบางส่วนไม่ชอบเรียนในสาขานี้แต่สอบสาขาที่ตนต้องการไม่ได้จึงต้องเรียน แม้จะมีปัญหาบ้างแต่เนื่องจากมีผู้เรียนจำนวนน้อยทำให้ครูที่รับผิดชอบสามารถดูแลได้อย่างทั่วถึง จึงมีพฤติกรรมเสี่ยงด้านการเรียนน้อยกว่าประเภทวิชาที่กล่าวมา

2.4 จากสมมติฐานข้อที่ 4 ที่ว่านักศึกษาที่มีลักษณะการพักอาศัยต่างกันมี พฤติกรรมเสี่ยงด้านการเรียนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จึงสอดคล้องกับ สมมติฐาน โดยนักศึกษาที่พักอาศัยอยู่กับญาติมีพฤติกรรมเสี่ยงด้านการเรียนสูงสุด รองลงมาคือพัก อาศัยอยู่กับบิดามารดา และพักอาศัยอยู่หอพักหรือคนรู้จัก ($\bar{X} = 2.354, 2.113, 1.972$ ตามลำดับ) อธิบายได้ว่า การที่นักศึกษาพักอาศัยอยู่กับญาติ หากได้รับการดูแลเอาใจใส่อย่างใกล้ชิดจากญาติ ก็ เปรียบเสมือนดาบสองคม กับนักศึกษา ซึ่งอยู่ในช่วงวัยรุ่น ที่มีความเปลี่ยนแปลงทั้งด้านร่างกาย อารมณ์ ฯลฯ และต้องการความอิสระ ชอบอยู่ตามลำพัง เมื่อนักศึกษาได้รับการดูแลเอาใจใส่อย่าง ใกล้ชิดจากญาติอาจทำให้นักศึกษารู้สึกเกรงใจ สับสน วิดกกังวล อึดอัด จนเกิดความเครียด ต้องหา ทางออกด้วยการคบเพื่อน หากคบเพื่อนไม่ดีก็เกิดปัญหาตามมา แต่ถ้าหากนักศึกษาได้รับการดูแล เอาใจใส่จากญาติไม่เหมาะสม เมื่อนักศึกษาเกิดปัญหาไม่สามารถขอคำปรึกษาได้ ย่อมส่งผลกระทบต่อ นักศึกษาด้านการเรียนเช่นกัน จึงทำให้นักศึกษามีพฤติกรรมเสี่ยงสูงเมื่อพักอาศัยอยู่กับญาติ ส่วน นักศึกษาที่พักอาศัยอยู่กับบิดาและหรือมารดา แม้จะได้รับความรักความอบอุ่นจากบิดาและหรือ มารดา แต่ในสภาพเศรษฐกิจในปัจจุบัน ทำให้บิดามารดาต้องไปประกอบอาชีพนอกบ้าน มีผลต่อ การการดูแลเอาใจใส่นักศึกษาลดน้อยลง นักศึกษาจึงหันไปสนใจเพื่อน และให้ความสำคัญของ เพื่อนมากกว่าบิดามารดา หากคบเพื่อนไม่ดีส่งผลกระทบต่อพฤติกรรมที่มีปัญหาด้านการเรียนตาม มาเช่นกัน ส่วนกรณีนักศึกษาพักอาศัยอยู่หอพักหรือคนรู้จัก มีพฤติกรรมเสี่ยงด้านการเรียนน้อยที่สุด อาจเนื่องมาจากธรรมชาติของนักศึกษาซึ่งอยู่ในช่วงวัยรุ่นซึ่งสุชา จันทน์เฒ (2548 : 39) กล่าวว่า

เด็กมีความต้องการเป็นอิสระภาพและการเป็นตัวของตัวเอง ชอบอยู่ตามลำพัง มีห้องอยู่เป็นสัดส่วน มีของใช้ส่วนตัวและต้องการพบกับสิ่งแวดล้อมที่แตกต่างไปจากบ้าน มีหลายสิ่งหลายอย่างที่นาค้นหาเรียนรู้ ทำให้วัยรุ่นเกิดความตื่นเต้นและมีความสุขที่ได้อยู่กับเพื่อนในวัยเดียวกัน จึงทำให้นักศึกษามีพฤติกรรมเสี่ยงด้านการเรียนดังกล่าวน้อยลง

2.5 จากสมมติฐานข้อที่ 5 ที่ว่านักศึกษาที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่างกันมีพฤติกรรมเสี่ยงด้านการเรียนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.05 จึงสอดคล้องกับสมมติฐาน อธิบายได้ว่า ผลการเรียนเป็นเครื่องชี้ความสามารถของนักศึกษาในการศึกษาเล่าเรียนจากการศึกษาของ ทศพร อันสงคราม (2544 : 4, อ้างถึงใน สมลักษณ์ ขาวเจริญ 2548 : 1) ที่พบว่า ปัญหาของนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำนักเรียนจะรู้สึกท้อแท้ เบื่อหน่าย ไม่มีเป้าหมายในการเรียน ขาดความกระตือรือร้น และไม่เห็นความสำคัญของการเรียน ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของ ปนัดดา เพ็ชรสิงห์ (2530, อ้างถึงใน อภิรัฐ จันทรเทพ 2546 : 101) พบว่า ปัญหาการหนีโรงเรียนของนักเรียนวัยรุ่น เกิดจากปัญหาส่วนตัวที่เกี่ยวข้องกับการมีผลการเรียนไม่ดี ทำให้เบื่อการเรียน มักชอบเที่ยวเตร่ ตามย่านศูนย์การค้า ชอบสูบบุหรี่ ดื่มสุรา และเล่นการพนัน ส่วนนักศึกษาที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง ย่อมเกิดความภาคภูมิใจในตนเอง มีความมั่นใจในความสามารถของตน ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของ ปราณี เพ็ชรศิริ (2549 : 50) สรุปว่า นักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง มีนิสัยทางการเรียนที่ดีกว่านักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ

2.6 จากสมมติฐานข้อที่ 6 ที่ว่า นักศึกษาที่มีรายได้ต่างกัน มีพฤติกรรมเสี่ยงด้านการเรียนแตกต่างกัน ผลวิเคราะห์พบว่านักศึกษาที่มีรายได้ต่างกัน มีพฤติกรรมเสี่ยงด้านการเรียนไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐาน อธิบายได้ว่านักศึกษาที่เลือกเรียนสาขาอาชีพส่วนใหญ่มุ่งหวังเมื่อสำเร็จการศึกษาในระดับ ปวช. หรือ ปวส. จะทำงานประกอบอาชีพช่วยเหลือครอบครัวมากกว่าศึกษาต่อในระดับที่สูงขึ้น ซึ่งนักศึกษาส่วนใหญ่ได้รับรายได้จากบิดามารดาหรือผู้ปกครองมาไม่มากนักจึงไม่สามารถที่จะใช้จ่ายได้อย่างฟุ่มเฟือยและนักศึกษามีความเข้าใจสภาพเศรษฐกิจของตนเองและครอบครัวว่าต้องช่วยพ่อแม่หรือผู้ปกครองประหยัด จึงอาจส่งผลให้นักศึกษาที่มีรายได้ต่างกันมีพฤติกรรมเสี่ยงด้านการเรียนไม่แตกต่างกัน สอดคล้องกับการศึกษาของ รัชนิกร เศรษฐ (2532 :100, อ้างถึงใน สุทธิณี กล้ากล่อมจิตร 2547 : 132) สรุปว่า วัยรุ่นต้องทำความเข้าใจและปฏิบัติให้ได้ว่าหน้าที่อันแท้จริงของวัยรุ่นคือ รั้งเรียนหนังสือ ช่วยพ่อแม่ประหยัด รู้ว่าสิ่งใดควรทำไม่ควรทำ สิ่งใดควรบริโภค สิ่งใดไม่ควรบริโภค ไม่ทำตัวฟุ้งเฟ้อฟุ่มเฟือย เหน่อเหิม และที่สำคัญที่สุดคือไม่สร้างความเดือดร้อนให้กับฐานะทางเศรษฐกิจและสุขภาพจิตของครอบครัว

3. ผลการวิเคราะห์ตัวแปรอิสระ การเห็นคุณค่าในตนเอง จุดมุ่งหวังในอนาคตและการสนับสนุนทางสังคมจากบิดามารดา ผู้ปกครอง ครู และเพื่อน ที่สามารถทำนายพฤติกรรมเสี่ยงด้านการเรียน ด้านนิสัยการเรียนที่ไม่ดี ของนักศึกษาวิทยาลัยเทคนิคราชบุรี สามารถอภิปรายผลตามสมมติฐานการวิจัยข้อที่7 ดังนี้

ผลการวิเคราะห์พบว่า การเห็นคุณค่าในตนเอง และ จุดมุ่งหวังในอนาคตสามารถร่วมกันทำนายพฤติกรรมเสี่ยงด้านการเรียน ด้านนิสัยการเรียนที่ไม่ดีของนักศึกษา ได้ร้อยละ 22.90 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 ซึ่งผลการศึกษาครั้งนี้ สอดคล้องกับสมมติฐานโดยสามารถอภิปรายได้ดังนี้

การเห็นคุณค่าในตนเอง เป็นตัวแปรที่ได้รับคัดเลือกเข้าสู่สมการเป็นลำดับที่ 1 สามารถทำนายพฤติกรรมเสี่ยงด้านการเรียน ด้านนิสัยการเรียนที่ไม่ดีของนักศึกษา ได้ร้อยละ 19.10 เมื่อพิจารณาความสัมพันธ์ พบว่า การเห็นคุณค่าในตนเอง มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมเสี่ยงด้านการเรียน ด้านนิสัยการเรียนที่ไม่ดีอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .001 แสดงว่านักศึกษาที่มีการเห็นคุณค่าในตนเองสูง จะมีพฤติกรรมเสี่ยงด้านการเรียน ด้านนิสัยการเรียนไม่ดีต่ำ ทั้งนี้อธิบายได้ว่า นักศึกษามีความรู้สึกว่าตนเองมีความสามารถในการทำกิจกรรมหรือการแก้ปัญหาต่างๆ ที่เกิดขึ้นเกี่ยวกับพฤติกรรมเสี่ยงด้านการเรียน ด้านนิสัยการเรียนที่ไม่ดี เพราะนักศึกษาประเมินความรู้สึกที่เกิดขึ้นของตนเองในด้านดีเกี่ยวกับความสามารถ การยอมรับ การนับถือ ความภาคภูมิใจ ความสำเร็จ ตลอดจนการยอมรับจากสังคม ดังนั้นการเห็นคุณค่าในตนเองเป็นปัจจัยหนึ่งที่เกี่ยวข้องและมีอิทธิพลต่อปัญหาพฤติกรรมเสี่ยงด้วย จากการพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ส่วนใหญ่มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก การเรียนของนักศึกษา หากนักศึกษาเห็นคุณค่าในตนเองแล้วก็จะสามารถป้องกันพฤติกรรมที่เป็นปัญหาการเรียนได้

จุดมุ่งหวังในอนาคต เป็นตัวแปรที่ได้รับการคัดเลือกเข้าสู่สมการเป็นลำดับที่ 2 สามารถทำนายพฤติกรรมเสี่ยงด้านการเรียน ด้านนิสัยการเรียนที่ไม่ดีได้เพิ่มขึ้นร้อยละ 3.80 ทั้งนี้การเห็นคุณค่าในตนเองและจุดมุ่งหวังในอนาคตสามารถร่วมกันทำนายพฤติกรรมเสี่ยงด้านการเรียน ด้านนิสัยการเรียนที่ไม่ดี ได้ร้อยละ 22.90 เมื่อพิจารณาความสัมพันธ์ พบว่า จุดมุ่งหวังในอนาคตมีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมเสี่ยงด้านการเรียน ด้านนิสัยการเรียนที่ไม่ดีอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .001 แสดงว่า เมื่อนักศึกษามีจุดมุ่งหวังในอนาคตสูง ก็มีแนวโน้มที่จะมีพฤติกรรมเสี่ยงด้านการเรียน ด้านนิสัยการเรียนที่ไม่ดีต่ำ ทั้งนี้อธิบายได้ว่าปัจจุบันการเรียนการสอนสาขาอาชีพได้รับการยอมรับจากสถานประกอบการเป็นอย่างมากเพราะเมื่อนักศึกษาสำเร็จการศึกษาสามารถทำงานได้ตรงกับความต้องการของสถานประกอบการ ดังนั้นผู้ที่เลือกเรียนสาขาอาชีพจึงมีความคาดหวังว่าเมื่อเรียนแล้วจะสำเร็จการศึกษาและมีงานทำ ดังนั้นผู้ที่มีจุดมุ่งหวัง

ดังกล่าวเมื่อเข้าเรียนจึงมีความตั้งใจเรียน มาเรียนสม่ำเสมอ เข้าเรียนตรงเวลา มีการวางแผนการเรียนที่ดีแก้ไขข้อบกพร่องด้านการเรียนของตนเอง ช่วยเหลือครูอาจารย์ เพื่อจะได้สำเร็จการศึกษาดังที่ตนตั้งใจไว้ ซึ่งสอดคล้องกับข้อมูลจากแบบสอบถามด้านการศึกษาที่ว่า “ข้าพเจ้าเชื่อว่าผลการเรียนจะเป็นอย่างไรขึ้นกับตัวเอง” มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.66$) “ข้าพเจ้าเชื่อว่าการศึกษจะทำให้มีงานทำที่มั่นคง” มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.53$) และ “ข้าพเจ้าตั้งใจเรียนเพื่อจะได้มีอนาคตที่ดี” มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.30$) ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของ ทิพวรรณ สุวรรณประเสริฐ (2541) สรุปว่า นักเรียนที่มีการคาดการณ์ไกล เห็นความสำคัญของผลดีผลเสียที่จะเกิดขึ้นในอนาคต และสามารถวางแผนปฏิบัติตนทางการเรียนได้ นักเรียนจะเห็นถึงความสำคัญทางการเรียน เห็นประโยชน์ของการตั้งใจเรียน เป็นผู้ที่มีความสามารถนำไปใช้ในการศึกษาต่อและประกอบอาชีพที่มีความมั่นคง

การสนับสนุนทางสังคมจากบิดามารดา ผู้ปกครอง ครู และเพื่อน ไม่สามารถทำนายพฤติกรรมเสี่ยงด้านการเรียน ด้านนิสัยการเรียนที่ไม่ดี ของนักศึกษาได้ ถึงแม้การสนับสนุนทางสังคมจากบิดามารดา ผู้ปกครอง ครู และเพื่อน จะมีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมเสี่ยงด้านการเรียน ด้านนิสัยการเรียนที่ไม่ดี ทั้งนี้เนื่องจากนักศึกษาที่เลือกเรียนสายอาชีพเพราะรับรู้ความสามารถทางการเรียนของตนมีผลการเรียนต่ำโดยเฉพาะในรายวิชาพื้นฐาน หากเรียนต่อสายสามัญก็เกรงว่าจะสอบแข่งขันไม่ได้ จากการศึกษาของมอร์ริส (Morris 1961 : 23) พบว่านักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงจะมีคะแนนนิสัยในการเรียนและทัศนคติในการเรียนสูงกว่านักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ต่ำ ถึงแม้ว่าเมื่อศึกษาในระดับ ปวช. นักศึกษาส่วนใหญ่จะมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนคะแนนเฉลี่ยสะสมสูงกว่า 3.00 ร้อยละ 47.3 จากการศึกษาของ ฮิลเดรท (Hildreth:1966, อ้างถึงใน นุศรา สรรพกิจกำจร 2539) พบว่า เด็กฉลาดที่ไม่ประสบความสำเร็จทางการเรียนนั้นมีสาเหตุเนื่องมาจากมีนิสัยการเรียนที่ไม่ดี ขาดความสนใจในการเรียน แม้นักศึกษาจะได้รับการสนับสนุนทางสังคมด้านอารมณ์ ด้านวัตถุ และด้านข้อมูลข่าวสาร จากบิดามารดา ผู้ปกครอง ครู และเพื่อน มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.78$, $\bar{X} = 3.65$ และ $\bar{X} = 3.74$ ตามลำดับ) ดังนั้นการสนับสนุนทางสังคมจากบิดามารดา ผู้ปกครอง ครู และเพื่อน จึงไม่สามารถทำนายพฤติกรรมเสี่ยงด้านการเรียน ด้านนิสัยการเรียนที่ไม่ดีของนักศึกษาได้

4. ผลการวิเคราะห์ตัวแปรอิสระ การเห็นคุณค่าในตนเอง จุดมุ่งหวังในอนาคตและการสนับสนุนทางสังคมจากบิดามารดา ผู้ปกครอง ครู และเพื่อน เป็นปัจจัยป้องกันพฤติกรรมเสี่ยงด้านการเรียน ด้านการหนีเรียนของนักศึกษาวิทยาลัยเทคนิคราชบุรี สามารถอภิปรายผลตามสมมติฐานการวิจัยข้อที่ 8 ดังนี้

ผลการวิเคราะห์พบว่า จุดม่งหวังในอนาคตและการสนับสนุนทางสังคมจากบิดามารดา ผู้ปกครอง ครู และเพื่อน เป็นตัวแปรที่เข้าสมการทำนาย โดยสามารถร่วมกันทำนายพฤติกรรมเสี่ยงด้านการเรียน ด้านการหนีเรียนของนักศึกษา ได้ร้อยละ 6.00 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 ซึ่งผลการศึกษากครั้งนี้ สอดคล้องกับสมมติฐานโดยสามารถอภิปรายได้ดังนี้

จุดม่งหวังในอนาคต เป็นตัวแปรที่ได้รับคัดเลือกเข้าสู่สมการเป็นลำดับที่ 1 สามารถทำนายพฤติกรรมเสี่ยงด้านการเรียน ด้านการหนีเรียน ได้ร้อยละ 3.80 เมื่อพิจารณาความสัมพันธ์ พบว่า จุดม่งหวังในอนาคต มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมเสี่ยงด้านการเรียน ด้านการหนีเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .01 ทั้งนี้อธิบายได้ว่าเมื่อนักศึกษามีจุดม่งหวังในอนาคตสูง จะทำให้พฤติกรรมเสี่ยงด้านการเรียน ด้านการหนีเรียนต่ำ เนื่องจากนักศึกษาอยู่ในช่วงวัยรุ่น เป็นวัยแห่งการเปลี่ยนแปลงทั้งด้านร่างกายและจิตใจ เช่น การเปลี่ยนแปลงด้านขนาดน้ำหนัก ของร่างกาย การเปลี่ยนแปลงความสนใจ ความไม่มั่นใจเกี่ยวกับตนเอง ในช่วงนี้ วัยรุ่นชายและวัยรุ่นหญิงจะเริ่มวางแผนเกี่ยวกับอนาคตของตนเอง ในด้านการศึกษาและอาชีพ (เนตรชนก พุ่มพวง 2546:22) และเมื่อพิจารณาจุดม่งหวังในอนาคตด้านการศึกษา “แม้การเรียนบางครั้งจะน่าเบื่อแต่ข้าพเจ้าก็ไม่ยอมแพ้” มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.96$) และ “ข้าพเจ้าพยายามตั้งใจเรียนเพื่อจะได้ประสบความสำเร็จตามที่มุ่งหวังไว้” มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.30$) และเมื่อพิจารณาจุดม่งหวังในอนาคตด้านอาชีพ “ข้าพเจ้ามุ่งหวังจะประกอบอาชีพตามที่ได้เรียนมา” มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.06$) และ “ข้าพเจ้าตั้งใจเรียนเพื่อให้พ่อแม่ภูมิใจ” มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.50$) จากการที่นักศึกษามีจุดม่งหวังในสิ่งเหล่านี้สูง ซึ่งเป็นผลมาจากความมุ่งมั่นของตนเอง และผู้ปกครอง จะทำให้นักศึกษา มีความตั้งใจเรียน หมั่นฝึกทบทวนบทเรียน ทำการบ้านที่ครูมอบหมาย สนใจต่อการสอนของครู พฤติกรรมดังกล่าวจะทำให้ นักศึกษามีการหนีเรียนต่ำ

การสนับสนุนทางสังคมจากบิดามารดา ผู้ปกครอง ครู และเพื่อน เป็นตัวแปรที่ได้รับการคัดเลือกเข้าสู่สมการเป็นลำดับที่ 2 สามารถทำนายพฤติกรรมเสี่ยงด้านการเรียน ด้านการหนีเรียนได้เพิ่มขึ้นร้อยละ 2.20 โดยจุดม่งหวังในอนาคต และการสนับสนุนทางสังคมจากบิดามารดา ผู้ปกครอง ครู และเพื่อน สามารถร่วมกันทำนายพฤติกรรมเสี่ยงด้านการเรียน ด้านการหนีเรียนได้ร้อยละ 6.00 เมื่อพิจารณาความสัมพันธ์พบว่า การสนับสนุนทางสังคมจากบิดามารดา ผู้ปกครอง ครู และเพื่อน ไม่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมเสี่ยงด้านการเรียน ด้านการหนีเรียน แต่เมื่อพิจารณาความสัมพันธ์ระหว่างจุดม่งหวังในอนาคตกับการสนับสนุนทางสังคมจากบิดามารดา ผู้ปกครอง ครู และเพื่อน พบว่ามีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .01 ($r = .585$) ทั้งนี้อธิบายได้ว่านักศึกษาได้รับ การสนับสนุนทางสังคมจากบิดามารดา ผู้ปกครอง ครู และเพื่อน

อยู่ในระดับมากการที่บุคคลเชื่อว่าตนมีบุคคลรอบข้างคอยให้กำลังใจ ช่วยเหลือในด้านข้อมูล ข่าวสารหรือวัตถุดิบของ เมื่อมีปัญหาด้านการเรียน มักไม่เลือกวิธีการหนีเรียนมาใช้แก้ปัญหา เพราะการหนีเรียนไม่ได้ทำให้ปัญหาด้านการเรียนลดลง การที่นักศึกษาได้รับความรัก ความเอาใจใส่ จากบิดามารดา ผู้ปกครอง ครูและเพื่อน ทำให้มีกำลังใจต่อสู้อุปสรรคที่เกิดจากการเรียนรวมทั้งได้รับความช่วยเหลือและสนับสนุนด้านการเงิน วัสดุ อุปกรณ์การเรียนรวมทั้งคำแนะนำต่างๆ เกี่ยวกับการเรียน ทำให้นักศึกษามีความพร้อม และเกิดความมั่นใจที่จะแก้ปัญหาหรืออุปสรรคที่เกิดขึ้นจากการเรียนให้สำเร็จ

การเห็นคุณค่าในตนเอง เป็นตัวแปรที่ไม่ได้รับการคัดเลือกเข้าสู่สมการ อาจอธิบายได้จากการพิจารณาความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระด้วยกัน พบว่า การเห็นคุณค่าในตนเอง เป็นตัวแปรที่มีความสัมพันธ์กับจุดมุ่งหวังในอนาคต อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ($r = .593$) ซึ่งเมื่อจุดมุ่งหวังในอนาคตเป็นตัวทำนายที่ได้รับการคัดเลือกเข้าสู่สมการแล้ว จึงมีผลทำให้สัมประสิทธิ์ถดถอยของการเห็นคุณค่าในตนเองต่ำลง จึงไม่สามารถร่วมทำนายพฤติกรรมเสี่ยงด้านการเรียน ด้านการหนีเรียนได้

5. ผลการวิเคราะห์ตัวแปรอิสระ การเห็นคุณค่าในตนเอง จุดมุ่งหวังในอนาคตและการสนับสนุนทางสังคมจากบิดามารดา ผู้ปกครอง ครู และเพื่อน เป็นปัจจัยป้องกันพฤติกรรมเสี่ยงด้านการเรียน ด้านการคบเพื่อนที่ไม่สนใจการเรียนของนักศึกษาวิทยาลัยเทคนิคราชบุรี สามารถอภิปรายผลตามสมมติฐานการวิจัยข้อที่ 9 ดังนี้

ผลการวิเคราะห์พบว่า จุดมุ่งหวังในอนาคต เป็นตัวแปรที่เข้าสู่สมการทำนาย โดยสามารถทำนายพฤติกรรมเสี่ยงด้านการเรียน ด้านการคบเพื่อนที่ไม่สนใจการเรียนของนักศึกษา ได้ร้อยละ 3.60 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 ซึ่งผลการศึกษครั้งนี้ สอดคล้องกับสมมติฐาน โดยสามารถอภิปรายได้ดังนี้

จุดมุ่งหวังในอนาคต เป็นตัวแปรที่ได้รับการคัดเลือกเข้าสู่สมการเพียงตัวเดียวที่สามารถทำนายพฤติกรรมเสี่ยงด้านการเรียน ด้านการคบเพื่อนที่ไม่สนใจการเรียน เมื่อพิจารณาความสัมพันธ์ พบว่า จุดมุ่งหวังในอนาคต มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมเสี่ยงด้านการเรียน ด้านการคบเพื่อนที่ไม่สนใจการเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .05 แสดงว่า นักศึกษาที่มีจุดมุ่งหวังในอนาคตสูงจะมีพฤติกรรมเสี่ยงด้านการเรียน ด้านการคบเพื่อนที่ไม่สนใจการเรียนต่ำ ทั้งนี้ อธิบายได้ว่าหากนักศึกษามีความหวังหรือเชื่อว่าจะประสบความสำเร็จในอนาคตจะทำให้เกิดความมานะพยายามที่จะบรรลุเป้าหมายโดยเห็นความสำคัญของผลดีและผลเสียที่จะเกิดขึ้น ตลอดจนสามารถวางแผนและปฏิบัติตามแผนที่ได้วางไว้ ซึ่งจุดมุ่งหวังในอนาคตด้านการศึกษาของนักศึกษามีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.28$) จากการศึกษาของ กรรณิกา นาควัชร

(2535:บทคัดย่อ อ้างถึงใน นันทนา จันทรพิน 2545:49) พบว่า นักศึกษาส่วนใหญ่มีความคาดหวังทางการศึกษาสูงสุดในระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายหรือประกาศนียบัตรวิชาชีพเป็นส่วนใหญ่ แต่มีความใฝ่ฝันสูงสุดทางการศึกษาในระดับ ประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูงหรืออนุปริญญา

การเห็นคุณค่าในตนเอง ไม่สามารถทำนายพฤติกรรมเสี่ยงด้านการเรียน ด้านการคบเพื่อนที่ไม่สนใจการเรียนได้ ถึงแม้การเห็นคุณค่าในตนเองมีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมเสี่ยงด้านการเรียน ด้านการคบเพื่อนที่ไม่สนใจการเรียน ทั้งนี้เนื่องจากการเห็นคุณค่าในตนเองของบุคคลจะมีสูงหรือต่ำเริ่มจากบิดามารดาเพราะให้การอบรมเลี้ยงดูอย่างใกล้ชิดหากบิดาให้ความรักความอบอุ่น บุคคลย่อมเกิดความมั่นใจ กล้าแสดงออก ซึ่งส่งผลถึงการเห็นคุณค่าในตนเองสูงตามไปด้วยและ ส่งเสริมให้ตนเองเกิดความเพียรพยายามในการสร้างความสำเร็จตามเป้าหมาย เมื่อศึกษาในระดับสูงขึ้นความใกล้ชิดกับครอบครัวเริ่มห่างไกลนักศึกษาต้องปรับตัวกับสิ่งแวดล้อมทั้งสถานศึกษา เพื่อน ครู หากนักศึกษาปรับตัวได้ ก็จะมีความสุขในการศึกษาเล่าเรียนและประสบความสำเร็จ หากปรับตัวไม่ได้ก็จะเกิดความเครียด วิตกกังวล ขาดความมั่นใจ การเห็นคุณค่าในตนเองก็จะลดต่ำลง ทำให้เกิดพฤติกรรมเสี่ยงต่อการเรียน ดังนั้น การเห็นคุณค่าในตนเองจึงไม่สามารถทำนายพฤติกรรมเสี่ยงด้านการเรียน ด้านการคบเพื่อนที่ไม่สนใจการเรียน

การสนับสนุนทางสังคมจากบิดามารดา ผู้ปกครอง ครู และเพื่อน ไม่สามารถทำนายพฤติกรรมเสี่ยงด้านการเรียน ด้านการคบเพื่อนที่ไม่สนใจการเรียนได้ ทั้งนี้เนื่องจากการสนับสนุนทางสังคมจากบิดามารดา ผู้ปกครอง ครู และเพื่อน กับ พฤติกรรมเสี่ยงด้านการเรียน ด้านการคบเพื่อนที่ไม่สนใจการเรียนไม่มีความสัมพันธ์กัน ถึงแม้ บิดามารดา ผู้ปกครอง ครู และเพื่อนจะให้การสนับสนุนด้านความรัก ความเข้าใจ การเงิน วัสดุอุปกรณ์ ข้อมูลและคำแนะนำ ตักเตือน ด้านการเรียนกับนักศึกษา เพราะนักศึกษายู่ในช่วงวัยรุ่น ที่มีการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมหลายด้าน ซึ่งวัยนี้จะให้ความสำคัญกับกลุ่มเพื่อนมากกว่าครอบครัว ดังนั้นหากนักศึกษาคบเพื่อนที่ไม่สนใจการเรียน ก็จะส่งผลให้นักศึกษาประสบความสำเร็จในการเรียน แต่หากนักศึกษาคบเพื่อนที่ไม่สนใจในการเรียน ซักชวนกันเที่ยวเตร่ ขาดเรียน ก็จะเกิดปัญหาด้านการเรียน จะเห็นได้ว่าการสนับสนุนทางสังคมจากบิดามารดา ผู้ปกครอง ครู และเพื่อน ไม่สามารถทำนายพฤติกรรมเสี่ยงด้านการเรียน ด้านการคบเพื่อนที่ไม่สนใจการเรียน

6. ผลการวิเคราะห์ตัวแปรอิสระ การเห็นคุณค่าในตนเอง จุดมุ่งหวังในอนาคตและการสนับสนุนทางสังคมจากบิดามารดา ผู้ปกครอง ครู และเพื่อน เป็นปัจจัยป้องกันพฤติกรรมเสี่ยงด้านการเรียน โดยรวมของนักศึกษาวิทยาลัยเทคนิคราชบุรี สามารถอภิปรายผลตามสมมติฐานการวิจัย ข้อที่ 10 ดังนี้

ผลการวิเคราะห์พบว่า จุดมุ่งหวังในอนาคต เป็นตัวแปรที่เข้าสมการทำนาย โดยสามารถทำนายพฤติกรรมเสี่ยงด้านการเรียน โดยรวมของนักศึกษา ได้ร้อยละ 7.80 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งผลการศึกษาค้างนี้ สอดคล้องกับสมมติฐานโดยสามารถอภิปรายได้ดังนี้

จุดมุ่งหวังในอนาคต เป็นตัวแปรที่ได้รับการคัดเลือกเข้าสมการเพียงตัวเดียวที่สามารถทำนายพฤติกรรมเสี่ยงด้านการเรียน โดยรวมของนักศึกษา เมื่อพิจารณาความสัมพันธ์พบว่า จุดมุ่งหวังในอนาคต มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมเสี่ยงด้านการเรียน โดยรวมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .01 ($r = -.280$) แสดงว่าเมื่อนักศึกษามีจุดมุ่งหวังในอนาคตสูง จะทำให้พฤติกรรมเสี่ยงด้านการเรียนโดยรวมของนักศึกษาลดลง ทั้งนี้อธิบายได้ว่า จุดมุ่งหวังในอนาคต มีบทบาทต่อพฤติกรรมของบุคคลมาตั้งแต่วัยเด็ก ซึ่งเป็นผลมาจากการได้รับการฝึกฝนในวัยเด็กจากบิดามารดา เพราะ บิดามารดาจะมีส่วนร่วมในการปลูกฝังความคาดหวังของเด็กต่อตัวเขา ทำให้เด็กรู้จักตนเอง รู้ว่าตนเองมีความสามารถเพียงใด และควรตั้งความคาดหวังไว้ในระดับใด จึงจะทำให้ตนเองสามารถวางแผนเป้าหมายทางการเรียนได้ประสบความสำเร็จตามศักยภาพของตน ผู้ที่มีความเชื่อหรือหวังในสิ่งที่ตนปรารถนาจะมีความมุ่งมั่น พยายามมากกว่าบุคคลที่ขาดความเชื่อมั่นหรือขาดความหวังในชีวิต ถึงแม้ตนเองจะพบอุปสรรคต่างๆก็สามารถไปสู่จุดหมายของตนเองได้

การเห็นคุณค่าในตนเอง ไม่สามารถทำนายพฤติกรรมเสี่ยงด้านการเรียนของนักศึกษาโดยรวม ถึงแม้จะมีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมเสี่ยงด้านการเรียน โดยรวมก็ตามอธิบายได้ว่า จากการพิจารณาความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระด้วยกันพบว่า การเห็นคุณค่าในตนเองมีความสัมพันธ์กับจุดมุ่งหวังในอนาคตอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ($r = .593$) เมื่อจุดมุ่งหวังในอนาคตเป็นตัวทำนายที่ได้รับการคัดเลือกเข้าสู่สมการแล้วมีผลทำให้สัมประสิทธิ์ถดถอยของการเห็นคุณค่าในตนเอง ต่ำลง จึงไม่สามารถร่วมทำนายพฤติกรรมเสี่ยงด้านการเรียนโดยรวมได้

การสนับสนุนทางสังคมจากบิดามารดา ผู้ปกครอง ครู และเพื่อน ไม่สามารถทำนายพฤติกรรมเสี่ยงด้านการเรียนของนักศึกษาโดยรวม ถึงแม้จะมีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมเสี่ยงด้านการเรียน โดยรวมก็ตามอธิบายได้ว่า จากการพิจารณาความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระด้วยกัน พบว่า การสนับสนุนทางสังคมจากบิดามารดา ผู้ปกครอง ครู และเพื่อนมีความสัมพันธ์กับจุดมุ่งหวังในอนาคตอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ($r = .585$) เมื่อจุดมุ่งหวังในอนาคตเป็นตัวทำนายที่ได้รับการคัดเลือกเข้าสู่สมการแล้วมีผลทำให้สัมประสิทธิ์ถดถอยของการสนับสนุนทางสังคมจากบิดามารดา ผู้ปกครอง ครู และเพื่อนต่ำลง จึงไม่สามารถร่วมทำนายพฤติกรรมเสี่ยงด้านการเรียนโดยรวมได้

ข้อเสนอแนะ

จากผลการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะ 2 ส่วน คือ ข้อเสนอแนะที่ได้จากผลการวิจัย และข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

1. ข้อเสนอแนะที่ได้จากผลการวิจัย

ผลจากการวิจัยครั้งนี้ สามารถใช้เป็นแนวทางให้ผู้บริหาร ครูผู้สอน ครูที่ปรึกษา และผู้ปกครองได้ทราบข้อมูล เพื่อพิจารณา สามารถนำไปเป็นข้อมูลประกอบการวางแผนและพัฒนาหรือหาวิธีการในการส่งเสริมให้นักศึกษามีพฤติกรรมการเรียนที่เหมาะสม โดยนำปัจจัยป้องกันพฤติกรรมเสี่ยงด้านการเรียน 3 ปัจจัยโดยเรียงลำดับจากมากที่สุดไปน้อยที่สุด ดังนี้ จุดมุ่งหวังในอนาคต การเห็นคุณค่าในตนเอง และการสนับสนุนทางสังคมจาก บิดามารดา ผู้ปกครอง ครูและเพื่อน ดังนั้นควรประชาสัมพันธ์หรือจัดประชุมให้ครูผู้สอนรับทราบ เพื่อจัดทำโครงการส่งเสริมและพัฒนาทุกชั้นปีมีพฤติกรรมการเรียนที่เหมาะสม โดยเฉพาะนักศึกษาที่เข้าใหม่ ควรจัดทำก่อนเปิดภาคเรียนแรก เพื่อเป็นข้อมูลให้นักศึกษาสามารถปรับตัวกับบุคคลและสิ่งแวดล้อมแวดล้อมทางการเรียนได้เป็นอย่างดี และประสบความสำเร็จในอนาคต

1.1 จุดมุ่งหวังในอนาคต สามารถทำนายพฤติกรรมเสี่ยงด้านการเรียนของนักศึกษาโดยรวมและรายด้าน ได้แก่ นิัยการเรียนที่ไม่ดี การหนีเรียน และ การคบเพื่อนที่ไม่สนใจการเรียน ได้ดีที่สุด ซึ่งให้เห็นว่า นักศึกษาเห็นว่าการเรียนทำให้ตนได้รับความรู้ ความสามารถ อันจะส่งผลให้นักศึกษาประสบความสำเร็จในอนาคต ทำให้มีความมานะพยายามที่จะทำให้บรรลุเป้าหมายโดยเห็นความสำคัญของผลดีผลเสียที่จะเกิดขึ้นตลอดจนสามารถวางแผนและปฏิบัติตามแผนที่ได้วางไว้ เช่น การศึกษา ครอบครัวย อาชีพ สังคมและความสุข ดังนั้นวิทยาลัยควรศึกษาแนวทางเพื่อพัฒนาให้นักศึกษามีจุดมุ่งหวังในอนาคตด้านการเรียนที่ดี มีการจัดกิจกรรมส่งเสริมการเรียนที่เกี่ยวข้องกับจุดมุ่งหวังในอนาคตของนักศึกษา ส่งเสริมให้นักศึกษามีนิสัยรักการเรียน และเห็นความสำคัญของการเรียน เช่น เชิญรุ่นพี่ที่ประสบความสำเร็จมาพูดให้นักศึกษารุ่นน้องฟัง เพื่อให้นักศึกษาเห็นตัวอย่างที่ดีจากรุ่นพี่ และเกิดพฤติกรรมการเรียนที่เหมาะสมประสบความสำเร็จในอนาคต

1.2 การเห็นคุณค่าในตนเอง สามารถทำนายพฤติกรรมเสี่ยงด้านการเรียน ด้านนิัยการเรียนที่ไม่ดี ของนักศึกษาได้รองลงมาเป็นลำดับสอง แสดงให้เห็นว่านักศึกษามีการเห็นคุณค่าในตนเอง ทำให้มีพฤติกรรมการเรียนที่ดี ดังนั้น บิดามารดาและผู้ปกครอง ผู้บริหาร ครูผู้สอน ครูที่ปรึกษา ตลอดจนผู้ที่เกี่ยวข้องกับนักศึกษา ควรส่งเสริมให้นักศึกษาเห็นคุณค่าในตนเองทางการเรียนตั้งแต่ชั้นปีที่ 1 โดยการให้ความรัก ความอบอุ่น รับฟังความคิดเห็น ให้คำปรึกษา ให้อิสระในการแสดงความสามารถ เพื่อส่งเสริมให้นักศึกษาเกิดความเชื่อมั่นในตนเอง

นับถือตนเอง รู้ว่าตนเองมีคุณค่า มีความพยายามต่อการเรียนให้ประสบความสำเร็จโดยไม่ย่อท้อต่ออุปสรรค และความล้มเหลว รู้จุดเด่นจุดด้อยของตนเอง สามารถคิดแก้ปัญหาและอุปสรรคต่างๆในการทำงานที่ได้รับมอบหมายด้วยตนเอง และใช้เวลาส่วนมากในการเรียน

2. ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรมีการศึกษาปัจจัยป้องกันพฤติกรรมเสี่ยงด้านอื่นๆของนักศึกษา เช่น การติดสารเสพติด การติดเกมส เป็นต้น เพื่อให้ได้ข้อมูลเพิ่มมากขึ้นสามารถนำมาพัฒนาพฤติกรรมเรียนของนักศึกษาให้ดียิ่งขึ้น

2.2 ควรศึกษาปัจจัยอื่นๆที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมเสี่ยงด้านการเรียนของนักศึกษา เช่น สัมพันธภาพภายในครอบครัว ระเบียบวินัย แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียน เป็นต้น

2.3 ควรใช้เทคนิคทางจิตวิทยา เพื่อพัฒนาปัจจัยป้องกันพฤติกรรมเสี่ยงด้านการเรียนที่เหมาะสม ได้แก่ จุดมุ่งหวังในอนาคต เช่น การฝึกพฤติกรรมการแสดงออกที่เหมาะสม การใช้กิจกรรมกลุ่ม เป็นต้น

บรรณานุกรม

ภาษาไทย

กนกทอง สุวรรณบุลย์. “อิทธิพลของค่านิยมทางจริยธรรม สิ่งจูงใจ การสนับสนุนทางสังคมต่อการปฏิบัติงานของอาสาสมัครสาธารณสุข (อสม.) จังหวัดระนอง.” วิทยานิพนธ์ปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาจิตวิทยาชุมชน บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร, 2545.

กนกวรรณ จันทร์ไทร. “การวิเคราะห์การอนุมานสาเหตุของความสำเร็จและความล้มเหลวในการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา.” วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาจิตวิทยาการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัยจุฬาลงกรณ์ มหาวิทยาลัย, 2541.

กรรณิกา นาควัชร. “ความคาดหวังทางการศึกษาของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 : ศึกษาเฉพาะกรณีนักเรียนที่เป็นบุตรผู้ใช้แรงงานในโรงงานอุตสาหกรรม โรงเรียนกระทุ่มแบน “วิเศษสมุทรคุณ” และโรงเรียนอ้อมน้อยโสภณชนูปถัมภ์ ปีการศึกษา 2534 .” วิทยานิพนธ์ สังคมสงเคราะห์ศาสตร์มหาบัณฑิต สาขาวิชาสังคมวิทยา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2535.

กฤติกาพร ไยโนนตาด. “ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยคัดสรร ความรู้สึกลึกซึ้งในตนเอง การสนับสนุนทางสังคมกับพฤติกรรมการดูแลตนเองของสตรีโรคเบาหวานในภาวะหมดประจำเดือน จังหวัดชัยภูมิ.” วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต สาขาวิชาเอกพยาบาลสาธารณสุข บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหิดล, 2542.

กองบรรณาธิการ. “พระมิ่งขวัญครูไทย.” วารสารวงการครู 1, 3 (มีนาคม 2547) : 3.

กาญจนา จุ่งรุ่งเรือง. “ความสัมพันธ์ระหว่างทักษะชีวิตและการปรับตัวของนักศึกษา มหาวิทยาลัยขอนแก่น.” วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยขอนแก่น, 2543.

กาญจนา ศรีกาพลิน (2544, มกราคม). “วินัยนักเรียน.” สารานุกรมศึกษาศาสตร์ 9,22 (มกราคม 2544) : 7-13.

กึ่งกาญจน์ ปานทอง. “ปัจจัยที่ส่งผลต่อพฤติกรรมการเรียนของนักศึกษาตามโครงการจัดการศึกษาสำหรับบุคลากรประจำการ(กศ.บป) คณะวิทยาการจัดการ โปรแกรมวิชานิติศาสตรบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร กรุงเทพมหานคร.” วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต วิชาเอกจิตวิทยาการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, 2545.

กิ่งแก้ว สุวรรณศิริ. “ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมการส่งเสริมสุขภาพจิตเด็กของครูช่วงชั้นที่ 1-2 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครปฐมเขต 1.” วิทยานิพนธ์ปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาจิตวิทยาชุมชน บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร, 2548.

เกรียงศักดิ์ เจริญวงศ์ศักดิ์. ศึกษาแห่งศตวรรษที่ 21 : แนวคิดปฏิรูปการศึกษาไทย. กรุงเทพฯ : ชักเชสมิเดีย, 2539.

ไกล่รุ่ง เก่าบริบูรณ์. “ปัจจัยที่มีผลต่อแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย สหวิทยาเขตแวงน้อย สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดขอนแก่น.” วิทยานิพนธ์ปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยขอนแก่น, 2544.

ขจรสุดา เหล็กเพชร. “การสร้างแบบสำรวจนิสัยและทัศนคติในการเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้น.” วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต (วิจัยการศึกษา) บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2522.

จกกลณี คุ้มเจริญ. “สัมพันธภาพของวัยรุ่นกับบิดามารดา การเห็นคุณค่าตนเองกับการปรับตัวของวัยรุ่น.” วิทยานิพนธ์ปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหิดล, 2540.

จักรวาล ภูวนันท์. “ผลของการเข้าร่วมกิจกรรมกลุ่มที่มีต่อลักษณะมุ่งอนาคตของนักเรียนสถานสงเคราะห์เด็กหญิง บ้านราชวิถี กรุงเทพมหานคร.” วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, 2537.

จันทพร โรจนพิทักษ์. “ผลของโปรแกรมการปรับพฤติกรรมทางปัญญา เพื่อเสริมสร้างวินัยในชั้นเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนสาธิต “พิบูลบำเพ็ญ” มหาวิทยาลัยบูรพา อำเภอมือเมือง จังหวัดชลบุรี.” ปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต (จิตวิทยาการศึกษาและการแนะแนว) บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, 2543.

จันทร์ฉาย พัทธศิริกุล. “ผลของการจัดโปรแกรมการฝึกการกล้าแสดงออกต่อความรู้สึกมีคุณค่าในตนเองของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3.” วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาจิตวิทยาการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์ มหาวิทยาลัย, 2532.

จารุวัตร เพียรชัย. “การศึกษาองค์ประกอบที่เป็นสาเหตุการหนีเรียนของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้น โรงเรียนนวมินทราชูทิศ กรุงเทพมหานคร ปีการศึกษา 2540.” วิทยานิพนธ์ปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต (การบริหารการศึกษา) บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยรามคำแหง, 2541.

จุฑารัตน์ จุลรอด. “ประสิทธิผลของโปรแกรมสุขศึกษาร่วมกับแรงสนับสนุนทางสังคมจากเพื่อน ในการงดสูบบุหรี่ของนักศึกษาวิทยาลัยเทคนิค จังหวัดสงขลา.” วิทยานิพนธ์ปริญญา วิทยาศาสตร์มหาบัณฑิต (สาธารณสุขศาสตร์) สาขาวิชาเอกสุขศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหิดล, 2536.

จूरรัตน์ พลแสง. “การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างสิ่งแวดล้อมทางสังคม การบรรลุลานตามขึ้น พัฒนาการ และการตัดสินใจและการแก้ไขปัญหาของวัยรุ่นในกรุงเทพมหานคร.” วิทยานิพนธ์ปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต (จิตวิทยาพัฒนาการ) บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยรามคำแหง, 2545.

ชนิดา ราชิ. “การเห็นคุณค่าในตนเองของนักศึกษาพยาบาลในสถาบันอุดมศึกษาเอกชน สังกัด ทบวงมหาวิทยาลัย.” วิทยานิพนธ์ ปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาเอก พยาบาลสาธารณสุข บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหิดล, 2543.

ชนิดา สุวรรณศรี. “ผลของกิจกรรมกลุ่มที่มีผลต่อการเห็นคุณค่าในตนเองของเยาวชนผู้ติด ยาเสพติด.” วิทยานิพนธ์(วท.ม.) บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยรามคำแหง, 2542.

จิษณุกร พรภาณวิษญ์. “ความคาดหวังของประชาชนที่มีต่อบทบาทการจัดการทรัพยากรธรรมชาติ ในท้องถิ่นของสมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบล : กรณีศึกษาจังหวัดแพร่.” วิทยานิพนธ์ สังคมสงเคราะห์ศาสตรมหาบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัยมหา วิทยาลัยมหิดล, 2540.

เชวงศักดิ์ สิ้นสูงสุด. “ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ต่อการหนีเรียนของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาใน กรุงเทพมหานคร.” วิทยานิพนธ์(ศศ.ม.) บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, 2539.

ณัฐชา เห่งยมสง่า. “สภาพปัญหาและพฤติกรรมด้านความรับผิดชอบของนักเรียนระดับ ประกาศนียบัตร (ปวช.) ในโรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชน กลุ่ม 5 จังหวัดรอบ กรุงเทพมหานคร.” วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาหลักสูตรและการ สอน บัณฑิตวิทยาลัย สถาบันราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์, 2547

ณัฐดนัย ทิมดี. “ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ให้นักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น มีพฤติกรรมเสี่ยงต่อการติด ยาเสพติด : ศึกษาเฉพาะโรงเรียนในเขตพื้นที่สถานีตำรวจภูธรตำบลสำโรงเหนือ จังหวัดสมุทรปราการ.” สารนิพนธ์สังคมสงเคราะห์ศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการ จัดการ โครงการสวัสดิการสังคม บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ ,2544.

ณัฐนันท์ วิชัยรัมย์. “การศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมเสี่ยงต่อการมีเพศสัมพันธ์ของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลายในเขตอำเภอเมือง จังหวัดบุรีรัมย์.” วิทยานิพนธ์ปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาจิตวิทยาชุมชน บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร, 2545.

ดวงเดือน มูลประดับ. “แรงสนับสนุนทางสังคมกับการปรับตัวของวัยรุ่นตอนต้น.” วิทยานิพนธ์ปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาเอกอนามัยครอบครัว บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหิดล, 2541.

เดมศักดิ์ คทวนิช. “ตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับปัญหาการเรียนและวิธีเผชิญปัญหาทางการเรียนของนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง สถาบันเทคโนโลยีราชมงคล วิทยาเขตเทคนิคกรุงเทพ.” วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต วิชาเอกจิตวิทยาการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, 2540.

ทิวพร อนันตพงศ์. “การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการอบรมเลี้ยงดูแบบอัตตาธิปไตย การบรรลุมงานตามขั้นพัฒนาการและพฤติกรรมการเห็นคุณค่าในตนเองของวัยรุ่นตอนกลางในกรุงเทพมหานคร.” วิทยานิพนธ์ปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต (จิตวิทยาพัฒนาการ) บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยรามคำแหง, 2546.

นริศว์ ปรารมภ์. “ปัจจัยที่สัมพันธ์กับลักษณะการเผชิญปัญหาของนักเรียนวัยรุ่นในกรุงเทพมหานคร.” วิทยานิพนธ์วิทยาศาสตรมหาบัณฑิต (วิจัยพฤติกรรมศาสตร์ประยุกต์) บัณฑิตวิทยาลัยมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2539.

นริสา จิตรสมนึก. “ผลของการปรึกษาเชิงจิตวิทยาแบบกลุ่มที่มีต่อการเห็นคุณค่าในตนเองของเยาวชนกระทำผิดกฎหมายในสถานพินิจคุ้มครองเด็กและเยาวชน.” วิทยานิพนธ์ปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยรามคำแหง, 2540.

นฤมล บุณนิม. “ความฝ่าฝืนในความสำเร็จในเชิงความคาดหวังทางการศึกษา : ศึกษากรณีนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายในกรุงเทพมหานคร.” วิทยานิพนธ์สังคมสงเคราะห์ศาสตร์มหาบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2529.

นุชรา ถิตย์ประเสริฐ. “ปัจจัยที่สัมพันธ์กับความมีวินัยในตนเอง ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดกาฬสินธุ์.” วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาการวัดผลการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหาสารคาม, 2546.

เนตรชนก พุ่มพวง. “ตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับลักษณะมุ่งอนาคตของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย โรงเรียนราชวินิตบางแก้ว อำเภอบางพลี จังหวัดสมุทรปราการ.” วิทยานิพนธ์ การศึกษามหาบัณฑิตสาขาวิชาจิตวิทยาการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัย ศรีนครินทรวิโรฒ, 2546.

บำเพ็ญ วังเงิน. “อิทธิพลของครอบครัวที่มีผลต่อพฤติกรรมที่เป็นปัญหาของนักเรียน : กรณีศึกษา โรงเรียนก้นทรวงิชย์ อำเภอก้นทรวงิชย์ จังหวัดมหาสารคาม.” วิทยานิพนธ์ปริญญา ศิลปศาสตร มหาบัณฑิต สาขาวิชาไทยคดีศึกษา, บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัย มหาสารคาม, 2541.

บุญญาภา แจ่มสี. “การศึกษาเปรียบเทียบรูปแบบการอบรมเลี้ยงดูที่มีผลต่อความผูกพันใกล้ชิด การ เห็นคุณค่าในตนเองและการยอมรับตนเองของนักศึกษาที่มีพฤติกรรมเสี่ยงและไม่เสี่ยงของสถาบันเทคโนโลยีราชมงคล วิทยาเขตพระนครใต้.” วิทยานิพนธ์ปริญญา วิทยาศาสตร์มหาบัณฑิต (จิตวิทยาการให้คำปรึกษา) บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยรามคำแหง, 2544.

ปัทมา เพ็ชรสิงห์. “อบายมุขที่มีความสัมพันธ์กับการหนีโรงเรียนของนักเรียนวัยรุ่นใน กรุงเทพมหานคร.” วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต คณะสังคมศาสตร์ สาขาอาชญวิทยาและกระบวนการยุติธรรม บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหิดล, 2530.

ปราณี ปฐมชัยวัฒน์. “การศึกษาความสามารถในการใช้ภาษาเพื่อการสื่อสารความคิดเห็นที่มีต่อ กิจกรรมเสริมบทเรียนและกิจนึสัยในการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4.” วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต วิชาเอกภาษาศาสตรศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, 2534.

ปราณี เพ็ชรศิริ. “การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยบางประการกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของ นักศึกษา ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง โรงเรียนกรุงเทพมหานครปัญชีวิทยาลัย.” สารนิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต วิชาเอกธุรกิจศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, 2549.

ปริศนา ใจบุญ. “รูปแบบและวิธีการเรียนรู้ของนักศึกษาชั้นปีที่ 1 คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น.” วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชา การแนะแนวและให้คำปรึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยขอนแก่น, 2545.

ปรีชา ธรรมมา (2545, เมษายน). “วินัยแห่งตน” สารานุกรมศึกษาศาสตร์ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร.

ปรียาภรณ์ วิบูลย์ศรีสัจจะ. “การศึกษาปัญหาการเรียน สาเหตุ และแนวทางแก้ปัญหาของนักเรียน
ชั้นมัธยมศึกษา ปีที่ 4 – 6 โรงเรียนอัสสัมชัญธนบุรี กรุงเทพมหานคร.” วิทยานิพนธ์
ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาจิตวิทยาการแนะแนว มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิ
โรฒ, 2546.

ปภาณี จิตวัฒนา. การพัฒนาเด็ก เยาวชน และสตรี. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตร
แห่งประเทศไทย จำกัด, 2535.

ปิยกาญจน์ กิจอุดมทรัพย์. “ตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับลักษณะมุ่งอนาคตของนักศึกษาหลักสูตรวิชาชีพ
ระยะสั้น วิทยาลัยสารพัดช่างกรุงเทพมหานคร.” วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต
สาขาวิชาจิตวิทยาการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, 2539.

ปิยกาญจน์ กิจอุดมทรัพย์. “ตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับลักษณะมุ่งอนาคตของนักศึกษาหลักสูตรวิชาชีพ
ระยะสั้น วิทยาลัยสารพัดช่างกรุงเทพมหานคร.” วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต
สาขาวิชาจิตวิทยาการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, 2539.

พรพจน์ เพ็ชรทวีพรเดช. “ปัจจัยด้านพฤติกรรมการณ์เรียนที่เกี่ยวข้องกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของ
นักศึกษา มหาวิทยาลัยกรุงเทพ.” วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาจิตวิทยา
พัฒนาการ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, 2547.

พระชูชาติ คงสีดา. “ความสัมพันธ์ระหว่างกรอบมโนทัศน์ สัมพันธภาพภายในครอบครัว ความ
ใกล้ชิดทางศาสนากับการใช้เหตุผลเชิงจริยธรรมของนักศึกษาผู้ใหญ่ วิธีเรียนทางไกล
ในจังหวัดราชบุรี.” วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการศึกษา
ผู้ใหญ่และการศึกษาต่อเนื่อง บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร, 2544.

พระมหาวิรัตน์ ประยูรเต็ม. “บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดกรมอาชีวศึกษาในการพัฒนา
พฤติกรรมนักเรียนที่หนีเรียนในเขตกรุงเทพมหานคร.” วิทยานิพนธ์สังคมสงเคราะห์
ศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2545.

พระมหาสอนประจันต์ เสียงเย็น. “การปฏิบัติตามบทบาทในการพัฒนาจิตใจประชาชนของ
พระสงฆ์ภิกษุ ในจังหวัดมุกดาหาร.” วิทยานิพนธ์ปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาจิตวิทยาชุมชน บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร, 2548.

พระมหาสุชาติ ใหม่อ่อน. “ปัจจัยที่ส่งผลต่อพฤติกรรมการณ์เรียนของพระนิสิต คณะมนุษยศาสตร์
มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย เขตบางกอกน้อย กรุงเทพมหานคร.”
ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาจิตวิทยาการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, 2550.

ไพมณี เรืองจรรยา. “ปัญหาของนักศึกษามหาวิทยาลัยเอเชียอาคเนย์.” วิทยานิพนธ์การศึกษา

มหาบัณฑิต สาขาวิชาการอุดมศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ,
2546.

ภวิภา กลับประสิทธิ์. “ตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับทักษะชีวิตของนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ

วิทยาลัยเทคนิคดอนเมือง กรุงเทพมหานคร.” วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษา

มหาบัณฑิต สาขาวิชาจิตวิทยาการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, 2547.

มธุรส วงศ์คุณันดร. “พฤติกรรมการเผชิญปัญหาของนักเรียนระดับมัธยมศึกษา ช่วงชั้นที่ 3 ใน

สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาราชบุรี เขต 1 อำเภอเมือง จังหวัดราชบุรี.”

วิทยานิพนธ์ปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาจิตวิทยาชุมชน บัณฑิตวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยศิลปากร, 2547.

มธุรส ยอดแสง. “ความรับผิดชอบต่อตนเองของนักเรียนที่อาศัยอยู่หอพักกับนักเรียนที่อาศัยอยู่กับ

ผู้ปกครอง.” วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาจิตวิทยาการศึกษา

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหาสารคาม, 2542.

เมธินี ก้อนแก้ว. “ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมที่เหมาะสมในการคบเพื่อนต่างเพศของนักเรียน

วัยรุ่นหญิงในจังหวัดภูเก็ต.” วิทยานิพนธ์ปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาจิตวิทยาชุมชน บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร, 2546.

ยวลักษณ์ ชันอาสา. “ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมการสูบบุหรี่และไม่สูบบุหรี่ของนักเรียนหญิงใน

มัธยมศึกษาตอนปลาย และประกาศนียบัตรวิชาชีพ เขตกรุงเทพมหานคร.”

วิทยานิพนธ์ปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต (สาธารณสุขศาสตร์) สาขาวิชาเอก

สุขภาพและพฤติกรรมศาสตร์ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหิดล, 2541.

เขาวนาถ สุนทร. “การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างเอกลักษณ์แห่งตนกับพฤติกรรมความรับผิดชอบ

ของวัยรุ่น.” วิทยานิพนธ์ปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต (จิตวิทยาพัฒนาการ)

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยรามคำแหง, 2546.

รัตนภรณ์ พลชา. “ผลของการใช้โปรแกรมพัฒนาพฤติกรรมความขยันหมั่นเพียร ความรับผิดชอบ

และความมีระเบียบวินัยในการเรียนโดยใช้ตัวแบบบุคคลจริงให้กับนักเรียนชั้น

มัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนภูกระดึงวิทยาคม อำเภอภูกระดึง จังหวัดเลย.” วิทยานิพนธ์

ปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยขอนแก่น, 2544.

รุ่งอรุณ ป้องกัน. “ความสัมพันธ์ระหว่างเหตุผลเชิงจริยธรรมและการได้รับการอบรมเลี้ยงดูกับ
ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ในโรงเรียนขยายโอกาสทาง
การศึกษา จังหวัดขอนแก่น.” วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยขอนแก่น, 2543.

ลักษณะเสด็จ ทองคำ. “จิตลักษณะและสถานการณ์ที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมวินัยในตนเองของ
นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 อำเภอชุมแพ จังหวัดขอนแก่น.” วิทยานิพนธ์
ศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยขอนแก่น, 2546.

ลัดดาวัลย์ พรอนันตชัย. “ตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับทัศนคติต่อการเรียนวิชาคณิตศาสตร์ของนักเรียน
ช่วงชั้นปีที่ 2 ที่มีพฤติกรรมไม่ตั้งใจเรียน โรงเรียนวัดสร้อยทอง เขตบางซื่อ
กรุงเทพมหานคร.” วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต
สาขาวิชาจิตวิทยาการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, 2548.

ลิขิต กาญจนารักษ์ และคณะ. แนวคิดเกี่ยวกับจุดมุ่งหวังในอนาคตของเยาวชนไทย. นครปฐม :
คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร, 2526.

วรวิทย์ มาลาสาย. “การดำเนินงานเพื่อแก้ปัญหาพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสมของนักเรียน โรงเรียน
บ้านบ่อหิน อำเภอดงระการพิชผล จังหวัดอุบลราชธานี 2546.” วิทยานิพนธ์(กศ.ม.)
บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหาสารคาม, 2546.

วรัญญา มุนินทร์. “ความสัมพันธ์ระหว่างความรู้สึกลึกซึ้งในตนเอง แรงสนับสนุนทางสังคมและ
พฤติกรรมการดูแลตนเองของครูวัยหมดประจำเดือน ในโรงเรียนมัธยมศึกษาเขต
อำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่.” วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต
สาขาส่งเสริมสุขภาพ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, 2541.

วัศรา อารณ. “ความสัมพันธ์ระหว่างสัมพันธภาพในครอบครัว การสนับสนุนทางสังคมและปัจจัย
ทางจิตสังคมกับความสามารถในการดูแลสุขภาพตนเองของผู้สูงอายุในชมรมผู้สูงอายุ
โรงพยาบาลสังกัดสำนักการแพทย์ กรุงเทพมหานคร.” ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต
วิชาเอกสุขภาพ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, 2540.

ศรีระพร จันทโนทก. “ตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษาคณะบริหารธุรกิจ
มหาวิทยาลัยอัสสัมชัญ.” วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต (จิตวิทยาพัฒนาการ)
บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2538.

ศินาพร แสงใส. “ปัจจัยเชิงสาเหตุที่ส่งผลต่อการเห็นคุณค่าในตนเองของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ในเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 4.” วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการวิจัยและสถิติทางการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, 2548.

ศิราภรณ์ เทพหลิม. “การเปรียบเทียบผลของการให้คำปรึกษาเป็นกลุ่มและรายบุคคล แบบเผชิญความจริงที่มีต่อยุทธวิธีการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนคุณทิรฐารามวิทยาคม กรุงเทพมหานคร.” วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาจิตวิทยาแนะแนว บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, 2541.

ศิริรัตน์ คงกลิ่น. “การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการบรรลุนานตามขั้นพัฒนาการ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และการเห็นคุณค่าในตนเองของวัยรุ่นในกรุงเทพมหานคร.” วิทยานิพนธ์ปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต (จิตวิทยาพัฒนาการ) บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยรามคำแหง, 2548.

ศิวพงศ์ ไชยพร. “การศึกษาวินัยในตนเองของนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง สาขาณิชยการ สังกัดสถาบันเทคโนโลยีราชมงคล ในเขตกรุงเทพมหานคร.” วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต วิชาเอกธุรกิจศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, 2548.

สมจิต หนูเจริญกุล. การดูแลตนเอง : ศาสตร์และศิลปะทางการพยาบาล พิมพ์ครั้งที่ 3, กรุงเทพมหานคร : วิจิตรนิตย, 2536.

สมพิศ ไชยกิจ. “ตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับความภาคภูมิใจในตนเองของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดนราธิวาส.” วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, 2536

สาวิตรี ทยานศิลป์. “อิทธิพลของครอบครัวต่อความภาคภูมิใจในตนเองของวัยรุ่น.” วิทยานิพนธ์ปริญญาสังคมศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาวิจัยประชากรและสังคมบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหิดล, 2541.

สุจิตรา เพื่อนอารีย์. “ปฏิสัมพันธ์ระหว่างความรู้สึกเห็นคุณค่าในตนเองและรูปแบบผลย้อนกลับในคอมพิวเตอร์ช่วยสอนที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1.” วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาจิตวิทยาการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2533.

สุชา จันทน์เอม. จิตวิทยาเด็กเกเร. พิมพ์ครั้งที่ 2 กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์ไทยวัฒนาพานิช, 2533.

- สุดา สงเดช. “การศึกษาสัมพันธภาพในครอบครัว การอบรมเลี้ยงดู โครงสร้างครอบครัว การเห็นคุณค่าในตนเอง และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย.”
วิทยานิพนธ์ปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต (จิตวิทยาการให้คำปรึกษา)
บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยรามคำแหง, 2546.
- สุทธิณี กล้ากล่อมจิตร. “การศึกษาค่านิยมในการปฏิบัติตนของนักเรียนวัยรุ่น.” ปริญญาการศึกษา
มหาบัณฑิต สาขาวิชาจิตวิทยาการแนะแนว บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยศรีนครินทร วิโรฒ, 2547.
- สุทธิลักษณ์ นาคคู่สุข. “ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อระดับสุขภาพจิตของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น
ในโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร.” วิทยานิพนธ์สังคมสงเคราะห์ศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชาการจัดการโครงการสวัสดิการสังคม บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยหัวเฉียว
เฉลิมพระเกียรติ, 2544.
- สุนิพัช เปรมอมรกิจ. “องค์ลักษณะของพลังเข้มแข็งและสร้างสรรค์ในนักเรียนที่มีผลการเรียนเฉลี่ย
ต่ำกว่าระดับ “พอใช้” : การศึกษากลุ่มนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นของโรงเรียน
มัธยมศึกษาในเขตกรุงเทพมหานคร.” วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชา
จิตวิทยาการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2543.
- สุพรรณิ จันทรวิเศษ. “การวิเคราะห์องค์ประกอบความภาคภูมิใจในตนเองของนักเรียนชั้น
มัธยมศึกษาปีที่ 3.” วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2539.
- สุรัชย์ เจ็ดพี่น้องร่วมใจ. “ปัจจัยเชิงจิตที่มีผลต่อการตัดสินใจหนีเรียนของนักเรียนมัธยมศึกษาใน
กรุงเทพมหานคร : ศึกษาเฉพาะกรณีนักเรียนหนีเรียนซึ่งถูกนำตัวมาที่กองกำกับการ
สวัสดิภาพเด็กและเยาวชน.” วิทยานิพนธ์สังคมสงเคราะห์ศาสตร์ บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2544.
- เสาวภา เปี่ยมพันธุ์ทวี. “ความสัมพันธ์ระหว่างการอบรมเลี้ยงดูและสัมพันธภาพในครอบครัวกับ
เอกลักษณ์แห่งตนของเด็กวัยรุ่น.” วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต วิชาเอก
จิตวิทยาพัฒนาการบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยนครินทรวิโรฒ, 2540.
- โสมรสมัย จันทประภา. การบริหารทางจิตของวัยรุ่น. กรุงเทพฯ : มหามกุฏราชวิทยาลัย, 2523.
- อภิรัฐ จันทรเทพ. “การศึกษาพฤติกรรมปัญหาของนักเรียนวัยรุ่นระดับมัธยมศึกษาสังกัดกรมสามัญ
ศึกษา ในจังหวัดขอนแก่น.” วิทยานิพนธ์ปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต
บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยขอนแก่น, 2546.

- อรชุนา พุ่มสวัสดิ์. “การเปรียบเทียบการเห็นคุณค่าในตนเองของเด็กวัยรุ่นที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูในรูปแบบที่แตกต่างตามการรับรู้ของตนเอง.” วิทยานิพนธ์ปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2539.
- อรรวรรณ พรหมใหม่. “การประมวลผลพฤติกรรมไม่พึงประสงค์ของนักเรียนอาชีวศึกษาในวิทยาลัยอาชีวศึกษา สังกัดกรมอาชีวศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ เขตกรุงเทพมหานคร.” วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต (การวัดผลและประเมินผลการศึกษา) บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยรามคำแหง, 2544.
- อานุกาพ ทองอยู่. “ปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมการสูบบุหรี่ของนักเรียนชายชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดนนทบุรี.” วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาสุศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, 2547.
- อารยา ด้านพานิช. “การศึกษาเปรียบเทียบความสัมพันธ์ระหว่างการเห็นคุณค่าในตนเองกับพฤติกรรมการเผชิญปัญหาของเยาวชนผู้กระทำผิดชายและหญิงในสถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชนกลาง.” วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาจิตวิทยาการปรึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2542.
- อารี พันธุ์ณี. จิตวิทยาการเรียนการสอน กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, ป.ป.ป.

ภาษาอังกฤษ

- Bandura, albert. Social learning theory. N.J. : Prentice-Hall, 1977.
- Barreba, Ainley M. “The Structure of Social Support : a concept and empirical Analysis.” J.Community Psychology 23, 1 (September 1983) : 133-143.
- Barrena, M. In Social Network And Social Support. Berly hills : CA Sage Puplication, 1981.
- Cobb S. Psychosomatic Medicine. New Jerrey : Prentice Hall, 1976.
- Drever, James. Ed. A Dictionary of Psychology. Middlesex : Penguin Books, 1949.
- Good, Carter V. Dictionary of Education. 3rd ed. New York : McGraw Hill, 1959.
- Gurney P.W. Self-esteem in children with special education need. London : Routledge, 1988.
- Hamacheck, D.E. Encounter with the self. 2d ed. New York : Holt, Rinehart and Winston, 1978.
- Herberg, Frederick, Barnard Mausner, and B.B Synderman. The Motivation to work. New York : john Wiley and Sons, 1959. Quoted in Thomus J. Sergiovanni and Robert J. Starratt. Suervior : Human Perspective. 4 ed. New York : Mc Graw Hill Inc, 1988.

- House, J.S. Work Stress and Social Support. Philadelphia : Addison Wesley, 1981.
- Hubbard, P., F.A.Muhlenkamp, and N.Brown. Nursing Research. New York : Harper And Row, 1984.
- Kahn, R. L. In aging from birth to death : Inter Desciplinary Perspective. Corolado : Westview Press, 1979.
- Kaplan, B.H., C.J.Cassel, and S.Gore. "Social Support and health." Med Care 15, 5 (May 1977) : 50-51.
- Liberman, M.A. "Social Support – The Consequences of Psychologizing A Commentary." Journal of consulting and Clinical Psychology 5, 4 (June 1986) : 46 –465.
- Lindenfield, G. Self-esteem. California : Thorsons, 1995.
- Maddox, Harry. How to study. New York : Fawcett Publication Inc. 1963. Westview Press, 1979.
- Pender, N.J. Health Promotion in Nursing Practice. Norwalk : Applecton Centuty Craft, 1987. (June 1982) : 145-159.
- Pope, Alice W., Susan M. McHale, and Edward Craighead. Self-esteem enhancement with chidren and adolescents. New York : Pergamon press, 1988.
- Sasse, C. R. Person to person. Illinois : Benefit, 1978.
- Schaefer, C., C.J. Cogne and S.R.Lazarus. "The Health Related Function of Social Support." Journal of Behavior Medicine 4, 1 (January 1981) : 381-406.
- Thoits, P.A. "Conceptual and Theoretical Problem in Studing Social Support as A Buffer Againsts Life Stress." Journal of Health and Social Behavior 23, 6 (June 1982) : 145-159.
- Tilden, V.P. "Issue of conceptualization and Mesurement of Social Support in Constuction of Nursing Theory Research." Nursing and Health 18, 8 (June 1985) : 201-211.
- Weiss, R. Doing Undo Others. New York : Prentice – Hall, 1974.
- Yamance, Taro. Statistics : An Introduction Analysis. Tokyo : John Wedtherhill Inc. 1973.

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก
แบบสอบถามที่ใช้ในการวิจัย

แบบสอบถาม

เรื่อง ป้ายป้องกันพฤติกรรมเสี่ยงด้านการเรียนของนักศึกษาวิทยาลัยเทคนิคราชบุรี

คำอธิบายประกอบแบบสอบถาม

1. แบบสอบถามชุดนี้จัดทำขึ้นเพื่อรวบรวมข้อมูลสำหรับการทำวิทยานิพนธ์เรื่อง “ป้ายป้องกันพฤติกรรมเสี่ยงด้านการเรียนของนักศึกษาวิทยาลัยเทคนิคราชบุรี” โดยมีคณาจารย์ ภาควิชาจิตวิทยาและการแนะแนว คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร เป็นอาจารย์ที่ปรึกษา
2. ผู้วิจัยขอความร่วมมือจากนักศึกษา ขอให้นักศึกษาตอบคำถามทุกข้อตามความเป็นจริง เพราะข้อมูลแต่ละข้อมีความสำคัญในการวิจัยครั้งนี้เป็นอย่างยิ่ง ข้อมูลที่ได้จาก
3. ตอบแบบสอบถามตามคำอธิบายในแต่ละตอน ซึ่งแบบสอบถามแบบสอบถามนี้จะถือเป็นความลับและใช้ประโยชน์เพื่อการวิจัยประกอบวิทยานิพนธ์เท่านั้น ผู้ตอบไม่ต้องเขียนชื่อที่อยู่ ลงในแบบสอบถามชุดนี้มี 5 ส่วน ประกอบด้วย

ส่วนที่ 1	แบบสอบถามข้อมูลส่วนตัว	จำนวน 9 ข้อ
ส่วนที่ 2	แบบสอบถามการเห็นคุณค่าในตนเอง	จำนวน 30 ข้อ
ส่วนที่ 3	แบบสอบถามจุดมุ่งหวังในอนาคตของนักศึกษา	จำนวน 27 ข้อ
ส่วนที่ 4	แบบสอบถามการสนับสนุนทางสังคมของนักศึกษา	จำนวน 30 ข้อ
ส่วนที่ 5	แบบสอบถามพฤติกรรมเสี่ยงด้านการเรียน	จำนวน 58 ข้อ

หากนักศึกษามีข้อสงสัยเกี่ยวกับแบบสอบถาม นักศึกษาสามารถสอบถามจากผู้วิจัย

ขอขอบคุณนักศึกษาทุกคนที่ให้ความร่วมมือในการตอบแบบสอบถามในการวิจัยครั้งนี้ และขอเป็นกำลังใจให้นักศึกษาประสบความสำเร็จในการเรียน

นางพิมพ์พิภาข์ จันทนะโสทธิ

นักศึกษาปริญญาโท สาขาวิชาจิตวิทยาชุมชน

ภาควิชาจิตวิทยาและการแนะแนว คณะศึกษาศาสตร์

มหาวิทยาลัยศิลปากร จังหวัดนครปฐม

ส่วนที่ 1 แบบสอบถามข้อมูลส่วนตัว

คำอธิบาย โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่อง ที่ตรงกับความเป็นจริงเกี่ยวกับตัวนักศึกษา

1. ผู้ตอบเป็นนักศึกษาเพศ
 - 1 ชาย
 - 2 หญิง
2. นักศึกษากำลังศึกษาอยู่ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) ชั้นใด
 - 1 ชั้นปีที่ 1
 - 2 ชั้นปีที่ 2
 - 3 ชั้นปีที่ 3
3. นักศึกษากำลังศึกษาอยู่ในระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) ชั้นใด
 - 1 ชั้นปีที่ 1
 - 2 ชั้นปีที่ 2
4. นักศึกษากำลังศึกษาอยู่ในประเภทวิชาใด
 - 1 ช่างอุตสาหกรรม
 - 2 คหกรรม
 - 3 พาณิชยกรรม
 - 4 ศิลปกรรม
5. ปัจจุบันนักศึกษาพักอาศัยอย่างไร
 - 1 อยู่กับบิดามารดา
 - 2 อยู่กับญาติ
 - 3 อยู่หอพักหรือคนรู้จัก
 - 4 อื่นๆ ระบุ.....
6. ผลการเรียนของนักศึกษาในภาคเรียนที่ผ่านมาอยู่ในระดับใด
 - 1 คะแนนเฉลี่ยสะสมต่ำกว่า 1.50
 - 2 คะแนนเฉลี่ยสะสมตั้งแต่ 1.50 – 2.00
 - 3 คะแนนเฉลี่ยสะสมตั้งแต่ 2.01 – 2.49
 - 4 คะแนนเฉลี่ยสะสมตั้งแต่ 2.50 – 3.00
 - 5 คะแนนเฉลี่ยสะสมสูงกว่า 3.00

7. นักศึกษามีรายได้เพียงพอกับค่าใช้จ่ายในการเรียนหรือไม่
 - 1 เพียงพอกับค่าใช้จ่ายในการเรียน
 - 2 ไม่เพียงพอกับค่าใช้จ่ายในการเรียน
8. เพื่อนสนิทของนักศึกษาในปัจจุบันเป็นอย่างไร
 - 1 เป็นเพื่อนเพศเดียวกัน
 - 2 เป็นเพื่อนต่างเพศ
9. เพื่อนสนิทของนักศึกษาในข้อ8เป็นเพื่อนกันเมื่อไร
 - 1 เป็นเพื่อนเก่าตั้งแต่สมัยเรียนมัธยม
 - 2 เป็นเพื่อนเก่าตั้งแต่สมัยเรียน ปวช.
 - 3 เป็นเพื่อนใหม่ ปวช., ปวส.

ส่วนที่ 2 แบบสอบถามการเห็นคุณค่าในตนเอง

คำอธิบาย ข้อคำถามต่อไปนี้ ถามเกี่ยวกับการเห็นคุณค่าในตนเองของนักศึกษาในด้านต่างๆ โปรดตอบคำถามโดยทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับความคิดเห็นของนักศึกษาเพียงคำตอบเดียว โดยคำตอบมี 5 ตัวเลือกระหว่าง

มากที่สุด	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับความคิดเห็นของนักศึกษาในระดับมากที่สุด
มาก	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับความคิดเห็นของนักศึกษาในระดับมาก
ปานกลาง	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับความคิดเห็นของนักศึกษาในระดับปานกลาง
น้อย	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับความคิดเห็นของนักศึกษาในระดับน้อย
น้อยที่สุด	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับความคิดเห็นของนักศึกษาในระดับน้อยที่สุด

ข้อ	นักศึกษามีความคิดเห็นต่อตนเองในด้านต่อไปนี้หรือไม่อย่างไร	ระดับความคิดเห็น				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
1	ด้านความสามารถของตนเอง ข้าพเจ้ารู้สึกว่าคุณสามารถสำเร็จการศึกษาในสาขาวิชาที่เลือกเรียนได้ตามหลักสูตรกำหนด					
2	ข้าพเจ้าทำงานที่ครอบครัวมอบหมายได้สำเร็จด้วยตนเอง					
3	ข้าพเจ้ามีผลการเรียนดี					
4	ข้าพเจ้าสามารถทำให้ครูและเพื่อนๆ ยอมรับด้านการเป็นผู้นำ					
5	ข้าพเจ้าสามารถปรับตนเองเข้ากับกลุ่มเพื่อนได้เร็ว					
6	ด้านการยอมรับตนเอง เมื่อเปรียบเทียบกับเพื่อน ข้าพเจ้ารู้สึกว่าคุณไม่ด้อยกว่าเพื่อน					
7	ข้าพเจ้ามีความเชื่อมั่นในการตัดสินใจของตนเอง					
8	ข้าพเจ้ารู้ตัวเองเก่งด้านใด					

ข้อ	นักศึกษาที่มีความคิดเห็นต่อตนเอง ในด้านต่อไปนี้อย่างไร	ระดับความคิดเห็น				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
9	ข้าพเจ้ารู้ว่าตนเองหน้าตาไม่ดี					
10	ข้าพเจ้าไม่กล้าซักถามครูเมื่อไม่เข้าใจบทเรียน					
11	ด้านการนับถือตนเอง ข้าพเจ้าคิดว่าตนเองมีความสำคัญต่อ คนรอบข้าง					
12	ข้าพเจ้ารู้ว่าตนเองไม่ยอมแพ้อะไรง่ายๆ					
13	ข้าพเจ้ารู้สึกพอใจในความสามารถที่มีอยู่					
14	ข้าพเจ้ามีความตั้งใจและความพยายาม ในการศึกษา					
15	ข้าพเจ้ารู้สึกว่าคุณค่าตนเองด้อยกว่าเพื่อน					
16	ด้านความภาคภูมิใจในตนเอง ข้าพเจ้าเป็นคนที่มีความเชื่อมั่นในตนเอง					
17	ข้าพเจ้ายอมรับความผิดพลาดที่เกิดจากการ กระทำของตนเองได้					
18	ข้าพเจ้าพูดแสดงความคิดเห็นในชั้นเรียนได้ดี					
19	ข้าพเจ้าได้รับความไว้วางใจจากบิดามารดา เรื่องการเรียน					
20	ข้าพเจ้าได้รับคำชมเชยจากบิดามารดา และครู					
21	ด้านความสำเร็จ ผลการเรียนของข้าพเจ้าดีขึ้นกว่าภาคเรียน ที่ผ่านมา					
22	ผลงานของข้าพเจ้าเป็นที่ยอมรับของเพื่อน					
23	บิดามารดาให้ความไว้วางใจข้าพเจ้า					
24	การได้รับการยอมรับจากสังคม ข้าพเจ้าสามารถเป็นที่พึ่งและให้คำปรึกษา แก่เพื่อนได้					
25	ข้าพเจ้าทำคะแนนในวิชาต่างๆได้ดี					

ข้อ	นักศึกษาที่มีความคิดเห็นต่อตนเอง ในด้านต่อไปนี้อย่างไร	ระดับความคิดเห็น				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
26	เพื่อนๆ ยอมรับฟังความคิดเห็นของข้าพเจ้า					
27	เพื่อนๆ มักช่วยเหลือเรื่องการเรียนของ ข้าพเจ้า					
28	ข้าพเจ้าเป็นที่รักใคร่ชื่นชมของครูและเพื่อน					
29	ข้าพเจ้ามีส่วนช่วยเหลือกิจกรรมต่างๆ ของ วิทยาลัย					
30	เพื่อนๆ ต้องการให้ข้าพเจ้าร่วมทำงานกลุ่ม ด้วย					

ส่วนที่ 3 แบบสอบถามจุดมุ่งหวังในอนาคต

คำอธิบาย ข้อคำถามต่อไปนี้ ถามเกี่ยวกับจุดมุ่งหวังในอนาคตของนักศึกษา โปรดตอบคำถาม โดยทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับความคิดเห็นของนักศึกษาเพียงคำตอบเดียว โดยคำตอบมี 5 ตัวเลือก ดังนี้

มากที่สุด	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับความคิดเห็นของนักศึกษาในระดับมากที่สุด
มาก	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับความคิดเห็นของนักศึกษาในระดับมาก
ปานกลาง	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับความคิดเห็นของนักศึกษาในระดับปานกลาง
น้อย	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับความคิดเห็นของนักศึกษาในระดับน้อย
น้อยที่สุด	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับความคิดเห็นของนักศึกษาในระดับน้อยที่สุด

ข้อ	นักศึกษามีความคิดเห็นเกี่ยวกับ จุดมุ่งหวังในอนาคตอย่างไร	ระดับความคิดเห็น				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
1	ด้านการศึกษา ข้าพเจ้าพยายามตั้งใจเรียน เพื่อจะได้ประสบความสำเร็จตามที่มุ่งหวังไว้					
2	ข้าพเจ้าคิดเสมอว่าอนาคตของข้าพเจ้าขึ้นอยู่กับความสำเร็จทางการเรียน					
3	ข้าพเจ้าเชื่อว่าผลการเรียนจะเป็นอย่างไรขึ้นกับตัวเอง					
4	ข้าพเจ้าเชื่อว่าการศึกษจะทำให้มีงานทำที่มั่นคง					
5	แม้การเรียนบางครั้งจะน่าเบื่อแต่ข้าพเจ้าก็ไม่ยอมแพ้					
6	ข้าพเจ้าตั้งใจเรียน เพื่อจะได้มีอนาคตที่ดี					
7	ข้าพเจ้ามุ่งหวังจะเรียนต่อในสาขาวิชาที่เหมาะสมกับความสามารถของข้าพเจ้า					
8	ด้านครอบครัว ข้าพเจ้ามุ่งหวังที่จะมีครอบครัวที่มีความอบอุ่น					

ข้อ	นักศึกษาที่มีความคิดเห็นเกี่ยวกับ จุดมุ่งหวังในอนาคตอย่างไร	ระดับความคิดเห็น				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
9	ข้าพเจ้าตั้งใจเรียนเพื่อให้พ่อแม่ภูมิใจ					
10	พ่อแม่ไม่ควรคาดหวังในตัวข้าพเจ้า					
11	ครอบครัวมุ่งหวังให้ข้าพเจ้าเรียนจบ เพื่อจะได้มีงานทำ					
12	การเรียนจะทำให้ข้าพเจ้าช่วยแบ่งเบาภาระของพ่อแม่ในอนาคตได้					
13	ด้านอาชีพ ข้าพเจ้าเลือกเรียนสาขาวิชาที่ชอบเพื่อจะได้ประกอบอาชีพตามที่ข้าพเจ้าสนใจ					
14	ข้าพเจ้ามุ่งหวังจะประกอบอาชีพตามที่ครอบครัวต้องการ					
15	ข้าพเจ้ามุ่งหวังที่จะประกอบอาชีพตามที่ได้เรียนมา					
16	ข้าพเจ้ามุ่งหวังที่จะประกอบอาชีพที่มีเกียรติ					
17	ข้าพเจ้ามุ่งหวังที่จะมีอาชีพที่ทำให้มีรายได้สูง					
18	ด้านสังคม ข้าพเจ้าเชื่อว่าการตั้งใจเรียนจะทำให้เป็นที่ยอมรับของเพื่อนและครู					
19	ข้าพเจ้าสามารถช่วยสังคมได้โดยการตั้งใจเรียน					
20	ข้าพเจ้าหวังว่าความพยายามในการเรียนจะเป็นแบบอย่างที่ดีให้แก่ผู้อื่นได้					
21	ข้าพเจ้าเชื่อว่าการเรียนจะทำให้ข้าพเจ้าปรับตัวเข้ากับผู้อื่นได้ดี					
22	ข้าพเจ้าคิดว่าการเรียนจะทำให้ข้าพเจ้ามีเพื่อนมากขึ้น					

ข้อ	นักศึกษามีความคิดเห็นเกี่ยวกับ จุดมุ่งหวังในอนาคตอย่างไร	ระดับความคิดเห็น				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
23	ด้านความสุข ความสุขของข้าพเจ้ามาจากการมีงานทำ ในอนาคต					
24	ข้าพเจ้ามุ่งหวังจะได้รับปริญญาในอนาคต					
25	ข้าพเจ้าเชื่อว่าความสำเร็จในการศึกษา เล่าเรียนจะทำให้ข้าพเจ้ามีความสุข					
26	ข้าพเจ้ามีความสุขที่สอบผ่านทุกรายวิชาและ ได้คะแนนดี					
27	ข้าพเจ้าหวังว่าเมื่อสำเร็จการศึกษาจะทำงาน เพื่อตอบแทนพระคุณบิดามารดา ผู้ปกครอง ที่ทำให้ข้าพเจ้าได้ศึกษา					

ส่วนที่ 4 แบบสอบถามการได้รับการสนับสนุนทางสังคมของนักศึกษา

คำอธิบาย ข้อคำถามต่อไปนี้ ถามเกี่ยวกับการได้รับการสนับสนุนในด้านต่างๆ จากบิดามารดา ผู้ปกครอง ครู และเพื่อนของนักศึกษา โปรดตอบคำถามโดยทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับความเป็นจริงของนักศึกษาเพียงคำตอบเดียว โดยคำตอบมี 5 ตัวเลือกดังนี้

มากที่สุด	หมายถึง	นักศึกษาได้รับการสนับสนุนด้านนั้นในระดับมากที่สุด
มาก	หมายถึง	นักศึกษาได้รับการสนับสนุนด้านนั้นในระดับมาก
ปานกลาง	หมายถึง	นักศึกษาได้รับการสนับสนุนด้านนั้นในระดับปานกลาง
น้อย	หมายถึง	นักศึกษาได้รับการสนับสนุนด้านนั้นในระดับน้อย
น้อยที่สุด	หมายถึง	นักศึกษาได้รับการสนับสนุนด้านนั้นในระดับน้อยที่สุด

ข้อ	นักศึกษาได้รับการสนับสนุนจากบิดามารดา ผู้ปกครอง ครู และเพื่อน ในด้านต่อไปนี้หรือไม่	ระดับความคิดเห็น				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
1	ด้านอารมณ์ ข้าพเจ้าได้รับการดูแลเอาใจใส่จากบิดามารดา ผู้ปกครองเป็นพิเศษเมื่อใกล้สอบ					
2	บิดามารดา ผู้ปกครองสนใจซักถามเกี่ยวกับการเรียนของข้าพเจ้า					
3	เมื่อข้าพเจ้ามีปัญหาการเรียน ข้าพเจ้าจะปรึกษาบิดามารดา ผู้ปกครอง					
4	บิดามารดา ผู้ปกครอง ให้การสนับสนุนข้าพเจ้าทุกเรื่องที่เป็นประโยชน์ต่อการเรียน					
5	ข้าพเจ้าได้รับคำชมจากครู เมื่อทำคะแนนสอบได้ดีกว่าเดิม					
6	บิดามารดา ผู้ปกครองอนุญาตให้ข้าพเจ้าทำกิจกรรมของวิทยาลัย					
7	เมื่อข้าพเจ้าทำงานช้า เพื่อนๆ จะรอคอยจนข้าพเจ้าทำงานเสร็จ					

ข้อ	นักศึกษาได้รับการสนับสนุนจากบิดามารดา ผู้ปกครอง ครู และเพื่อน ในด้านต่อไปนี้อย่างไร	ระดับความคิดเห็น				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
8	เพื่อนให้คำแนะนำในการทำการบ้านแก่ข้าพเจ้า					
9	บิดามารดา ผู้ปกครอง คอยให้กำลังใจเกี่ยวกับการเรียน					
10	ด้านวัตถุ ข้าพเจ้าได้รับค่าใช้จ่ายด้านการเรียนจากบิดามารดา ผู้ปกครอง					
11	ข้าพเจ้าได้รับการสนับสนุนด้านอุปกรณ์การเรียนจากบิดามารดา ผู้ปกครอง					
12	เมื่อข้าพเจ้าสอบได้คะแนนดี บิดามารดา ผู้ปกครองจะให้รางวัลแก่ข้าพเจ้า					
13	เมื่อไม่มีอุปกรณ์การเรียนใช้ ข้าพเจ้าสามารถยืมจากวิทยาลัยได้					
14	ข้าพเจ้าสามารถใช้สิ่งอำนวยความสะดวกที่วิทยาลัยจัดให้ เช่น คอมพิวเตอร์					
15	เมื่อลืมนักเรียนวิทยาลัย เพื่อนข้าพเจ้าจะให้ยืม					
16	หากข้าพเจ้าต้องการเงินเพิ่มเติมเพื่อการเรียน บิดามารดา ผู้ปกครองยินดีให้การสนับสนุน					
17	ครูมีเอกสารส่งเสริมการเรียนเพิ่มเติมให้กับนักศึกษา					
18	ด้านข้อมูลข่าวสาร บิดามารดา ผู้ปกครอง คอยจัดหาเอกสารตำราที่เกี่ยวกับการเรียนให้ข้าพเจ้า					
19	บิดามารดา ผู้ปกครอง สอนให้ข้าพเจ้าตั้งใจเรียน					

ข้อ	นักศึกษาได้รับการสนับสนุนจากบิดามารดา ผู้ปกครอง ครู และเพื่อน ในด้านต่อไปนี้อย่างไร	ระดับความคิดเห็น				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
20	ครู มักจะยกตัวอย่างบุคคลที่ประสบ ความสำเร็จด้านการเรียนให้ข้าพเจ้าฟัง					
21	บิดามารดา ผู้ปกครอง ให้คำแนะนำเกี่ยวกับการ การเลือกคบเพื่อน					
22	ครูที่ปรึกษาให้คำแนะนำข้าพเจ้าเกี่ยวกับ การเรียน					
23	ข้าพเจ้าสามารถขอคำแนะนำจากบิดามารดา ผู้ปกครอง เมื่อมีปัญหาการเรียน					
24	ครูแนะนำข้าพเจ้าเกี่ยวกับแนวทางการเรียน ให้สำเร็จ					
25	ข้าพเจ้าได้รับบริการข่าวสารข้อมูลที่เป็น ประโยชน์ด้านการเรียนจากวิทยาลัย					
26	ครูพูดคุยตัวอย่างในการเรียนที่ทำให้ นักศึกษาค่อยตามและตั้งในเรียน					
27	เมื่อข้าพเจ้าไม่เข้าใจงานที่ครูมอบหมาย ข้าพเจ้าสามารถขอคำอธิบายเพิ่มเติมจาก เพื่อนได้					
28	เพื่อนบอกแหล่งการเรียนรู้ให้ข้าพเจ้าไป ค้นคว้าหาความรู้เพิ่มเติม					
29	เมื่อข้าพเจ้าเรียนไม่ทันเพื่อน เพื่อจะช่วย อธิบายบทเรียนนั้นๆ ให้กับข้าพเจ้า					
30	เพื่อนจะทบทวนบทเรียนที่ข้าพเจ้าไม่เข้าใจ ให้ก่อนสอบ					

ส่วนที่ 5 แบบสอบถามเกี่ยวกับพฤติกรรมเสี่ยงด้านการเรียน

คำอธิบาย ข้อคำถามต่อไปนี้ถาม เกี่ยวกับพฤติกรรมเสี่ยงด้านการเรียนของนักศึกษาในด้านต่างๆ โปรดตอบคำถาม โดยทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับความเป็นจริงของนักศึกษาเพียงคำตอบเดียว ข้อคำถามมี 5 ตัวเลือก คือ

มากที่สุด	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับการปฏิบัติของนักศึกษาในระดับมากที่สุด
มาก	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับการปฏิบัติของนักศึกษาในระดับมาก
ปานกลาง	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับการปฏิบัติของนักศึกษาในระดับปานกลาง
น้อย	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับการปฏิบัติของนักศึกษาในระดับน้อย
น้อยที่สุด	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับการปฏิบัติของนักศึกษาในระดับน้อยที่สุด

ข้อ	นักศึกษาปฏิบัติตนอย่างไร	ระดับการปฏิบัติ				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
1	นิสัยการเรียน ข้าพเจ้ากำหนดเป้าหมายในการเรียนและ สามารถปฏิบัติงานได้สำเร็จตามเป้าหมายนั้น					
2	ข้าพเจ้าไม่มีเวลาเตรียมตัวสอบ					
3	ข้าพเจ้าไม่สามารถวางแผนการอ่านหนังสือ ให้สอดคล้องกับตารางเรียนได้					
4	ข้าพเจ้าไม่ท้อแท้ต่อการเรียน แม้จะเผชิญ อุปสรรคมากเพียงใด					
5	ข้าพเจ้าเข้าชั้นเรียนตรงตามเวลาทุกวิชา					
6	ข้าพเจ้าคิดเรื่องอื่นขณะที่ฟังครูสอน					
7	ข้าพเจ้าได้ผลการเรียนระดับ 0					
8	ข้าพเจ้ามาเรียนหนังสือทุกวัน					
9	เมื่อถึงเวลาเรียนข้าพเจ้ารู้สึกเบื่อหน่าย ในการเรียน					
10	ขณะที่ครูสอนข้าพเจ้าจะทำกิจกรรมอื่น					
11	เมื่อครูมอบหมายงานให้ทำในห้องเรียน ข้าพเจ้าจะลอกเพื่อน					

ข้อ	นักศึกษาปฏิบัติตนอย่างไร	ระดับการปฏิบัติ				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
12	ข้าพเจ้าส่งงานไม่ตรงตามกำหนดเวลา					
13	ข้าพเจ้ามีข้อบกพร่องด้านภาษาและการพูด					
14	ข้าพเจ้ามีผลการเรียนในรายวิชาพื้นฐานต่ำ					
15	ข้าพเจ้าทำการบ้านด้วยการลอกเพื่อน					
16	ขณะคอยครูผู้สอน ข้าพเจ้าจะทบทวนบทเรียน					
17	ข้าพเจ้าตั้งใจเรียน ขณะที่ครูสอน					
18	ขณะฟังครูสอนข้าพเจ้าจะจดบันทึกข้อความสำคัญไปด้วย					
19	ข้าพเจ้าสามารถปฏิบัติงานที่ได้รับมอบหมายทันตามเวลา					
20	เมื่อครูมอบหมายงานให้ทำ ข้าพเจ้าจะทำเมื่อถึงกำหนดส่ง					
21	ขณะที่ครูสอนข้าพเจ้าจะพูดคุยกับเพื่อน					
22	ข้าพเจ้าใจลอยขณะครูสอน					
23	ข้าพเจ้าขาดเรียนจนไม่มีสิทธิ์สอบ					
24	ข้าพเจ้ามีผลการเรียนอยู่ในระดับต่ำ					
25	ข้าพเจ้าจะทำการบ้าน รายงาน ด้วยตนเองจนสุดความสามารถ					
26	เมื่อข้าพเจ้าสอบได้คะแนนน้อยข้าพเจ้าก็ไม่ขยันเพิ่มมากขึ้น					
27	ข้าพเจ้าจะทบทวนบทเรียนเฉพาะในช่วงเตรียมตัวสอบ					
28	ข้าพเจ้าจะทำข้อสอบด้วยตนเองจนสุดความสามารถ					
29	ข้าพเจ้าชอบอยู่นอกห้องเรียนมากกว่าอยู่ในชั้นเรียน					
30	ข้าพเจ้าไม่ชอบทำการบ้าน					

ข้อ	นักศึกษาปฏิบัติตนอย่างไร	ระดับการปฏิบัติ				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
31	ข้าพเจ้าอ่านหนังสือมาล่วงหน้าก่อนครูสอน					
32	ข้าพเจ้าแต่งชุดนักศึกษาออกจากบ้าน แต่ไม่เข้าชั้นเรียน					
33	ข้าพเจ้าชอบทำกิจกรรมอย่างอื่นมากกว่าเรียน					
34	เพื่อนมักชวนข้าพเจ้าหนีเรียน					
35	ข้าพเจ้ากับเพื่อนชอบไปห้างสรรพสินค้า และมีชั่วโมงเรียน					
36	เมื่อมีปัญหาไม่สบายใจข้าพเจ้าจะไม่เข้าเรียน					
37	ข้าพเจ้าไม่เข้าชั้นเรียนเพราะไม่ทำการบ้าน ตามที่ครูมอบหมาย					
38	ข้าพเจ้าลืมนอุปกรณ์การเรียน					
39	ข้าพเจ้าแต่งกายไม่ถูกระเบียบจึงไม่เข้า ชั้นเรียน					
40	เมื่อมีเวลาว่างข้าพเจ้าจะทบทวนบทเรียน					
41	เพื่อนต่างเพศทำให้ข้าพเจ้าไม่มีสมาธิ ในการเรียน					
42	ขณะเรียนหนังสือ ข้าพเจ้าชอบเสริมความ สวยความหล่อ ของตนเอง					
43	ข้าพเจ้าชอบเล่นเกมสั่นทำให้การเรียนตกต่ำ					
44	ข้าพเจ้าไม่ชอบสาขาที่เรียน					
45	ข้าพเจ้าไม่ชอบวิธีการสอนของครูที่เข้มงวด เกินไป					
46	ข้าพเจ้าชอบคำพูดที่ว่า “ สอบได้เป็นเรื่อง ตลก สอบตกเป็นเรื่องธรรมดา”					
47	ข้าพเจ้าขาดเรียนบ่อย					
48	ข้าพเจ้าเข้าเรียนสาย					

ข้อ	นักศึกษาปฏิบัติตนอย่างไร	ระดับการปฏิบัติ				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
49	การคบเพื่อน เพื่อนข้าพเจ้าส่วนใหญ่ไม่ชอบเรียน					
50	กลุ่มเพื่อนไม่เข้าเรียนข้าพเจ้าจึงไม่เข้าเรียน					
51	ข้าพเจ้าชอบนั่งหลังห้องกับเพื่อนๆ เพื่อ ไม่ให้เป็นจุดสนใจของครู					
52	เพื่อนๆ มักชักชวนข้าพเจ้าทำสิ่งที่ผิด กฎระเบียบของวิทยาลัย					
53	แม้ข้าพเจ้าจะรู้ว่าเพื่อนชักชวนทำสิ่งไม่ดีแต่ ไม่ขัดใจเพื่อน เพราะกลัวเพื่อนโกรธ					
54	เวลาครูสอน เพื่อนมักชวนข้าพเจ้าคุยเรื่อง ต่างๆ					
55	กลุ่มเพื่อนข้าพเจ้ามักเข้าห้องเรียนหลังครูเข้า ห้องสอน					
56	ในช่วงโหม่งว่างข้าพเจ้าจะรวมกลุ่มกับเพื่อน ออกนอกบริเวณวิทยาลัย					
57	เพื่อนสนิทของข้าพเจ้าไม่ได้เรียนหนังสือ					
58	เมื่อข้าพเจ้ามีเรื่องทะเลาะวิวาททั้งในและ นอกสถานศึกษา เพื่อนนอกสถานศึกษาจะ เข้ามาเกี่ยวข้องด้วย					

ภาคผนวก ข

ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและค่าระดับของแบบสอบถาม

ตารางที่ 24 แสดงผลการวิเคราะห์ค่าเฉลี่ยและค่าระดับรายชื่อของการเห็นคุณค่าในตนเองของ
ผู้ตอบแบบสอบถาม

การเห็นคุณค่าในตนเอง	$\bar{X}$	S.D.	ค่าระดับ
<u>ด้านความสามารถของตนเอง</u>	3.69	.5163	มาก
1. ข้าพเจ้ารู้สึกว่าคุณสามารถสำเร็จการศึกษาในสาขาวิชาที่เลือกเรียนได้ตามหลักสูตรกำหนด	4.30	.7022	มาก
2. ข้าพเจ้าทำงานที่ครูมอบหมายได้สำเร็จด้วยตนเอง	3.86	.7760	มาก
3. ข้าพเจ้ามีผลการเรียนดี	3.93	.6914	มาก
4. ข้าพเจ้าสามารถทำให้ครูและเพื่อนๆ ยอมรับด้านการเป็นผู้นำ	3.53	.6814	มาก
5.ข้าพเจ้าสามารถปรับตนเองเข้ากับกลุ่มเพื่อนได้เร็ว	4.00	.7427	มาก
<u>ด้านการยอมรับตนเอง</u>	3.44	.3928	มาก
6. เมื่อเปรียบเทียบกับเพื่อน ข้าพเจ้ารู้สึกว่าคุณไม่ด้อยกว่าเพื่อน	3.60	.7239	มาก
7. ข้าพเจ้ามีความเชื่อมั่นในการตัดสินใจของตนเอง	3.93	.7849	มาก
8. ข้าพเจ้ารู้ว่าตัวเองเก่งทางด้านใด	3.66	.7581	มาก
9. ข้าพเจ้ารู้ว่าตนเองหน้าตาไม่ดี	3.13	.7760	ปานกลาง
10. ข้าพเจ้าไม่กล้าซักถามครูเมื่อไม่เข้าใจบทเรียน	3.00	1.20	ปานกลาง
<u>ด้านการนับถือตนเอง</u>	3.75	.4848	มาก
11. ข้าพเจ้าคิดว่าตนเองมีความสำคัญต่อคนรอบข้าง	3.40	.5632	ปานกลาง
12. ข้าพเจ้ารู้ว่าตนเองไม่ยอมแพ้อะไรง่ายๆ	3.96	.7648	มาก
13. ข้าพเจ้ารู้สึกพอใจในความสามารถที่มีอยู่	3.86	.7760	มาก
14. ข้าพเจ้ามีความตั้งใจและความพยายามในการศึกษา	4.13	.7303	มาก
15. ข้าพเจ้ารู้สึกว่าคุณด้อยกว่าเพื่อน	3.50	1.30	มาก
<u>ด้านความภาคภูมิใจในตนเอง</u>	3.65	.4845	มาก
16. ข้าพเจ้าเป็นคนที่มีความเชื่อมั่นในตนเอง	3.60	.9684	มาก
17. ข้าพเจ้ายอมรับความผิดพลาดที่เกิดจากการกระทำของตนเองได้	4.06	.9444	มาก
18. ข้าพเจ้าพูดแสดงความคิดเห็นในชั้นเรียนได้ดี	3.43	.7738	ปานกลาง
19. ข้าพเจ้าได้รับความไว้วางใจจากบิดามารดาเรื่องการเรียน	4.23	.6789	มาก
20. ข้าพเจ้าได้รับคำชมเชยจากบิดามารดา และครู	3.36	.6686	ปานกลาง

ตารางที่ 24 (ต่อ)

การเห็นคุณค่าในตนเอง	$\bar{X}$	S.D.	ค่าระดับ
<u>ด้านความสำเร็จ</u>	3.69	.6039	มาก
21. ผลการเรียนรู้ของข้าพเจ้าดีขึ้นกว่าภาคเรียนที่ผ่านมา	4.16	.6989	มาก
22. ผลงานของข้าพเจ้าเป็นที่ยอมรับของเพื่อน	3.56	.6789	มาก
23. บิดามารดาให้ความไว้วางใจข้าพเจ้า	4.00	.7427	มาก
<u>การได้รับการยอมรับจากสังคม</u>	3.45	.4534	ปานกลาง
24. ข้าพเจ้าสามารถเป็นที่พึ่งและให้คำปรึกษาแก่เพื่อนได้	3.96	.6686	มาก
25. ข้าพเจ้าทำคะแนนในวิชาต่างๆ ได้ดี	3.53	.7303	มาก
26. เพื่อนๆ ยอมรับฟังความคิดเห็นของข้าพเจ้า	3.73	.6396	มาก
27. เพื่อนๆ มักช่วยเหลือเรื่องการเรียนของข้าพเจ้า	3.36	1.06	ปานกลาง
28. ข้าพเจ้าเป็นที่รักใคร่ชื่นชมของครูและเพื่อน	3.33	.7111	ปานกลาง
29. ข้าพเจ้ามีส่วนช่วยเหลือกิจกรรมต่างๆ ของวิทยาลัย	3.56	1.04	มาก
30. เพื่อนๆ ต้องการให้ข้าพเจ้าร่วมทำงานกลุ่มด้วย	3.73	.6914	มาก

ตารางที่ 25 แสดงผลการวิเคราะห์ค่าเฉลี่ยและค่าระดับรายชื่อของจุดมุ่งหวังในอนาคตของผู้ตอบแบบสอบถาม

จุดมุ่งหวังในอนาคต	$\bar{X}$	S.D.	ค่าระดับ
<u>ด้านการศึกษา</u>	4.28	.4850	มาก
1. ข้าพเจ้าพยายามตั้งใจเรียน เพื่อจะได้ประสบความสำเร็จตามที่มุ่งหวังไว้	4.30	.6512	มาก
2. ข้าพเจ้าคิดเสมอว่าอนาคตของข้าพเจ้าขึ้นอยู่กับความสำเร็จทางการเรียน	4.46	.6814	มาก
3. ข้าพเจ้าเชื่อว่าผลการเรียนจะเป็นอย่างไรขึ้นกับตัวเอง	4.66	.4794	มากที่สุด
4. ข้าพเจ้าเชื่อว่าการศึกษจะทำให้มีงานทำที่มั่นคง	4.53	.6288	มากที่สุด
5. แม้การเรียนบางครั้งจะน่าเบื่อแต่ข้าพเจ้าก็ไม่ยอมแพ้	3.96	.8087	มาก
6. ข้าพเจ้าตั้งใจเรียน เพื่อจะได้มีอนาคตที่ดี	4.30	.7022	มาก

ตารางที่ 25 (ต่อ)

จุดมุ่งหวังในอนาคต	$\bar{X}$	S.D.	ค่าระดับ
7. ข้าพเจ้ามุ่งหวังจะเรียนต่อในสาขาวิชาที่เหมาะสมกับความสามารถของข้าพเจ้า	4.33	.6608	มาก
<u>ด้านครอบครัว</u>	4.33	.5000	มาก
8. ข้าพเจ้ามุ่งหวังที่จะมีครอบครัวที่มีความอบอุ่น	4.76	.5040	มากที่สุด
9. ข้าพเจ้าตั้งใจเรียนเพื่อให้พ่อแม่ภูมิใจ	4.50	.6297	มากที่สุด
10. พ่อแม่ไม่คาดหวังในตัวข้าพเจ้า	3.36	1.35	ปานกลาง
11. ครอบครัวมุ่งหวังให้ข้าพเจ้าเรียนจบ เพื่อจะได้มีงานทำ	4.46	.5713	มาก
12. การเรียนจะทำให้ข้าพเจ้าช่วยแบ่งเบาภาระของพ่อแม่ในอนาคตได้	4.53	.6288	มากที่สุด
<u>ด้านอาชีพ</u>	4.01	.5559	มาก
13. ข้าพเจ้าเลือกเรียนสาขาวิชาที่ชอบเพื่อจะได้ประกอบอาชีพตามที่ข้าพเจ้าสนใจ	4.23	.6260	มาก
14. ข้าพเจ้ามุ่งหวังจะประกอบอาชีพตามที่ครอบครัวต้องการ	2.80	.9247	ปานกลาง
15. ข้าพเจ้ามุ่งหวังที่จะประกอบอาชีพตามที่ได้เรียนมา	4.06	.8276	มาก
16. ข้าพเจ้ามุ่งหวังที่จะประกอบอาชีพที่มีเกียรติ	4.03	.8502	มาก
17. ข้าพเจ้ามุ่งหวังที่จะมีอาชีพที่ทำให้มีรายได้สูง	4.30	.7022	มาก
<u>ด้านสังคม</u>	3.96	.5746	มาก
18. ข้าพเจ้าเชื่อว่าการตั้งใจเรียนจะทำให้เป็นที่ยอมรับของเพื่อนและครู	3.93	.6914	มาก
19. ข้าพเจ้าสามารถช่วยสังคมได้โดยการตั้งใจเรียน	3.86	.6814	มาก
20. ข้าพเจ้าหวังว่าความพยายามในการเรียนจะเป็นแบบอย่างที่ดีให้แก่ผู้อื่นได้	3.80	.8469	มาก
21. ข้าพเจ้าเชื่อว่าการเรียนจะทำให้ข้าพเจ้าปรับตัวเข้ากับผู้อื่นได้ดี	3.73	.9444	มาก
22. ข้าพเจ้าคิดว่าการเรียนจะทำให้ข้าพเจ้ามีเพื่อนมากขึ้น	3.76	1.10	มาก
<u>ด้านความสุข</u>	4.38	.5085	มาก
23. ความสุขของข้าพเจ้ามาจากการมีงานทำในอนาคต	4.23	.6789	มาก

ตารางที่ 25 (ต่อ)

จุดมุ่งหวังในอนาคต	$\bar{X}$	S.D.	ค่าระดับ
24. ข้าพเจ้ามุ่งหวังจะได้รับปริญญาในอนาคต	4.40	.8944	มาก
25. ข้าพเจ้าเชื่อว่าความสำเร็จในการศึกษาเล่าเรียนจะทำให้ข้าพเจ้ามีความสุข	4.43	.5683	มาก
26. ข้าพเจ้ามีความสุขที่สอบผ่านทุกรายวิชาและได้คะแนนดี	4.43	.6260	มาก
27. ข้าพเจ้าหวังว่าเมื่อสำเร็จการศึกษาจะทำงานเพื่อตอบแทนพระคุณบิดามารดา ผู้ปกครองที่ให้ข้าพเจ้าได้ศึกษา	4.76	.4301	มากที่สุด

ตารางที่ 26 แสดงผลการวิเคราะห์ค่าเฉลี่ยและค่าระดับรายชื่อของการสนับสนุนทางสังคมของผู้ตอบแบบสอบถาม

การสนับสนุนทางสังคม	$\bar{X}$	S.D.	ค่าระดับ
<u>ด้านอารมณ์</u>	3.78	.6458	มาก
1. ข้าพเจ้าได้รับการดูแลเอาใจใส่จากบิดามารดา ผู้ปกครองเป็นพิเศษเมื่อใกล้สอบ	3.62	.830	มาก
2. บิดามารดา ผู้ปกครองสนใจซักถามเกี่ยวกับการเรียนของข้าพเจ้า	3.96	.880	มาก
3. เมื่อข้าพเจ้ามีปัญหาด้านการเรียน ข้าพเจ้าจะปรึกษาบิดามารดา ผู้ปกครอง	3.52	1.007	มาก
4. บิดามารดา ผู้ปกครอง ให้การสนับสนุนข้าพเจ้าทุกเรื่องที่เป็นประโยชน์ต่อการเรียน	4.23	.839	มาก
5. ข้าพเจ้าได้รับคำชม เมื่อทำคะแนนสอบได้ดีกว่าเดิม	3.35	.789	ปานกลาง
6. บิดามารดา ผู้ปกครอง อนุญาตให้ข้าพเจ้าทำกิจกรรมของวิทยาลัย	4.19	2.629	มาก
7. เมื่อข้าพเจ้าทำงานช้า เพื่อนๆ จะรอคอยจนข้าพเจ้าทำงานเสร็จ	3.57	.934	มาก
8. เพื่อนให้คำแนะนำในการทำการบ้านแก่ข้าพเจ้า	3.66	.852	มาก
9. บิดามารดา ผู้ปกครอง คอยให้กำลังใจเกี่ยวกับการเรียน	3.97	.848	มาก

ตารางที่ 26 (ต่อ)

การสนับสนุนทางสังคม	$\bar{X}$	S.D.	ค่าระดับ
<u>ด้านวัตถุ</u>	3.65	.5609	มาก
10. ข้าพเจ้าได้รับค่าใช้จ่ายด้านการเรียนจากบิดามารดา ผู้ปกครอง	4.30	.869	มาก
11. ข้าพเจ้าได้รับการสนับสนุนด้านอุปกรณ์การเรียนจากบิดามารดา ผู้ปกครอง	4.29	.856	มาก
12. เมื่อข้าพเจ้าสอบได้คะแนนดี บิดามารดา ผู้ปกครองจะให้รางวัลแก่ข้าพเจ้า	2.95	1.088	ปานกลาง
13. เมื่อไม่มีอุปกรณ์การเรียนใช้ ข้าพเจ้าสามารถยืมจากวิทยาลัยได้	2.71	1.039	ปานกลาง
14. ข้าพเจ้าสามารถใช้สิ่งอำนวยความสะดวกที่วิทยาลัยจัดให้ เช่น คอมพิวเตอร์	3.37	1.047	ปานกลาง
15. เมื่อลืมนำอุปกรณ์มาวิทยาลัย เพื่อนข้าพเจ้าจะให้ยืม	3.68	.885	มาก
16. หากข้าพเจ้าต้องการเงินเพิ่มเติมเพื่อการเรียน บิดามารดา ผู้ปกครอง ยินดีให้การสนับสนุน	4.11	.878	มาก
17. ครูมีเอกสารส่งเสริมการเรียนรู้เพิ่มเติมให้กับนักศึกษา	3.86	.831	มาก
<u>ด้านข้อมูลข่าวสาร</u>	3.74	.5294	มาก
18. บิดามารดา ผู้ปกครอง คอยจัดหาเอกสาร ตำราที่เกี่ยวข้องกับการเรียนให้ข้าพเจ้า	2.98	1.001	ปานกลาง
19. บิดามารดา ผู้ปกครอง สอนให้ข้าพเจ้าตั้งใจเรียน	4.26	.833	มาก
20. ครู มักยกตัวอย่างบุคคลที่ประสบความสำเร็จด้านการเรียนให้ข้าพเจ้าฟัง	4.04	.777	มาก
21. บิดามารดา ผู้ปกครอง ให้คำแนะนำเกี่ยวกับการเลือกคบเพื่อน	4.12	.849	มาก
22. ครูที่ปรึกษาให้คำแนะนำข้าพเจ้าเกี่ยวกับการเรียน	4.01	.785	มาก
23. ข้าพเจ้าสามารถขอคำแนะนำจากบิดามารดา ผู้ปกครอง เมื่อมีปัญหาการเรียน	3.76	.963	มาก
24. ครูแนะนำข้าพเจ้าเกี่ยวกับแนวทางการเรียนให้สำเร็จ	4.00	.756	มาก
25. ข้าพเจ้าได้รับบริการข่าวสารข้อมูลที่เป็นประโยชน์ด้านการเรียนจากวิทยาลัย	3.65	.842	มาก

ตารางที่ 26 (ต่อ)

การสนับสนุนทางสังคม	$\bar{X}$	S.D.	ค่าระดับ
26. ครูพุดยกตัวอย่างในการเรียนที่ทำให้นักศึกษาล้อยตามและตั้งใจเรียน	3.80	.769	มาก
27. ข้าพเจ้าไม่เข้าใจงานที่ครูมอบหมาย ข้าพเจ้าสามารถขอคำอธิบายเพิ่มเติมจากเพื่อนได้	3.76	.809	มาก
28. เพื่อนบอกแหล่งการเรียนรู้ให้ข้าพเจ้าไปค้นคว้าหาความรู้เพิ่มเติม	3.57	.805	มาก
29. เมื่อข้าพเจ้าเรียนไม่ทันเพื่อน เพื่อนจะช่วยอธิบายบทเรียนนั้นๆให้กับข้าพเจ้า	3.46	.897	ปานกลาง
30. เพื่อนจะทบทวนบทเรียนที่ข้าพเจ้าไม่เข้าใจให้ก่อนสอบ	3.31	.978	ปานกลาง

ตารางที่ 27 แสดงผลการวิเคราะห์ค่าเฉลี่ยและค่าระดับรายชื่อเกี่ยวกับพฤติกรรมเสี่ยงด้านการเรียนของผู้ตอบแบบสอบถาม

พฤติกรรมเสี่ยงด้านการเรียน	$\bar{X}$	S.D.	ค่าระดับ
<u>นิสัยการเรียน</u>			
1. ข้าพเจ้ากำหนดเป้าหมายในการเรียนและสามารถปฏิบัติงานได้สำเร็จตามเป้าหมายนั้น	3.83	.690	มาก
2. ข้าพเจ้าไม่มีเวลาเตรียมตัวสอบ	2.80	.848	ปานกลาง
3. ข้าพเจ้าไม่สามารถวางแผนการอ่านหนังสือให้สอดคล้องกับตารางเรียนได้	2.95	.869	ปานกลาง
4. ข้าพเจ้าไม่ท้อแท้ต่อการเรียน แม้จะเผชิญอุปสรรคมากเพียงใด	3.89	.780	มาก
5. ข้าพเจ้าเข้าชั้นเรียนตรงตามเวลาทุกวิชา	3.83	.846	มาก
6. ข้าพเจ้าคิดเรื่องอื่นขณะที่ฟังครูสอน	2.73	.929	ปานกลาง
7. ข้าพเจ้าได้ผลการเรียนระดับ 0	1.46	.885	น้อยที่สุด
8. ข้าพเจ้ามาเรียนหนังสือทุกวัน	4.38	.782	มาก

ตารางที่ 27 (ต่อ)

พฤติกรรมเสี่ยงด้านการเรียน	$\bar{X}$	S.D.	ค่าระดับ
9. เมื่อถึงเวลาเรียนข้าพเจ้ารู้สึกเบื่อหน่ายในการเรียน	2.49	.895	น้อย
10. ขณะที่ครูสอนข้าพเจ้าจะทำกิจกรรมอื่น	2.28	.935	น้อย
11. เมื่อครูมอบหมายงานให้ทำในห้องเรียน ข้าพเจ้าจะลอกเพื่อน	2.55	.924	ปานกลาง
12. ข้าพเจ้าส่งงานไม่ตรงตามกำหนดเวลา	2.43	.910	น้อย
13. ข้าพเจ้ามีข้อบกพร่องด้านภาษาและการพูด	2.71	.972	ปานกลาง
14. ข้าพเจ้ามีผลการเรียนในรายวิชาพื้นฐานต่ำ	2.22	.866	น้อย
15. ข้าพเจ้าทำการบ้านด้วยการลอกเพื่อน	2.23	.887	น้อย
16. ขณะคอยครูผู้สอน ข้าพเจ้าจะทบทวนบทเรียน	2.74	.861	ปานกลาง
17. ข้าพเจ้าตั้งใจเรียน ขณะที่ครูสอน	3.68	.755	มาก
18. ขณะฟังครูสอนข้าพเจ้าจะจดบันทึกข้อความสำคัญไปด้วย	3.29	.878	ปานกลาง
19. ข้าพเจ้าสามารถปฏิบัติงานที่ได้รับมอบหมายทันตามเวลา	3.57	.728	มาก
20. เมื่อครูมอบหมายงานให้ทำ ข้าพเจ้าจะทำเมื่อถึงกำหนดส่ง	3.08	.942	ปานกลาง
21. ขณะที่ครูสอนข้าพเจ้าจะพูดคุยกับเพื่อน	2.55	.856	ปานกลาง
22. ข้าพเจ้าใจลอยขณะครูสอน	2.30	.916	น้อย
23. ข้าพเจ้าขาดเรียนจนไม่มีสิทธิ์สอบ	1.35	.760	น้อยที่สุด
24. ข้าพเจ้ามีผลการเรียนอยู่ในระดับต่ำ	1.71	.949	น้อย
25. ข้าพเจ้าจะทำการบ้าน รายงาน ด้วยตนเองจนสุดความสามารถ	3.79	.862	มาก
26. เมื่อข้าพเจ้าสอบได้คะแนนน้อย ข้าพเจ้าก็ไม่ขยันเพิ่มมากขึ้น	2.33	.990	น้อย
27. ข้าพเจ้าจะทบทวนบทเรียนเฉพาะในช่วงเตรียมตัวสอบ	3.17	.961	ปานกลาง
28. ข้าพเจ้าจะทำข้อสอบด้วยตนเองจนสุดความสามารถ	4.22	.726	มาก
29. ข้าพเจ้าชอบอยู่นอกห้องเรียนมากกว่าอยู่ในชั้นเรียน	2.84	1.037	ปานกลาง
30. ข้าพเจ้าไม่ชอบทำการบ้าน	3.39	.965	ปานกลาง
31. ข้าพเจ้าอ่านหนังสือมาล่วงหน้าก่อนครูสอน	2.65	.864	ปานกลาง

ตารางที่ 27 (ต่อ)

พฤติกรรมเสี่ยงด้านการเรียน	$\bar{X}$	S.D.	ค่าระดับ
<u>หนีเรียน</u>			
32. ข้าพเจ้าแต่งชุดนักศึกษาออกจากบ้าน แต่ไม่เข้าชั้นเรียน	1.38	.813	น้อยที่สุด
33. ข้าพเจ้าชอบทำกิจกรรมอย่างอื่นมากกว่าเรียน	2.49	1.039	น้อย
34. เพื่อนมักชวนข้าพเจ้าหนีเรียน	1.83	.991	น้อย
35. ข้าพเจ้ากับเพื่อนชอบไปห้างสรรพสินค้าขณะมีชั่วโมงเรียน	1.54	.897	น้อย
36. เมื่อมีปัญหาไม่สบายใจข้าพเจ้าจะไม่เข้าเรียน	1.78	1.012	น้อย
37. ข้าพเจ้าไม่เข้าชั้นเรียนเพราะไม่ทำการบ้านตามที่ครูมอบหมาย	1.67	.891	น้อย
38. ข้าพเจ้าลืมนอุปกรณ์การเรียน	2.02	.896	น้อย
39. ข้าพเจ้าแต่งกายไม่ถูกระเบียบจึงไม่เข้าชั้นเรียน	1.53	.838	น้อย
40. เมื่อมีเวลาว่างข้าพเจ้าจะทบทวนบทเรียน	2.77	.935	ปานกลาง
41. เพื่อนต่างเพศทำให้ข้าพเจ้าไม่มีสมาธิในการเรียน	2.08	1.092	ปานกลาง
42. ขณะเรียนหนังสือ ข้าพเจ้าชอบเสริมความสวยความหล่อ ของตนเอง	1.93	1.079	น้อย
43. ข้าพเจ้าชอบเล่นเกมสัจจนทำให้การเรียนตกต่ำ	1.62	.935	น้อย
44. ข้าพเจ้าไม่ชอบสาขาที่เรียน	1.71	1.021	น้อย
45. ข้าพเจ้าไม่ชอบวิธีการสอนของครูที่เข้มงวดเกินไป	3.24	1.100	ปานกลาง
46. ข้าพเจ้าชอบคำพูดที่ว่า “สอบได้เป็นเรื่องตลก สอบตกเป็นเรื่องธรรมดา”	2.37	1.062	น้อย
47. ข้าพเจ้าขาดเรียนบ่อย	1.53	.851	น้อย
48. ข้าพเจ้าเข้าเรียนสาย	1.85	.928	น้อย

ตารางที่ 27 (ต่อ)

พฤติกรรมเสี่ยงด้านการเรียน	$\bar{X}$	S.D.	ค่าระดับ
การคบเพื่อน			
49. เพื่อนข้าพเจ้าส่วนใหญ่ไม่ชอบเรียน	2.17	1.061	น้อย
50. กลุ่มเพื่อนไม่เข้าเรียนข้าพเจ้าจึงไม่เข้าเรียน	1.89	1.026	น้อย
51. ข้าพเจ้าชอบนั่งหลังห้องกับเพื่อนๆเพื่อไม่ให้เป็นจุดสนใจของครู	2.14	1.126	น้อย
52. เพื่อนๆ มักชักชวนข้าพเจ้าทำสิ่งที่ผิดกฎระเบียบของวิทยาลัย	1.78	.945	น้อย
53. แม้ข้าพเจ้าจะรู้ว่าเพื่อนชักชวนทำสิ่งไม่ดีแต่ไม่ขัดใจเพื่อนเพราะกลัวเพื่อนโกรธ	1.86	1.025	น้อย
54. เวลาครูสอน เพื่อนมักชวนข้าพเจ้าคุยเรื่องต่างๆ	2.39	1.017	น้อย
55. กลุ่มเพื่อนข้าพเจ้ามักเข้าห้องเรียนหลังครูเข้าห้องสอน	2.18	1.085	น้อย
56. ในช่วงว่างข้าพเจ้าจะรวมกลุ่มกับเพื่อนนอกนอกบริเวณวิทยาลัย	2.28	1.114	น้อย
57. เพื่อนสนิทของข้าพเจ้าไม่ได้เรียนหนังสือ	1.64	1.038	น้อย
58. เมื่อข้าพเจ้ามีเรื่องทะเลาะวิวาททั้งในและนอกสถานศึกษา เพื่อนนอกสถานศึกษาจะเข้ามาเกี่ยวข้องด้วย	1.77	1.090	น้อย

ประวัติผู้วิจัย

ชื่อ นางพิมพ์พิกาษ์ จันทนะโสตร์
 ที่อยู่ บ้านเลขที่ 66/2 หมู่ 1 ตำบลกรับใหญ่ อำเภอบ้านโป่ง จังหวัดราชบุรี
 70110

สถานที่ทำงาน วิทยาลัยเทคนิคราชบุรี อำเภอเมือง จังหวัดราชบุรี 70000

ประวัติการศึกษา

พ.ศ.2529 สำเร็จการศึกษาปริญญาการศึกษบัณฑิต วิชาเอกการแนะแนว
 จากมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ พิษณุโลก
 พ.ศ.2546 ศึกษาต่อระดับปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาจิตวิทยาชุมชน
 บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร

ประวัติการทำงาน

พ.ศ.2530 อาจารย์ 1 ระดับ 3 โรงเรียนบ้านใหม่คลองตาลัด อำเภอเนินมะปราง
 จังหวัดพิษณุโลก
 พ.ศ.2530 อาจารย์ 1 ระดับ 3 วิทยาลัยเทคนิคราชบุรี อำเภอเมือง จังหวัดราชบุรี
 พ.ศ.2549-ปัจจุบัน ครูศ. 2 วิทยาลัยเทคนิคราชบุรี อำเภอเมือง จังหวัดราชบุรี